BDP

BATALION DE MARȘ

SVEN HASSEL

ALTE TITLURI GĂSIȚI
AICI

Contact:
blu.duaine@protonmail.com

Sven Hassel

Integrala Sven Hassel

Volumul IV

BATALION DE MARȘ

MARCHBATAILLON
1962

Pagină intenționat goală

Traducere: **PAVEL POPESCU**

Format electronic și copertă:
ANTON BUDILEANU

UUID: *2c1ac5df-5b5b-464b-9db8-60a8ce651026*
Data versiunii curente: *02-12-2023*

Pagină intenționat goală

CUPRINS

Pagină intenționat goală

DESPRE AUTOR

SVEN HASSEL (19 apr. 1917 – 21 sept. 2012) pe numele său adevărat, Sven Pedersen, s-a născut la Frederiksborg, în Danemarca, într-o familie de oameni simpli, muncitori.

La vîrsta de 14 ani, Sven Hassel intra în marina comercială, ca mus. În anul 1936, și-a efectuat serviciul militar, iar în anul următor, din cauza șomajului crescut din Danemarca, s-a înrolat voluntar în armata germană. Într-un interviu din 1990 a declarat: *S-a întîmplat ca Germania să fie mai aproape decît Anglia, astfel că am fost naturalizat pentru a putea intra în armata germană.* A participat la invazia Poloniei și a luptat pe toate fronturile, cu excepția celui african. A petrecut patru ani în lagărele de prizonieri sovietice.

În 1949, Sven Hassel a fost eliberat și doi ani mai tîrziu s-a căsătorit cu Dorthe Jensen, cea care l-a încurajat să-și descrie experiențele din război. Prima lui carte—*Legiunea blestemaților*—a fost publicată în 1953. În total, a publicat 14 romane, care au fost traduse în optsprezece limbi.

Priviți această carte mai degrabă ca pe un roman documentar, decît ca o autobiografie, în primul rînd pentru că aceasta este dorința lui Sven Hassel. În Danemarca a fost prezentat inițial în formă autobiografică. Deși povestea este, în cuvintele autorului, „nouăzeci la sută de fapt", acesta a preluat cîteva dintre numeroasele episoade din experiențele altora.

§

Sven Hassel a lăsat în urma sa o carieră de excepție și o adevărată experiență de viață. Autorul și-a dorit ca scrierile sale să arate ororile războiului, în speranța că generațiile tinere își vor dedica existența salvării oamenilor, și nu distrugerii lor.

Pagină intenționat goală

Comando cu destinație specială

Diferența nu-i chiar atît de mare pe cît ar putea părea, declară Barcelona Blom, scuipînd prin oblonul tancului. După cum știți, războiul civil din Spania l-am început ca *miliciano* în *Servicios Especiales*[1]. Cei bănuiți că ar aparține coloanei a V-a sau c-ar fi fasciști erau duși, prin Calle del Ave Maria, pînă la zidurile abatorului. Nisipul era într-atît de uscat încît sugea imediat sîngele, de nu mai era nevoie să fie vînturat după execuție. Preferam să-i împușcăm stînd în picioare, dar unii se aruncau pe jos și nu era chip să-i scoli. Mulți strigau: „Trăiască Spania!"

Cînd naționaliștii lui Franco, au pus mîna pe mine și m-au înrolat în Legiunea Străină spaniolă, am fost nevoit să le demonstrez că sînt un bun german, luat cu sila de oamenii generalului republican Miaja. Am fost vărsat la compania a 3-a, batalionul 2, ăia care aveau gulerul tunicii albastru. Aici, făceam același lucru ca și la Servicios Especiales *ale generalului Miaja, numai că-i împușcam legați de scaune, cu spatele la noi. Și ei, ca și ceilalți, tot „Trăiască Spania!" strigau.*

Cînd a venit sfîrșitul războiului, nu mai prididеam cu atîta muncă. La Barcelona, îi înghesuiam în arenele destinate coridelor și-i seceram cu mitraliera. Eram ajutați de patru escadroane de mauri, apoi s-a amestecat și poliția care trăgea în morți de la un pas. După cum vedeți, toată lumea murea în același fel și nimeni nu era vinovat de nimic!

Ca să dovedești că ești bun patriot, trebuia obligatoriu să denunți pe careva. Judecătorii republicani ziceau: „Gura, porcule!" cînd vreun acuzat încerca să se apere; la ăștilalți, la naționaliști, judecătorii ziceau: „Fleanca, porc de cîine!" Aici era toată deosebirea!

— Destul despre război! sări Micuțul. Povestește mai bine despre luptele de tauri și despre frumoasele gagici scăldate în soare!

[1] Serviciile Speciale, recte Siguranța Statului *(n. trad.)*

Barcelona își frecă pleoapele de parcă ar fi vrut să alunge de sub ele imaginea sîngeroaselor execuții. Se porni să vorbească și uitarăm pe loc și gerul care ne ardea obrajii, și troienele înghețate, acum nu mai vedeam altceva decît cerul albastru al Spaniei, nu auzeam decît vuietul entuziasmat al mulțimii.

Chiar și T-34, tancul rusesc în care ne aflam, asculta, uitînd că nu mai are ulei, duduia încetișor și-și închipuia că e un taur, mare și negru.

Zăpada se învîrteja și se învolbura peste nemărginirea stepei. Rafale de fulgi biciuiau tancurile ce se aliniaseră într-un șir compact de-a lungul a ceea ce ar fi trebuit să fie o șosea. Echipajele se înghesuiseră dedesubtul lor sau se adăposteau pe după ele, în partea ferită de vînt, protejîndu-și fețele de apriga mușcătură a crivățului.

Micuțul se instalase sub tancul nostru, un MK-4. Tot acolo Porta își confecționase un soi de saltea și ghemuit cum stătea semăna cu o bufniță, avîndu-l și pe mărunțelul legionar, complet înghețat, între picioarele sale.

Impetuoasa noastră înaintare fusese oprită deodată, fără ca cineva să-și fi dat osteneala să ne explice pentru ce—de altminteri, ni se rupea-n paișpe. Ce importanță avea pentru noi dacă stăm pe loc sau facem altceva? Julius Heide, care-și săpase o groapă în zăpadă, ne propuse o partidă de șeptică, dar aveam degetele prea înghețate ca să putem ține cărțile. Legionarul avea degerături grave la mîini și la urechi. Pomada care ni se distribuise părea că face mai mult rău decît bine. De altfel, Porta o aruncase încă din prima zi, pretinzînd că pute a caca de pisică.

Bătrînul se apropie de noi suflînd din greu. Sosea de la comandant. Schmeisser-ul[2] îi lunecă de pe umăr și căzu în zăpadă, înainte ca proprietarul să-l fi aruncat singur.

— Ce-a vrut animalul ăla? se interesă Porta, privindu-și degeraturile purulente de pe mîini.

[2] SCHMEISSER: Marcă de pistol-mitralieră, cu pat metalic rabatabil, calibrul 9mm *(n. trad.)*

Bătrînul nu se grăbi cu răspunsul. Tacticos, începu să-și îndese pipa, vechea sa pipă din lemn, cu căpăcel de metal, fabricație proprie. Legionarul îi întinse bricheta. Cea mai bună brichetă din lume ce nu dăduse niciodată greș. O confecționase dintr-un tub de proiectil pentru mitralierele AK, iască, o țandără de cremene și o bucată din lama unui brici. Scînteia aprindea iasca, bobul de jăratec era aproape invizibil noaptea și nici cea mai cumplită furtună nu-l putea stinge.

— Hai, zi-i, ce-a vrut? și Porta scuipă nerăbdător în zăpadă.

Micuțul se plesnea peste coapse ca să se mai dezmorțească.

— Christoase, ce frig! Își frecă cu grijă obrazul, care semăna mai degrabă cu un vechi pergament decît cu o piele omenească. Credeți că mai e mult pînă-n primăvară?

— Tîmpitule! rînji Porta. Peste trei săptămîni e abia Crăciunul. Cît despre daruri, singurul pe care l-ai putea căpăta ar fi de la Ivan, sub forma unui glonț în scăfîrlie!

De sub vesta sa albă de camuflaj, Bătrînul extrase o hartă pe care degetele sale aproape rigide o întinseră direct pe zăpadă. Arătătorul murdar se opri în dreptul unui punct de pe caroiajul hîrtiei.

— Uite, va trebui să ajungem cu plutonul ici-șa.

Ivit de după șenila blindatului, Micuțul se căzni să descifreze numele localității.

— Locul unde ne aflăm acum se numește Kotelnikovo, explică Bătrînul, privindu-ne pe rînd. E la 30 kilometri de pozițiile germane cele mai îndepărtate de Stalingrad. Urmează să pornim în direcția unei așezări pe nume Obilnoie și să vedem cam ce concentrări de trupe sovietice au loc acolo, practic, e vorba de o misiune de recunoaștere pe direcția Sarpa și țărmul mării. Dacă întoarcerea ne e tăiată, avem ordin să căutăm o legătură cu Armata a 4-a română, care se află la sud-vest de Volga. Firește, dac-o mai exista în acel moment!

Porta izbucni în rîs și trase un pîrț zgomotos.

— Ia spune, Bătrîne, care dintre voi doi s-a țicnit: tu, ori animalul ăla de căpitan? Ivan nu-i nici prost, nici chior! O să ne vadă mașinile de la șapte poște! Ținte mai procopsite nici că se poate!

Bătrînul își frecă bărbia și-și miji ochii.

— Află, băiete, că toată chestia-i cu dichis. În primul rînd, trebuie să transmitem zilnic un mesaj radio corpului de armată și, în al doilea

rînd—Bătrînul se opri, scoase pipa din gură și se scărpină cu muștiucul după ureche—în al doilea rînd, ziceam, ne înțolim în uniforme rusești și ne îmbarcăm în tancurile T-34 pe care i le-am furat lui Ivan!

— Asta-i sinucidere curată! sări Legionarul. Păi dacă Ivan ne prinde în trențele lui și cu fundul instalat în toracele personale cu stea roșie pe turelă, ștreangul ne paște!

— Ba eu prefer lațul unei morți lente în minele de plumb de la Kolîma!

— Aiurea! șuieră printre dinți Legionarul. Dacă te-ar lăsa să alegi, află că ai întinde-o în pas alergător pînă dincolo de Cercul Polar! Toate poveștile astea cu alesul sînt niște tîmpenii! Te lupți pentru viață, oricît ar fi ea de amărîtă și de păduchioasă! E vrerea lui Allah!

— Și vrerea lui Allah e să ne costumăm în hanțele lui Ivan și să ne îndesăm în coșciugele sale de oțel? rînji Porta.

— Allah le-a prevăzut pe toate, ripostă Legionarul.

— Ba să-mi fie cu iertare, strigă Micuțul de sub tanc. Zici că Allah e bun și cînd colo nu face decît să ne bage tot mai mult în rahat!

Legionarul se mulțumi să dea din umeri. Pentru el nu mai încăpea nici o discuție cînd era vorba de Allah. Bătrînul se ridică de jos și-și culese pistolul-mitralieră din zăpadă.

— Hai, mișcați-vă! Căpitanul Lander moare de dorul vostru!

Ne sculărăm în silă și, aruncînd armele pe umăr, pornirăm în gloată spre tancul comandantului de companie.

Căpitanul Lander sosise de puțin timp la batalionul nostru de marș și-l știam drept un nazist fanatic, originar din Schlesswig. Nimerise pe front în urma unor istorii cam ciudate cu niște copii. Umblau tot soiul de zvonuri și Porta, ca întotdeauna, descoperise despre ce-i vorba datorită prietenului său de la Statul Major, fruntașul Feders. Maltratarea copiilor. Băi forțate în apă înghețată practicate într-o casă de „reeducare” și alte asemenea „distracții”. Într-o bună zi, la fel ca și-n alte dăți, aveam să aflăm tot adevărul. Ne picau tot soiul de indivizi, care ne băteau pe umăr spunîndu-ne „camarade”, care împărțeau țigări cu nemiluita, care primeau din Danemarca pachete cu ditamai slănini afumate în ele, care povesteau pînă le seca saliva din gură despre modul frățesc în care s-au purtat cu populația țărilor ocupate... Pînă la urmă însă, pe diverse canale întortocheate, porcăriile săvîrșite de ei sfîrșeau

prin a ajunge la bănuitoarele și mereu neîncrezătoarele noastre urechi. Și atunci, Porta și Legionarul hotărau care le va fi soarta.

Pe unii îi împușcam pe la spate în cursul vreunui atac, pe alții îi pasam lui Ivan și nu mai știam de ei. Oricum, bine nu le era! Pe alții, în sfîrșit, îi lăsam pur și simplu să crape de frig.

Căpitanul Lander ne aștepta lîngă tancul său, cu picioarele crăcănate și mîinile înmănușate proțăpite în șolduri. Era un tip scund și dolofan, de circa 50 de ani, fost negustor de *delikatessen*. Porta îl poreclise Taie-Slănină. Ceea ce nu știam încă era faptul că, la el acasă, fusese un soi de epitrop al parohiei, și, totodată, președintele consiliului local de tutelă. Adora citatele biblice și cînd expedia pe careva în fața tribunalului militar de campanie, rostea cu onctuoasă părere de rău: „Sînt îndurerat că trebuie s-o fac, dar e voința Celui de Sus. Neștiute sînt căile Sale atunci cînd vrea să aducă îndărăt la turmă oaia cea rătăcită".

Se ruga mai tot timpul, zicea „Binecuvîntează, Doamne" înaintea fiecărei mese, invoca Duhul Sfînt înainte de a semna ordinul de execuție a unor civili ruși pe care numai el singur îi considera partizani și doar că nu se lingea pe buze în fața trupurilor ciuruite de gloanțe. „Cel ce scoate sabia de sabie va pieri", zicea el ridicînd spre cer niște ochi de oblete fiert. Îl confunda pe Dumnezeu cu Adolf Hitler, dar de Isus nu pomenea niciodată. De, un evreu!

Într-una din zile, cînd a executat cu propria-i mînă o tînără rusoaică, i-a șoptit cu duioșie obligînd-o să se așeze în genunchi: „În împărăția cerurilor te așteaptă o lume mai bună", a mîngîiat-o blînd pe păr și a apucat să descarce de două ori pistolul în ceafa nefericitei înainte ca aceasta să se prăbușească.

Căpitanul se ținea întotdeauna cît mai departe de linia-ntîi. *Crucea de Fier* era rezultatul unor matrapazlîcuri ordinare, dar cînd cei de la regiment au vrut să afle mai multe despre motivele decorării, locotenent-colonelul Hinka, comandantul nostru, a primit ordin de la persoane sus-puse să înceteze imediat investigațiile.

Bătrînul își făcu raportul și căpitanul Lander luă cuvîntul:

— Războiul cere jertfe, e însăși voința Domnului. Un război fără morți nu-i război! Misiunea pe care v-am încredințat-o presupune, fără îndoială, moartea multora dintre voi, dar va fi o moarte pe cîmpul de luptă, o moarte glorioasă!

— Rahat! făcu Micuțul destul de tare.

Lander amuți pentru o clipă. Privirea îi era dezaprobatoare, dar nu mînioasă. La Școala militară din Dresda învățase că un ofițer nu trebuie să-și piardă niciodată cumpătul. Elevul Lander umpluse o sută douăzeci și șase de caiete cu extrase din regulament și preceptele ofițerilor-instructori. Unul dintre ele, de pildă, conținea totul despre comportarea unui ofițer atunci cînd se deplasează cu bicicleta. Așa stînd lucrurile, nu învrednici plutonul decît cu o privire disprețuitoare.

— Moartea poate fi frumoasă, continuă el cu intonații de predicator. Ea poate fi chiar dulce, mai strigă el, adresîndu-se pustiului înghețat din jur, gustînd parcă adjectivul „dulce”. Datoria ostașului german este să lupte și să moară pentru măreața sa Patrie, nu-i sfîrșit mai frumos decît acela de a muri ca un erou!

— N-ai decît să sfîrșești tu, băi cap de caracudă! fu comentariul Micuțului.

Căpitanul făcu un imens efort ca să stăpînească urletul de furie înțepenit în gîtlej. Deschise și închise de cîteva ori gura în timp ce fața, altminteri vînătă de ger, pălea și se înroșea succesiv.

— Caporal, te poftesc să-ți ții gura atîta timp cît nu mă adresez direct!

— Să trăiți, dom’ căpitan, răcni Micuțul, îmi țin cu plăcere gura pînă cînd dom’ căpitan binevoiește să mi se adreseze!

Porta se hlizi, Legionarul așijderi, Steiner scuipă nepăsător în direcția unui cadavru acoperit pe trei sferturi cu zăpadă, Bătrînul juca pe loc, plesnindu-se peste coapse.

Comandantul companiei își mușcă buza, săltă centironul care se cam lăsase sub greutatea pistolului purtat la șold și continuă cu glas ceva mai aspru:

— E însăși voința lui Dumnezeu ca voi să fiți cei desemnați pentru o misiune în spatele liniilor roșii, o magnifică misiune de care puteți fi mîndri!

— Băi, Legiune, Dumnezeu e cumva general? se auzi vocea Micuțului.

De data asta, Lander uită și de caiete și de tot. Din trei pași ajunse în fața matahalei și se porni să urle, împroșcînd cu stropi de salivă:

— Ticălosule! Jigodie! Porcule! Trei zile de carceră pentru obrăznicie la adresa comandantului. Un cuvînt în plus și te curăț ca pe o jivină ce ești! Repetă ce-am spus!

— Da, să trăiți, numai să nu trageți dom' căpitan, răspunse Micuțul ca la cazarmă, că dacă dom' căpitan nu mă nimerește s-ar putea să fiu înaintat Tribunalului Militar ca să fiu reîmpușcat!

Căpitanul deveni apoplectic, mîna i se întinse spre tocul pistolului și o clipă ne-am temut că va trage. Singurul care-și păstrase firea era huiduma noastră tîmpită care stătea în poziție de drepți și se holba la cer.

— Culcat! răcni căpitanul.

— Cine? Eu?

— Culcat! repetă Lander spumegînd de furie.

Micuțul se prăvăli în zăpadă exact ca un sac cu cartofi care cade din pod. Grăsanul ofițer se uită la el, scuipă scîrbit și continuă, adresîndu-se plutonului:

— Criminalul ăsta e o rușine pentru întreaga companie. Dacă v-a mai rămas un strop de onoare, aranjați-vă în așa fel încît să putrezească în cel mai scurt timp sub o cruce din crăci cu o cască ruginită-n vîrf, dar vă garantez că zilele-i sînt numărate și că primul tribunal de campanie o să se ocupe de el!

Din fericire, băcanul din Schlesswig nu putea auzi ce mormăie Micuțul cu botul înfundat în zăpadă, așa că binevoi să ne pună la curent cu misiunea încredințată. Grupa urma să se echipeze în uniforme sovietice, să se îmbarce în patru tancuri T-34 și să efectueze o recunoaștere în spatele liniilor inamice. S-ar putea ca în Germania lumea să aibă un respect deosebit pentru Convenția de la Geneva—de vorbit, în orice caz, se vorbea întruna—dar ideea asta genială constituia o violare flagrantă a sus-amintitei convenții. După ce isprăvi ce avea de spus, căpitanul ne făcu vînt cu un gest disprețuitor. În ochii lui eram de pe acum dați dispăruți.

Lucrul cel mai greu a fost să găsim o uniformă sovietică în care să încapă cei doi metri de ciolane și mușchi ai Micuțului. Acesta din urmă zbiera cît putea că-i o porcărie ce se face cu el, că nimeni n-are dreptul să-l îndese în uniforma lui Ivan. Furibund, se zbătu să tragă

pe el niște nădragi vătuiți, vru să bage o căciulă cu clape în gura tunului și răsturnă cu piciorul o pușcă-mitralieră ce se găsea în preajmă-i.

— Las' că știu ce fac! răcni el deodată. O să cer executarea imediată a celor trei zile de carceră! Conform regulamentului, un pedepsit poate cere încarcerarea pe loc dacă e supus și unei alte pedepse suplimentare.

— Te-ai țicnit! ripostă Legionarul. Taie-Slănină o să te împuște pe loc pentru refuz de executare a misiunii ordonate și încercare de dezertare în fața inamicului.

— Ba să știi că am dreptate! insistă colosul. Îți mai amintești ziua în care l-am ales pe Adolf ca *Führer* și m-am încurcat la votare?

Cei care eram veteranii companiei am izbucnit, fără voie, în rîs aducîndu-ne aminte de faimoasa zi a votării. Era marele referendum „liber” din 1930 care trebuia să demonstreze unitatea poporului german. Participa toată lumea, inclusiv soldații și deținuții din lagărele de concentrare. La noi—slujeam pe atunci la Regimentul de care de luptă din Eisenach—treaba a debutat prin lipirea pe toți pereții a unor prea frumoase afișe colorate, aparținînd diverselor partide. S-au ținut discursuri prin dormitoare și sălile de masă, ba s-au organizat chiar și discuții „libere” în timpul orelor de instrucție. Unele dintre ele s-au dovedit a fi chiar furtunoase. În plutonul nostru existau patru comuniști și șapte social-democrați, toți ceilalți eram tufă în materie de politică, dar, după un anume timp, majoritatea dintre noi a ajuns la concluzia că e mai bine să votăm împotriva lui Hitler, chiar dacă nu știam prea bine de ce anume.

A venit și ziua referendumului. Pe străzi cîntau fanfare, răpăiau tobe. Peste tot numai drapele, însă, deși votul era „liber”, nu le vedeai fluturînd decît pe cele cu zvastică. La orele 15 trebuia să fim prezenți la cazarmă, fiecare grupă urmînd să voteze în dormitorul ei. Aproape că ne luase cu friguri. Micuțul declara sus și tare că va vota numai pentru partidul care-l va trimite imediat acasă și, împreună cu Porta, se și apucase să-și strîngă cazarmamentul și echipamentul ca să le predea la magazie, totul fiind, în viziunea lor, o chestiune de ore.

Ușa s-a deschis făcînd loc locotenentului Pötz, poreclit „Călugărița”, care a pătruns ținînd în mînă un teanc de buletine de vot.

— Drepți! a răcnit șeful de dormitor și i-a prezentat ofițerului raportul.

Acesta a salutat cu trei degete duse la vizieră, după care s-a uitat prin încăpere să vadă dacă totul e-n ordine. Sub talpa lui Porta a fost descoperit un pic de țărînă, neglijență care l-a costat învoirea de duminică, iar Micuțul, al cărui deget rămăsese murdar de unsoare de armă s-a învîrtit de un planton peste rînd. Acum, disciplina prusacă era salvată.

Călugărița a ordonat repaus, cu gesturi solemne a înșirat buletinele pe masă, și-a netezit vestonul și ne-a cercetat cu o privire scrutătoare. Ceea ce a văzut l-a liniștit: eram cum trebuia să fim, o turmă disciplinată și supusă pînă la moarte. Tuși, dregîndu-și glasul, mai trase o dată de poalele vestonului de sub care spînzura, în cinstea acestei mărețe zile, stiletul de paradă și ne zîmbi ca o fecioară la prima împărtășanie.

— Camarazi! zbieră el. Astăzi, marea Germanie urmează să voteze. Trăiți o zi măreață. O zi măreață în timpul căreia se va petrece ceva cu totul deosebit!

Se opri brusc, constatînd că Micuțul nu-l ascultă și-i cu privirea aiurea.

— Soldat Creutzfeld, la ce te uiți?

— La muște, dom' locotenent.

— Care muște?

— Ale două care se regulează acolo sus, pe lampă, dom' locotenent. Și Micuțul arătă cu degetul două muște încălecate pe abajurul becului din tavan.

— Idiotule! mîrîi locotenentul. Repetă ce am spus!

Micuțul luă poziția de drepți, abandonînd contemplarea muștelor.

— Dom' locotenent a zis că e o zi măreață.

— Bine. Dar de ce e o zi măreață?

Huiduma îl privi cu un aer năuc, aproape se auzeau scîrțîind rotițele creierului său.

— Ei bine? întrebă, sec, ofițerul.

Chipul Micuțului fu iluminat de o subită inspirație:

— E o zi măreață pentru că avem învoire pînă la noapte, și ziua-i lungă.

— Cretinule! urlă locotenentul și-i cîrpi o pereche de palme.

După ce-i reveni calmul, Călugărița își reluă discursul:

— Camarazi, vă ordon să simțiți pînă-n străfundul sufletului vostru emoția acestei mărețe zile! Dacă există vreunul care să n-o simtă, îi voi administra o asemenea chelfăneală încît fundul lui va frige atît de tare că se va putea face omletă pe el! Sper că m-ați înțeles, brutelor? Își potrivi stiletul de paradă. *Führerul* nostru, de Dumnezeu binecuvîntat, Adolf Hitler, a îngăduit unor nenorociți ca voi să-l votați și mi-e greu să-mi închipui că, așa tîmpiți cum sînteți, v-ați putea gîndi să votați pe altcineva!

Toată gașca, inclusiv comuniștii și social-democrații, am răcnit de trei ori „*Heil*!". Apoi, primul din flancul drept fu chemat la masă. Locotenentul îi vîrî un creion între degete și-i arătă buletinul:

— Pui o cruce aici!

Unul după altul, fiecare dintre noi se prezentă la masă și totul merse ca pe roate pînă veni rîndul Micuțului. Tulburat și zăpăcit de ceea ce se întîmplă, brontozaurul nostru puse cruciulița altundeva. Unde? N-am aflat-o niciodată. Cert e că locotenentul Pötz a explodat mai ceva ca o bombă:

— Înaltă trădare! Porcule! Te mănînc de viu!

Micuțul fu expediat pe sub paturi și pe dulapuri, primi trei plantoane peste rînd, după care întreaga grupă a fost pedepsită cu o oră de instrucție.

Seara, comandantul de companie l-a condamnat pe Micuțul la paisprezece zile de carceră pentru că întinase onoarea companiei.

— Dacă ar fi să capeți ceea ce meriți, te-aș trimite cu un șut în fund direct în fața plutonului de execuție! și scuipă la picioarele huidumei. Eu însă îndrăgesc oamenii și animalele, așa că scapi numai cu carcera.

Comandantul de batalion a transformat pedeapsa în trei luni de închisoare cu lanțuri la picioare.

— Și dacă te pune dracu', malacule, să ieși la raport la comandantul de regiment, te paște Tribunalul Militar. Doamne, ce rău îmi

pare că nu mai sîntem în Evul Mediu! Singura ta șansă, bivole, e să ceri executarea imediată a pedepsei!

Zece minute mai tîrziu, Micuțul era la pîrnaie și timp de trei luni s-a tot întrebat unde te pot duce voturile liber exprimate!

Bătrînul se apropie de noi cu mersul său legănat, atît de caracteristic, și ordonă pe un ton sec:

— Grăbiți-vă cu înțolitul în hanțele lui Ivan și pregătiți cele două T-34. Plecarea într-o oră!

N-au fost nici surle, nici tobe, pur și simplu am dispărut, cenușii și triști. Muți, comandanții de car ne priveau de la înălțimea turelelor. Bătrînul ridică o mînă în semn de adio și cu asta se încheie totul.

— N-o să-i mai revedem niciodată, spuse un locotenent de la compania a 4-a. Dacă Ivan pune mîna pe ei, urmează ștreangul în cinci minute, iar dacă încearcă să se întoarcă în liniile noastre în uniformele pe care le poartă și cu T-34-urile astea, se va trage în ei ca în ciori.

Și scuipă cu amărăciune.

— Iarăși sîntem în rahat! comentă Micuțul, încercînd să lărgească, folosind talpa cizmei, căciula prea strîmtă.

Tancul trudea din greu urcînd panta, șenilele scrîșneau, țevile de eșapament împroșcau scurte flăcări albastre. Porta acceleră. Mugetul motorului se repercută de coastele munților. Barcelona-Blom, care, de regulă, nu se gîndea decît la livada sa de portocali pe care-o va avea după război, deschise unul din obloane și scrută noaptea. Crivățul aduna peste tot troiene uriașe.

— Munți și iarăși munți.

— Da, iar printre ei, Ivani și iarăși Ivani, completă Bătrînul.

— Am și trecut de liniile lor? se interesă Porta, ambalînd motorul.

— De mult, murmură Bătrînul, sprijinindu-și fruntea de rama de cauciuc a periscopului și străduindu-se să străpungă noaptea prin sticla groasă, armată cu sîrmă de oțel.

— Barem să nu nimerim peste mine! gîndi el cu glas tare.

Legionarul chicoti, sarcastic. Micuțul renunțase să mai lărgească prea-strîmta căciulă, pe care de altminteri o și expediase în decor, și acum trona cu melonul gri pe căpățînă, melonul care, alături de jobenul galben al lui Porta, provocase nenumărate accese de turbare diverșilor superiori.

— Băi Legiune, zise el ajustîndu-și melonul, crezi c-aș putea intra în grădina lui Allah? Știi, cu religia nu m-am descurcat niciodată prea bine.

— Închină-te și roagă-te lui Allah și el te va ierta, îl povățui Legionarul.

— Nici un fel de iertare pentru gorila asta! izbucni Porta. Fărădelegile lui depășesc chiar și puterea lui Allah!

— Dacă s-ar întîmpla așa ceva înseamnă că și SS Himmler și-ar găsi acolo adăpost, ceea ce e cu neputință! Allah n-ar trebui să accepte așa ceva!

— Destul! le-o reteză Legionarul. Puțin îi pasă lui Allah de niște jigodii ca voi, dar asta nu înseamnă că nu-i datorați respect.

Strigătul înăbușit al Bătrînului ne trezi la realitate și într-o clipită redevenirăm ceea ce eram: fiare. Porta frînă brutal și izbuti să nu dea peste o coloană de infanteriști sovietici. Soldații agitară brațele, strigară ceva acoperit de duduitul motorului, apoi dispărură îndărătul nostru, înghițiți de vîrtejurile de zăpadă stîrnite de șenile.

Spre marea noastră ușurare, apăru și celălalt tanc, învolburînd la rîndu-i zăpada, nimeni nu găsise nimic suspect în apariția acestor două T-34 cu stea roșie pe turelă.

Glasul Bătrînului răsună, alterat, în căști:

— Păstrează distanța între vehicule.

Celălalt tanc încetini, deveni o umbră, apoi pieri în noapte, doar paraziții din căști îi mai trădau prezența.

— Dora unu către Dora doi, șoptea Bătrînul prin laringofon. Unghi de marș 216, viteza 30, indicativ 16. Terminat.

Paraziții dispărură.

— Crăp de frig, am gemut.

— Dă-te jos și fă un cros pe lîngă noi, mă luă peste picior Porta. Ai putea chiar striga „*Heil*!” Atunci să vezi ce cald o să ți se facă!

— N-aș zice că-i o plăcere să rulezi așa, printre Ivani, făcu Julius Heide, scuturîndu-se. Dacă ar bănui ceva...

— ...s-ar termina cu noi în doi timpi și trei mișcări, îi continuă Bătrînul gîndul. Și nimeni pe lumea asta nu le-ar putea reproșa că ne-au căsăpit: încălcăm cu nerușinare legile războiului.

— Și atunci, de ce n-am zis nu? strigă Micuțul. De fiecare dată cînd m-au înhățat cei de la *Kripo*, de tot atîtea ori au pretins că am încălcat legea!

— Pentru că, dacă refuzam, tot ștreangul sau glonțul ne aștepta: neexecutarea ordinului pe cîmpul de luptă.

— Nu mai pricep nimic, făcu, îmbufnîndu-se, Micuțul.

— Atunci execută și nu mai pune întrebări! conchise Legionarul.

Întreaga noapte am rulat pe drumuri troienite, înfundîndu-ne în zăpadă și patinînd. Brusc, Bătrînul scoase un strigăt îngrozit.

— Ce s-a mai întîmplat? mugi Micuțul.

Nu-i răspunse nimeni, doar Legionarul avu un rîs amar:

— Sfîrșitul, băiețică, asta s-a întîmplat.

— Pregătiți-vă de luptă! ordonă Bătrînul.

— Zi-i mai degrabă de un corp la corp! rectifică Porta frînînd.

Legionarul armă pistolul-mitralieră, eu înhățai o grenadă, Barcelona își lipi ochiul de ocularul periscopului. În lumina palidă a zorilor ce abia mijeau se distingeau contururile imprecise ale unor tancuri oprite pe un drum lateral. Lîngă blindatul nostru se agita un tip, probabil un ofițer, care răcnea ceva în rusește. Bătrînul întredeschise chepengul și-i răspunse, amestecînd alandala cuvinte letone, rusești și lituaniene. Între timp, apăru și cel de-al doilea T-34, care frînă cu întîrziere și ne tamponă zdravăn. Ofițerul se porni pe înjurături și, har Domnului, în limba lor sînt destule.

— Luați-vă după tancurile care vin! ordonă el, sărind pe blindaj.

Era un ofițer din trupele NKVD, poate chiar un comisar, cu o căciulă albă de blană și petlițe verzi a căror simplă vedere ne îngheță sîngele în vine. Bătrînul, cu capul scos din turelă, încerca să se înțeleagă cu el în vorbirea lui stîlcită.

— Ești din Țările Baltice? îl întrebă rusul.

— Îhî!

— Se vede după cum vorbești. După victorie, să faci bine și să înveți limba noastră cumsecade!

Ne nimerirăm în capul unei lungi coloane de tancuri. Peste tot NKVD-iști în uniformă, care zbierau și se agitau, străduindu-se să pună în mișcare coloana.

— De unde dracu' veniți? întrebă ofițerul NKDV, oferindu-i Bătrînului tabachera sa cu mahorcă.

Bătrînul îndrugă ceva în legătură cu o misiune specială—ceea ce nici măcar nu era o minciună—dar, spre fericirea noastră, atenția comisarului se concentră asupra învălmășelii care se produsese pe șosea și care bloca înaintarea. Sărind de pe blindaj, se îndreptă în fugă spre agenții de circulație, cerînd prioritate pentru cele două tancuri ale noastre, de fapt pentru el, deoarece era în mod vădit grăbit și noi îi slujeam drept mijloc de transport. Răcnetele lui, înjurăturile și amenințarea cu Siberia dădură rezultatul scontat și ni se făcu loc.

— Mai repede! Mai repede! comandă el, sărind la loc pe blindaj.

Pe drum, îl complimentă pe Porta pentru modul magistral în care conducea mastodontul de oțel și-l întrebă pe Bătrînul dacă, la o adică, n-ar vrea să i-l cedeze ca șofer. Bătrînul îi promise că va vorbi cu comandantul unității noastre. După vreun sfert de ceas, comisarul, care înghețase bocnă stînd afară, a cerut să i se facă un pic de loc în interior. Bătrînul se înghesui în Heide și prin chepengul deschis apărură cizmele cu carîmbi lungi ai ofițerului, apoi ateriză și el cu un „buf" sonor pe planșeul de oțel.

— Ce bordel mai e și aici! exclamă el, dînd un șut raniței Micuțului. Aveți ceva votcă, pui de cățea?

— Este, răspunse Bătrînul, întinzîndu-i bidonul.

La următoarea răspîntie, alt baraj. Un sergent din trupele NKVD ne cere parola.

— *Papîli tumanî nad rekoj*[3], răspunse prompt comisarul „nostru".

— Tancurile fac parte din Regimentul 67 Blindate? îl chestionă sergentul

— *Niet*, răspunse comisarul. Misiune specială.

Sergentul ne rugă să așteptăm, fiind vorba de o misiune specială, trebuia să raporteze șefilor săi.

— Ei fir-ar să fie! înjură comisarul, sărind din turelă. Ne grăbim!

Bombănind, se luă după sergent și se îndreptă spre un brad, sub care un maior, tot de la NKVD stătea de vorbă cu alți cîțiva ofițeri.

[3] *(rus.) S-au pornit cețurile pe rîu*—al doilea vers din binecunoscutul cîntec Katiușa *(n. trad.)*

L-am văzut pe comisar prezentîndu-și actele, maiorul izbucni în rîs și-i spuse ceva comisarului, arătînd spre un automobil tras puțin mai încolo. La rîndu-i, comisarul rîse și el, era clar că i se propusese un mijloc de locomoție nițel mai confortabil decît un T-34.

Sergentul reveni și-i întinse Bătrînului cîteva foi de hîrtie.

— Iată noile ordine de liberă-trecere. Pe alea vechi le puteți rupe. Se pare că ticăloșii de fasciști s-au strecurat cu niște tancuri în spatele liniilor noastre, dar le venim noi de hac! D-aia se și schimbă liberele-treceri și parolele. Aveți cumva un strop de votcă?

Bătrînul întinse bidonul Micuțului. Conținutul dispăru fulgerător, mai abitir ca roua dimineții sub razele soarelui de vară. Sergentul icni mulțumit și zgomotos.

— Iată și noua parolă pe care nici un neamț n-o va putea rosti cum se cuvine și pe care voi, balticii, ar fi bine s-o pronunțați corect fiindcă la cea mai mică zbîrceală se trage fără somație. Rețineți: *Rastvetali iabloni i gruși*. Răspunsul e: *Șumnaia ulița*[4]. Sper că știți că asta-i strada pe care e sediul NKVD-ului din Tomsk! Nici un neamț n-are de unde ști chestia asta. Cu un chicotit răutăcios, se cățără pe blindaj ca să-i explice Bătrînului itinerariul: Te îndrepți în direcția Sadovoie, dar nu intri în localitate că acolo-i toată divizia a 14-a. O iei spre sud, către Krasnoie. Comenduirea de acolo îți va da noua parolă. Te prezinți apoi la unitatea specială din Elisa, unde ți se va încredința ce o să ți se încredințeze. *Ponimaieși, tovarișci*?

— Îhî, mormăi Bătrînul.

Amicul de la NKVD ne făcu semn să-i dăm drumul.

Ore în șir am rulat către sud, căutînd să ocolim toate așezările ivite în cale, ne-am încrucișat, de cîteva ori, și cu coloane în marș, dar nimeni nu ne-a cerut vreodată parola. Pe seară, am ajuns în inima munților. Tancurile au fost camuflate sub crengi de brad, atît de iscusit încît nu le vedeai de la un metru. Bătrînul ridică antena stației radio și stabili legătura cu Statul Major al corpului de armată. Ordinul nu întîrzie: „Misiunea continuă în direcția Tuapse."

— Tuapse? făcu Bătrînul, strîngîndu-și calabalîcul. Zău că ștabii noștri nu duc lipsă de imaginație!

[4] *(rus.) Înfloreau merii și perii*—primul vers din Katiușa. Răspunsul: *Strada zgomotoasă. (n. trad.)*

— Dac-am avea bafta să dăm peste un bordel al tătucăi, ce faptă bună am putea face, se lăsă Micuțul pradă visării.

— Și cam ce faptă bună ai putea face? îl întrebă batjocoritor Barcelona.

— Să aducem bietelor fete un pic de fericire. O partidă de craci în aer cu Micuțul e mai ceva decît sărutatul inelului Prea Sfîntului Papa de la Roma pentru un credincios.

— Încetează să mai amesteci lucrurile sacre cu porcăriile tale! se stropși Legionarul. Ți-am mai spus-o o dată! Priceput?

— Da' n-am zis nimic de Allah al tău, băi șarpe al nisipurilor!

— E același lucru. Există un singur Dumnezeu, chiar dacă poartă nume diferite. Bagă-ți asta în căpățînă și să nu te mai aud hulind!

Heide, nazistul fanatic, deschise gura să riposteze, dar, întîlnind privirea aceea specială a Legionarului, preferă să tacă. O știam și noi și destui purtau pe trup diverse cicatrice făcute de pumnalul micului caporal în cadrul unor discuții pe teme religioase. Nimeni nu-l uitase pe SS-istul care trăgea la țintă într-un crucifix. Legionarul îi tăiase beregata de la o ureche la alta, după care, ca de obicei, dăduse vina pe partizani.

Duduind din uriașele lor motoare, tancurile porniră spre sud-vest.

— Carburantul e pe terminate, anunță Porta.

— Asta-i bună! sări imediat Micuțul. Doar n-o să mergem pe jos. Maică Prea-Curată din Kazan! Am bătături și sufăr de hemoroizi!

Bătrînul aruncă, batjocoritor:

— Nu uita să le-o spui și celor din escortă cînd te vor încolona în direcția minele de plumb din Ural!

Mînați din urmă de nori burdușiți cu zăpadă, am reluat marșul spre apus. Munții deveneau tot mai abrupți, mai sălbatici. Drumul, care pe hartă apărea ca o șosea largă, se îngusta întruna, mastodonții de oțel patinau pe poleiul format și era nevoie de întreaga măiestrie a mecanicilor noștri conductori, Porta și Steiner, ca să nu se rostogolească în prăpastie. Sticla vizoarelor se acoperise cu un strat gros de gheață, trebuia să mergem cu obloanele deschise, dar crivățul spulbera în asemenea hal zăpada că nu vedeam nici măcar unde se termină țeava tunului.

Pe neașteptate, tancul condus de Steiner derapă și se propti cu botul în coasta muntelui. Am coborît cu toții și l-am prins cu două cabluri zdravene de oțel de tancul nostru. La prima tracțiune, cele două cabluri, groase cît brațul, s-au rupt ca și cum ar fi fost o biată sforicică. Atunci, am recurs la lanțul cel mare. Treptat, tonele de oțel au prins să se așeze pe direcția dorită, dar, brusc, vehiculul lunecă și nu se opri decît pe buza prăpastiei, mai, mai să tragă și tancul nostru după el.

Steiner sări din mașină, înșfăcă un baros cît toate zilele și se apucă să bată în disperare cu el în cîrligul de remorcare. Ni s-a tăiat pur și simplu respirația cînd am văzut că și tancul nostru e tras spre genune. Porta a accelerat brutal, jerbe de scîntei au țîșnit de sub șenile, dar exact în momentul în care credeam că totul e pierdut, cîrligul a cedat și tancul lui Steiner s-a prăvălit, cu zgomot sinistru, în vidul negru, ducînd cu sine, coșciug de oțel, pe micul Müller, radistul-mitralior. De ce nu părăsise și el blindatul? Nimeni n-ar fi putut-o spune...

— Cît carburant mai avem? a întrebat Bătrînul.

— Cît să spălăm în el izmenele Micuțului, răspunse Porta.

— Păi atunci sînt cîteva sute de litri, interveni Heide. Izmenele Micuțului sînt mai împuțite decît o groapă de vidanjare!

— Încetați cu tîmpeniile voastre, se stropși Bătrînul. Vreau să știu exact cîtă motorină ne-a mai rămas!

— Joja e la zero. Hai să zicem c-ar mai fi vreo cinci litri pe fundul rezervorului, comunică Porta.

— Stingerea-a-a! psalmodie Heide, imitînd trompetul și aruncînd un bulgăre de zăpadă în prăpastie.

— Bine, decise Bătrînul. Îi facem vînt în prăpastie. Demontați închizătoarele tunului și ale mitralierelor, luați tot ce poate fi transportat și amintiți-vă că muniția e mai prețioasă decît votca! Sînt vreo cinci, șase sute de kilometri pînă la pozițiile germane.

— Ai stofă de sportsman! se hlizi Porta. Un fleac de plimbărică de cinci, șase sute de kilometri!

Și se porni să fredoneze:

Sînt o păsărică plimbăreață,
care zburdă-n voia ei...

— Am bătături! se tîngui Micuțul.

— Gura! porunci Bătrînul. Dacă vă ordon s-o faceți pe pifanii e pentru că asta-i singura șansă de a ajunge la ai noștri.

— Ne-au șters demult din controale, fii sigur, convinși că ne legănăm cu toții atîrnați de o cracă, spuse în silă Heide.

Legionarul aruncă prin oblonul frontal ranița sa și trei pistoale-mitralieră și se uită la Porta care se sprijinea de blindaj.

— Facă-se voia lui Allah, murmură el.

Tancul fu golit de tot ce putea fi necesar, după care Porta puse levierul schimbătorului de viteză în poziția „marșarier", blocă accelerația și sări afară cu sprinteneala unei maimuțe. Peste cîteva clipe, colosul cenușiu dispărea în prăpastie.

— Hai, eroilor, direcția vest, spuse rîzînd Steiner și-și aruncă pe umăr Schmeisser-ul. Nu mă simt deloc la mine acasă în pustietățile de-aici.

— Ce departe e Reeperbahnstrasse, numărul 26, murmură Micuțul. Maică Precistă, cît e de departe...

— Da' ce-i acolo de-i duci așa dorul?

— Un bordel nemaipomenit cu nouă corvete durde și țîțoase. Slujeam acolo pe post de om-Sandvici, racolam turiștii. Ce timpuri minunate!...

Cu priviri nostalgice, gorila urmărea sarabanda fulgilor de nea.

— Dacă asta te-ar putea consola, îl luă Legionarul peste picior, pînă la Irkutsk e și mai departe, în schimb șansa de a ajunge acolo e mai mare decît la bordelul tău.

Pe seară, ne-am oprit să ne mai tragem sufletul.

— Ce viață de rahat! făcu Micuțul, scoțînd din buzunar un pachet de mahorcă, unul din acele pachete turtite pe care le primeau soldații sovietici.

Cei care n-au făcut niciodată parte dintr-un comando, cei care nu s-au simțit părăsiți și, uitați în spatele liniilor inamice, aceia nu-și pot da seama de valoarea acestei mahorci atît de hulite în alte împrejurări. Neomenescul frig e dat uitării, piere foamea care-ți răscolește mațele, mădularele nu mai sînt ca de plumb... stai în zăpadă, bine proptit pe picioare și tragi adînc în piept fumul puturos... Din timp în timp, cîte

un oftat de plăcere, un zîmbet care mijește... Avem mahorcă și sîntem liberi! Încă nu-i totul pierdut!

Porta se înviorase de-a binelea. Bidonul cu votcă trecea din mînă-n mînă, rîgîiam și scuipam în prăpastie, văzută prin volutele de fum, situația nu mai părea atît de disperată.

— Ăia cinci sute de kilometri îi facem în doi timpi și trei mișcări, se împieptoșă Barcelona. Cel mai mișto însă ar fi să găsim un hogeac de-al lui tătuca și să așteptăm acolo sosirea băieților lui Churchill.

— Ce ziceți, o să-i spînzure pe Adolf și pe Himmler de Poarta Brandenburg? se interesă Micuțul.

— Pentru niște jigodii ca ei e bună și o cracă din Grădina zoologică, ripostă Steiner.

Mergeam și sporovăiam la nesfîrșit despre ce-o să fie după război și despre proiectele noastre, amestec ispititor de golănii și răzbunări. În cea de-a șasea zi am scăpat de munți și am dat de cîmpie. În față pășeau Bătrînul, Steiner și Barcelona Blom. Porta, Legionarul și Micuțul rămăseseră mai în urmă și se certau pe un codru de pîine, ultimul de altfel. Eu mă băgasem după un mărăciniș și mă odihneam.

Brusc, răsună un strigăt, sfîșiind tăcerea ca o lamă de pumnal, un strigăt căruia dacă nu-i dădeai imediat ascultare, urma, invariabil, rafala:

— *Stoi*! *Kto tam*?[5]

Am sărit cu toții în picioare, nevenindu-ne să credem ochilor.

Coborînd coasta unui deal, se îndrepta în goană spre noi o sanie lungă, trasă de cîini, erau acei cîini siberieni, mici și îndesați, capabili să alerge la nesfîrșit. Sania efectuă un viraj larg în jurul Bătrînului, al lui Steiner și al lui Barcelona, la fel de nemișcați ca niște oameni de zăpadă.

— *Stoi*! *Kto*? strigară doi soldați cu petlițe verzi, în cojoace albe, cu picioare la fel de scurte ca și cele ale cîinilor. Schiuri, cîte o balalaică[6] de-a curmezișul pieptului, nelipsitul bici din fîșii de piele, denumit Nagaica, prins sub epolet de o jurubiță de culoarea spanacului.

[5] *(rus.)* Stai! Cine-i acolo? *(n. trad.)*

[6] BALALAICĂ: Poreclă dată pistolului-mitralieră PPȘ (Pistolet-Pulemiot Șpaghina) din pricina încărcătorului în formă de disc *(n. trad.)*

Gestul de a cere actele la control e același pretutindeni, chiar și-ntr-o stepă viscolită din Caucaz.

Unul dintre NKVD-iști rămase în acoperire, cu arma ațintită spre noi. Celălalt se apropie. Cîinii se culcară în zăpadă, cu limbile scoase, suflînd aburi pe nări.

Rămăseserăm cu toții ca hipnotizați. Așa cum ne aflam, era imposibil să tragem fără riscul de-ai răni pe cei trei camarazi. Singur Legionarul, călit în atrocele lupte dintre dunele și munții nord-africani, se pricepu ce să facă, invizibil, aidoma cobrei șerpuind spre prada ochită, el se apropie de cei doi sovietici. Iată-l ajuns. Se ridică brusc într-un genunchi, cu pistolul-mitralieră pregătit, și fluieră printre dinți cuvîntul cel mai temut în această țară:

— *Stoi*!

Cei doi NKVD-iști se răsuciră pe călcîie, fixînd înspăimîntați uriașa cicatrice care brăzda obrazul Legionarului.

— *Mes amis*, pentru voi războiul s-a terminat!

Schmeisser-ul răpăi scurt. Unul dintre sovietici se prăbuși, fulgerat pe loc, celălalt dădu să fugă, dar baioneta Micuțului îl ajunse din urmă împlîntîndu-i-se între umeri.

Bătrînul se repezi spre cîini, îl însfăcă de ham pe înaintaș și-l sili să rămînă culcat, la început nervos, mîrîind și încercînd să muște, fiorosul dulău se potoli treptat.

Sania era plină de alimente și muniții. Dădurăm și peste două canistre cu votcă. Cît ai bate din palme, cei doi morți fură dezbrăcați la piele, plăcuțele de identitate smulse de la gît și în cele cîteva minute cît ne mai foirăm, aranjîndu-ne lucrurile în sanie, cadavrele lor erau de acum înghețate bocnă.

— O-ha! răcni Bătrînul, plesnind din Nagaică.

Cîinele-înaintaș scoase un urlet prelung și sania se smulse din zăpadă.

Zăpadă, cîini și votcă

Îi spuneam Profesorul. Era norvegian, student la Oslo, și se angajase voluntar în Waffen SS. Nici unul dintre noi nu-l putea suferi. Porta zicea că e un trădător scîrbos, ca toți cei care pactizaseră cu SS-ul și că, odată revenit acasă, va fi spînzurat de primul copac de pe Gülbrandsdal, bulevardul principal din Oslo.

Bătrînul, în schimb, protesta, zicînd că, înainte de a condamna pe cineva, e nevoie să cunoști motivele pentru care a făcut ce a făcut și că, poate, Profesorul avusese motivele sale.

— În cazul ăsta, a făcut-o din tîmpenie, nu se lăsă Porta, iar tîmpenia trebuie pedepsită.

— Ho-ho, se amestecă Micuțul, simțindu-se vizat, ia-o mai ușor!

Ciudat mai era și acest student din Oslo! Optase pentru cauza lui Hitler și avusese naivitatea să creadă că poate spune adevărul despre metodele celor din SS! Cît ai zice pește, s-a și trezit într-un KZ[1], iar de aici, direcția regimentului disciplinar de PU[2] și batalionul de marș. Micuțul i-a propus chiar să-i împrumute pistolul ca să se poată sinucide mai comod.

M-am apropiat de el—avea ochii încercănați și obrajii supți—și m-am apucat să-i vorbesc în daneză, limbă apropiată de norvegiana lui. S-a bucurat nespus și mi-a mărturisit că se simte condamnat și că scadența e pe undeva, pe-aproape. Am dat, nepăsător, din umeri. Erau atîția pe care-i aștepta moartea peste o oră, peste o zi, peste o săptămînă... Regimente întregi! Ce mai conta un voluntar norvegian?

De fiecare dată cînd Micuțul cădea în zăpadă, imensitatea ste-pei se cutremura de fioroasele sale înjurături. Profesorul era la capătul puterilor, chiciura așternută pe lentilele ochelarilor îl făcea de-a dreptul

[1] *(germ.)* KZ—*Konzentrationslager*: lagăr de concentrare *(n. trad.)*

[2] *(germ.)* PU—*Politische Unsicher*: nesiguri politic *(n. trad.)*

orb, fața i se prefăcuse într-un soi de fulg mare și vinețiu, schiurile îi scăpau din legături, plîngea convulsiv, cu sughițuri.

— Voluntar SS! îl batjocorea Porta. Nu asta ți-ai dorit? Mai ai un pic de răbdare și vin ei, NKVD-iștii, să-ți înțepe nițeluș bucile cu baioneta! Pînă la Kolîma sînt încă 8000 de kilometri, destul cît să înveți cum se merge pe schiuri!

Și rîsul său răutăcios se pierdea în vîjîitul furtunii.

Subofițerul Julius Heide alerga pe lîngă atelaj și-l tot întărîta pe cîinele-înaintaș, acesta, o fiară de culoare galben-ruginie, nu părea să nutrească sentimente mai tandre, mîrîia, încerca să-l înhațe de picior și, neizbutind, își înfigea colții în propriul ham.

— Pocitanie! urla Heide. Hîr! Hîr! Mușcă! Aa, nu pricepi nemțește? *Ciortova sobaka*[3] hîr-hîr! Acum ai priceput?

Heide lungi pasul și reuși să depășească atelajul. Cîinele se încordă în ham, viteza spori, acum, între oameni și animale nu mai era nici o diferență: și unii, și alții, la fel de îndărătnici, la fel de înrăiți.

Heide trăgea cu coada ochiului la cîinele galben:

— Javră ticăloasă! Ți-ar plăcea să-l muști pe Julius. Află, cotarlă, că Julius îi urăște pe jidani, cîinii și zăpada. Băgat la tărtăcuță? Sînt Julius Heide, subofițer tanchist, ucigaș cu simbrie la stat și urăsc întreaga lume, lumea asta de căcat!

În aceeași clipă se împiedică și căzu. Dulăul scoase un urlet prelung, triumfător parcă, se avîntă și mai tare, înverșunîndu-i și pe ceilalți. Sania porni ca din praștie.

Rămas o clipă în zăpadă, Heide sări în picioare și se repezi după cîinele-înaintaș.

— Stai, potaie nenorocită, stai că-ți vin eu de hac! Nu scapi tu de Julius Heide, *Unteroffizier*, coloana vertebrală a armatei!

Bătrînul, plesnea din cînd în cînd din Nagaică:

— Ho-ho! striga el. Ho-ho! și cîinii fugeau din răsputeri, trăgînd după ei sania greu încărcată.

— M-am săturat!

Gîfîiam, alergînd în rînd cu Porta.

— Atunci, culcă-te în zăpadă și crapă! sună nemilosul său răspuns.

---

[3] *(rus.)* Cîinele dracului! *(n. trad.)*

M-am apucat să număr pașii, fiecare făcea cam un metru, poate un metru și ceva. Nu, mai curînd un metru. O mie de pași, un kilometru. În ritmul ăsta făceam un kilometru la fiecare opt minute. Am încercat să socotesc cît facem în douăzeci și patru de ore. Dar în trei zile? Dar în cinci? Cădeam, mă ridicam, uitam numărătoarea... În paisprezece zile ar trebui să ajungem la liniile germane.... dacă vor mai exista pînă atunci...

Din timp în timp, Bătrînul controla busola ca să ne menținem pe direcția nord-vest. Departe, departe de tot, era Marea Baltică, iar dincolo de ea erau Suedia și Danemarca. Un bulevard luminat, vitrine scînteietoare, și tu, cu o pălărie moale pe cap, te plimbi de colo pînă colo, cu țigara-n gură și mîinile în buzunare! Numai imaginîndu-mi așa ceva și simțeam că mă umflă rîsul, dar iată, privirea îmi lunecă spre camarazii mei: obrajii vineți de ger, buze crăpate, căutături de fiare încolțite, furișate pe sub streașina de oțel a căștilor. Și rîsul pieri înainte de a se fi născut.

Brusc, Profesorul scoase un țipăt. I se rupsese legătura schiului și fără schi era pierdut în zăpada asta afînată.

Bătrînul opri sania, se îndreptă de spate, își scoase mînușile cu două degete și se apucă să-și îndese pipa. O făcea pe-ndelete, tacticos, grijuliu să nu risipească tutunul. Făcuse o haltă și, pentru el, vîrstnicul nostru comandant, haltă însemna o nouă pipă. Cu buricul degetului gros apăsă jăratecul din vatră, apoi zîmbi. Zîmbetul Bătrînului! Ne încălzea inimile, ne însenina privirile. De vreme ce Bătrînul zîmbea, însemna că amarul nu-i chiar atît de amar, că durerea nu-i chiar atît de dureroasă.

Micuțul se așeză în zăpadă cu picioarele larg desfăcute. Fulgii se așezau pe el și semăna cu o căpiță idioată, admițînd că există asemenea căpițe. Istovit, Porta se sprijinea de marginea saniei. Heide se trîntise cu burta în jos și părea mort. Eu abia mă țineam pe picioare. Legionarul se sprijinea de pușca sa mitralieră ca un cioban de bîtă și se uita într-un fel ciudat spre răsărit. Barcelona și Steiner urmaseră exemplul lui Heide. Ochii ne fugeau mereu spre Bătrînul, care fuma calm, rezemat și el de sanie. Se însera.

Cîinii se culcaseră cu botul ascuns între labe, înghesuiți unul într-altul, bulgări de blană pe zăpada neatinsă.

— Luați-vă după cîini, spuse Bătrînul, ațintind spre ei muștiucul pipei. Camarazii noștri cu patru picioare. Cunosc muzica și știu ce e de făcut. Un cîine de sanie nu moare niciodată de frig.

Ne-am apucat, așadar, să scormonim zăpada ca să construim un iglu. Micuțul muncea ca un buldozer, cărînd cîte patru blocuri de zăpadă, cînd noi abia ne descurcam cu unul singur.

— Fir-ar să fie de viață! izbucni el. Uite-mă și zidar! Mînca-i-ar lupii pe ruși! Cîteva blocuri îi scăpară din mîini și, de furie, le strivi sub picioare. Ce-și închipuie ei? C-o să-l facă marț pe Micuțul? Și, în momentul imediat următor, fu cît pe-aici să-i crape capul lui Heide cu lopata Linemann[4] pentru că acesta îl luase drept cretin.

Porta se porni pe rîs:

— Băi, apucaților, ce facem noi se cheamă sport! Cunosc barosani care ar plăti gras să se poată juca așa în zăpadă!

Ideea unor domni bine, picați printre noi, îl înveseli, pe dată, pe Barcelona, dar intervenția Legionarului îl potoli imediat.

— Nu auziți nimic? spuse acesta, uitîndu-se mereu spre răsărit.

— Ce-i de auzit? întrebă Porta, răsucindu-se în aceeași direcție, cu un aer năuc pe mutră.

— Ar trebui să auziți, mîrîi Legionarul.

Brusc, cîinii își săltară capetele și ciuliră urechile. Simțiseră și ei acel ceva perceput de omul dunelor și al nisipurilor.

Tăcuți și încordați, cu nervii întinși ca niște strune, ne întoarserăm cu toții, scrutînd, pe cît era posibil, stepa.

— N-aud nimic, făcu Barcelona. Ți se năzare.

Neînvrednicindu-se să-i răspundă, Legionarul armă pușca-mitralieră, ca și cum, dintr-o clipă într-alta, înaintea noastră avea să se materializeze primejdia. Cîinii începură, și ei, să scîncească. Săriseră în picioare și se uitau în aceeași direcție ca și Legionarul. Acum, nu mai încăpea îndoială. Undeva, departe în stepă, se petrecea ceva deosebit.

Profesorul își mijea ochii săi de miop, ascunși în dosul lentilelor bulbucate.

— Măcar de ți-ai pune niște pîlnii în urechi, poate așa o să fii și tu bun de ceva, șuieră veninos Steiner.

[4] LINEMANN: Lopată de infanterie, individuală, purtînd numele inventatorului *(n. trad.)*

Norvegianul nu-i răspunse, se obișnuise, de cînd era la noi, să fie veșnicul țap ispășitor.

Privirea Bătrînului se aprinse deodată:

— Cîini, spuse el în surdină. Băieți, în trăgători, la douăzeci de metri în față. Tu, Profesore, rămîi pe loc, dar să te ferească sfîntul s-aud un cîine lătrînd. Voi, îngropați-vă în zăpadă, gata de luptă. Nu trage nimeni fără ordinul meu!

În cîteva minute, eram perfect camuflați, cu armele pregătite. Fulgii care se cerneau de sus făceau camuflajul nostru perfect. Ca să fim descoperiți, ar fi fost nevoie ca cineva să se împiedice de noi.

Acum îi puteam auzi. Lătrături de cîini, strigăte. Apărură ca aduse de furtună, două sănii cu cîte trei soldați pe fiecare și douăzeci de cîini în ham. Veseli, furioși, sau poate doar beți, surugii zăpezii scoteau răcnete prelungi, îmboldind cîinii, care și așa fugeau din răsputeri. Ca niște năluci, cele două atelaje trecură la numai patruzeci de metri de locul unde, necutezînd nici măcar să respirăm, terorizați de gîndul că javrele noastre s-ar putea porni pe lătrat, ne adăpostiserăm noi, gata să ucidem și să fim uciși.

Nu s-a întîmplat însă nimic, săniile dispărură—viziune fugară—tot așa de brusc precum apăruseră.

— Dumnezeule, șopti Heide, scuturîndu-se.

— Îi rădeam cît ai zice pește, mîrîi Micuțul. Nu erau decît șase.

— Da, interveni, acid, Barcelona, dar fiecare din ei face cît cinci de-alde tine! E de-ajuns să zbiere *stoi*! și-ai și făcut în pantaloni!

— Ba, mie nu-mi e frică de nimeni și nimic! se împieptoșă huiduma. Să încerce numai careva să mă împiedice să revin acasă! Am promis o cafteală strașnică la doi gagii și, aplecîndu-se spre Barcelona, zise amenințător: Micuțul nu-și uită niciodată făgăduielile, înțelesu-m-ai, băi Suge-Portocale?

— Păi, nu ți-am făcut nimic, tîmpitule! exclamă Barcelona.

— Ăsta-i norocul tău! Altminteri, adio livadă de portocali!

Viscolul se întețea, acum nu mai sufla, ci urla, părînd că se înverșunează împotriva noastră, a veneticilor. „Eu sînt însăși Rusia, șuiera și scrîșnea el, sînt Rusia și o să vă nimicesc!”

Tăria vîntului smulse de pe sanie diverse lucruri și, cu plămînii gata, gata să plesnească, a trebuit să alergăm prin stepă ca să le adunăm.

Cădeam, ne ridicam, le adunam de prin zăpadă și iar cădeam, înjurînd întregul univers.

— Aici ne lăsăm oasele, gemu Heide.

— Sînt istovit, se văită Profesorul.

— Cretinule! îl apostrofă Porta. Cine te-a pus să aterizezi la SS-iști, în loc să rămîi dracului în Norvegia ta? Ai vrut război, băiatule, ai vrut să devii erou, să fii un meterez în calea bolșevismului! Te-o fi îmbrățișat însuși Quisling[5] în persoană la plecare? Așteaptă numai să revii, și-ai să vezi cum te vor spînzura cu capul în jos!

— Nu vreau să revin, șopti Profesorul.

— Atunci, Ivan va fi acela care te va spînzura. N-ai ascultat la radio *Glasul Moscovei*?

— Nu, ce spun? E interzis să asculți posturi străine...

— Sfîntă Fecioară! exclamă Micuțul, plesnindu-se peste frunte. Auzi dumneata, „interzis”! Păi, nu vezi unde-am ajuns!

Norvegianul clătină trist din cap:

— Crezi că am pierdut războiul?

— Asta o sper încă din 1939! Uite acolo, departe de tot—și Micuțul arătă cu degetul spre nord—bubuie mii de tunuri, destule ca să facă praf și pulbere toată Armata a 6-a. Ba și alte armate, exceptînd un singur soldat. Știi care va fi acela, unicul supraviețuitor?

Profesorul clipea înspăimîntat.

— Nimeni altul decît Micuțul! Printre ruinele Cancelariei Reichului, eu voi fi acela care voi scuipa peste ciolanele înălbite ale eroilor istoviți!

— Nici nu m-ar mira să se întîmple așa, mormăi Bătrînul.

Nu după mult timp, un răcnet scos de malacul nostru ne atrase atenția. Găsise ceva în zăpadă, și acum scormonea de zor. Legionarul îi sări în ajutor și de sub crusta albă apăru o mînă, apoi o față vineție, doi ochi ca albușul unui ou răscopt, un rînjet sinistru. Dezgropăm astfel doi infanteriști germani, dintre care unul ne amenința cu mîna lui, parcă învinovățindu-ne. Micuțul dădu un șut în mîna aia moartă.

— Să-l ia dracu'! Nu l-am văzut în viața mea!

[5] Vidkum Quisling, premierul guvernului norvegian după ocuparea țării de către trupele hitleriste. După eliberarea Norvegiei, în 1945, a fost judecat și condamnat la moarte *(n. trad.)*

— Vedeți dacă n-are ceva în sacul de merinde! strigă Barcelona.

— Ba uită-te singur! Îmi dă fiori tipul ăsta care mă arată cu degetul!

Mai puțin delicat, Legionarul întoarse cadavrul cu fața-n jos și tăie cureluşa de care era prins un bidon. I-l întinse lui Heide, iar acesta mirosi conținutul.

— Pute a votcă. N-am chef, și-i întinse bidonul lui Barcelona care deveni brusc alergic la alcool și-l plasă Micuțului, care nici el nu vru să-l atingă. Porta îl amușină cu precauție, dar Legionarul i-l smulse din mînă.

— Idioților! exclamă el, ducînd bidonul la gură.

Fascinați, îi urmăream fiecare zvîcnire a omușorului, așteptîndu-ne, dintr-un moment într-altul, să-l vedem prăbușindu-se fulgerat.

— Nu-i rău, zise crestatul, ștergîndu-se la gură. Nu-i votcă, dar e fain și te încălzește.

Bătrînul trase și el o dușcă zdravănă. Atunci, Porta și Micuțul se năpustiră asupra bidonului prins la centironul celuilalt cadavru, mai, mai să se ia la cafteală. Steiner îi scotoci prin buzunare, luînd livretele militare și desprinzînd de la gît plăcuțele de identitate.

Mai încolo, ne strecurarăm în igluul pe care-l construiserăm, și, îndesîndu-ne unul într-altul, după exemplul cîinilor, adormirăm instantaneu, nepăsîndu-ne de protestele Bătrînului. Nu era nimeni dispus să vegheze.

— De ce să mai punem sentinele cînd avem doisprezece cîini de pază? protestă Micuțul și se băgă sub poala mantalei lui Heide. Parcă era un urs, gata de hibernare.

Pagină intenționat goală

Schmidt–cel–Roșu

Subofițerul Julius Heide era copil de proletari. Întreaga sa viață fusese un șir interminabil de șicane, constrîngeri și pedepse. La școală, învățătorii nu-l înghițeau, preotul îl punea în genunchi pe coji de nucă, taică-su îl croia cu ce-i cădea la îndemînă.

Își începea ziua la patru dimineața, făcînd curat și spălînd podelele la o brutărie. Din pricina asta, sosea la școală cam la un sfert de oră după ceilalți, motiv pentru învățător să-l tragă de urechi și să-l dea veșnic ca exemplu negativ.

Aceste neîntrerupte brutalități îl făcuseră dur, neîncrezător în nimeni. Dintre noi toți, era cel mai îngrijit îmbrăcat, oricît de crîncenă, de fioroasă ar fi fost lupta, nu-l vedeai altfel decît perfect pieptănat, perfect curat. Stătea ore în șir cu casca pe cap, dar cînd o scotea, cărarea era impecabilă și nici un fir nu părea deranjat. În linia-ntîi, ca și la cazarmă, ținuta îi era ireproșabilă.

„Eleganța—spunea el—îți aduce securitatea și considerația."

— Ești mort după militărie, îl luă Porta peste picior, suflîndu-și nasul cu degetele.

— Nu, îi răspunse Heide, e doar o chestie de tactică. Chiar și la pușcărie, un ostaș îngrijit se bucură de mai mult respect. Unul îngălat e mai lesne pus la zid.

Povestea vieții sale ne-a lăsat pe toți cu gura căscată. Bătrînul s-a uitat lung la el și a spus:

— Dintre noi toți, tu ești cel mai înverșunat, Julius. Tu nu trăiești decît pentru răzbunare.

Făcuserăm o haltă. Frînți de oboseală, cîinii suflau din greu scoțînd vălătuci de aburi din boturile lor deschise.

Barcelona încerca să mestece o bucată de pîine înghețată, tare ca piatra. Bătrînul fuma în tăcere, așezat pe tălpica saniei. Deodată, Julius Heide se porni pe vorbit.

Vorbea fără oprire și, la început, nimeni n-a stat să-l asculte. Era un lucru atît de obișnuit ca cineva să se pornească pe spus fără ca cei din jur să ia seama la ce spune! De fapt, era nevoie de a-și comunica sieși ceva, și nu cuiva anume, din pricina zăpezii, a spaimei, a morții. Nu eram niciodată singuri, dormeam împreună, mîncam împreună, împreună ne căutam de păduchi, ucideam, ne lăsam uciși... Pînă și nevoile ni le făceam tot împreună fără sfială. Așa și cu Julius Heide, în clipa de față. Se adresa stepei, crenguțelor moarte și țepoase ale mărăcinișului, depărtării, netținînd seama de noi ca și cum nici n-am fi existat.

— Babacul meu era un bețivan înrăit, spuse el, scuipînd ca un tîmpit împotriva vîntului. O butie fără fund! Doamne, cît mai putea suge! Porcul bătrîn avea o centură a cărei cataramă înfățișa o gagică goală și un negru. O centură a naibii de lată cu care se încingea prinzînd-o pe fata aia de negru. M-am întrebat adesea de unde și-a procurat nenorocita aia de pafta, mai tare ca oțelul.

Heide privea spre apus. Ochii îi erau incredibil de albaștri și limpezi; undeva, departe, ei zăreau un orășel din Westfalia, negru de funingine și o cocioabă infectă.

— Cînd era beat, bătrînul ne croia cu centura aia, dînd ca un sălbatic și, cum era aproape veșnic beat, bătăile astea se țineau lanț. Mama se ruga mult lui Dumnezeu și, așa cred, astea erau singurele sale clipe de bucurie. N-am știut niciodată ce anume cerea ea în rugile sale, pentru că abia le șoptea.

„Credeți cumva că vă bat din pricina băuturii? zbiera babacul. Vă înșelați! O fac din datorie față de marea noastră Germanie, din nevoia de disciplină! Cel mai bine înveți disciplina prin pedepsirea trupului cel păcătos!” După care, izbucnea în rîs și rostea de vreo sută de ori „trup păcătos”.

Într-o bună zi l-au săltat niște polițiști și, puteți să mă credeți, au avut grijă să-i aranjeze cum se cuvine „trupul cel păcătos”. Mama l-a adus acasă, dar în ce hal! Toată carnea de pe el era numai vînătăi, verzi și albastre. Plîngea cu capul pe genunchii mamei. Ea ședea pe singurul scaun pe care-l aveam, un scaun șchiop de un picior, pe care-l înlocuisem cu o lădiță, prea joasă, și un teanc de ziare vechi.

Mama îl mîngîia pe păr și-l consola pentru bătaia primită la poliție, mai apoi, s-au culcat să se consoleze în continuare, iar pe noi

ne-au dat afară, deși se făcuse tîrziu, nu ne privea cum aveau să se consoleze! De altfel, nu era prima oară cînd eram goniți, așa că și de data asta ne-am dus în parc unde se înălța un monument al *Kaiser*-ului. Un prea frumos monument, înfățișîndu-l pe împărat în uniformă de cuirasier, călare pe un cal uriaș. O aveam în brațe pe surioara mea cea mică, abia de un an, care încă nu știa să umble. Săptămîna asta o luaseră pe Bertha și au dus-o la spital într-o ambulanță Mercedes din cauza unei carii osoase. A murit peste cinci zile. Bătrînul a zis că se lasă cu o economie, pentru că ne puteam îmbrăca în țoalele ei. Bertha era cea mai mare dintre noi, așa că lucrurile ei se potriveau tuturora. Mai căpătase și la spital cîte ceva. Eu am dobîndit puloverul ei de lînă, un pulover aproape nou! Doamne, ce bun și călduros era. Îmi amintesc că i-am mulțumit lui Dumnezeu că a luat-o pe Bertha la el, în cer, unde-i atît de bine, iar eu m-am ales cu un pulover atît de călduros. Era singurul căruia mă pricepeam să-i mulțumesc.

Iarna a fost cumplită și eu n-aveam altceva decît puloverul. M-a pus dracu' să fur un paltonaș, dar ce dandana a ieșit din treaba asta! Învățătorul m-a bătut, inspectorul școlar care se nimerise pe-acolo m-a croit și el, iar pastorul, care era și președintele comisiei de supraveghere a copiilor, mi-a cîrpit o pereche de palme atît de zdravăn încît m-a expediat direct în vitrina în care-și ținea bibelourile și alte marafeturi din porțelan. Din izbitură, s-au spart trei ceșcuțe, motiv pentru care am primit o nouă chelfăneală. Sfinte Sisoe, ce furios putea fi! O dată din pricina paltonului, dar, mai ales, din pricina ceșcuțelor. Zicea că sînt „veritabile"! Heide se porni să rîdă. Auzi tîmpenie, ceașca-i ceașcă, cum adică să nu fie veritabilă? Cert e că s-a făcut atîta tămbălău pe chestia asta cu paltonul încît l-am aruncat dracului.

Unul din frații mei și-a găsit scăparea în armată, ne-a scris o singură dată, trimițîndu-ne și o fotografie: el, cavalerist, într-o garnizoană de pe nu știu ce frontieră. De-atunci, n-am mai auzit nimic despre el, dar cred că a sfîrșit într-un lagăr de concentrare pentru că era comunist și n-a știut niciodată să-și țină gura. Trăncănea întruna despre victoria proletariatului și alte asemenea năzbîtii. Heide rîse din nou amintindu-și de naivitatea fratelui dispărut. A mai fost și fratele celălalt, Wilhelm, care s-a curățat cînd vatmanul tramvaiului de pe linia 4 a descoperit că s-a suit în vagon fără bilet. Și el, și eu o făceam

atît de des! Ba ne mai și distram strigîndu-i vatmanului că-i un porc și sărind apoi din mers, iar el n-avea cum să oprească și să se ia după noi. În ziua aia însă, Wilhelm și-a calculat prost săritura și a nimerit pe șine, oamenii care au văzut s-au pus pe urlete de groază, dar cînd tramvaiul s-a oprit, în sfîrșit, Wilhelm era făcut terci.

L-au adunat într-un lighean. Am sperat să-i pot moșteni saboții, care erau noi, dar s-au dovedit prea mici pentru mine, călcîiul îmi stătea afară. Wilhelm era destul de pirpiriu și sor-mea Ruth s-a căpătuit cu ce-a rămas de la el. Pentru Ruth, lucrurile s-au aranjat de minune: a fost cumpărată—adoptată, cum se zice—de niște barosani din Linz. Taică-meu o bătea de-o snopea deoarece mititica plîngea amarnic, nevrînd să se despartă de noi. Pînă la urmă, de atîta bătaie, în ziua cînd au venit s-o ia, amărîta zîmbea cu gura pînă la urechi. Babacul o prevenise: „Ascultă, mucoaso, dacă nu te porți cum trebuie cînd porcii ăia de capitaliști o să vină după tine, te agăț de stinghia uscătorului de rufe și te bat pînă nu mai rămîne nimic din tine."

Babacul a umflat cincizeci de mărci de la domnul cel bogat din Linz, care venise cu un notar, un ofițer de poliție, plus două tipese ultraelegante, numai blănuri și pene de struț. Astea urmau să fie martore că Ruth nu mai e a noastră. „Cît tămbălău pentru o mucea ca asta! a comentat bătrînu-meu. Dacă poftesc, pot să le fabric și altele pe deasupra!" și se porni pe rîs, sub privirile năucite ale elegantei societăți.

Cele cincizeci de mărci le-a cheltuit pe băutură și cînd s-a întors era turbat rău. Karl și cu mine ne-am ascuns în podul familiei Schultz, pînă să-i treacă arțagul. Doamne, ce-a mai putut să urle! A încercat el să ne ducă, promițîndu-ne marea cu sarea, dar cunoșteam placa și am rămas acolo, sus, chiar sub vîrtelnița de vînt, urmărindu-l printr-o spărtură din acoperiș cum se rotește ca un rinocer prin curticică. La un moment dat, s-a împiedicat de copaia cu rufe a doamnei Schultz și a răsturnat-o. Madam Schultz a țîșnit afară din casă cu o tigaie plină cu colțunași fierți în ulei și a proiectat-o drept în botul lui taică-meu. S-a încins o păruială de toată frumusețea, pînă cînd s-a amestecat și fiica lui madam Schultz, Eva, una care făcuse pînă atunci trei avorturi. Gagica dădea zdravăn, iar bătrînu-meu s-a apucat să zbiere: „Ajutor, poliția!" pînă cînd a venit poliția și s-au reclamat reciproc, poliția l-a

umflat pe babac și i-a tras un vajnic toc de bătaie; la înapoierea lui maică-mea și cu noi am avut parte de unul dublu.

A venit și ultima zi de școală. O zi minunată. De-a doua zi începea vacanța. Nici nu vă puteți închipui cît de fericit eram! Intrînd însă în casă, am fost mirat că nu aud mașina de cusut a mamei, care la acea oră mergea, de regulă, din plin. Mama confecționa un soi de plicuri din pînză colorată pentru calendarele de buzunar pe care diversele magazine le distribuiau clienților în chip de reclamă. În locul țăcănitului mașinii am auzit un geamăt prelung, ca acela cînd o femeie naște.

Heide ridică privirea spre cerul plumburiu din care se cerneau fulgi mărunți de nea. Mîngîia domol capul cîinelui galben, mai să nu ne credem ochilor, dar fiorosul dulău îl lingea pe obraz, iar fiorosul Heide îl scărpina, tandru, după urechi.

— Maică Precistă, ce spaimă am tras cînd am auzit geamătul mamei! Primul imbold a fost s-o șterg, dar n-am îndrăznit. Poate era bolnavă! Am deschis ușa odăii, ușa a scîrțîit îngrozitor, pesemne că babacul n-o mai unsese demult cu zeamă de tutun. Mama era întinsă pe salteaua dinspre perete. Aveam patru saltele, dar nu erau de ajuns și Karl și cu mine dormeam pe niște saci vechi de cafea pe care-i șterpelisem dintr-o magazie. Erau grozavi sacii ăia și, deseori, de cînd mă aflu pe-aici, le duc dorul. Ochii mamei semănau exact cu cei ai ucișilor pe care i-am văzut în fabrica aia din Kiev.

Am revăzut într-o clipită cadavrele din fabrică. Fiecare, cu cîte o gaură de glonț în ceafă, unele și cu cea de ieșire la rădăcina nasului. Nu asta însă ne-a îngrozit, văzusem destule... Nu, ceea ce ne-a îngrozit au fost ochii: larg deschiși, halucinanți, disperați. Am înțeles atunci cam ce putuseră resimți victimele în ultima lor secundă de viață.

Era întocmai expresia pe care am deslușit-o și în ochii mamei.

Privirea lui Heide se ațintise din nou spre norii vineții, buhăiți de zăpadă. Buzele erau o rană sîngerie, din obrazul acoperit de chiciură nu se zăreau decît ochii, pe jumătate ascunși de pleoapele tumefiate, urechea stîngă, degerată, abia se mai ținea.

„Tăticul o să se înfurie cînd o să se întoarcă” gemu mama. Abia respira și răsuflarea ei șuiera ca un motor care stă să se înece. Nădușeala curgea de pe ea mai abitir decît de pe noi, în ziua cînd instructorul

ne-a frecat ridichea, acolo, în spatele cazărmii de la Paderborn. Uite, de aici—Heide arătă rădăcina părului—curgeau adevărate rîuri. Îi ștergeam sudoarea cu podul palmei, alungînd muștele. Era o puzderie de muște care roiau prin cameră, și dintr-acelea negre care se lipesc de om, și dintr-acelea verzi care stau numai pe putreziciuni. „Tata va fi mînios dacă mă găsește zăcînd și nefăcînd nimic", mi-a zis și a dat să se ridice, dar n-a izbutit.

Mama era foarte vrednică, n-am văzut-o niciodată stînd de pomană, continuă Heide, scărpinînd mai departe cîinele galben pe după ureche. Băieți, poate că sînt ăl mai ticălos din toată armata asta de osîndiți, un nime-n lume, bețivan, tîlhar, unul care nu face nici cît curul celui mai amărît dintre SS-iști, dar vă dau cuvîntul meu de onoare că n-am văzut-o niciodată pe maică-mea pilită!

Roti de jur-împrejur o privire plină de mîndrie, își frecă precaut obrazul, desprinse de pe el o coajă și o dădu cîinelui.

— Mama era dintr-o familie foarte onorabilă, tatăl ei, ca și bunicul, de altfel, fuseseră brigadieri silvici. Aveau un apartament adevărat, două camere la etajul trei și un pian maro, cu picioarele terminate în capete de lei, iar sub ele, role ca să poată fi mutat fără să zgîrie parchetul. O adoram pe mama, ea ținea toată păduchelnița noastră: și maghernița, și cîinele, și pisica, și pe babac, și pe noi, țîncii. Mama nu ne-a bătut niciodată și nici n-avea trăscău ascuns prin closet, ca madam Schultz, ori în cuptorul de la aragaz, ca madam Hinzberg. Sîmbătă seara, asta din urmă se îmbăta atît de rău că nu-ți venea să crezi că așa ceva e cu putință; madam Schultz și alelalte putori cu care locuiam în aceeași curte se îmbătau și ele, dar nu chiar atît de tare. Se puneau pe cîntat cîntece porcoase și rîdeau de sălta cămașa pe ele; noi, puștimea, ascultam pe la uși, dar nu îndrăzneam să rîdem, pînă nu le simțeam complet pilite. Odată, bețivanca aia de Hinzberg s-a dus de-a berbeleacul pe scară și atunci să fi văzut înjurături și rîsete! Mama noastră nu se amesteca niciodată în gașca lor, sîmbătă seara, ea scărmăna tot soiul de cîrpe vechi ca să tragă din ele ața necesară cusutului ciorapilor noștri, care, de fapt, erau numai o cîrpitură. Nici nu îți mai puteai da seama cum fuseseră ei de noi, dar, credeți-mă, era o cîrpitură pe cinste! Mama era foarte îndemînatică, cum e și firesc pentru cineva care vine dintr-o familie bună.

Odată, babacul împreună cu madam Schultz au încercat s-o facă să bea, dar nu le-a mers. Cu mama nu ținea figura! Babacul s-a ales cu o împunsătură de cuțit în coapsă, iar madam Schultz cu o sticlă-n cap. Era o plăcere să le vezi pe căzăturile astea două sîngerînd ca porcii. Sigur, mai încolo, mama și-a încasat porția, că de, ordinea și disciplina trebuiau menținute.

Heide scuipă, iarăși, contra vîntului, se șterse înjurînd și mîngîie tandru dulăul galben care-și sprijinea capul pe genunchiul noului său prieten.

— Doamne sfinte, cît de mult o iubeam pe mama! Nu vă pot spune ce era în sufletul meu cînd, șezînd pe jos, mă uitam la mama care suferea întinsă pe salteaua ei. Îi mîngîiam mîna și-i netezeam părul, exact cum fac acum cu animalul ăsta. Îi ștergeam fruntea. Făceam tot ce se poate face ca să arăți cuiva că-l iubești. Mă străduiam din răsputeri să nu mă podidească plînsul, dar nu era ușor. Heide zvîrli în noapte bulgărele de zăpadă pe care-l frămîntase în palme, un bulgăre dur precum fierul. Am adormit pe saltea, alături de mama.

M-am trezit în zori, cînd soarele abia trecuse de acoperișul grajdului din curte. Nu știu dacă vă este cunoscută senzația asta că între timp s-a petrecut ceva, ceva cumplit. Senzația asta am avut-o și am știut imediat că acel ceva s-a întîmplat. Odaia era îngrozitor de tăcută. Lipsea un anume zgomot. Am rămas nemișcat, plimbîndu-mi privirea prin încăpere și, deodată, mi-am dat seama că zgomotul pe care-l căutam era răsuflarea mamei. Mama nu mai respira. Am sărit în picioare și m-am uitat țintă la ea: „Mamă! am strigat. Mamă!" Avea ochii larg deschiși, dar ochii ei nu mai vedeau nimic. N-aveți cum pricepe, aveam zece, ba nu, nouă ani, sînt șaptesprezece de-atunci. Între timp, am văzut atîția morți încît spectacolul lor nu ne mai impresionează, exceptînd cazul cînd primim o misiune „specială" și sîntem nevoiți să împușcăm sau să spînzurăm pe careva. Sigur, cu așa ceva nu te obișnuiești niciodată pe deplin, dar, oricum, e mai puțin groaznic decît ce am trăit în acea dimineață lîngă măicuța mea moartă. O iubeam atît de mult...

Ne uitam, pe furiș, la Julius Heide. Ședea pe zăpadă, cu spinarea sprijinită de un troian care ne adăpostea de viscol, plîngea și ne istorisea o tragedie survenită în urmă cu mulți ani, la mii de kilometri de aici, într-un orășel minier, murdar și afumat.

— Am fost atît de înspăimîntat încît m-am azvîrlit peste trupul ei ca s-o trezesc. Totul însă se isprăvise. Între timp a apărut și babacul, beat criță, și, ca întotdeauna în asemenea ocazii, gata să muște. Venise împreună cu Schmidt–cel–Roșu, de la mina numărul 3. De fapt, Schmidt–cel–Roșu nu mai era la mină, unde nici nu făcuse mulți purici și acum, lucra la azilul de nebuni, unde-i caftea pe internați. „Hei, zbieră taică-meu, e ceva de haleală pe-aici? Unde-mi ești, vrăjitoare bătrînă? Auzitu-m-ai? Domnul și stăpînul tău vrea să mănînce!" S-a poticnit de o găleată și l-a apucat turbarea. La un moment dat, cei doi ticăloși m-au văzut și babacul, îndreptînd un deget tremurător spre mine, a răcnit: „Tîlharule, uite, cu mîna asta o să-ți trag un toc de bătaie de-ai să te scapi pe tine! Stai numa ca hoașca aia să-și ridice curul de pe saltea!" Și, zicînd asta, a dat cu piciorul în mama: „Scoală-te, vrăjitoareo! Azi nu-i duminică să tragi la aghioase!" Și a mai lovit-o o dată. Suna ca atunci cînd tragi șuturi într-un burduf din piele de capră, umplut cu vin.

„Mama e moartă", i-am spus eu animalului. S-a uitat la mine, cu gura căscată, la fel ca și Schmidt–cel–Roșu. Se uitau ca tîmpiții, de parcă m-aș fi prefăcut în cal sau altă parascovenie. Schmidt văzuse destule chestii ciudate la el, la balamuc. Se zvonea chiar că a sugrumat doi furioși care-l atacaseră pe paznic și, dacă îi priveai lăboaiele, înțelegeai că nu i-a fost prea greu.

— Ce-nvîrte la ora actuală Schmidt–cel–Roșu, se interesă Micuțul, pasionat de povestirea lui Heide.

— E gardian-șef la ospiciu și se ocupă de incinerări. Se moare pe capete la ospiciu, toată lumea vorbește de chestia asta, chiar dacă-i *Gekados*.

— Păi, de ce-i secret faptul că mor? Ce, dacă tu sau eu crăpăm, e vreo taină în asta?

— Nu-i același lucru. La azil li se face cîte o injecție, se numește „eutanasie".

— Dumnezeule mare! exclamă Barcelona. Chiar sînt uciși nebunii?

— Da, o fac medicii, aparent e legal, dar strict *Gekados*.

„Vrăjitoarele nu mor așa, cu una, cu două!" se băgă-n vorbă Schmidt–cel–Roșu și-i propuse lui taică-meu să-i tragă mamei cîteva scatoalce zdravene. „Se preface, la fel fac și la azil. Karl, arde-i cîteva

putorii ăsteia și-ai să vezi cum își saltă imediat tîrtița și ne face ceva de mîncare!" De atunci, băieți, îl urăsc de moarte pe Schmidt–cel–Roșu și n-am să mă las pînă nu-l curăț!

— Asta se-nțelege de la sine, îl aprobă Micuțul. Trebuie lichidată javra. Cum ai să pui însă gheara pe el? La Münster, n-o să-ți fie prea lesne.

— Va pica el aici, afirmă răspicat Heide, cu un zîmbet diabolic pe buze. Știu precis c-o să-l avem printre noi.

— Ce-ai spus? făcu uluit Bătrînul. De unde știi?

Heide își dădu capul pe ceafă și izbucni într-un rîs prelung și sinistru de ni se făcu la toți pielea de găină. El continuă:

— Porcul de taică-meu a înșfăcat atunci un făcăleț care se găsea la îndemînă și s-a apucat s-o bată pe mama. Se clătina pe picioare, sughița, îi curgeau balele. Trupul mamei tresălta, aproape se ridica, atît de cumplite erau loviturile. Am sărit la el să-l mușc, dar s-a descotorosit de mine și m-a azvîrlit de perete. M-am ales cu un braț rupt și cu creierii zdruncinați. Ca să nu rămînă de căruță, Schmidt–cel–Roșu mi-a dat și el un picior în spate, așa că am acum o coloană vertebrală ușor deviată, tocmai ce trebuie ca să nu uit. Au bătut-o cu sălbăticie pe mama, după care s-au cărat înapoi la cîrciumă. M-am repezit imediat la poliție, dar nu le-am spus că mama murise peste noapte. Caralii i-au ținut închiși vreo șase săptămîni, cotonogindu-i de trei ori pe zi, pînă cînd m-am îndurat și le-am spus adevărul. Întors acasă, babacul a fost apucat de asemenea draci încît m-am ales cu o hernie de pe urma bătăii primite. După ce-am ieșit din spital, mi-am strîns boarfele și am întins-o.

— Aveai multe lucruri, se interesă, nitam-nisam, Micuțul.

— Se adună cîte ceva, chiar dacă n-ai decît zece ani. Aveam un pulover din care rămăsese doar o mînecă și niște pantaloni scurți, cîndva albaștri, dar decolorați complet de atîtea spălări. Mi-i dăduse gagica *Gauleiterului*[1] fiindcă-i aduceam balegă de cal pentru lalelele ei. Mai aveam și o pereche de teniși, foarte plăcuți vara, cînd se încinge piciorul în saboți.

— De ce punea gagica *Gauleiterului* balegă peste lalele? se miră Micuțul.

[1] *(germ.)* GAULEITER: În sistemul nazist, foarte asemănător din punct de vedere administrativ celui comunist, *Gauleiterul* îndeplinea funcțiile unui prim secretar județean de partid *(n. trad.)*

— Își închipuia că-n felul ăsta vor avea culori mai frumoase, îl lămuri Heide și continuă: Babacul a fost încorporat într-o unitate de teritoriali. Heide îndepărtă cu mîna chiciura care i se formase pe sprîncene. L-am cunoscut pe Spiessul[2] cu care a fost potcovit. Dracul gol! Am fost într-o vreme împreună la Regimentul 5 care de luptă și, cînd l-am revăzut, bestia s-a jurat că babacul o să ajungă negreșit fie la Torgau, fie la Glatz. Or, știți și voi, din pușcăriile astea nu există decît două ieșiri: una care te duce la stîlpul de execuție, ailaltă, direcția batalion de marș.

— Da' de unde știi că Schmidt e în drum spre noi?

Heide rînji și-și șterse, din nou, chiciura de pe frunte.

— Cînd am slujit în 2 care de luptă și am intrat în Praga, am cunoscut pe unul Pabst. O făcea pe combatantul, dar, de fapt, era omul Gestapoului, pus să-i spioneze pe ofițeri. Mi-a mărturisit-o singur, în ziua în care ne-am îmbătat în cinstea victoriei. Dacă aveam chef ca vreunul să dispară, n-aveam decît să-i șoptesc la ureche, așa i-am aranjat soarta lui Schmidt–cel–Roșu. Pabst l-a căutat, l-a găsit și n-a fost nevoie de prea mult timp ca Schmidt, pilindu-se, să-i dezvăluie tot ce era *Gekados* la azilul lui. Drumul spre Glatz era asigurat. Acolo, un *Stabsfeldwebel*, prieten cu mine, l-a primit cu toate onorurile și, șase luni mai tîrziu, Schmidt–cel–Roșu pornea în niște cizme cu două numere mai mici către Batalionul disciplinar 937 de la Heuberg.

Barcelona Blom șuieră:

— Ai aranjat lucrurile de minune, Julius! La Heuberg e *Feldwebelul* Mirzenski, vechiul furier al companiei noastre, ăla de și-a pierdut ambele picioare. O să blesteme roșcovanul ziua în care a dat în mama ta moartă!

— Exact! confirmă Heide. O sticlă de șnaps, și Mirzenski s-a ocupat la bani mărunți ca Schmidt să aibă parte de trai vesel și de un itinerariu potrivit. Întîi, bestia roșcovană a devenit un specialist de neîntrecut în curățarea latrinelor cu periuța de dinți și lingurița de ceai, nicicînd n-au strălucit ele mai tare, deși, la îndemnul lui Mirzenski, toți cei care le foloseau făceau alături de gaură, scuipau și-și suflau mucii pe jos.

[2] SPIESS: În jargon militar, subofițer însărcinat cu instruirea trupei *(n. trad.)*

Chipul Micuțului sclipea de plăcere.

— Acum, m-am prins! exclamă el. Al dracului, Heide! Curînd, curînd, va primi un bilet, numai dus, către Regimentul 27 Tancuri. Aici, îl ai pe adjunctul Skauw care-l va repartiza batalionului întîi, sergentul Hengst, furierul, care-i prieten bun cu adjutantul, îl va expedia pe numitul Schmidt direct la compania a 5-a, compania noastră, unde-l va lua în primire sergentul-major Bock, care Bock îi va face vînt spre plutonul 1. Ei, și atunci, misiunea mea va fi să-l aduc, frumușel, pe linia ta de ochire.

Porta rînji:

— Mișto de tot, Heide! Nici eu nu le-aș fi potrivit atît de bine. Vrei să-l cadorisești cu un glonț obișnuit sau cu unul crestat la vîrf, ca acela pe care îl aveam rezervat pentru căpitanul Meyer?

— Ba cu unul crestat, plasat drept în boașe. Dar nu imediat, vreau, mai întîi, să trăiască un pic, să afle ce-l așteaptă și cum e viața la noi. Singurul lucru de care mă tem e ca nu cumva să fie repartizat la un alt regiment sau, ceea ce ar fi cu adevărat groaznic, Ivan să apuce să-l lichideze pe Schmidt înaintea mea. Zău dacă suport ideea asta!

Pagină intenționat goală

Un glonț în ceafă

Vestea a explodat precum o bombă: ne aflăm la doi pași de Turcia! Închipuirea noastră dobîndi aripi.

Porta abordă tema sa favorită: bordelul de lux și perversiunile sexuale. „Ce naiba—zicea el—doar sîntem oameni civilizați!”

— Și cu crăpelnița cum va fi? se interesă Micuțul.

— Specialitatea casei va fi piure de cartofi cu felioare de slănină prăjită, totul stropit din belșug cu vin roșu și boia de ardei iute.

Micuțul saliva de pe acum, gîndindu-se la piureul lui Porta.

— Doamne, de-am putea să ne strecurăm peste frontiera asta!

Visul s-a spulberat repede. Turcia era aproape și, totodată, infinit de îndepărtată.

Am părăsit deci satul cu cîini și cu NKVD-istul nostru. Heide întărîtă din nou cîinele galben.

Istoviți, cîinii se întinseră pe jos. Oricine și-ar fi putut da seama că nu ne-am priceput să-i conducem. Chiar și Bătrînul, care, altminteri, știa multe, s-a dovedit, pînă la urmă, expert doar în două meserii: cea de tîmplar și cea de ostaș. Pe prima o iubea, pe cea de a doua o ura, iar cu atelajul făcuse ce putuse: oricum, nici unul dintre noi nu s-ar fi descurcat mai bine.

Țara asta, atît de ostilă nouă, străinilor, ne-a venit de hac. Am ajuns să ne luăm la bătaie între noi, să ne mușcăm, să ne scuipăm. De dimineață, Micuțul și Heide s-au mardit pe tăcute preț de vreo douăzeci de minute. Heide s-a ales cu nasul stîlcit și, dacă n-ar fi intervenit Bătrînul, dracu' știe cum s-ar fi terminat încăierarea. Din fericire, în glasul potolit al Bătrînului e mai multă autoritate decît în corul reunit

de răcnete al tuturor majurilor și generalilor. Pugilatul a încetat, dar adversarii au continuat încă multă vreme să se amenințe cu moartea. Ce-o fi și cu izbucnirea asta de ură?

Unul din cîini a trebuit să fie sacrificat pentru că șchiopăta și nu mai putea trage la ham. Călău i-a fost Micuțul, care l-a înjunghiat cu un surîs de idiot pe buze. Cînd ne-a auzit că-l luăm drept sadic, s-a stropșit furios la noi:

— Mi-am închipuit o clipă că e vorba de beregata lui Julius, halitorul de jidani!

Murind, cîinele scoase un urlet prelung. Micuțul îl privi stăruitor pe Heide:

— Uite așa o să urli și tu cînd ți-oi despica gîtița!

Heide scuipă furios în zăpadă, dar caftul nu se reînnoi.

După un timp, Bătrînul opri sania lîngă un soi de taluz.

— Pe Allah din ceruri, exclamă Legionarul, să fie oare marea? Totuși, e cu neputință!

Ne-am uitat pe hartă, ne-am uitat la busolă, ne-am uitat unul la altul, dar nu încăpea nici o îndoială: în fața noastră se întindea marea!

Pe Porta îl umflă rîsul:

— Mamă, da' grozavi mai sîntem! Întîi, am făcut-o pe eschimoșii cu sania, acu va trebui s-o facem pe vajnicii marinari-ce-pe-apă-sunt-ștrengari! Flutură prin aer jobenul galben pe care-l purta îndesat peste căciula cu clape și scoase din buzunarul mantalei pisoiul tigrat, mascota lui personală. Stalin, bătrîn mîrțan, ai poftă de-o scrumbie? Să știi însă că trebuie s-o pescuiești singur, undiță și cîrlig am uitat să luăm!

Bătrînul se scărpină, nedumerit, după ceafă, declarînd că nu mai pricepe nimic și că ar fi trebuit să fie mult mai departe.

— Înseamnă că avem cu toții halucinații, fiindcă eu o văd, uite colo, la treizeci de metri de noi! sări Porta.

— O fi un lac..., zise Steiner.

— Lac, lac, dar care anume?

Consultarăm împreună harta, dar pe ea nu figura nici un lac.

— Nu mai pricep nimic, mormăi Bătrînul, privind cu stupefacție întinderea de apă înghețată.

— Poate că-i o mlaștină? își dădu cu părerea Profesorul, clipind mărunt din gene în dosul lentilelor groase de miop. Una din ele era crăpată, căzuse în ajun și susținea că Heide îi pusese dinadins piedică, ceea ce învinuitul nici măcar nu nega.

Treptat, descoperirăm conturul unui țărm îndepărtat.

— Înseamnă că-i un fluviu, glăsui Steiner. Care însă?

Legionarul examină din nou harta, o orientă după busolă, se uită la cer, se uită de jur-împrejur și clătină, descurajat, din cap.

— Busola e bună și harta așijderi. Nu ne rămîne decît să traversăm gheața și s-o ținem tot spre vest.

— Stăm prost cu proviziile, spuse Bătrînul. Dacă rătăcim direcția, ne-a văzut sfîntul!

Primul care s-a aventurat a fost Porta. Înainta pe burtă, cu mișcări lente și precaute. L-am urmat, cu inima cît un purice, îngroziți de ce s-ar putea întîmpla, pe frigul ăsta, o cădere în apă echivala cu moartea. Mai practic, Legionarul se lăsă în genunchi și tăie o copcă, folosindu-se de pumnalul său siberian, măsură grosimea stratului de gheață și zîmbi mulțumit. Era suficient de groasă ca să reziste. Descoperirea asta ne dădu o bruscă bună-dispoziție, transformîndu-ne din războinici prudenți în niște puști dezlănțuiți, sărind în picioare, Porta și Micuțul se porniră s-o facă pe patinatorii, căzînd, sculîndu-se și dîndu-se nebunește pe gheață.

— Ați căpiat de-a binelea! încercă să-i domolească Bătrînul. Uitați că sîntem la sute de kilometri în spatele liniilor sovietice?

— Vax! ripostă, rîzînd, Micuțul. Dacă apare Ivan, îl invităm și pe el la joacă!

O pîrîitură groaznică ne îngheță sîngele în vine și stopă net zburdălniciile noastre. Ceva teribil zvîcnea și trepida sub picioare. Cu schiurile pregătite, gata să facem din ele opritori, înaintam pas cu pas. Bătrînul ne ordonă să ne răzlețim. După nu mai știu cît timp, ajunserăm în sfîrșit pe malul opus, un mal plin de mestecăniș. Cît ai bate din palme, primul copac întîlnit a fost doborît, și un foc strașnic lumină înserarea.

— Grozavi mai sînteți! se răsti Bătrînul. Pălălaia asta se vede de la kilometri distanță. Chiar aveți chef de belele?

— Mi se rupe! ripostă, rînjind, Micuțul. Dacă apare vreun NKVD-ist, îl miruiesc cu un glonte, după care îl halim fiert! S-ar putea să fie chiar gustos. Vă amintiți de mîțele de la Dibuvilovka? Cine știe dacă, nu cumva, un NKVD-ist mai dolofan nu-i mai bun decît pisicile alea sfrijite?

— Mai ține-ți, dracului, gura! se oțărî Heide. Mîine, poimîine o să ni se ducă buhul că sîntem canibali!

— Uite, Julius, ca să nu zici că-s băiat rău, ție-ți cedez buca, se pare că-i bucățica a mai aleasă!

Focul nostru e un veritabil rug și flăcări imense urcă spre cer. Încercăm să le mai domolim, aruncînd zăpadă, dar parcă cu asta le ațîțăm și mai tare. Fie și așa! Nu după mult timp, oameni și cîini ne întreceam în sforăituri.

Un țipăt ascuțit ne aruncă în picioare, cu mîinile pe arme și privirea încercînd să sfredelească noaptea. Țipătul se repetă, prelung și parcă tînguitor.

— Christoase, ce-ar putea fi? întrebă în șoaptă Barcelona, armînd pistolul.

Focul se stinse, licăreau doar tăciunii și în lumina lor nesigură zărirăm, printre copaci, un monstru; Porta scoase un soi de chițcăit și se ascunse după Micuțul, care, în genunchi, privea înspăimîntat fioroasa apariție. În întunecimea nopții răsună un nou strigăt. Legionarul izbucni într-un hohot de rîs de-am crezut că înnebunise subit.

— E o cămilă, fie slăvit Allah! O cămilă! rîdea el, țopăind pe loc. O cămilă sălbatică. Cu siguranță că nu-i singură.

Ne-am apropiat, prudenți, cu armele pregătite. Nu se știe niciodată de unde vine primejdia și-i preferabil să tragi un glonte în plus, decît unul în minus. Atunci văzurăm cămilele: trei sau patru se înghesuiau una într-alta, protejîndu-se de vîntul glacial, altele se desprindeau din noapte și zăpezi.

— Maică Precistă! exclamă Steiner, sînt puzderie!

Întunericul era plin de ele. Careva se întrebă, cu glas tare, dacă-s cămile sau dromaderi.

— Cămilele au două cocoașe, afirmă Porta.

— Nici pomeneală! interveni Heide, batjocoritor ca întotdeauna. Dromaderii sînt cu două cocoașe. Oare pot fi călărite?

— Da, *mon ami*, confirmă Legionarul, care mîngîia domol botul unuia din animale, cămilele pot fi călărite.

— Vorbeam de dromadere și fac ceva pe nasul ăluia care-mi pomenește de cămile! replică, țîfnos, Heide.

— Nu te-aș sfătui, dacă te referi la mine, i-o întoarse Legionarul, și află că există cămile și cu una, și cu două cocoașe.

— Ia stați puțin, se amestecă Micuțul. Păi fiarele astea trăiesc în Africa, știe oricine. Înseamnă că am ajuns la Mediterană și că Mediterana a înghețat ca să ne fie mai ușor să trecem dincolo!

Legionarul clătină deznădăjduit din cap:

— Doamne, cum ai putut zămisli un asemenea tîmpit? Cămile găsești pînă și-n China. Pesemne că trăiesc și aici, în Caucaz. Nu știi că Ivan are unități de meharişti?

Spre stupefacția noastră, dintre copaci apărură trei indivizi îmbrăcați în niște caftane făcute din blană de animal. Vorbeau într-o limbă care n-avea nimic comun cu rusa, zîmbeau și arătau spre apus.

— Să nu faceți prostii, *tovarișci*, că altminteri vă radem, făcu, mereu calm, Bătrînul.

— Acum, pe loc, propuse Heide, ridicînd pistolul.

— Termină cu idioțeniile tale! îl repezi Legionarul. S-ar putea să ne fie de folos.

— *Nemeț*, spuse Bătrînul, adresîndu-se celui mai vîrstnic dintre ei.

Răspunsul fu de neînțeles. Bătrînul dădu din umeri și murmură:

— *Nix ponemaiu*.

— *Ghermanski*?

Cum de ghiciseră? Ne vor denunța oare? Îmbrăcați în uniforme sovietice, eram tocmai buni pentru ștreang. Aborigenii păreau însă animați de sentimente prietenești și doar Micuțul, cu statura lui de uriaș, fruntea cît degetul și nasul stîlcit, le inspira o oarecare teamă.

Cămilarii ne oferiră niște turte cam jilave și lipicioase, dar care se dovediră de-a dreptul delicioase, și ceva alb pe care-l turnară în gamelele noastre dintr-un burduf din piele de capră, de fapt, laptele aceluiași animal. La rîndu-ne, îi îmbiarăm cu mahorcă și o pagină de ziar în chip de foiță.

Rîdeau întruna și, cum rîsul e molipsitor, sfîrșirăm și noi prin a rîde cu ei. Vîrstnicul se interesă, mai prin semne, mai prin vorbe, dacă n-aveam cumva și un strop de votcă. Prevăzător, cum îi era obiceiul, Bătrînul mai păstrase cîte ceva în bidonul său și-i cinsti generos. Dobîndind deplină încredere, cei trei îl traseră pe Bătrînul mai deoparte și, prin gesturi și desene pe zăpadă, îi dădură de înțeles că așezarea lor e spre apus și că tot spre apus e și războiul: ba, unul dintre ei porni să alerge în cerc, strigînd „bum! bum!", după care căzu, făcînd pe mortul. Spre marea lor bucurie, Bătrînul dădu din cap în semn că acceptă.

Două zile mai tîrziu, însoțiți de cămilari, intram într-un sat.

— Nu-mi prea miroase a bine, făcu Bătrînul. În sat sînt locuitori, iar unde-s locuitori, acolo sînt și NKVD-iști. Simplu ca bună ziua.

Cămilarii ghiciră din nou temerile sale și unul dintre ei exclamă vesel:

— *Niet politruc*!

Apariția noastră nu provocă cine știe ce interes. Starostele, pe care-l chema Feodor, ne introduse într-o colibă pustie, unul dintre oamenii lui se ocupă de cîini, iar el îi făcu semn Bătrînului să-l urmeze afară. Văzînd șovăielile acestuia, Feodor zise, rîzînd:

— *Niet politruc*!

Legionarul săltă pe umăr pușca-mitralieră și se oferi să-l însoțească pe Bătrînul. Aplecîndu-se să iasă prin scunda ușiță, acesta ne aruncă peste umăr

— Căutați-ne dacă n-am apărut într-o jumătate de oră.

— Nu-mi place deloc treaba asta, bombăni Barcelona. Tipii s-au prins că sîntem nemți și, ajutîndu-ne, își asumă un risc enorm. Mă întreb de ce-ar face-o? Pentru ochii frumoși ai Micuțului? Să vedeți voi dacă nu ne-om trezi cu un pluton întreg de NKVD-iști pe capul nostru!

— Hai s-o ștergem, propuse Steiner. Am văzut unde-s cîinii și sania.

— Te-ai țăcnit? Cum să-i lăsăm de izbeliște pe Bătrînul și pe Legionarul?

— Așa-i, nimic de zis, dar o să mă apuce cufureala așteptîndu-i. Parcă-i o cursă de șoareci bojdeuca asta!

— Poate c-au și fost capturați, făcu nervos Profesorul. Urmează acum rîndul nostru.

— Consideră-te fericit dacă te împușcă pe loc, interveni Porta, înveselit. De regulă, eroilor din Waffen SS le este rezervat un tratament mult mai special! Uite, de pildă, ai toate șansele să nimerești la Vorkuta. Știi ce-i asta?

— Nu, șopti scandinavul, mijindu-și ochii.

— E un loc minunat unde SS-iștii sînt puși să extragă plumbul cu unghiile și asta pînă cînd cade toată carnea de pe ei și putrezesc de vii.

Porta se și lansase într-o descoperire amănunțită a deliciilor pe care le oferă pensionarilor minele de plumb, cînd ușa se deschise făcîndu-le loc Bătrînului, Legionarului, lui Feodor și încă unui tip, mai pirpiriu, în uniformă germană cu petlițe de artilerist.

— Uitați-vă ce dar ne-a pregătit Feodor. Îl țin ascuns de trei luni. Zic că a fost împușcat.

Am holbat, uluiți, ochii la tinerelul cu obrazul ca de ceară, să fi avut cel mult optsprezece ani.

— Împușcat! exclamă Barcelona. Cum așa?

Micuțul, care se despăduchea așezat pe o mescioară, ridică privirea și-l cercetă, bănuitor, pe băiețandrul în uniformă de tunar.

— Prietene, dacă ai fost cu adevărat împușcat înseamnă că ești mort, iar dacă ești mort și totuși ai venit înseamnă că ești un strigoi. Mie strigoii nu-mi plac deloc, dar deloc, așa că fă bine și întinde-o, altminteri te împușc eu și, crede-mă, atunci o să-ți piară cheful s-o mai faci pe fantoma.

— Termină odată cu tîmpeniile tale! se stropși Bătrînul și, întorcîndu-se spre băiat, îi întinse bidonul căpătat de la Feodor. Trage, flăcăule, o dușcă de rachiu din porumb.

— Nu pot, răspunse soldățelul. Nu suport.

Porta își scoase capul de după soba unde se aciuise:

— Și de ce nu suporți trăscăul, frățioare?

— Am o gaură în cap, zise acesta și, întorcîndu-se, ne prezentă o cicatrice roșu-sîngerie pe care o avea la ceafă. M-au împușcat. De-atunci nu mai sînt același.

— N-aș zice că-i cel mai frumos lucru pe care l-am văzut, făcu Barcelona, fixînd oribila rană, încă supurîndă. Cum s-a întîmplat?

— Mă numesc Paul Thomas, din Regimentul 209 Artilerie, începu băiatul, ștergîndu-și broboanele de sudoare de pe frunte. Am

fost capturați într-o seară, în timpul retragerii. Mai toți din plutonul nostru erau boboci.

Se opri, de parcă cele cîteva fraze spuse l-ar fi sleit de puteri. Feodor îi întinse o strachină plină cu lapte pe care puștiul o bău cu înghițituri lacome ca și cum s-ar fi temut să nu i-o luăm, apoi, aruncă o privire, lungă și recunoscătoare, scundului și măsliniului său protector:

— *Spasibo*.

Feodor îl bătu ușurel pe obraz, turuind ceva pe limba sa, alta decît rusa.

— Comandantul nostru de pluton, subofițerul Tauber, a zis că-i mai bine să ne predăm, pentru că, oricum, am fost încercuiți. Hans Bulow, eu și alți cîțiva am fi preferat să continuăm lupta, dar Tauber a pretins c-ar fi un sacrificiu inutil. Poate că avea dreptate, despre Ivan se zic atîtea lucruri, dar eu unul socoteam că-i preferabil să ne batem, atîta timp cît tragi mai ai o șansă să scapi, mai ales că aveam muniție și grenade din belșug. Am fi rezistat încă o bucată de vreme și, între timp, s-ar fi găsit o soluție de salvare. Tauber susținea însă că, dacă ne predăm, vom fi tratați omenește. Chiar în acel moment, rușii ne-au strigat prin megafon că cei care se vor preda scapă cu viață, altminteri, masacru general. Pînă la urmă, Tauber ne-a amenințat cu pistolul-mitralieră, era subofițer și mi-am zis că, oricum, știe mai bine ce-i de făcut decît un simplu răcan ca mine. Deci, am ridicat mîinile sus.

— Dar unde era restul bateriei? întrebă, mirat, Barcelona.

— Se retrăsese mai demult, noi formam ariergarda. La început, rusnacii s-au purtat foarte bine: ne-au dat șnaps și țigări. Un gradat de-al lor ținea morțiș să aibă *Crucea de Fier* a lui Tauber, și-n schimbul ei i-a oferit o pîine întreagă pe care am și împărțit-o între noi. Mai încolo, am fost duși în spatele frontului, la interogatoriu, așa cum facem și noi cu prizonierii. Ne-au întrebat dacă sîntem din Hitlerjugend, la fel cum îi întrebăm și noi dacă sînt comsomoliști. Firește, am zis că nici pomeneală, dar au descoperit că-i mințim pentru că un idiot de-al nostru nu-și aruncase, pe șest, carnetul. Atunci s-a schimbat calimera și s-au pornit să ne înjure și să ne amenințe ca pe niște adevărați criminali de război, dintr-aceia care schingiuiesc populația pașnică. Sub escortă, am fost duși la cîțiva kilometri în spatele frontului, într-un sat căruia,

parcă, îi zice Daskoievo, sau ceva în genul ăsta. Cînd ai de-a face cu Ivan, îți cam pierzi mințile...

— Asta așa-i, confirmă Legionarul. Prefer întotdeauna să discut cu el, aflîndu-mă de partea unde-i trăgaciul mitralierei.

— Acolo, în sat, ne-au furat tot ce mai aveam, ceasuri, verighete, stilouri, brichete, bani, dar nu ne-au bătut.

— Uite, puștiule, răsucește-ți o țigară, și Bătrînul îi întinse punga cu mahorcă.

— Nu fumez, spuse Paul, zîmbind stînjenit. Din cînd în cînd mestec cîte o foaie de tutun... Ne privi, scuzîndu-se parcă, și-și trecu mîna peste ceafă. Nu ne-au bătut, continuă el îngîndurat, dar ne-au împușcat.

— Nu mai pricep nimic! explodă Micuțul. Am în față un artilerist care ar fi trebuit să fie mort, dar uite că nu-i, și nici nu pare strigoi. Alo, cine a îndrăznit să mă facă idiot?

— Ne-au lichidat pe rînd, unul după altul, urmă băiețelul în uniformă. Stăteam la coadă cum stai la bucătăria de campanie cînd se distribuie ciorba. Rusnacul care comanda execuția mi-a spus să trec la urmă, deoarece, fiind cel mai tînăr, aveam dreptul să trăiesc un pic mai mult. Cînd mi-a venit sorocul, m-am lăsat în genunchi, așa cum îi văzusem pe ceilalți făcînd. Culmea e că-mi era atît de frică încît nici nu-mi dădeam seama ce se întîmplă.

Îi zîmbi lui Porta care ieșise complet de după sobă și se holba la artileristul care ar fi trebuit să fie de mult mort.

— Am îngenuncheat lîngă grămada de bălegar, întocmai ca cei dinaintea mea, pe grămadă erau trei găini albe, care scurmau, și un cocoș zbîrlit.

— Ciudat cum se rețin anumite lucruri tocmai în asemenea momente, remarcă Porta.

— M-au împins ceva mai în față, dar nu brutal, aproape prietenește. Celui care urma să mă împuște nu i-a plăcut poziția capului și atunci mi l-a potrivit cum face frizerul cînd trebuie să te ia la spate cu mașina. Am simțit apoi țeava revolverului înfingîndu-mi-se în ceafă... Arătă cu degetul locul. N-aveți idee cît poate să doară...

— Ba eu cam știu, interveni Micuțul, suflecîndu-și cracul

pantalonului și descoperind o imensă cicatrice roșiatică brăzdîndu-i gamba spre genunchi. Mi-a făcut-o un negru din trupele coloniale franceze, cu baioneta, pe undeva pe lîngă Arles, cu o secundă înainte de a-i crăpa tigva cu lopata Linemann. Doamne, ce durere! Ce-am putut să urlu! M-au auzit pînă-n Paris!

— Am dat să mă ridic... dar mai bine nu mă mișcam, pentru că am crezut că explodez. Undeva, în depărtare, auzeam focuri de armă, dar totul îmi devenise perfect egal, eram doar obosit, îngrozitor de obosit... Am închis ochii și mi-am pierdut cunoștința. Timpul și tot universul s-au oprit din mers. Mai tîrziu, cînd mi-am revenit, lucrul care mi s-a părut cel mai straniu a fost să-i văd pe ceilalți. Erau cu toții acolo, subofițerul Tauber, Willie, aceiași și, totuși, atît de diferiți de cum îi știusem. Nu știu dacă înțelegeți ce spun...

— Sigur că da, sări Micuțul. Semănau, probabil, cu niște baloane de cauciuc din care scăpase aerul și nu rămăsese decît învelișul.

— Cam așa ceva, confirmă Paul. Erau ei, cu cîte o gaură în ceafă, și nu erau ei. M-am simțit atît de singur încît aproape aș fi preferat să fiu și eu mort, la fel ca și camarazii mei, dar uite că trăiam... M-am săltat de jos, am pornit-o tîrîș, m-am îndepărtat și m-am ascuns la căderea completă a nopții. Apoi, Fedor și ai lui au dat peste mine. Au țipat văzîndu-mă, eram înspăimîntător, plin de sînge, cu obrazul schimonosit—și au luat-o la goană zicînd că-s însuși dracul...

— Sau un strigoi, o ținu pe-a lui Micuțul.

— Pe urmă însă s-au întrebat ce-ar putea fi, totuși, chestia aia pe care o zăriseră tîrîndu-se și au revenit, ba chiar m-au împuns de vreo două ori cu cuțitul, dar n-am simțit mare lucru... Băiatul avu un rîs jalnic. Cîte nu suportă omul... M-au dus în satul lor, ăsta de aici. Un tip care fusese, pare-se, agent veterinar a scociorît prin țeasta mea de m-a durut chiar mai tare decît atunci cînd m-au împușcat și a scos glontele cu o foarfecă...

— O foarfecă? exclamă Barcelona.

— Una d-alea obișnuite, pe care le are orice femeie în gospodăria ei. Ce, parcă e musai să posezi instrumente speciale ca să salvezi viața cuiva? Cel care m-a „operat” n-a scos o vorbă: pentru el, eram un animal ca oricare altul, puteam să trăiesc sau să crăp.

— Nu ți-au dat nimic să miroși sau să bei înainte de a-ți umbla în țeastă?

— Nu. M-au întins pe o masă, cu burta în jos, și m-au legat cu o curea de ham. După aia, m-au adăpostit într-un hambar și femeile din sat îmi aduceau de-ale gurii.

— Ce-i cu limba asta ciudată pe care o vorbesc? se interesă Heide.

— E turca.

— Turca! exclamarăm noi într-un glas. Asta-i bună! Păi, unde dracu' ne-am pomenit?

— Destul de aproape de granița cu Turcia.

— Maică Preacurată din Kazan! zbieră Micuțul. Simt că-mi pierd mințile! Ori mă mințiți cu toții, ori am bătut recordurile de viteză! Întîi am fost în Caucaz, apoi în Africa, după aia în China, cu cămilele sălbatice, iar acum în Turcia! Se aplecă spre pirpiriul artilerist, care stătea pe jos, între Feodor și Profesor. Ia spune-mi, puștiule, la ce oră-i primul tren pentru Hamburg-Altona? E singurul loc de pe lume care mă interesează. Odată ajuns acolo, mă spîrcui în nasul lui Adolf!

— De aici nu pleacă nimic, răspunse încetișor Paul. Locurile astea n-o să le părăsim niciodată, singurul lucru care ne-a mai rămas e să ne pierdem printre localnici...

— Turcii, murmură Porta, și sări de pe cuptorul sobei. Ar fi ceva treabă de făcut... Cam cum se prezintă lucrurile într-o țară ca Turcia? Din cîte știu, e un popor extrem de civilizat și fiecare bărbat are propriul bordel, cu cel puțin trei dame ca personal. Nu-i așa, Bătrîne?

— Vrei, poate, să zici harem? ripostă, rîzînd, Bătrînul.

— Harem, dacă-ți place mai mult așa, dar pentru mine, dacă un tip are mai mult de trei gagici în serviciu, tot bordel se cheamă. În plus, turcii nu se războiesc cu nimeni, și dac-am putea răzbi pîn' la ei, țin-te viață, țin-te veselie!

Cu o surcică, Barcelona desenase pe podeaua de lut un soi de hartă ca să-i explice Micuțului unde se găsește Turcia.

— M-am prins! răcni, fericită, huiduma și, sărind în picioare, stîlci harta lumii. Turcia se învecinează cu China! Doamne-Sfinte, unde te poate mîna și războiul ăsta!

— Pentru niște eroi de calibrul nostru, trecerea frontierei n-ar trebui să fie un lucru prea greu, visa mai departe Porta.

Paul se strîmbă:

— Feodor zice că-i cu neputință. Mulți au încercat și pe toți i-a văzut revenind sub formă de cadavre.

Nimeni însă nu sta să-l asculte. Sîntem electrizați cu toții de ideea unei țări neutre și atît de apropiate.

— Turcia asta, murmură Bătrînul, cam la cîți kilometri e de aici?

— La vreo cincizeci. Dar numai pînă la zona interzisă. Urmează, apoi, alți douăzeci și cinci, împănați cu mine, cu foișoare peste tot și păzite de cel puțin cinci divizii de grăniceri și trupe ale NKVD-ului.

— Turcia..., șoptește, visător, Barcelona. Ajungem la Izmir, de-acolo luăm vaporul pînă la Valencia... Simt cum se apropie livada mea de portocali. Așa, cam în vreo patru săptămîni, aș putea asista chiar și la o coridă!

Amuțește, pierdut în reverie. Legionarul face arabescuri pe podeaua de pămînt cu cuțitul său maur. E clar că ideea trecerii dincolo îl pasionează.

— Sfîntă Madonă! Am la Ankara un vechi prieten, fost sergent-major în Regimentul 2 Legiunea Străină. Cu ajutorul lui aș putea trece în Siria, apoi în Algeria, unde m-aș prezenta la cazarma Legiunii de la Sidi Bel Abbes.

Auzindu-l, Porta rămase cu gura căscată:

— Doar nu vrei să fii iar soldat?

— E datoria mea. Sfîntă. Franța continuă lupta. Deci moare Franța, mor și eu. Pricepi asta, *mon camarade*?

Nu, nici unul dintre noi nu poate pricepe așa ceva, dar nici nu cutezăm să-i spunem că s-a țicnit de tot, pumnalul maur cu care se joacă ne îndeamnă la prudență.

— Turcia... visează, la rîndu-i, Profesorul. Acolo aș putea găsi un vas suedez să ajung în Suedia, iar de acolo m-aș furișa în Norvegia, care-i la doi pași, și aș lupta pentru ea.

Ne pufni, pe toți, rîsul.

— Asta-i bună! se hlizi Barcelona. Să se bată pentru Norvegia! Păi, e tocmai ce faci! Și, aruncîndu-i revolverul său, strigă: Înainte marș, erou voluntar!

Scălîmbăindu-ne, intonarăm în cor marșul Diviziei Viking[1], țopăind prin fața voluntarului miop:

Luptăm pentru onoare și libertate!
Veniți, voluntari norvegieni,
Zvastica-i mîndria noastră,
SS, nu sînteți singuri în luptă!

Nefericitul nordic își îndesă capul între umeri, strivit de batjocură.

— Te vor spînzura compatrioții tăi norvegieni, șuieră Porta, te vor atîrna în ștreang și, ah, ce frumos ai să te legeni drept în mijlocul bulevardului Carl Johann!

— Da, da, întări Barcelona. Spînzurat, fie ca spion, fie ca trădător. Rămîi în Turcia sau, și mai bine, vino cu mine să creștem portocali. Cînd o să ajungem bogați, poți să te întorci. Bogaților li se iartă totul, asta se cheamă justiție!

— Vax! trîmbiță Porta. Visul meu dintotdeauna a fost să deschid un bordel, pe principii cooperatiste, la Istanbul. Am citit într-o revistă pentru cucoane că-n țara asta nu există poliție de moravuri.

Se instală pe masă, își scoase cizmele și obielele, și-și plimbă degetele împuțite pe sub nasul lui Barcelona. Aprinzîndu-și o mahorcă, împunse cu țigara în direcția Micuțului care se holba, vrăjit, la el.

— Tu, tu ai să fii în fiecare zi în port ca să distribui turiștilor și călătorilor prospecte colorate, scrise în toate limbile, cu poze porcoase și gagici goale. Bordelul meu va funcționa într-o vilă albă, deasupra portului. Calitatea-ntîi, serviciu ireproșabil, băieți!

Și se pierdu în paradisul visărilor sale.

— Bun, da' eu? Eu ce fac în hogeacul ăsta al tău? întrebă, oarecum nesigur, Heide.

Porta împinse pe ceafă jobenul său galben și-și supse zgomotos singurul dinte care-i mai rămăsese în gură, și ăla negru și găunos:

— Tu ai să cînți diverse cîntecele pe tema plăcerilor patului. Steiner le va compune, trebuie să fie cît mai parșive, dar să nu se ia de religie, religia trebuie întotdeauna menajată.

[1] Divizie formată din voluntari scandinavi, încadrată în Waffen SS *(n. trad.)*

În odaie se lăsă liniștea, noaptea cuprinse demult pămîntul, dar noi încă nu dormeam, furați de gîndul la atît de apropiata Turcie, la vila albă a lui Porta, dominînd Istanbulul.

În zilele următoare însă, mirificele visuri s-au spulberat. Nici vorbă să se poată trece din Țara Sovietelor în neutra Turcie. Porta se consolă primul, declarînd că războiul e oricum pe sfîrșite și că, în cel mai rău caz, va ajunge la Istanbul via Berlin.

Halimaua cea mare s-a petrecut peste cîteva zile, cînd Micuțul descoperi o canistră plină cu spirt. De unde? Nu se știe și nici n-are importanță. Proptit în mijlocul uliței, săltă, precum un păhărel, canistra de douăzeci de litri și lăsă să-i curgă în gîtlej un pîrîiaș de trăscău, apoi, scoțînd un adevărat muget de plăcere, trecu recipientul lui Porta, care atît aștepta.

Urmă o scenă de demență. Steiner și Barcelona sosiră în goană în ajutorul celor doi și, cît ai bate din palme, tărăboiul pe care-l stîrniră atrase întregul cătun. Canistra era marcată cu o stea roșie, semn că aparținea armatei sovietice.

— Jefuirea bunurilor armatei se pedepsește cu moartea, declară sentențios, într-o rusească aproximativă, Feodor, după care își lipi cu voluptate gura de cea a canistrei.

Numitul *samagon*, un basamac cumplit de tare, ne scosese pe toți din minți, iar larma pe care o făceam se auzea, probabil, de la kilometri distanță. Apăru și o flașnetă, relicvă venerată a întregului cătun, purtînd pe una din laturi o inscripție cu caractere gotice, aproape ilizibile de vechi ce erau, din care rezulta că respectivul instrument fusese construit la Berlin-Moabit. Flașneta a fost îmbarcată pe o sanie și nevasta starostelui porni să învîrtă cu o mînă vînjoasă manivela. De prin diverse ascunzători se iviră și alte sticle de votcă și *samagon*. Porta apucase de acum să angajeze un corp la corp cu o jună locală. Mulțimea tălăzuia, beată și urlătoare, cînd, deodată, Bătrînul ridică o mînă și ciuli urechea.

În liniștea care se instaură ca la comandă, se auzi glasul profund al unui bărbat care cînta. Cîntecul se apropia, stîrnind cotarlele satului, un cîntec grav despre mormintele din stepă.

Lîngă ultima izbă apăru, deodată, o siluetă în cojoc de blană, cu pistolul-mitralieră, zis balalaică, de-a curmezișul pieptului. Militarul se

apropie de noi și se opri, crăcănat, în mijlocul uliței. Mănușa lui îmblănită atinse cu vădită tandrețe steaua roșie de pe canistră, noul-venit mirosi conținutul, duse recipientul de metal la gură, trase cîteva înghițituri zdravene, icni de plăcere și expedie un lung scuipat în direcția lui Porta, care proptise fata de un troian de zăpadă.

— *Tovarișci*, zise el, ești un porc! după care duse din nou canistra la gură.

Sunetele săltărețe ale unei armonici se învîrtejiră în văzduhul înghețat, în ochii rusnacului se aprinseră scîntei, își încrucișă brațele pe piept, se lăsă pe vine, sări în sus, se răsuci în juru-i ca o sfîrlează și se porni să bătucească zăpada cu tocurile cizmelor, într-un dans de o neasemuită și sălbatică frumusețe. Cercul nostru se lărgi, privirile se încinseră, palmele băteau ritmul. Plăcerea ne-o curmă cretinul de Micuțul, care, înșfăcînd pistolul-mitralieră, se apucă să tragă, foc cu foc, la picioarele dansatorului, stîrnind mici gheizere de zăpadă. Terminîndu-și încărcătorul, apucă toarta canistrei, o duse la gură, înghiți și dădu s-o întindă rusului, care se oprise din jucat.

— Crezi că mă sperii pe mine cu rahaturi dintr-astea! rînji sovieticul și, ducînd balalaica la ochi, grupă o serie lungă, dar mult mai strînsă, la numai cîțiva centimetri de hornurile de vapor care-i slujeau Micuțului drept cizme.

— Nenorocitule! zbieră huiduma, destul de înspăimîntată totuși. Habar n-ai cine sînt! Micuțul, din Sankt-Pauli, Hamburg! Ai priceput, odrasla lui Stalin? Ai priceput? Soldat *ghermanski*! *Tankist*! Bum, bum! Și vă bag în aia a mă-sii și pe tine și pe Tătuca! Iar bețivanul ăsta—Micuțul îl arătă pe Porta care se apropia—e Joseph Porta, cuțitar din Berlin-Wedding, și n-apuci să zici „pîs” că ți le-a și tăiat pe amîndouă!

Porta rînjea. Cu mînerul de lemn al grenadei ciocăni în pieptul rusnacului:

— Băiatul ăsta e cam tîmpițel din fire, dar acum că i-a ieșit porumbelul din gură poți să afli și restul, și zicînd astea, îl apucă pe sovietic de reverul cojocului. Uite, tu, *ruski*, eu, *ghermanski*, deci inamici. *Ponimaieși*? Eu, caporal, coloana vertebrală a armatei germane. El—Porta îl arătă pe Legionar—nici *ruski*, nici *ghermanski*, el *franțuski*. Te-ai prins?

Discursul lui Porta nu făcu însă nici un fel de impresie asupra rusnacului cu petlițe verzi de NKVD-ist. Trăgea voios la măsea din canistră, crăcănat în zăpadă, cu pistolul-mitralieră atîrnîndu-i neglijent pe umăr. Părea chiar voios.

În acel moment, fără ca nimeni să fi putut bănui, Heide intră în acțiune. *Samagonul* își făcuse, pesemne, efectul. Venea în goană pe uliță, cu cîte o grenadă în fiecare mînă. Bătrînul încercă să-l oprească, dar Heide îl îmbrînci și se năpusti asupra sovieticului.

De data asta, NKVD-istul săltă pistolul-mitralieră. Miji ochii, chipul aspru, cu pielea tăbăcită de vînturi, împietri. Întreaga lui atitudine deveni alta, nu mai era o cătană beată și veselă, ci cekistul neîndurător a cărui simplă vedere îi băga pe oameni în gaură de șarpe.

Porta și cu Micuțul țopăiau cu brațele petrecute pe după umeri, ca și cum ar fi fost pe altă lume. Rusnacul slobozi cîteva focuri, gloanțele sale înfigîndu-se în zăpadă la numai cîțiva centimetri de picioarele lui Heide care sosea în galop. Apoi lucrurile deveniră serioase. Rusul duse arma la ochi și ținti exact burta lui Heide, văzurăm cu toții cum degetul său comută pe „foc automat". Bătrînul smulse pistolul din toc și se sprijini de umărul Legionarului, ținîndu-și respirația. Lovitura trebuia să fie precisă. Mortală. Exact între ochi.

În aceeași clipă, Heide îl lovi pe sovietic, a cărui armă zbură din mîini, ateriză în fața Legionarului, care o expedie cu un șut în afara uliței.

— Trage, șopti Feodor, alb la față. Trage! Ăștia de la NKVD sînt niște bestii. În ultima vreme au luat pe trei dintr-ai noștri.

Bătrînul lăsă în jos mîna care ținea pistolul. Cum dracu' să tragi în amestecul ăsta de mîini și picioare? Din zăpada răscolită, țîșneau strigăte, înjurături, gemete.

— *Iob tvoiu mati*! Javră! Vino la Schwabing, în Köln, și-ai să vezi ce pățesc ticăloșii de-al de tine!

Heide își încleștase mîinile în jurul grumazului celuilalt și încerca să-l sugrume, dar nici rusnacul nu era un pirpiriu. O smucitură și o lovitură de genunchi bine plasată îl scăpară de încleștarea degetelor lui Heide. Privirea îi fugi după armă, dar ea nu mai era.

— Ticăloșilor! Pui de cățea! Ați îndrăznit să ridicați mîna asupra lui Piotr Ianov, locotenent în trupele NKVD! O să vă coste viața! Porci venetici, cine sînteți? Documentele la control! M-ați auzit, declasaților?

— Da' n-ai vrea mai bine să te crestez puțin? zbiera Heide, spintecînd aerul cu pumnalul său siberian, faimoasa *kandra*, cu două tăișuri. Mă, eu sînt din linia-ntîi, chiar de la început pe frontul de est, nu un fraier ca tine și dorința mea cea mai mare e să-ți retez beregata!

Pumnalul vîjîia prin văzduh:

— *Tovarășci*, bagă-ți în cap. Noi nu sîntem niște *voienoplenîie*[2] dezarmați și speriați!

Rusul, care nu mai pricepea chiar nimic, se holbă la uniformele noastre sovietice, săltă din umeri și ridică brațele în semn de totală nedumerire.

— *Ne ruskiie*? întrebă el cu un aer de comică perplexitate.

Bătrînul se apropie cu pistolul în mînă, în vreme ce localnicii făceau cerc în jurul nostru, cum nu mai văzuseră niciodată un NKVD-ist atît de descumpănit, spaima se risipea. Murmurul sporea, se auzi chiar un rîs sonor de femeie. Micuțul se ridică din nămetele în care căzuse, scutură zăpada rămasă în păr și, cu un gest grandios, întinse polițistului năucit bidonul cu basamac.

— Bea prietene, îl îmbie el rîzînd. Bea pentru bafta noastră și moartea cît mai grabnică a dușmanilor noștri!

Rusul bău. *Ghermanski* aici, în uniforme ale Armatei Roșii, într-o regiune atît de îndepărtată de linia frontului, așa ceva era cu neputință, așa ceva era de neconceput! Simpla idee a unei asemenea situații reprezenta un act contrarevoluționar ce trebuia, necruțător, stîrpit! Dacă un atare fapt se putea întîmpla, atunci NKVD-ul n-avea decît să dispară!

Apariția unui berbec fript îl smulse din gîndurile acestea atît de neplăcute.

— Proprietate colhoznică, bîigui el. Tăierea interzisă. Ar trebui să fac un raport...

Ne așezarăm direct în zăpadă și ne apucarăm să smulgem, care cu degetele, care cu cuțitul ori baioneta, fîșii din carnea aburindă. Mîinile, buzele, bărbia, totul era numai seu.

— Să facem prezentările cum se cuvine, propuse hilar Legionarul. Oaspetele nostru sughite, or se știe că cel mai bun leac împotriva sughițului e să tragi o spaimă zdravănă.

[2] *(rus.)* Prizonier de război *(n. trad.)*

— Feodor, povestește-i istoria flăcăului nostru împușcat în ceafă, îi propuse Bătrînul starostelui, care se frămînta, întrebîndu-se ce belele îi va aduce pe cap această nefericită întîlnire.

— Piotr, sau cum te-o fi chemînd, răcni Barcelona, aplicînd rusnacului o strașnică palmă peste spinare. Prin tine trage pîrțuri un întreg sistem! *Heil*! *Tovarișci*, trăiască Moscova!

Rusul sughița de răsuna stepa, un rîgîit bubuitor îi scăpă din gură, înghiți o nouă dușcă de trăscău, rîdea ca tontul și încercă să expedieze un scuipat în direcția Micuțului, care se străduia din răsputeri să răstoarne în zăpadă o cumătră grasă, îmbrăcată într-o pufoaică jegoasă și o pereche de pantaloni bărbătești, suflecați peste genunchi și decorați cu cîte un petic verde pe fiecare bucă.

— *Da zdravstvuiet Stalin*![3] răcni NKVD-istul, în culmea beatitudinii. Viață lungă lui Lenin, apărătorul proletariatului mondial! Se prăvăli într-o rînă și Legionarul se opinti ca să-l reașeze pe fund. Sînteți arestați, mai strigă el. Arestați ca agenți ai lui Troțki!

Mai bolborosi ceva, îi declară Legionarului că Marx e un bețiv și un curvar, căzu din nou și se agăță de Porta, rotind o privire precaută de jur-împrejur, șopti misterios:

— Prietene, spune-mi unde ai învățat rusește?

— Acasă la mine, răspunse, senin, Porta.

Urmă un moment de tăcere, după care rusul izbucni în rîs.

— Poate mă înveți și pe mine, ai? Da' ordin de misiune, posezi?

— Îți jur că da, însă e fals, răspunse Porta cu toată seriozitatea.

Sovieticul se ridică împleticindu-se, căzu în genunchi, vomită, ca apoi, ștergîndu-și gura cu clapele căciulii, să-i mărturisească lui Porta că-i îndrăgostit de nevasta comandantului său. Urmă o nouă căzătură, de astă-dată pe spate, reuși să se salte și atunci îl zări pe Profesor, care zăcea nemișcat pe zăpadă după ce Heide îi turnase cu de-a sila pe gît o cană întreagă de *samagon*.

— Luați cadavrul ăsta de aici! zbieră el. *Davai*! *Davai*! Nu pot să sufăr să văd cadavre plutind în locuri publice!

— Nevasta comandantului tău are varice? se interesă Porta.

Sovieticul n-a prea priceput despre ce-i vorba, dar se porni să jure pe toți sfinții că ceva mai frumos nu există.

[3] *(rus.)* Trăiască Stalin! *(n. trad.)*

— Da' tîrtița, o are ca lumea?

Un gest al rusului dădu dimensiunile pomenitei părți, însoțit de viguroase încuviințări din cap. *Krasivaia*, *krasivaia*![4] repetă el euforic.

— Orice scroafă își iubește purceii, conchise Porta, ridicînd din umeri. O tîrfulină rămîne veșnic tîrfulină. *Kurva*, *kurva*, *poniemaieși*?

— Animalule! Vită-ncălțată! mugi sovieticul. Las' că faci tu cunoștință cu taigaua, las' ca-i să vezi tu Kolîma și minele de plumb! Floarea mea de nufăr n-are nimic de-a face cu o *kurvă*!

— *Kurva*! necheză Micuțul. Cine-a zis vorba asta dulce?

Muierea în nădragi bărbătești profită de diversiunea creată și o zbughi de-a lungul uliței, în hohotele de rîs și chiotele copiilor. Fu însă harponată de Steiner, care o imobilizase în dreptul unei ogrăzi pînă la sosirea Micuțului. O luptă aprigă, dar scurtă, se încinse în fața cotețului din poiată și cei doi se strecurară în șubreda construcție, în ciuda protestelor orătăniilor dinăuntru. Răsunară icnete, oftaturi, înjurături și cotcodăcit, din coteț țîșniră o găină albă, trei porumbace și, în final, un cocoș roșu. Peste poiată se lăsă liniștea...

Devenit pe neașteptate agresiv, sovieticul se apucă să strige tot ce-i venea la gură, cam nesigur pe picioare, Porta se ridică totuși și, bine capsat, se stropși la el:

— Ba p-a mă-tii! Vorbește-ne politicos și nu mai zbiera atît! Nu sîntem obișnuiți cu tonul pe care-l folosiți, stimate domn. Sîntem niște gentlmeni. Știți ce-i aceea un gentlman? O persoană distinsă care are credit nelimitat la *kurva*-tîrfulina. Barcelona, servește-mă, te rog, cu o bucățică de cîrnat pe care acest domn prost-crescut o are cu siguranță în sacul de merinde.

Barcelona desfăcu sacul și răsturnă conținutul pe zăpadă.

— Taie la mijloc, acolo-i mai moale, capetele-s pentru cîini.

— Are și niște cutii cu pateu din ficat de gîscă.

— Jumătate mie, jumătate nevoiașilor merituoși! ordonă Porta. Ai cumva și icre negre? îl întrebă pe NKVD-istul care urmărea, căpiat, cum bunătățile sale își schimbau proprietarul.

Tăcut, rusul dădu din cap, ba chiar îl ajută pe Barcelona să descopere două cutiuțe cu caviar pe care i le întinse lui Porta.

---

[4] *(rus.)* Frumoasă, frumoasă! *(n. trad.)*

— Dacă cineva nu-i deprins cu îngurgitarea acestor delicatese, riscă o cufureală zdravănă, ceea ce reduce considerabil capacitățile lui de luptă. Ca atare, faci bine că mi le cedezi, eliminînd astfel o regretabilă întîrziere ce s-ar produce în continuarea acestui război. Deschise cu vîrful baionetei una din cutiuțe și-i înfulecă, pe loc, conținutul. Cam prea sărate, comentă el, plescăind din limbă.

În final însă, se declară mulțumit, regretînd doar că nu-s decît două cutiuțe.

— Pe vremuri, cînd războiul nu era privit ca o glumă proastă, așa cum se întîmplă acum, continuă el, lansînd priviri ucigașe unei găini care cotcodăcea călcată de cocoșul cel roșu, pe vremuri, zic, eram întîmpinați în fiecare gară de idioatele alea din Asociația femeilor naziste care împărțeau eroilor diverse bunătăți. Într-o bună zi, în stația Berlin-Est s-a produs o indigestie generală provocată de consumul excesiv de caltaboși și ștrudel cu brînză încît toate căcăstoarele au fost umplute pînă sus, iar cei însărcinați cu curățenia, neavînd altă soluție, dar și tîmpiți, au împrăștiat conținutul printre șine. Un prăpădit de căpitan de infanterie, rezervist, a fost găsit vinovat de toată această tărășenie și expediat urgent pe front, într-un batalion disciplinar. N-a apucat însă prea bine să ajungă în linia-ntîi, c-a și fost pus la zid și împușcat.

— Cum așa? întrebă, nedumerit, Bătrînul, aprinzîndu-și vechea sa pipă cu capac.

— Uite așa, bine. Un colonel l-a întrebat pe mangafaua de căpitan de ce a ajuns la batalionul disciplinar și prostul i-a răspuns sincer: „Din pricina căcatului de la Berlin." Acest căcat s-a întins pe cele o sută optzeci și patru de pagini ale unui raport care se încheia astfel: „... fapt pentru care, căpitanului Kowski i s-au refuzat dreptul la viață și moartea cu onoruri militare ca urmare a discursurilor sale subversive referitoare la *Führer* și la conducerea superioară a Marelui Reich."

Porta rînji, își desfăcu brațele și conchise:

— Aveți aici dovada cea mai elocventă în legătură cu opinia tuturora în legătură cu Marele Reich. Cum e pronunțat cuvîntul „căcat", cum se face imediat legătură cu mărețele idealuri pentru care luptăm!

Împunse cu un deget în direcția sovieticului care afișa expresia aceea năucă pe care o întîlnești, în general, numai la cei care urmează a fi spînzurați:

— *Tovarișci*, alungă aerul ăsta de cîine bătut. Sîntem la tine acasă și, dacă ți se întîmplă ceva, va fi, crede-mă, doar din pură întîmplare!

Pe neașteptate, Feodor, care dispăruse de o bucată de vreme, se înapoie și se apucă să-i șoptească ceva la ureche Bătrînului, dînd din mîini și arătînd spre est. Bătrînul se răsuci spre mine:

— Sven, galop! Starostele zice că o patrulă de NKVD-iști e în drum spre noi. Trebuie s-o ștergem!

— Bun, fug să pregătesc sania!

Vestea se răspîndi în sat cu viteza sunetului, șoptită de fiecare tufiș, purtată de fiecare fulg: vine NKVD-ul!

Toată lumea se puse pe treabă ca să grăbească plecarea noastră, pe Micuțul a fost nevoie să-l extragem cu forța din cotețul în care-și făcuse mendrele. Clătinîndu-se, matahala revărsă un torent de înjurături și obscenități:

— Cînd cineva are una ca a mea, e o crimă s-o dea la rațe! Doamnelor, poftiți, dar fără înghesuială. Fenomenul e la dispoziția dumneavoastră! Comisare, înainte marș! Facerea de bine e....

Trist și descumpănit, sovieticul urmărea scenele de demență din jurul său.

— Știi să dansezi *hopakul*[5]? Vreau să dansez cu tine, frumoaso!

Și Heide, beat criță, încerca s-o tragă în mijlocul uliței pe o bătrînică ce abia se mai ținea pe picioare. Abandonînd-o, înșfăcă o tinerică, își băgă labele pe sub fustele ei și amîndoi se rostogoliră în zăpadă. În nebunia generală, Micuțul slobozi în aer un încărcător întreg, smulse o bucată din carîmbul cizmei rusnacului și turnă *samagon* în căciula lui Feodor. Nimic însă nu mai impresiona pe nimeni, exceptînd un singur lucru: iminenta sosire a NKVD-iștilor.

Cum ne-am echipat și-am încărcat sania? Habar n-am. Tot ce știu e că starostele ne-a cerut imperios să luăm cu noi pe sovieticul beat mort.

— Sîntem pierduți dacă rămîne aici, ne implora el. Căsăpiți-l, dar mai departe de sat, e un ticălos. Faceți o copcă în gheață și aruncați-l în rîu. Nu-l vor găsi decît la primăvară. Da' mai întîi tăiați-i beregata ca să fie mai sigur! Și, cu un gest expresiv ne indică operația dorită.

---

[5] Dans național ucrainian *(n. trad.)*

— Am eu grijă de asta, îl încredință Heide, examinînd de pe acum gîtul enkavedistului.

Pactul fu pecetluit printr-o strîngere de mînă și o nouă dușcă de *samagon*.

Paul, micul artilerist, a fost așezat pe sanie, Feodor îl îmbrățișă, recomandîndu-i să ferească rana de la ceafă. Localnicii își luau rămas-bun de la noi, plesnindu-ne prietenește peste spinare, rîzînd, dăruindu-ne care ce putea. Cel mai minunat cadou a fost un cort din piele, unul din acele corturi mici, ascuțite la vîrf, pe care le folosesc nomazii și care pot înfrunta cel mai cumplit uragan de zăpadă. Am mai primit și un șirag de pești uscați, tari ca niște surcele, pe care l-am agățat de marginea saniei.

Urmă plecarea. Apatic, sovieticul venea după noi pe schiurile sale scurte, după un „*Iob tvoiu mati*!”, și acela rostit în scîrbă, care voia să spună că de aici încolo totul îi era egal. Cum se pregătea să pună în bandulieră pistolul său mitralieră, Heide i-l smulse din mînă rîzînd:

— Acum ești *voienoplenîie*, drăgălașule, așa c-o să-ți duc eu pușcociul.

NKVD-istul dădu resemnat din umeri și bombăni ceva în care era vorba de Feodor și de spînzurătoare.

— *Niet*! replică cel vizat, rînjind.

Bătrînul plesni din bici și scoase un „ooo-hai!” salutat printr-un hămăit vesel de cîinele roșcovan. Într-o învolburare de zăpadă, sania părăsi satul. În urma noastră, localnicii cîntau:

Dosvidanie, dosvidanie[6],
N-o să ne revedem niciodată,
E un drum lung, lung de tot,
Dosvidanie, dosvidanie...

Căsuțele joase dispărură în depărtare, ritmul era infernal, frigul și efortul alungaseră mahmureala, angajasem iarăși veșnica, inumana noastră bătălie.

A treia zi, în timpul opririi pentru înnoptat, se stîrni vîntul și, pentru prima oară de cînd plecasem, sovieticul ne vorbi, mai precis, se adresă Bătrînului, pentru că pe noi, ăștilalți, ne ignora pur și simplu.

[6] *(rus.)* La revedere, la revedere! *(n. trad.)*

— Vine furtuna, spuse el, cercetînd cu privirea răsăritul. O furtună cumplită care va dura cîteva zile. Trebuie montat cortul.

Bătrînul își aprinse, gînditor, pipa și, mijindu-și ochii, urmări îndelung goana norilor ce coborîseră jos peste apă.

— Asta-i părerea ta, Piotr? Se cade să te ascultăm, îți cunoști țara mai bine ca noi.

— Dă-i zor! exclamă el, agasat de calmul comandantului nostru. Peste un ceas a și venit peste noi și înghețăm dracului dacă nu-i gata cortul! Își vîntura mîinile, întărind prin gesturi spusele sale. Uragan! Uragan! Va fi de groază, sînt treizeci și opt de grade sub zero!

— Are dreptate, să ne grăbim! interveni Legionarul. Cunosc furtunile astea de pe vremea Saharei, nisip sau zăpadă, tot aia-i, te asfixiază!

— Doar n-o să dai crezare găinarului ăstuia! se amestecă Porta.

— Destul cu pălăvrăgeala! comandă Bătrînul. Montați cortul!

— Bine-e-e, scrîșni Porta, dar nu te baza prea tare pe faptul că te iubim...

Fără prea multă rîvnă, ne apucarăm să desfacem sania, în vreme ce Heide îl suduia pe cîinele galben-roșcat de parcă el ar fi fost vinovat de tot ce se întîmplă. Din senin, o pală cumplită de vînt mătură stepa, trîntindu-ne aproape din picioare.

— Sfinte Sisoe, exclamă Porta, am impresia că rusnacul a avut dreptate!

Acum, nimeni nu mai sufla o vorbă și ne căzneam să ridicăm cît mai repede cortul, lopețile individuale intraseră în acțiune, tăiam blocuri mari de zăpadă înălțînd un soi de meterez care să ne apere de vijelie.

Odată adăpostiți, se lăsă tăcerea și adormirăm aproape instantaneu, vegheați de Profesor, căruia veșnic îi venea rîndul să stea de sentinelă.

— Ești voluntar în SS, i-a explicat Porta, deci îți place milităria. Dacă faci gură, te traducem în fața Consiliului de disciplină, e dreptul nostru. Micuțul va sluji drept spînzurătoare și o să te țină agățat în aer pînă crapi. Deci, gardă ușoară!

Ne-a trezit vijelia. Așa ceva nu mai întîlnisem pînă acum, era un veritabil ciclon de zăpadă cum poți vedea doar la cinema sau... în Rusia. Timp de patru-cinci ore a fost nevoie să ne agățăm și să ne proptim în

cort ca să nu-l ia vîntul, apoi suflarea lui nebunească se mai domoli. Rusul se trînti pe jos.

— Acum, se poate dormi, zise el.

— Să dormim? replică Bătrînul. Păi, în curînd, se face ziuă, trebuie să ne urmăm drumul.

— Cu neputință, făcu sovieticul, cu un surîs istovit în colțul buzelor. Va mai dura cel puțin trei zile și dacă încercăm să ne mișcăm mai devreme, murim înzăpeziți.

— Gagiul ne trombonește, se amestecă imediat Porta. Își zice că dacă izbutește să ne țină pe loc, tovărășeii lui or să ne dea de urmă.

— Uite că nu cred, replică Legionarul. Pe o asemenea furtună, nimeni nu se poate deplasa. Principalul e să căscăm bine ochii și să tragem cum apare ceva.

— Ba eu vreau să mă deplasez! protestă Micuțul. Doar n-o să mă împiedice fleacul ăsta de vîntuleț să ajung la ai mei!

Și, zicînd acestea, se strecură afară, ridicîndu-se în picioare. În aceeași secundă vijelia îl înșfăcă, îl trînti în zăpadă, îl rostogoli, turbată de furie, matahala se zbătu, mușcă din zăpadă, urlă neauzit și, finalmente, reveni în cort, alb de sus pînă jos ca tăvălit prin făină. Aici îl întîmpină rînjetul batjocoritor al lui Porta:

— Să fie oare zefirul ăsta cel care te-a împiedicat să ajungi la tine acasă, la Reeperbahn?

Sovieticul a avut dreptate: viscolul a ținut trei zile. Eram nevoiți să răcnim din rărunchi ca să ne auzim unii pe alții și să dominăm mugetele de-afară. Din cînd în cînd, ne strecuram ca să vedem și să hrănim cîinii, făcuți colac în dosul meterezului ridicat. Întreaga stepă era un zid mișcător de zăpadă, spulberate de sus, spulberate de jos, miliardele de cristale de gheață tălăzuiau precum valurile unui ocean răscolit de taifun. Orele se scurgeau încet, leșios, iar noi deveneam tot mai isterici. Micuțul îl bătu de-l deznodă pe Steiner, Steiner îl cafti pe Profesor, mai, mai să-l lase mort; nefericitul a fost salvat de Heide, care s-a încăierat ulterior cu Micuțul, care-l acuza că ia partea SS-ului. Urmarea a fost că Heide i-a repezit Profesorului, pe care tot el îl scăpase, un pumn atît de năprasnic încît bietul scandinav a rămas o jumătate de ceas fără cunoștință, ca apoi să-l trateze pe Micuțul drept „haznaua armatei”.

I-am potolit, dînd în ei, fără deosebire, cu patul armei, dar pacea a domnit doar scurtă vreme, adică exact pînă în momentul în care Porta a declarat că Legiunea Străină franceză e „un balamuc ambulant”. Măruntul legionar găsi termenul jignitor și de aici porni una din acele bătăi care, de regulă, se termină cu omor. A fost nevoie de întreaga autoritate a Bătrînului ca acești nebuni furioși să fie domoliți. Pînă la urmă, am căzut de acord să-l declarăm pe NKVD-ist vinovat de toate și lucrurile s-ar fi isprăvit, probabil, cu o judecată ad-hoc și o condamnare la moarte dacă viscolul nu s-ar fi ostoit.

Am deschis cortul. Furtuna grămădise adevărați munți de zăpadă. O zbughim afară și, aidoma unor copii zănatici, ne tăvălim prin puful alb și ne batem cu bulgări de nea.

— Mămico! zbiară Micuțul. Bolșevicul mi-a băgat zăpadă după ceafă!

Heide e apucat de un asemenea rîs încît își scrîntește falca și rămîne înțepenit pe loc, cu ochii holbați și gura căscată.

— Las-că ți-o aranjez eu, se oferă imediat Porta, și-i și expediază un pumn. Să știi însă că e nevoie de încă unul ca să treacă de tot!

Heide e apucat de o asemenea turbare, că roșcovanul e silit să-și ia picioarele la spinare ca să scape cu viață. Sîntem nebuni, nebuni de legat.

Două săptămîni mai tîrziu ne aflam în apropierea frontului. Nu mai aveam nimic de mîncare și eram căpiați de oboseală. Hămesiți și ei, cîinii refuzară să mai tragă și atunci i-am desprins din hamuri, lăsîndu-i slobozi, iar sania am expediat-o într-o rîpă.

NKVD-istul nostru devenea, pe zi ce trecea, tot mai nervos, din ifosele lui inițiale nu mai rămăsese decît amintirea, era clar că se gîndea cum s-o șteargă. Dar care dintre noi n-ar fi făcut la fel?

Într-una din zile, pe cînd ne apropiam de o pădure, o pădure mare judecînd după hartă, și cînd tocmai ajunsesem la liziera ei, răsună oribilul strigăt:

— *Stoi*!

Cu viteza fulgerului, Porta pivotă pe călcîie și slobozi o rafală în direcția din care venise somația, Legionarul îl imită cu aceeași promptitudine. Cîteva siluete, ițite printre nămeți, se prăbușiră.

— Rapid în pădure! ordonă Bătrînul.

Heide și Profesorul se trîntiră la pămînt ca să ne acopere. Era momentul pe care-l așteptase NKVD-istul. Alergînd în zigzag, se repezi spre tovarășii săi, strigînd:

— *Ne strelieaite*! *Ia vas*![7]

Julius Heide fixă bine în umeri patul puștii-mitralieră:

— Piotr, bătrîn camarad de arme, i-am făgăduit lui Feodor să-ți fac vînt pe lumea ailaltă. Ai să te răzbuni, prietene, dacă nu mă țin de cuvînt. Așa că, *tovarișci*, adio!

LMG-ul[8] clănțăni de cîteva ori. Heide rînji:

— Doare, *tovarișci*? N-am ce-ți face. Julius Heide a jurat.

Sovieticul se poticnește, cade, se ridică, se poticnește iarăși. Heide continuă să rînjească, trimițînd serii scurte, ucigașe. Trupul fugarului e literalmente secționat în două, de după troiene și metereze de zăpadă țîșnesc mici flăcări roșiatice, focul rușilor e dens, gloanțele șuieră furioase prin aer.

— Cîinilor! urlă Heide. Arză-vă iadul să vă arză! Pușca-mitralieră trepidează în mîinile lui exersate, tirul e precis, ca la poligon. Mișcă-te mai repede, erou al SS-ului! răcnește spre Profesorul care-i alimentează arma prea încet. Mișcă-te, că altfel te dau pe mîna fîrtaților din față! Un ostaș sovietic sare în picioare cu o grenadă în mînă. Încaseaz-o, urîtule! zbiară Heide, și-l doboară cu o rafală. Grenada explodează sub el, făcîndu-l bucăți. Primiți salutul lui Julius Heide! Și alte rafale împroașcă meterezele albe, din spatele cărora cîteva țipete atestă precizia tirului.

Între timp, din pădure se aude glasul, grav, inconfundabil, al unei SMG[9].

— Stop! comandă Heide. Tu, erou al fiordurilor, șterge-o cît scîrba aia de piele ți-e încă negăurită! Acuși, acuși îi vezi pe amicii din față că se deprind cu muzica Legionarului!

Se rostogolește pe-o coastă, leagă trei grenade între ele și cu o mișcare de discobol le lansează spre meterezul cel mai apropiat. Explozie bubuitoare, gheizer de flăcări, mădulare omenești zburînd prin văzduh.

---

[7] *(rus.)* Nu trageți! Sînt de-al vostru! *(n. trad.)*

[8] *(germ.)* LMG—*Leichtes Maschinengewehr*: pistol-mitralieră. *(n. trad.)*

[9] *(germ.)* SMG—Schweres Maschinengewehr: mitralieră grea *(n. trad.)*

— Superbă moarte de eroi! comentează cinic Heide și, sărind în picioare, o zbughește în pădure și-l auzim cum se apropie, cîntînd cu o voce gîjîită:

Oh, Suzana, viața nu-i chiar grea,
Pentru un logodnic mort, găsești alți trei mii!

Heide e fericit. Îi place să ucidă. Dacă în timp de pace ar fi ajuns în fața instanței, acuzat de omor, specialiștii l-ar fi declarat psihopat sadic; cum însă ne aflam în război, Julius Heide a dobîndit reputația unui bun soldat, cu sînge rece, curaj, simț al situației și calități de comandant. A fost decorat pentru bravură și admirat pentru aptitudinile sale de combatant: a fost specializat în lupta corp la corp, căreia, în parte, îi datorează faptul că, pînă acum, a izbutit să scape teafăr din foarte multe încercări. O societate, fie ea civilă, fie militară are nevoie de-alde Julius Heide, dar, cel puțin în primul caz, preferă să-i utilizeze fără să aibă, direct, de-a face cu ei.

Suflînd din greu, el se aruncă în zăpadă alături de Porta și Legionarul instalați în spatele mitralierei.

— Am ras cel puțin două duzini!

— Foarte bine! Să vadă și ei ce înseamnă să tragi în propriii camarazi.

— Probabil ne iau drept una din formațiile Brandenburg[10]. Dacă-i așa, și dacă pun mîna pe noi, rămînem doar cu mila Domnului.

— Ne vor sugruma cu o bucată de sîrmă ghimpată, prezise Steiner. Am văzut odată cadavrele a trei tipi din batalioanele Brandenburg: doi fuseseră gîtuiți cu sîrmă ghimpată, al treilea perpelit la proțap.

— Ce plăcere! exclamă Porta. Și eu care nu suport căldura!

— Retragerea! comandă Bătrînul. Om cu om!

— La revedere, doamnelor și domnilor! pufni Porta. Iertați-mi graba, dar nu-mi place să pierd autobuzul!

[10] Unități cu destinație specială, formate pentru lupta în spatele frontului inamic, antrenamentul combatanților din aceste unități era mult mai complex decît acela al militarilor obișnuiți, comportînd cunoașterea limbii adversarului, mînuirea tuturor tipurilor de arme de foc din dotarea acestuia, conducerea vehiculelor, transmisiuni radio codificate, interceptări telefonice *(n. trad.)*

Și, zicînd acestea, își luă picioarele la spinare.

Bătrînul și cu mine ne nimerirăm ultimii, cînd suflul unei explozii ne trînti la pămînt.

— Slavă Domnului, n-a fost decît o grenadă, suspină ușurat Bătrînul, ridicîndu-se. Da' asta ce mai e?

Ciulim urechea, încordați, aidoma unei sălbăticiuni care aude bocănitul hăitașilor. Scrîșnet de șenile. Tancuri! Cine poate scapă!

Legionarul, mai rapid ca o nevăstuică, dispare în dosul unor tufișuri. Heide îl urmează, apucînd doar să strige:

— Blindate! Trei T-34!

— Adăpostiți-vă! comandă Bătrînul.

Primul T-34 a și apărut. Distingem clar steaua roșie vopsită pe turela lui. Dispărem într-o clipită. Un proiectil de tun vîjîie printre copaci. Norocul nostru e că folosesc proiectile perforante, și nu explozive, altminteri am fi fost făcuți, cu toții, terci. Porta se furișează de-a lungul unui șanț îngust și nimerește drept în brațele unui sergent sovietic, dotat cu un aruncător de flăcări. Acesta, îl ia drept unul dintr-ai lor și de-aici i se trage pieirea: Porta îi descarcă drept în cap o jumătate de încărcător, apoi înhață sinistra sculă a morții pe care sovieticul o purta în spate.

— Acu' să vă țineți, bestii roșii!

Din cîteva salturi a și ajuns la șleaul de unde răsună cumplitul și atît de binecunoscutul clinchenit al șenilelor. Porta se lăsă în genunchi și, calm, ca la poligon, îndreptă ștuțul furtunului în direcția primului tanc.

„Deie Domnul să aibă destulă presiune", mormăi el, ochind turela blindatului care se îndreptă exact spre locul unde s-a ascuns.

— Declanșează! Declanșează, pentru numele cerului aproape geme Bătrînul.

Legionarul își mușcă degetele.

— Ce dracu' mai așteaptă! O să-l strivească!

Micuțul nu se mai poate stăpîni și urlă:

— Trage, Porta, trage!

Replica i-o dă mitraliera tancului, dar în aceeași clipă Porta acționează sistemul de declanșare, cu un șuier oribil, jetul ucigaș țîșnește,

se aprinde, învăluie turela într-o mare de flăcări. Tancul pare să cabreze, încearcă să dea îndărăt, se oprește. Capacul turelei se deschide, unul din tanchiști dă să iasă, dar flăcările îl înhață, hulpave, strigătul lui nu mai are nimic omenesc, trupul se frînge peste bordajul de oțel, tresare într-o ultimă zvîrcolire, apoi rămîne inert, carbonizîndu-se. În nări ne pătrunde mirosul grețos al cărnii arse.

Porta scuipă pe jos și pîndește, cu aruncătorul de flăcări pregătit pentru o nouă cremație. Dar celelalte două T-34 manevrează în marșarier și dispar printre copaci, tot de acolo izbucnesc cîteva siluete care pier și ele în goană.

— Și-o fi închipuind că au dat peste o baterie de PAK-uri[11]! rînjește Heide. Hai, roiul!

A fost o goană dementă prin pădure pînă cînd, complet sleiți de puteri, ne-am prăbușit, înghițind în neștire zăpadă ca să potolim setea ce ne ardea măruntaiele. În jurul nostru, tăcerea era deplină, de departe însă ne parvenea, valuri, valuri, un huruit înăbușit.

— Acolo-i frontul, spuse Steiner, privind spre nord-vest.

— Doamne, de-am ajunge odată, gemu Profesorul. Sînt atît, atît de istovit...

Sărmanul de el, zăcea pe spate în zăpadă, ațintindu-și privirea spre creștetul copacilor. Cele petrecute cu el în ultima vreme depășeau cu mult resursele sale de energie și trupul său n-avea teribilul antrenament pe care lungii ani de război ni-l dăduse. Noi văzusem și altele, și mai și.

— Rămîn aici, murmură el. Nu mai pot. Urăsc tot ce se petrece, urăsc toată această gigantică minciună. Părea atît de frumos cînd m-am înrolat, atunci, la Oslo.

Steiner avu un rîs amar.

— În pas de defilare spre victorie, cu steaguri în vînt și trompeți suflînd din goarne, nu-i așa? Inamicii? Niște cretini, incapabili să nimerească un elefant de la zece metri! Pentru un SS, un tanc T-34 e mai puțin decît o roabă! Ceva în genul ăsta, nu?

— N-ar trebui să-ți bați joc, rosti, abia auzit, Profesorul. Camarazii mei au pierit ca muștele, habar n-aveam ce înseamnă un tir de baraj, nu ni se spusese nimic despre katiușe, iar dacă o făcuseră, fusese în

[11] *(germ.)* PAK—*Panzerabbruchkanone*: tun anticar autopurtat *(n. trad.)*

derîdere. Am fost făcuți harcea-parcea înainte chiar de a ne da seama despre ce-i vorba.

— Ce spui tu e adevărat, interveni Barcelona. Sigur, nu ne displace să vedem pe de-alde voi sub șenilele unui T-34, dar, oricum, mi-e milă: sînteți niște exaltați care ați crezut că războiul e un fel de petrecere la iarbă verde. Cîtă instrucție ați făcut la divizia Viking?

— Șase săptămîni, dar șase săptămîni dure.

— Christoase! oftă Bătrînul. Noi, noi avem în cîrcă trei ani, trei ani de război dur. Și cînd te gîndești ce frumos a debutat totul în Polonia... Parcă eram pe poligon. După aia însă... Cîți au mai rămas în viață dintre camarazii tăi?

— În compania mea, regimentul Norvegia, am fost două sute treizeci de voluntari, ulterior vărsați în Divizia Viking. După prima zi de front, în Ucraina, o sută douăzeci și unu s-au dus. Nimeriserăm, habar neavînd ce trebuia să facem, sub salvele unor baterii de katiușe. Pe cînd evacuam răniții, ne-a mitraliat aviația lor de vînătoare. *Hauptsturmführerul* SS, tot un norvegian de-al nostru, comandantul companiei, s-a sinucis. Două zile mai tîrziu, opt băieți au fost executați pentru „dezertare în fața inamicului”, alți nouă au fost expediați în regimente disciplinare pentru că au zis că ofițerii noștri de carieră sînt mai incompetenți decît noi, care n-am făcut niciodată armata și nu sîntem decît niște prăpădiți de voluntari. Am fost biciuit cîteva ore în șir la închisoarea disciplinară de la Lemberg pentru că n-am denunțat un camarad care-l scuipase pe *Obersturmbannführerul* Gratwohl, președintele tribunalului disciplinar de la Lemberg. Camaradul meu a fost spînzurat, cu o plăcuță pe piept: „Porc de norvegian”.

— De ce l-a scuipat pe comandantul ăla? se miră Micuțul. Că noi o facem, e de înțeles: sîntem ce sîntem. Dar voi, voi erați de partea nazismului, de partea lui Hitler?

Profesorul nu răspunse imediat, de fapt, n-ar fi avut chef să continuie, dar curiozitatea noastră era prea mare și-l înghesuiam cu întrebările. Începu, poticnit:

— *Obersturmbannführerul* Gratwohl ne-a declarat că a slujit în organizația Todt[12] cînd a fost cu construirea bazei navale secrete pentru

[12] Organizație nazistă de muncă—uneori voluntară—dar de cele mai multe ori obligatorie *(n. trad.)*

submarine de la Trondheim și că, deci, îi cunoaște bine pe norvegieni, că ăsta-i un popor de adunătură, de pescari amărîți, leșinați în fața anglo-americanilor și nedemni să intre în sînul poporului germanic. Dar, lasă, după război o să învețe și norvegienii ce-i aia civilizație! Atunci, pe camaradul meu l-a apucat turbarea și l-a scuipat pe SS-ist. Acesta a ordonat imediat altor doi SS-iști să se „ocupe" de compatriotul meu. După un timp, a izbutit chiar să-l facă să ceară iertare, și, totuși, gîndiți-vă, noi, norvegienii, sîntem un popor tare, așa ne-au făcut munții și marea.

O clipă domni liniștea. Heide își petrecu brațul pe după umerii tînărului scandinav.

— Lasă astea. Acum, important e să-ți ții botul deasupra apei. Victoria ălorlalți se apropie, Norvegia va fi eliberată și toți Gratwohl-ii vor fi trimiși direct în iad, cu șuturi în fund. Sigur, cazul tău nu-i chiar faimos, dar să-ți eliberăm un certificat.

— De-aș putea să mă plimb măcar o singură dată pe bulevardul Karl Johann, visă norvegianul. Sau să beau o cafea într-un bufețel, alături de o *jente*...

— O ce? întrebă, nedumerit, Porta.

— O *jente*, îl lămuri Barcelona, înseamnă fată, așa se spune în norvegiană.

— Ba mie mi se pare că sună mai civilizat „coardă", declară Micuțul, scărpinîndu-se la ceafă cu vîrful baionetei. „Coardă"—savură, plescăind din limbă, cuvîntul. Mi-ar plăcea una atît de fierbinte în părțile de jos încît să faci bășici numai atingînd-o.

Subiectul era de interes general. Steiner se legăna precum ursul, cu creierii în delir.

— Băieți! Să dai jos țoalele de pe o gagică măritată! se linse el pe buze. Am cunoscut odată una, la Heidelberg. Vulcanică muiere, trebuia stăpînită mai ceva ca un T-34. Motor cu năbădăi. Demarezi lent și grijă mare cum schimbi vitezele. Avea și un portjartier pe care nu i l-am scos ca cilindrii să iasă mai bine în evidență.

— Eu unul prefer alt gen, interveni Barcelona. De bordele te saturi pîn-la urmă. Se lăsă în față, vizibil excitat. Nu, la Viena, pe-nserate, în Park, pe la sfîrșitul lui mai sau începutul lui iunie...

— Tu le consumai numai la dată fixă? se interesă Micuțul.

— Tacă-ți fleanca! îl repezi Barcelona. Ascultă ce spun. Deci, la Viena, în Park, vara, cînd damesele au rochii atît de transparente că vezi prin ele și cînd din baruri se revarsă o muzică lascivă..., iar tu, alături de o corvetă trăsnet, stai și asculți cum doi lăutari țigani, dintr-aceia autentici, o iau pe coarda razachie:

Zi-i, țigane, zi-i,
Înnebunește toate femeile din lume...

Și Barcelona fredona, extaziat, tangoul altor vremuri.

Cîteva împușcături sparseră liniștea începutului de noapte.

— Se țin scai de noi. Camuflați-vă și fiți gata! ordonă Bătrînul.

Întunericul sporea, focurile de armă se întețeau. Teama ne înnodase mațele, dar am fi putut jura că și celor din față li se întîmpla același lucru. Făceau un pas, se trînteau la pămînt, trăgeau în toate părțile. Era clar că ar fi șters-o cu mare plăcere, dar în spatele lor erau politrucii cu Naganele.

Erau băieți tineri de tot, probabil comsomoliști, și se aflau la prima lor înfruntare; probabil că nici măcar nu știau împotriva cui luptă. Sigur, comisarul le vorbise de „sabotori”, dar auziseră acest cuvînt de atîtea ori încît i se tocise sensul: sabotor putea fi și puștiul care se furișează într-o sală de cinema fără să fi plătit biletul, dar și generalul ori ministrul care sînt spînzurați pentru crimă de înaltă trădare, ca „dușmani ai poporului”. Năvălitorii fasciști erau și ei sabotori. L-am auzit pe unul din ei întrebîndu-l pe ofițerul care-i comanda dacă nu vede cumva pe unul din acești sabotori naziști.

— Mi-ar plăcea atît de mult să curăț pe una din bestiile astea! Și-și privi cu dragoste pușca sa mitralieră, nou-nouță, care nu țintise încă în nici o ființă vie.

Ofițerul mîrîi ceva și trimise o rafală, la întîmplare, printre copaci.

— Dacă apuci să vezi un fascist, ești de-acum un om mort, *ponimaieși*? În fascist trebuie să tragi de îndată ce-l simți, nu cînd l-ai văzut. Atunci e prea tîrziu.

Schimbul de cuvinte a fost cam tărișor și-am stabilit cu precizie direcția. Legionarul sări în picioare și mitralie în demență zona din care veniseră sunetele. Un snop de gloanțe întîlni pieptul „bobocului" care dorise atît de tare să omoare un fascist. Băietanul se prăbuși și îl distingeam, neclar, cum se zvîrcolește în zăpadă. Ofițerul înjură și se trase îndărăt, fără să-i mai pese de rănit. Dispăru în dosul unui mărăciniș des, probabil cu toate simțurile la pîndă. Se făcu liniște.

Mărunțelul legionar fixa întunericul așa cum o făcuse atît de des, împreună cu camarazii săi din Legiunea Străină, printre dunele Marocului ori djebelurile Algeriei. Heide se puse în mișcare. Se tîra, neauzit, urmat de Porta și de Micuțul. Legionarul zîmbi: el îi învățase tîrîtul, după cum, la rîndul său, deprinsese acest meșteșug de la dascălii săi berberi. Barcelona îi acoperea cu mitraliera pe cei ce se îndreptau spre ascunzătoarea ofițerului sovietic. Țineam armele pregătite, gata în orice clipă să deschidem focul.

Cu plesnet de harapnic, o cracă e ruptă. Sovieticul sloboade o rafală lungă în direcția din care venise zgomotul. Barcelona rînjește satisfăcut, mitraliera lui răpăie.

— Somn ușor, frumoasă doamnă! fredonează el.

Ofițerul rus lasă să-i scape arma și scoate un țipăt ascuțit:

— Am orbit! Am orbit!

Îi invocă pe Dumnezeu și pe Stalin, se învîrte în cerc, se împiedică de rădăcini, se împleticește și, cu pași de om beat, se îndreaptă drept spre noi, țipînd întruna. Legionarul sare în picioare, duce pistolul-mitralieră la ochi și sloboade o serie lungă în trupul nefericitului. Acesta cade în genunchi, apoi pe spate, acoperindu-și cu mîinile fața însîngerată. Heide aruncă o grenadă, o grenadă milostivă, și strigătul se stinge. Printre copaci se întrezăresc siluete confuze luînd-o la goană.

— Radeți-i! răcnește Porta.

Tot ce aveam ca armament intră fulgerător în acțiune. E o pradă lesnicioasă și rîdem ca niște apucați, dar din pădure răzbat glasuri dure, glasuri care știu să comande.

— S-o ștergem! ordonă Bătrînul. Ăstora le e mai teamă de politrucii lor decît de gloanțele noastre!

Galopăm printre copaci, biciuiți de crengi, cu fețele și mîinile

însîngerate de spinii tufișurilor, dar nu simțim nici durere, nici usturime. La un moment dat ne trezim rostogolindu-ne, claie peste grămadă, pe fundul unei viroage destul de adînci. Profesorul își luxează încheietura mîinii și urlă cînd Porta reduce luxația printr-o smucitură brutală și seacă.

— Ia nu mai zbiera atît, capră de munte, sau te lăsăm dracului aici. Să vezi tu ce-o să mai zbieri cînd vor descoperi tovărășeii diploma de onoare pe care nen-tu Himmler ți-a pictat-o sub braț!

Rînjim cu toții, idee mai tîmpită decît aceea de a tatua la subțioara fiecărui membru al SS-ului grupa lui sanguină nici că se putea găsi! Vrei să știi cine-i SS-ist? Pune-l să ridice brațul!

Ajunși la mică distanță de pozițiile rusești, ne ascundem într-un crîng, așteptînd noaptea următoare. Apoi, urmînd planul lui Porta, ne îndreptăm cît se poate de firesc spre tranșeele sovietice, fiind, chipurile, un detașament de pionieri. La fiecare somație, Porta răspunde imperturbabil:

— Misiune de minare.

Nimeni n-a insistat să cerceteze mai îndeaproape, un cîmp de mine e o centură de siguranță în plus. Dimpotrivă, eram chiar ajutați să trecem peste talazurile tranșeelor, cîte unul ne îmbia cu un hîrleț, alții ne urau baftă. Ba un sergent-major, cărunt și cu mustață pe oală, ne-a și binecuvîntat, ce-i drept, pe furiș. Cu mișcări de reptilă am pornit peste „țara nimănui” spre pozițiile germane. O mitralieră intră brusc în acțiune, smulgînd cu un glonte căciula lui Steiner, care izbucni într-un puhoi de înjurături și blesteme. Cu puțin înaintea tranșeelor noastre, ne-am adăpostit într-o groapă de obuz. Bătrînul a zis c-o ia înainte ca să prevină avanposturile și să nu ne ciuruiască văzînd uniforme sovietice. La capătul unei adevărate veșnicii, un glas necunoscut strigă:

— Veniți, dar fără bancuri proaste! Unul cîte unul, la interval de cinci minute. Altminteri, tragem!

Se temeau, de bună seamă, de-o cursă, pentru că, imediat ce unul dintre noi ajungea în tranșee, i se și proptea o baionetă în piept. Interogatoriul ni l-a luat un locotenent de infanterie, cum nu se poate mai sceptic. Greu de crezut că spusele noastre reprezintă adevărul adevărat. Ostași germani în uniforme ale Armatei Roșii venind din spatele frontului sovietic? Basm curat, nu alta!

— Așa ceva nu există! exclamă el la un moment dat.

— Ba există, dom' locotenent, sări cu gura Barcelona Blom care nu prea știa să se stăpînească. Habar n-aveți cîte există și cîte se pot întîmpla în brava noastră armată germană!

Locotenentul tresări și vocea îi deveni răgușită:

— *Feldwebel*, taci din gură și așteaptă să fii întrebat! Or, acum, nu te întreb nimic! Te afli în fața unui ofițer german, nu a unui comisar bolșevic! Las' că te învăț ce-i aia disciplina! Culcat! Drepți! Culcat! Drepți!

Și, ca să ne intre bine în cap disciplina, același lucru ni s-a ordonat și nouă.

— Nu mai încape îndoială că am ajuns acasă, mormăi Steiner. Patria își întîmpină fii.

Primirea pe care ne-a făcut-o comandantul Lander a fost la fel de cordială, dar, după trei zile, trupul lui, făcut strecurătoare, a fost descoperit în niște tufișuri. Firește, fapta a fost pusă pe seama partizanilor.

Ce-i drept, au planat niscaiva bănuieli legate de Micuțul și Porta, dar aceștia, ca să-și dovedească nevinovăția, au asistat cucernic la înmormîntare, vărsînd chiar o lacrimă.

Pagină intenționat goală

Bătălia de tancuri de la Lugansk

Aterizase la noi, venind din închisoarea militară de la Glatz. Consiliul de Război îl potcovise cu zece ani de regiment disciplinar pentru vina de a fi declarat că războiul e unicul mijloc ca un zugrav de nimic[1] să fie luat drept un mare om.

Din general de divizie a fost retrogradat la gradul de maior. În Africa și-a pierdut ochiul stîng, în luptele din Finlanda o bucată de stomac. Un excelent ofițer de tancuri, capabil să comande o divizie sau un corp de armată, dar uite că nu învățase arta pupincurismului. De aia a și pătimit ce-a pătimit la sediul Gestapoului de pe Prinz Albrechtstrasse.

Chiorul era cel mai bun comandant din cîți avuseserăm pînă atunci. Cocoțat pe blindajul unui tanc, în cămașă cu mîneci suflecate și încălțat cu saboți, ni s-a prezentat:

— Mă numesc Karl Ulrich Mercedes și sînt noul vostru comandant. La fel ca voi, mă aflu în rahat pîn-la gît. Am 35 de ani și cîntăresc 118 kilograme. Vă sfătuiesc să nu vă țineți deștu-n gaura curului și să vă folosiți brațele și mintea așa cum trebuie. În rest, faceți ce poftiți, dar să nu vă prind turnînd!

A încheiat discursul inaugural salutîndu-ne cu două degete duse la vizieră. La Lugansk, a fost rănit și a avut jumătate de falcă smulsă. Obuzierul lîngă care stătea a fost făcut arșice, din cei șase cai și nouă artileriști nu s-a ales mare lucru. Porta a oprit tancul, Heide ne-a acoperit cu mitraliera, Micuțul și cu mine am sărit afară din car, l-am înșfăcat pe Chior și, învelindu-l cu o manta, l-am instalat pe blindaj. L-am adus pînă la postul de prim-ajutor și, la cinci minute după aceea, bombardierele sovietice incendiau Tigerul nostru.

Cînd am traversat Luganskul, în zgomotul asurzitor al motoarelor ambalate la maximum și în scrîșnetul șenilelor, orașul era o mare de flăcări. Pe străzi, unde vedeai cu ochii, cadavre și iar cadavre, abandonate

[1] Aluzie la Adolf Hitler care, pe cînd se mai numea Schicklgruber, era de meserie, zugrav *(n. trad.)*

ca niște gunoaie. Șiruri lungi de soldați, zdrențuiți și însîngerați, se grăbeau să ajungă la adăpostul iluzoriu al caselor incendiate.

Bubuiturile se succed. Limbi de foc țîșnesc de pretutindeni. Obuziere, aruncătoare de mine, tunuri anticar, mitraliere, o monstruoasă mașinărie menită să ucidă a intrat în funcțiune.

În interiorul carului nostru de asalt—un Tiger de 62 de tone—zăngănitul diverselor fiare e insuportabil: gamele, bidoane, scule, lanțuri de remorcare, tuburi goale de proiectil—totul se ciocnește, zornăie, păcăne, scîrțîie. Porta accelerează. Tigerul se smulge spre înainte.

Soldați năuciți și plini de noroi își caută unitățile. Un maior de infanterie dă din mîini, urlîndu-și ordinele și stînd drept în mijlocul străzii. E izbit de trenul posterior al unui Tiger, trîntit la pămînt, următorul, n-are cum să-l evite, îl prinde sub șenilă și din maiorul cel semeț nu se mai vede decît o pereche de picioare, încălțate cu cizme negre, lucioase, cu pinteni la toc.

Nimănui nu-i pasă, nimeni nu zice o vorbă. Ce mai înseamnă un biet maior de infanterie strivit de șenile pe lîngă tot ce se întîmplă la Lugansk în ziua aceea de 14 martie?

Un acoperiș se năruie, împroșcînd cu scîntei coloana de blindate lansată la atac.

— Oprește, Porta! Oprește! zbiară deodată Micuțul și, nemaiașteptînd ca tancul să stopeze, sare afară prin oblonul lateral și pornește în galop pe strada cuprinsă de flăcări.

— Asta ce mai e? se înfurie Heide. Ne ia drept tramvai?

— Linia a 2-a, se maimuțărește Porta, prezentați biletele la control.

În căști răsună, alterată de paraziți, vocea locotenentului Ohlsen, comandantul nostru de companie.

— Înainte, fir-ar să fie! La ce dracu' ați oprit?

Coloana s-a încurcat. Iată însă și pe Micuțul. Aruncă ceva prin chepengul turelei și sare pe blindaj. E un băiețel de trei-patru anișori. Porta izbucnește în rîs și demarează.

— Ce nouă tîmpenie ai mai făcut? se răstește Bătrînul.

— L-am văzut prin vizor, explică huiduma, arătîndu-l pe țîncul ghemuit pe planșeul de oțel al podelei. A fugit, uite, din casa aia care arde. De-acum e al meu, *ponimaieși*? Și, începînd din clipa asta, fiecare

din voi îi dă ceva din rația lui! Laba uriașă mîngîie tandru creștetul pîrlit de foc al copilului. De aici încolo, el și cu mine, sîntem împreună!

— O să le facă mare plăcere Chiorului și lui Ohlsen. Ce-or să se mai bucure aflînd că ai un fecior!

— Îi bag în mă-sa. Bag în mă-sa întreaga lume! Rîse, topit de fericire. Gîndiți-vă, băi, sînt tată! Am un băiat! Doamne, ce chinuit e! Cine ar putea să vrea răul unui asemenea copil? Hei, tovărășelule, tu *ponimaeși*? Avu un rîs timid. Eu, Micuțul, eu *otce nas*!

— Cretinule! hohoti Porta. Acum i-ai spus că ești „Dumnezeu-Tatăl”.

— Cretin ești tu! Atunci, fă bine și tradu-i fiului meu ce-am vrut să spun.

Porta dădu din cap și-l scoase pe copil din ungherul unde se refugiase, lîngă cutiile cu benzi pentru mitralieră. În ruseasca lui destul de curgătoare, dominînd zgomotul motorului, îi explică, zîmbind mereu, ce voia să spună Micuțul. Copilul clipi și păru mai liniștit, auzind limba cu care era obișnuit. Piciorușele lui prezentau multiple arsuri, o zgîrietură adîncă și sîngerîndă mergea de la tîmplă pînă la baza gîtului. Legionarul scoase trusa individuală și-l pansă, Heide îi dădu un cartof fiert pe care țîncul îl înghiți pe nemestecate. Din păcate, n-aveam nimic altceva.

— Mă întreb dacă fiul meu fumează? făcu Micuțul, scoțînd din buzunarul salopetei de tanchist un trabuc.

— Ce tîmpit! exclamă Legionarul, plesnindu-l peste mînă.

În clipele următoare, copilul fu dat uitării. Asupra Luganskului s-a abătut o ploaie de proiectile explozive. Casă după casă, orașul dispare într-un ocean de flăcări tălăzuitoare. Ieșim din oraș și ocupăm poziții în fața unui larg drum de țară. Se lasă înserarea și înaintăm aproape orbește. Din niște ruine apar cîteva siluete care se îndreaptă în fugă spre noi.

— Îi rad? exclamă Legionarul.

Abia după ce și ultima siluetă s-a prăbușit, observăm eroarea făcută: erau propriii noștri infanteriști, ascunși în dărîmăturile unei magazii și care s-au crezut salvați în momentul apariției noastre, dar de cînd s-au introdus bluzoanele astea de camuflaj e mai greu să le deosebești de uniformele kaki ale sovieticilor.

Cu toată viteza, blindatele traversează suburbiile orașului. Virăm la stînga, trecem peste grădini și livezi, pulverizăm sub șenile bazine de apă, chioșcuri, tot ce construiseră oamenii cu mîinile și truda lor. Înaintea noastră e o viermuială îngrozitoare de siluete kaki mînate din urmă de un singur imbold: să fugă, să fugă cît mai repede, să fugă cît mai departe de tăvălugul de oțel și foc.

— Înainte! Înainte! răsună în căști. Sînt Mercedes! Ordon: Înainte!

Motoarele urlă turate la maximum, șenilele se învîrtesc demente, cincizeci de monștri împroșcînd moarte se năpustesc asupra turmei omenești cuprinse de panică. În plină cîmpie e ceasul secerișului: un seceriș însîngerat, făcut cu mitraliera, cu tunul, cu aruncătorul de flăcări, cu șenila.

În urma noastră vin în goană pionierii de asalt cu aruncătoarele lor ușoare de flăcări, cu grenadele lor cu fosfor. Infanteria sovietică își părăsește pozițiile, oamenii aleargă în dreapta, în stînga, se învîrt înnebuniți în cerc, fug înainte, fug înapoi. Haosul e total. Se aruncă la pămînt, scurmă țărîna, caută disperați un adăpost. Șenilele se învîrt, îi prind sub ele, îi terciuiesc.

Mitraliera din turelă se blochează pe neașteptate. Calm, ca la manevre, Legionarul extrage cu baioneta cele două cartușe care pătrunseseră simultan în închizător, schimbă banda și reia tirul. Din ștuțul aruncătorului de flăcări, mînuit de Micuțul, țîșnesc, șuierînd sinistru, lungi limbi de foc. Heide încarcă tunul numai cu proiectile explozive. Și, deodată, liniște... Nimeni nu mai trage, coșmarul s-a isprăvit. Tancurile fac cale întoarsă, mînînd în fața lor, spre pozițiile noastre, cete de sovietici cu mîinile sus, la sud de Lugansk e un centru de triere a prizonierilor, urmînd ca apoi aceștia să fie trimiși mai departe, în spatele frontului.

Înainte, spre pozițiile inamice! Ne înfundăm adînc în ele, îmbătați de sentimentul victoriei. E un sentiment straniu, ușor maladiv, care-i cuprinde chiar și pe cei mai lucizi.

Un sunet cumplit de fier izbind fierul ne perforează aproape timpanele, e un proiectil anticar care ne-a lovit cu atîta forță încît întreaga masă a tancului s-a cutremurat. Din fericire, obuzul n-a explodat, turtindu-se doar de blindaj.

— Înapoi! comandă Bătrînul, cu ochiul lipit de periscop.

Tunul anticar trebuie să fie pe undeva pe aproape și așteptăm, din clipă-n clipă, un nou proiectil. Porta accelerează și o ștergem spre liniile noastre, trăgînd din mers cu tot armamentul de bord.

Imediat ce ajungem, sîntem expediați să ocupăm poziție la o răspîntie de drumuri la marginea Novoaidarului. Chiar în acel moment zărim un rusnac sărind din pîlnie în pîlnie de obuz, cu o pușcă anticar în mînă.

— Are, pesemne, mîncărimi în fund, exclamă Porta.

Îl urmărim din ochi, stupefiați de-a dreptul.

— Ăsta-i nebun de legat! murmură Bătrînul.

Găsind o groapă pe placul său, rusnacul s-a oprit la vreo treizeci și cinci de metri de noi, a dispărut cîteva secunde pe fundul ei, după care l-am văzut reapărînd și instalîndu-și pușcociul în poziție de tragere.

— Îl miruiesc? întreabă Micuțul, îndreptînd țeava mitralierei spre țintă.

Sîntem însă atît de uluiți, încît nu-i răspunde nimeni. Holbăm doar ochii. Un singur om, cu o pușcă anticar, bună cel mult pentru transportoarele blindate, vrea să înfrunte un Tiger de 62 de tone, tancul cu cel mai gros blindaj! Gloanțele trasoare ale Micuțului trec razant pe deasupra pîlniei de obuz. Cel din față ripostează, proiectilul lui izbește turela și, firește, se turtește de ea ca o lipie. Atunci, îl prind în luneta de ochire a tunului și apăs pe declanșatorul electric. La distanța asta, lovitura de plecare și impactul sînt, practic, simultane. Prin norul de fum și pămînt răscolit îl vedem pe temerarul țicnit zburînd prin aer, căzînd și—o, minune!—tîrîndu-se, probabil numai rănit, sub o tufă. Micuțul îi mai trimite o rafală, dar Bătrînul îl oprește:

— Dă-i pace! Și-a luat porția! Dar al dracului de curajos tipul!

Curînd, aveam să înfruntăm altceva, mult mai serios. În căști se auzi glasul locotenentului Ohlsen:

— Formație de T-34 la ora trei[2], distanță 2000 metri!

— Dumnezeule mare! se tîngui Porta, și în oraș, și la țară, războiul ăsta al lui Adolf devine de-a dreptul monoton!

[2] La trupele blindate, ca și la aviație, direcția e indicată de cadranul ceasului, ora 12 reprezentînd linia perpendiculară pe direcția de mers a tancului, ora 3 înseamnă deci dreapta, ora 9, stînga ș.a.m.d. *(n. trad.)*

Micuțul e ocupat să-și potolească fiul care plînge de ți se rupe inima. O companie de tancuri ușoare pornește să sprijine infanteria, pe cînd noi, cu mastodonții noștri, rămînem în ambuscadă. Frigul e cumplit și dîrdîim în salopetele noastre subțiri. Micuțul a sărit din turelă și aleargă în jurul tancului ca să se încălzească.

Brusc, se schimbă calimera, de jur-împrejur prind să explodeze proiectile de tun, niște case iau foc, răsună gemetele și țipetele primilor răniți. Micuțul sare în tanc, urlînd ca din gură de șarpe, urechea dreaptă i-a dispărut.

— Ticăloșii! Bestiile! Mi-au smuls urechea! răcnește el cu fața inundată de sînge.

— Pagubă-n ciuperci! face Porta. Tot n-asculți niciodată nimic din ce ți se spune!

— Te doare rău? întreb eu ca prostul, zgîindu-mă la rană.

— Vino-ncoa să-ți fac la fel și-ai să vezi atunci!

Motoarele duduie, văzduhul vibrează, șenilele scrîșnesc amenințătoare, obuzele explodează, flăcări și vălătuci de fum urcă spre cer. Înainte ca ele să se risipească, altă grindină ucigașă. E limpede, sovieticii au declanșat tir de baraj. Probabil, pregătesc ceva în stil mare.

— Se-mpute treaba, spune Bătrînul, rotind turela.

Cînd Bătrînul zice așa ceva e semn că situația e într-adevăr albastră. Veteran al tuturor fronturilor, presimte evenimentele, fiind, din acest punct de vedere, un veritabil barometru.

Vocea locotenentului Ohlsen răsună în căști:

— Ce părere ai, Beier?

Bătrînul își drege glasul și suge din vechea sa pipă.

— N-aș zice că-mi place. E clar că Ivan ne pregătește o porcărie. Dacă măcar am putea vedea ceva la o sută de metri.

Compania noastră se pune, zăngănind, în mișcare, înaintînd de-a lungul drumului. Unul după altul, trecem pe un podeț de lemn care scîrțîie și geme din toate încheieturile, în căști, zumzet de voci, oamenii discută despre atacul care se pregătește. Noaptea e impregnată cu o neliniște, o stare de nesiguranță care te scoate din minți.

Un atac de noapte e infernal pentru carele de asalt. Vizibilitatea, și așa nu prea bună, se reduce la zero. Avansăm acum pe un șleau îngust,

de-a curmezișul unei mlaștini. Limbi lungi de foc țîșnesc din țevile de eșapament, orbindu-l pe conductorul ce vine din urmă. Pesemne, rușii ne-au reperat, pentru că tirul lor devine tot mai precis.

Tancurile ușoare ale companiei a 4-a iau formație de luptă, noi, ieșiți pe jumătate din turele, încercăm să distingem ceva.

— Ce mizerie! bufnește Bătrînul. Îți bagi degetele în ochi!

Unul din tancuri derapează și se înnămolește. Cablurile cu care încercăm să-l tragem se rup ca niște sforicele. Sosește în goană maiorul Mercedes, cu un pistol-mitralieră bălăbănindu-i-se pe ditamai burdihanul. Cine ar crede, văzîndu-l, că malacul ăsta, în bluzon de camuflaj și cizme soldățești, comandă un regiment?

— Cretinilor! Ce moșmondiți aici?

Îmbrîncindu-l pe unul din tanchiști, Mercedes apucă un nou cablu și-l fixează de cîrligul de remorcare. Poartă niște mînuși din piele scorțoasă, dintr-acelea pe care le folosesc docherii în porturi. Rușii și-au reglat, în sfîrșit, tirul, o grindină de proiectile de katiușe și artilerie se abate asupra noastră. Cu o vioiciune incredibilă pentru cele 118 kilograme ale sale, comandantul sare în primul tanc aflat la îndemînă. Obloanele se închid, schijele bat darabana pe blindaje.

— S-a pornit balul! țipă Porta ca să acopere vuietul. N-aș zice că Ivan duce lipsă de muniție!

Focul de baraj devine un uragan de explozii și metal încins, au intrat în joc toate calibrele, încercînd să stopeze înaintarea noastră. Plodul cules de Micuțul se pune pe urlat.

— Fă-l să tacă! răcnește Bătrînul în laringofon. Mă țicnesc de-a binelea dacă mai zbiară și ăsta!

În cască, se auzi glasul lui Barcelona Blom:

— Tu vezi ceva, Bătrîne?

— Măcar de-aș putea! Habar n-am unde ne aflăm.

— Pe unde o fi Ivan? Se pare că toate tancurile companiei a 4-a au fost distruse.

Tăcere în căști. Nervoși, deschidem foc de mitralieră, trasoarele se însăilează prin noapte aidoma unor mărgele multicolore, încrucișîndu-se cu alte snopuri luminoase, venite de undeva, din față. Pozițiile infanteriei sînt, deocamdată, calme, așteaptă ce va urma. Se pare că inițiativa a trecut acum de partea rușilor.

Din ce în ce mai multe tancuri nu răspund la apel. Ohlsen se retrage spre compania de depanări, tunul turelei s-a blocat. Tensiunea crește, ca un foc de stepă, în vuietul și bubuitul din jur.

Pămîntul pare că erupe, aidoma unui vulcan, vîrtejuri oblice de flăcări se înalță în văzduh, un uriaș tăvălug de foc se mută bezmetic, de colo pînă colo, strivind totul în cale. Katiușele și-au lungit tirul, rachetele lor cu cozi de cometă răscolesc acum pozițiile noastre din linia a doua, totul e numai scrîșnet, bubuit, vuiet, explozii monstruoase smulg care întregi din pămînt.

Nu mai suflam o vorbă. Tăcea pînă și Porta. Ne era frică, o frică animalică, dîrdîiam ca de friguri, cu nervii stînd gata-gata să plesnească, cu ochi de nebuni, injectați de sînge, cu gîtlejurile sugrumate. Ne simțeam atît de singuri, atît de părăsiți, jertfiți necruțător iadului acestuia. De cîteva ori, tonele de oțel ale tancului au fost săltate de la pămînt, recăzînd, îi auzeam articulațiile gemînd, mai-mai să se desfacă. O lovitură în plin și sute de litri de carburant explodează, gigantic gheizer de foc. O știam. O văzusem, și nu o dată. Orice iluzie era de prisos. Moartea cea mai firească pentru un tanchist sînt flăcările. Din toate armele, a noastră are cel mai mare procent de pierderi, din pricina asta, probabil, sîntem și mai sălbatici. La ce fel de cruci putem noi aspira? La cea a diavolului și la una, dacă s-o nimeri, de lemn. Numai unu la sută din totalul echipajelor carelor de asalt a supraviețuit războiului.

Pămîntul țîșnește spre cer, tunetele nu mai vin de sus, ci de jos, gheara morții scurmă prin minți, spaima ne înnoadă intestinele. Am putea da în marșarier, am putea s-o ștergem, dar disciplina prusacă, o disciplină de fier, ne ține încătușați. Nu ne batem nici pentru Hitler, nici pentru Patrie, ne batem ca să ne salvăm pielea, căci teama de plutonul de execuție e mai puternică, decît cea pe care ne-o inspiră obuzele rusești. S-a întîmplat ca echipajul unui tanc să abandoneze, terorizat, vehiculul, dar cel tîrziu a doua zi dimineața escorta îl mîna la locul execuției: „Lașitate în fața inamicului”, așa suna, invariabil, sentința. O sentință comunicată imediat celor din linia întîi, ca exemplu și ca să știe ce-i așteaptă!

O explozie mai apropiată îndoaie lunga antenă de oțel și trimite în interiorul tancului un suflu dogoritor. Băiețelul se pune pe urlat,

mușcă, dă din picioare, face spume la gură. S-a izbit de culata mitralierei și are tot obrazul năclăit de sînge. Pesemne și-a pierdut mințile.

Îl privim neputincioși, neștiind cum să-l ajutăm. Heide își tot pipăie tocul pistolului, disperat, Micuțul se dă cu capul de pereții de oțel, strîngînd copilul la piept, acesta, cuprins de convulsii, se îndoaie și înțepenește, încordat precum un arc. Scos din minți, Micuțul răcnește:

— Ajutați-mă, porcilor! Ce trebuie să fac?

Deodată, plăpîndul trupșor se-nmoaie, capul cade pe spate, ochii se încețoșează. Micuțul lasă din mîini firavul corp în zdrențe pîrlite de foc și privește, năuc, copilul care a lunecat pe planșeul de oțel mînjit de ulei. Gigantica brută închide și deschide de cîteva ori gura, pentru ca apoi să dea drumul unui urlet prelung, neomenesc.

— Copilașul meu, copilașul meu! A murit!

Înhățînd copilul, Micuțul țîșnește afară din tanc, sare în mijlocul drumului și acolo, ținînd cu o mînă copilul la piept, smulge cu cealaltă pistolul din toc și îl descarcă în toate direcțiile.

— Veniți, ticăloșilor! Veniți, cotarle ale lui Hitler și Stalin! Veniți să vă căsăpesc!

Era înspăimîntător la vedere, cu pansamentul plin de sînge fluturînd la ceafă și cu copilul mort în brațe.

— A înnebunit! exclamă Porta. O să fie făcut bucăți!

Asemeni unui dihor, Legionarul se furișează din tanc și-l pocnește pe Micuțul cu coada de lemn a unei grenade, apoi, Porta și Heide îl cară, fără cunoștință, înapoi în vehicul. Pe drum a rămas trupul neînsuflețit al băiețelului.

Ne reluăm așteptarea, trăgînd mereu cu urechea... Cerul se luminează treptat, pîclele umede și reci plutesc pe deasupra pămîntului. Lăudat fie Domnul! Acum, măcar, putem vedea. Dinspre liniile sovietice se înalță cîteva rachete de semnalizare, albe și verzi. Am înțeles: urmează atacul.

Micuțul își revine în fire și-și smulge pansamentul.

— Nu scapă nimeni viu din mîinile mele! Vreau cadavre! Acum, mîna care ținuse copilul mîngîia mitraliera. În burtă, fetițo, numai în burtă! Să doară!

Atacul se declanșase. Marea infanteriei sovietice pornită să se reverse peste tranșeele noastre putea fi acum urmărită cu ochiul liber.

Auzeam pînă și strigătele lor de „ura-a-a!” Frontul semăna cu un ocean pămîntiu răscolit, lanțurile de trăgători inamice tălăzuiau cît puteai cuprinde cu privirea, mii și mii de oameni în uniforme kaki se năpusteau la asaltul pozițiilor germane. Ce reprezentau trupele noastre în fața acestui puhoi nimicitor? O picătură de apă într-un ocean. Un petic de hîrtie într-o vijelie. Și iată-le părăsindu-și tranșeele, aruncînd arme, lepădînd căști și fugind ca să-și salveze pielea.

Gloanțele trasoare țeseau pînza lor ucigașă, moartea juca sarabanda printre tunete și bubuituri. O dimineață cenușie, leșioasă, spectrală, ultima pentru mii și mii de oameni din acest sector al frontului. Nu se va ști niciodată numărul exact al morților din aceste douăzeci și patru de ore. Și într-o tabără, și în cealaltă, listele au fost arse din pricină că bătălia pentru Lugansk a costat prea mult. Mai tîrziu, un comunicat avea să declare: „Atac local în sectorul Lugansk stopat de artileria noastră. Pozițiile au fost păstrate.”

În căști, glasul lui Mercedes:

— Compania blindate grele, atenție! Direcția rambleul de cale ferată. Distanța: 400 metri. Atacați cu tot armamentul de bord! Înainte!

Rambleul și calea ferată propriu-zisă sînt un haos de butoaie metalice ciuruite, de vagoane și locomotive răsturnate, de șine smulse și răsucite, înălțîndu-se spre cer ca niște degete acuzatoare. Într-una din ele, rotindu-se încetișor precum o giruetă, e corpul unui grenadier german; explozia unui obuz l-a proiectat în sus și, căzînd, a nimerit în șina aceea, ca într-o țepușă.

De sus, de pe taluz, privirea cuprinde, ca dintr-un balcon, întreaga cîmpie. Lanțurile infanteriei inamice se pierd la orizont, peste tot numai soldați în uniforme kaki, un imens furnicar omenesc vînzolit, cei înhămați la tunuri de cîmp, la tunuri anticar și antiaeriene, baterii de aruncătoare de mine, servanți trăgînd după ei faimoasele mitraliere Maxim, cu scut și rotițe.

— Cu neputință, îngăimă Bătrînul. Dumnezeule, e cu neputință să fie atît de mulți...

— Martor mi-e Allah că, în comparație cu ce văd, atacurile kabililor din Atlas erau o joacă de-a-puia-gaia! întărește Legionarul.

Pămîntul, pietrișul, tablăraia, traversele din lemn, totul e scurmat de uriașele noastre șenile, totul e pulverizat; monștri preistorici,

tancurile se desfășoară în formație de luptă. Cu ochiul lipit de vizor, tragem ca nebunii, trasoarele țes o urzeală atît de densă încît nici un proiectil nu se pierde în van, găsește un corp, două, trei...

Primul val se poticnește, izbit de ferocele nostru berbece, mareea omenească șovăie, dă să se retragă, dar e cu neputință, din spate vin alte valuri pe care obuzele noastre de 88 și 105 milimetri le spulberă, le împuținează, le risipesc.

Înlăuntrul tancului, vaporii de cordită ne sufocă, ventilatorul, pus la turație maximă, nu apucă să primească aerul, ochii ne lăcrimează, gîtlejurile ne ard, tuburile fierbinți ale cartușelor de mitralieră și ale obuzelor zăngăne asurzitor și dispar prin oblonul de evacuare. Heide e servantîncărcător la tun. Muncește ca un apucat; culasa, pe care o închide împingînd-o cu fruntea, înghite nesățioasă proiectil după proiectil, sudoarea șiroiește pe fața înnegrită de funingine, ochii lucesc ca ai unui vîrcolac și repetă întruna: „Ce scîrnăvie! Ce scîrnăvie!" Mînușile lui ignifuge miros a ars; de altfel, și salopetele noastre s-au aprins de cîteva ori și le-am stins cu mîinile, fără să simțim durerea.

Tancul vibrează, se prăvale cînd într-o parte, cînd într-alta, turbarea vînătorii ne-a cuprins pe toți, o cunoșteam de-acum, dar, de fiecare dată, e ceva nou. Uităm și primejdia, și spaima morții, chiar și motivul pentru care ne aflăm aici și nu aiurea, ne stăpînește un singur gînd: SĂ UCIDEM! Cei din fața noastră, cei în kaki, nu mai sînt oameni, soldați ca și noi, nu, sînt demoni, fiare de pradă ce trebuie strivite și noi le strivim, îmbătați de sălbatică plăcere, fiindcă și noi nu sîntem decît alte fiare care ucid din plăcerea de a ucide! Au de ce să fie mîndri instructorii noștri de pe poligoanele de luptă!

Rîdem în hohote, rîdem ca niște scoși din minți. Ce exaltant e să vezi semeni de-ai tăi prinși sub șenile! Îi zărim, ghemuiți în gropile lor ca niște bieți iepurași înspăimîntați și atunci zvîcnim cu tancul peste ei, patinăm pe dreapta, pe stînga, un pic înainte, un pic înapoi... Șenilele scurmă, strivesc, împroșcă țărîna. Ne-am scos vestoanele, ne agităm cu priviri de demenți, rînjetul buzelor dezvelește dinți ca de cretă, fețele lucesc de nădușeală și ulei. Micuțul urlă ca un lup. Ucidem, ucidem cu tunul, cu mitraliera, cu aruncătorul de flăcări. Înnebuniți de masacru, rușii aleargă care încotro, alții se bat cu înverșunare, chiar și răniții continuă să tragă, cu revolverul, cu pușca, cu mitraliera, dar astea

nu-s arme cu care să înfrunți tancurile. Pînă și tunurile lor anticar sînt eficace abia sub o sută de metri. Cuprinși de fanatism, se reped la noi cu sticle incendiare, cu grenade de mînă, cu mine magnetice, acestea din urmă, redutabile altminteri, nu pot fi fixate pe un Tiger al cărui blindaj e acoperit cu un strat de ciment, tocmai pentru a fi neaderent. Ar trebui ca mina să fie prinsă de un lanț, răsucit la rîndul său în jurul turelei, dar nu-i chiar atît de ușor să sari pe ditamai mastodontul, și, oricum, forța exploziei e sensibil diminuată.

În urmă cu vreo trei luni, încă ne mai feream ca de dracu' de luptele corp la corp; acum, nici că ne pasă, las' să sară pe noi demenții ăștia fanatici!

— Înainte! Înainte! urlă în căști vocea Chiorului. Scoateți-vă deștele din gaura curului, goniți-i în fundul iadului! Înainte, găozarilor!

Motoarele sînt ambalate, duduitul lor a devenit infernal, peste stepa cenușie se revarsă masa noastră cuirasată. Pîlcuri, pîlcuri, pifanii sovietici fug, cu capul vîrît între umeri, dar proiectilele noastre explozive sînt mai rapide; trupuri sfîrtecate zboară prin aer, mădulare smulse cad, cu zgomot sec, pe carcasele de oțel, tancurile noastre parcă-s tejghele de măcelar. Ventilatorul vîjîie neîntrerupt, dar duhoarea sîngelui și-a viscerelor e mai puternică, mai persistentă. Bătrînul vomită, mă stropește pe față, dar nici că-mi dau seama.

— Ultimul proiectil! anunță Heide, manevrînd închizătorul tunului.

— Nu mai am bandă pentru mitralieră! răsună vocea Micuțului.

— Mai sînt doar treizeci de litri de motorină! comunică Porta.

— Înapoi! ordonă Bătrînul.

Cisternele ne așteaptă în dosul gării de mărfuri. Facem plinul într-un timp record, burdușim fiecare colțișor liber cu proiectile de tun. S-au îngrămădit atîtea încît Micuțul, nemaiavînd loc, se așază direct peste unul din rastele. Porta rînjește:

— Ei, și acum ajunge un singur bobîrnac de-al lui Ivan și te trezești în cer!

— Călătoriile lungi se fac cu mijloace rapide, replică, senin, huiduma și se instalează mai confortabil.

O luăm îndărăt. Piuit în căști. E Chiorul care-și zbiară ordinele cu glas răgușit:

— Formație inamică de tancuri la ora 9! Distanța 1200 metri. Trageți la grămadă, numai cu perforante! Înainte, pui de lele, șo’ pe ei!

De astă-dată, nu mai aveam de-a face cu tancuri izolate, ci cu aproximativ un batalion de T-34, ale căror pîntece negre se și iviseră deasupra rambleului. M-a cuprins o dîrdîială din cap pînă-n picioare. În asemenea cazuri nu-i o fericire să te știi închis într-o cutie de fier plină de exploziv.

— Foc! comandă Bătrînul.

Într-o clipită, primele T-34 sînt cuprinse de flăcări, dar și din rîndurile noastre uriașe ruguri își trimit vîlvătăile către cer: sînt tancurile noastre MK-3 și MK-4, strivite ca niște coji de nucă de teribilele tunuri sovietice. Pe tot întinsul stepei se zăresc acum epave de oțel, aduse la incandescență, răspîndind în jurul lor duhoarea îngrozitoare a cărnii arse. Exploziile se țin lanț, blindatele sar în bucăți în clipa în care focul atinge muniția și rezervoarele de carburant.

Obuzele mele țîșnesc spre țintă. Avem, pînă acum, 28 de lovituri în plin. Heide îmi ia locul la luneta de ochire. E un țintaș de primă forță și știu că, dacă scăpăm teferi, țeava tunului nostru se va împodobi cu noi cercuri albe, semne ale victoriilor repurtate. De cîte ori vede un T-34 sărind în aer, Porta urlă ca un apucat:

— Arde-i Julius, halitor de jidani! Arde-i și nu-i lăsa!

Cu ochiul lipit de vizor și mîna pe declanșator, Heide scuipă și scrîșnește:

— Uite înc-un cep pentru curul tău, Ivane!

Și obuzul plecă, șuierînd, spre țintă. În fața Tigerurilor, blindatele inamice sînt neputincioase. Toată încleștarea durează o oră și ceva. N-a scăpat nici un T-34. Atacul sovietic s-a terminat în foc și sînge, dar și toate tancurile noastre ușoare, MK-3 și MK-4, au fost nimicite.

— După o asemenea bubuială, n-aș vrea să fiu în pielea inginerilor proiectanți ai tizului meu de la Kremlin, făcu Joseph Porta. O să-i țină numai în șuturi pentru că n-au fost în stare să conceapă un tanc ca Tigerul nostru!

— Așteaptă nițel și-ai să-i vezi cum ne ajung din urmă, îl potoli Bătrînul. Siberia nu-i numai pentru deportări. N-apucăm noi să zicem „uf!” că și-au și completat manajeria cu vreun leopard, crocodil sau altă vietate care mușcă.

— La vremea aia sper să fiu la pensie, și Porta își aprinse o *grifas*, țigările noastre cu opiu.

În ziua aceea, sovieticilor le deveni clar că străpungerea frontului în sectorul Lugansk era imposibilă. Pe noi însă acest aspect tactic ne interesa prea puțin, deschiseserăm toate obloanele tancului și aerul proaspăt, care zvînta nădușeala de pe fețele noastre, ne îmbăta ca un vin dintre cele mai bune. În jur, morții, răniții, vehiculele incendiate păreau secvențe dintr-un film suprarealist, dar care nu ne privea.

Bătrînul i-a observat primul... Un lung șir de T-34, gonind de-a lungul rambleului, pe partea opusă nouă. Ce urmăresc? Simplu de înțeles: vor să ne taie retragerea, să procedeze la o manevră de învăluire, operațiune în care rușii excelează datorită extraordinarului sînge rece al echipajelor lor.

Nu mai e de stat pe gînduri. Bătrînul ia imediat legătura radio cu comandantul care ordonă replierea. Formație în V și înapoi cu toată viteza! Nu mai e o cursă contra cronometru, ci contra moarte. Trecem de-a dreptul prin casele cuprinse de flăcări, grinzi aprinse cad peste noi, țiglele sfărîmate răpăie pe blindaje, nu mai păstrăm nici ordinea, nici distanțele, fiecare tanc zorește pe cont propriu spre pozițiile noastre salvatoare.

Blindatele inamice și-au schimbat direcția, acum se năpustesc de-a curmezișul cîmpiei, tăind calea ferată și căutînd adăpostul colinelor ce se ondulează la vest de ea. Laringofoanele intră în acțiune: înălțător 800, proiectil perforant, foc!

În luneta mea de ochire, liniile telemetrice s-au încrucișat pe imaginea tancului inamic, o apăsare pe declanșator, o flacără la gura țevii și proiectilul pleacă mugind. O fulgerare la baza turelei primului T-34, urmată imediat de o imensă ciupercă neagră. Urmează explozia care sfîrtecă, deopotrivă, oțel și trupuri omenești.

Electromotoarele zumzăie, turela se rotește, lunga țeavă a tunului meu de 88 mm caută, lent, o nouă pradă.

— Înălțător 700, aud glasul Bătrînului.

În telemetru, cifrele se succed vertiginos, apare „700”, liniile s-au încrucișat din nou, altă flacără, altă detunătură asurzitoare, altă turelă inamică proiectată în sus ca o minge.

— A mai sărit în aer un membru de partid! rînjește Porta.

Situația e însă gravă, trecem în goană pe lîngă tancuri germane incendiate, cu echipajele prefăcute în mumii carbonizate. Încetinim ca să permitem cîtorva grenadieri să se cațere pe blindaj. Însîngerați, răniți, fără arme... Se agață de turelă, de blindaj, unii mai și cad, dar nu putem opri. N-avem cum să-i ajutăm, trebuie să-i dăm bătaie, să fugim cît mai iute. Fiecare secundă își are prețul ei în sînge. Mîini disperate încearcă să se prindă de apărătorile șenilei, de cîrligul de remorcare, de orice...

— *Kammeraden*! Luați-ne cu voi! Nu ne părăsiți, *Kammeraden*!

Porta reduce viteza. Furios, Bătrînul îl zgîlțîie de umăr.

— Dă-i drumul, idiotule!

— Gura, Bătrîne! Dacă am chef opresc și stau aici pînă prindem rugină! *Ponimaeși*?

— Porta! E un ordin!

O izbitură formidabilă în turelă, tancul se poticnește, cei de deasupra urlă.

— Pornește! Vrei să încasăm încă unul? Bine că n-au tras cu un perforant!

Porta rînjește, aparent nepăsător, dar accelerează, cu jobenul galben dat pe ceafă, manevrează calm levierele. În toată divizia nu mai găsești un conductor ca el.

— E unul care a nimerit sub șenile, auzim în căști glasul stins al Legionarului. Facă-se voia lui Allah.

Dacă ar fi cu putință, și-ar întinde, probabil, covorașul de rugăciune și s-ar închina cu fața spre Mecca.

Locotenentul Ohlsen, unul din puținii ofițeri pe care-i iubim și-i respectăm, a zis într-o zi că singura slăbiciune a Legionarului e credința în Allah, în rest, nu-i pasă de nimeni și de nimic, își bate joc de toți și de toate, dar sînt două subiecte tabu: Allah și Franța. Sigur, etnic vorbind, e neamț, dar lungii ani petrecuți în Legiunea Străină au făcut din el, prin sîngele vărsat, un autentic francez. Sub uniforma neagră de tanchist poartă, de-a curmezișul pieptului, tricolorul francez, iar în buzunarul vestonului, alături de livretul militar, păstrează fotografia unui ofițer francez, căruia nu-i spune altfel decît „domnul general". Locotenentul Ohlsen ne-a spus că se numește Charles de Gaulle, că e tanchist și că el comandă forțele franceze care se bat în Africa. Heide

a încasat-o, și încă rău de tot, într-o zi cînd l-a tratat pe acest de Gaulle drept „căcănar al deșertului”. Fulgerător, înainte ca vreunul dintre noi să poată interveni, Legionarul i-a și crestat obrazul cu pumnalul său maur și Heide a trebuit să galopeze pînă la infirmerie ca să i se pună copci. De atunci, de cîte ori se înfurie, cicatricele devin purpurii, de parcă are o cruce pictată pe mutră.

Un pic mai tîrziu, Legionarul a declarat:

— Puteți trata de porc pe oricare ofițer poftiți, dar să nu vă aud spunînd o vorbă urîtă despre *mon général*. Nici unul dintre voi nu-i demn să-i pronunțe numele. M-ați înțeles?

Tancurile gonesc cu toată viteza prin stepă, peste tranșeele năruite, peste grămezile de moloz ale fostelor locuințe, peste gardurile vii, peste șanțuri și taluze. Tot ce ne iese în cale e strivit sub șenile. Alte Tigeruri se ițesc înaintea noastră. Doar tancul lui Barcelona se ține alături, cu o claie de infanteriști, care teferi, care răniți, pe el.

— Podul! De-am ajunge la pod! șoptește Bătrînul.

Știm și noi că totul depinde de pod. Dacă-l atingem după sosirea sovieticilor, ne-am ars. Gonim cu toată viteza de-a lungul digului, dincolo de pădure se învolburează fumul incendiilor: e Luganskul care se mistuie în flăcări.

Acum am dat peste o mlaștină, situația devine și mai critică. Tigerul lui Barcelona derapează, șenilele nu mai au priză, încetul cu încetul, mastodontul de oțel se cufundă în smîrc, încercăm să-l tragem afară cu ajutorul unui cablu, dar cum tracțiunea se execută oarecum oblic, rezultatul e zero, mai facem o tentativă, dar singurul ei efect e că și țeava tunului ajunge în infecta mocirlă care bolborosește și aspiră.

Bătrînul ia legătura prin radio cu regimentul și Mercedes ordonă aruncarea tancului în aer. Îl îmbarcăm pe Barcelona, echipajul și pifanii înghesuiți pe blindaj și Porta, înjurînd și blestemînd de mama-focului, demarează ca un nebun.

După scurt timp, motorul începe să facă nazuri, viteza descrește, distanța dintre noi și restul companiei devine tot mai mare. Porta și Micuțul trudesc încordați.

— Ce se întîmplă? întreb cu glas gîtuit.

— De unde vrei să știu? Ce-s eu, ghicitor în stele? se stropșește Porta, pompînd de zor motorină în carburator.

Bătrînul încearcă să ia legătura cu locotenentul Ohlsen, dar fără succes. Vedem cum ultimele noastre tancuri dispar după coama dealului. Cu totul pe neașteptate, motorul dă două, trei rateuri asurzitoare, după care pornește să duduie într-un ritm regulat. Ce muzică divină! Ce muzică încîntătoare! Pentru a nu știu cîta oară, Porta s-a descurcat. De bucurie, ne burdușim spinările cu ghionturi.

— Porta, ești regele supapelor!

Porta nu ne învrednicește cu vreun răspuns, scuipă, debreiază și începe să schimbe vitezele. Micuțul și-a lipit palmele a rugă și-o face pe măscăriciul:

— Sîntem eroi, ne batem pînă la ultimul cartuș! *Heil* Adolf! Ce baftă pe noi să ne fi născut la timp pentru război!

— De fapt, pentru ce dracu' ne batem ca chiorii? întrebă Barcelona Blom, care s-a culcat sub culasa tunului ca să nu ne încurce în spațiul acela și așa îngrozitor de strîmt.

— Uite ce griji îl f... pe el! sare Micuțul. Nu ne batem pentru ceva anume, ne batem pur și simplu! *Heil*, Micuțule, cel mai chipeș bărbat din Hamburg!

— Ne batem ca să nu fim spînzurați, intervine Bătrînul. Ăsta-i adevărul. Ori porți uniforma, ori te legeni într-un ștreang sau putrezești prin lagăre. Așadar, bateți-vă fraților ca niște eroi, în felul ăsta vă mai rămîne o șansă.

Într-o învolburare de țărînă amestecată cu zăpadă, atingem podul. Cei cîțiva infanteriști ruși care-l păzesc n-apucă să zică „pîs" că au și fost striviți sub șenile, unul dintre ei, cu un braț smuls, e proiectat pe blindaj și pasagerii noștri îi fac vînt de acolo cu lovituri furioase de picior.

Podul trosnește din toate încheieturile, trăgînd nebunește cu tot armamentul de bord, traversăm cu viteză maximă un sătuc aflat de partea cealaltă a rîului. Drept în fața noastră, un T-34. Trage. Proiectilul lui ne izbește frontal, acolo unde blindajul e cel mai gros; în plus, e un proiectil exploziv, neputincios cînd, e vorba de un Tiger. În schimb, toți amărîții agățați de turelă și capotă sînt măturați ca niște paie. Bătrînul manevrează turela, acum îl am pe rus în luneta de ochire. Săgețile se apropie, dar cînd să trag, Porta accelerează năprasnic și intră berbecește în tancul inamic. Sîntem zvîrliți de pe locurile noastre și eu mă aleg cu o

jupuitură zdravănă pe frunte. T-34 e într-o rînă, Porta bagă în marșarier, se trage cîțiva metri îndărăt, apoi trece în viteza întîi și se repede din nou. Doi dintre tanchiștii sovietici care tocmai încercau să iasă sînt literalmente retezați în două în momentul în care oblonul turelei lor, sub impactul tonelor noastre dezlănțuite, li se închide peste șolduri.

— Băi, șoferu' lu' pește! zbiară Micuțul la adresa lui Porta. Nu știi că depășirile se fac numa' prin stînga?

Ajungem din urmă infanteria noastră care se retrage în dezordine, abandonînd pozițiile măturate de uraganul rusesc.

— Unde-i Ivan? strigă un locotenent, alergînd pe lîngă tanc.

— Drept în curul nostru, îi răspunse Porta, scoțîndu-și capul prin oblonul din față și salutîndu-l cu jobenul său galben.

Dăm și de o puzderie de alți infanteriști, rătăciți, năuci, aparținînd unor unități străine, pesemne, întregul sector al frontului a fost făcut harcea-parcea. Sînt frînți de oboseală, pămîntii și murdari, cu pansamente însîngerate. De sub căști, ochi de halucinați în orbite adînc săpate. Mîini care se întind, glasuri care imploră:

— Luați-ne cu voi, camarazi, luați-ne!...

O facem pe surzii și ne continuăm drumul, nesimțitori la blestemele lor, gata-gata să-i prindem sub șenile.

— Lașilor! Ticăloșilor! răcnește un căpitan care-și smulge pistolul din toc și trage în noi, înnebunit de furie.

Un *Oberfeldwebel* dintr-un regiment de pionieri se proțăpește în mijlocul drumului, agitînd o pușcă-mitralieră și somându-ne să oprim, nu se ferește la timp și ajunge sub șenile. În urma noastră auzim urlete de mînie. Ce să-i facem?!

În sfîrșit, dăm peste echipajele noastre. Compania se adăpostește într-o pădure, ceva mai la sud de Lihnovskaia și noaptea se lasă, zăbranic protector, peste noi. Mecanicii se reped să cerceteze tancurile avariate, scotocesc prin motorul nostru, înlocuiesc niscaiva piese, pun cîteva patine noi la șenile și, după trei, patru ore de muncă înfrigurată dispar cu camioanele de depanare.

Barcelona Blom capătă un Tiger al cărui tun avusese țeava plesnită de un obuz rusesc, țeava a fost rapid schimbată cu una nouă, cu un sistem de frînare hidraulică mai perfecționat. Porta se îndeletnicește

cu pictatul cerculețelor albe pe țeava tunului nostru, fiecare din ele reprezentînd un blindat inamic distrus.

— Sînt chiar mai multe decît ai învățat tu să socotești! îi strigă el Micuțului.

— Mai mult de cinci? întreabă huiduma, pipăind cu degetul vopseaua proaspătă și mișcîndu-și, laborios, buzele. Ajuns la cifra 27, holbă, neîncrezător, ochii: Douăzeci și șapte de tancuri! Fiecare cu cîte un tun și cinci mameluci de-ai lui Stalin înăuntru! Ar cam fi ceva de plătit!

— Las' că nu achiți tu nota de plată! i-o întoarse, rîzînd, Bătrînul.

— Păi de la mine să ia doar praful de pe tobă! Pînă și cațaveica mea cea găurită e tot a lui Adolf!

Legionarul scoase armonica și o melodie tristă, neștiută de noi, pluti printre copaci, apoi, trecu la *La Marseillaise*, bătînd tactul cu piciorul. Ochii îi străluceau.

— Încetează cu porcăria asta de cîntec revoluționar! strigă o voce din întuneric, dar posesorul ei nici că îndrăzni să se arate. Era arhicunoscut în tot regimentul că, pe anumite teme, cu Legionarul nu-i de glumit. Porta își scoase și el trișca. Pădurea se umplu de note. Apăru și locotenentul Ohlsen care se așeză lîngă noi, împărțindu-ne țigări.

— Cîntă-ne ceva, ceru el.

— Ce anume? întrebă Legionarul.

— Ceva frumos.

— Horst Wessel[3], propuse Profesorul.

— Cretinule, era vorba de ceva frumos! se stropși Porta, punînd în circulație un bidon cu votcă. Beți și-o să vedeți cum găsiți ce să cîntați.

Bidonul trecu de patru ori din mînă în mînă. Obrajii ni se aprinseră, rîsetele noastre se auzeau pînă hăt-departe, vocea gîjîită a lui Porta sfredelea noaptea.

— Hai să cîntăm *M-am născut într-un tractir*, propuse el, scărpinîndu-se între picioare.

— Porcule! mormăi locotenentul Ohlsen.

— Aveți perfectă dreptate, confirmă Porta. Haideți: un, doi, trei, și!

Obscenitatea cîntecului declanșă euforia generală. Bidonul dădea roate, roate, Porta rîgîia de plăcere.

[3] Horst Wessel—fanatic nazist, împușcat de autorități în timpul primului puci hitlerist. Cîntecul compus în memoria sa a devenit imnul Partidului nazist *(n. trad.)*

— Ehei, dac-ar sosi și un tren cu putori..., visă Micuțul.

— Nici un fel de putori, toate-s cu centura de castitate pe ele! Aici unde ne aflăm, avem dreptul doar la ceva plumb în tîrtiță din partea curvelor lui Ivan.

— Ce-i aia o centură de castitate? se interesă Micuțul care-și administra dușcă după dușcă.

— Un soi de chiloți cu lăcățel, erau folosiți pe vremuri împotriva unor porci de-alde tine, îl lămuri Porta.

Încălzindu-ne, votca ne înfierbînta și creierele.

— Împușc tot ce-mi iese în cale! afirma, sughițînd, Julius Heide. Ca pe niște cîini! Îi urăsc pe ruși!

— *Heil*! Nazistule, lupți pentru Hitler și spațiul lui vital! Și Porta scuipă în direcția lui Heide.

— Țap scîrbos! mugi Heide și aruncă cu coada de lemn a unei grenade în Porta. Pe cine faci tu nazist, vierme socialist?

— Pace, pace! ceru locotenentul Ohlsen cu glas încleiat.

Predică în deșert. În următoarea secundă urmă o cumplită învălmășeală de brațe și picioare. Micuțul profită de faptul că Porta e ocupat în încăierare ca să șterpelească bidonul cu votcă. O înghițitură zdravănă, apoi, culegînd de pe jos o lopată individuală de infanterie, îl pocni pe Heide cu latul ei drept peste ceafă. Acesta se prăbuși fără cunoștință. Porta îi mai dădu un șut.

— Javră rîioasă! făcu el, gîfîind. Auzi dumneata, să te repezi așa, nitam-nisam, asupra unei ființe pașnice, într-o pădurice liniștită, păi asta-i curată ticăloșie!

— Eu unul, interveni Steiner, îi dau dreptate lui Heide. Îi urăsc și eu pe ruși. E groaznic ce pot născoci ca să-i tortureze pe prizonieri.

— Nu poți urî un popor întreg pentru bestialitățile cîtorva, spuse locotenentul. Eu unul, de pildă, nu-i urăsc pe englezii care m-au hăituit ca pe un iepure în '41, în munții Macedoniei.

— Da' ei nu-i asasinau pe prizonieri cu un glonte în ceafă! strigă enervat Steiner.

— Și ce-i cu asta? sări Barcelona. Dacă ai fi fost și tu cu Rommel în Africa, ai fi văzut că nici cu ei nu mi-e rușine!

— Cert e că nouă ne este rezervată o moarte glorioasă, cu sau fără ură, rezumă Bătrînul problema.

— Bravo! exclamă Heide care-și venise în fire. Principalul e să crăpăm conform regulamentului. Ridicîndu-se, aruncă o privire furibundă Micuțului, care fuma stînd turcește: Ucigașule! Să dai cu lopata într-un camarad! Puteai să mă omori!

— Nici măcar nu-i vorba de ură, se pronunță Barcelona. Esențial e să fii primul care trage. Numai așa rămîi în viață.

— Înțelepte vorbe, Suge-Portocale! aprobă Porta. Asta-i și teoria mea.

Profesorul deschise și el gura:

— Alaltăieri, am omorît nouă sovietici, zise el, roșindu-se ca o fată mare sub privirile noastre convergente. N-a fost vina mea... De emoție, își scoase ochelarii și-și miji ochii de miop de parcă s-ar fi ferit să se uite la noi. Alergau drept spre pușca mea mitralieră, drept în snopul de gloanțe. Credeți-mă, nu uram pe nici unul dintre ei. Se poticni, apoi continuă, aproape țipînd: Am tras de frică... numai de frică!...

— Te credem, te credem voluntar SS! certificară, într-un glas, Porta și Heide, izbucnind totodată în rîs. Credem chiar că nu ești nici măcar înțărcat! Cine dracu' te-a pus să te angajezi?

— Ce subiect de rahat! protestă Micuțul. Parc-am fi la ședința Academiei. Ce-ar fi să vorbim și despre altceva?

— De pildă, despre curve? rînji Porta. Despre pipițele cu dantele la păsărică. Află, băiatule, că din cînd în cînd, un pic de conversație intelectuală n-a făcut rău nimănui.

— Mă... pe conversația ta! Hai, mai bine, să bem! Ia gîndește-te că ne-am putea trezi cu o bombiță d-a lui Ivan înainte să fi golit bidonul! Babacu' meu s-a îmbătat prima oară cînd avea șaișpe ani și de-atunci nici că s-a mai trezit vreodată. D-aia am apărut și eu pe lume.

— Ce legătură are una cu alta? interveni Barcelona. Ce legătură are faptul că taică-tău era veșnic beat cu prezența ta la Regimentul 27 Panzer?

— Cretinule! Da' ce-ți închipui că, dacă n-ar fi fost beat cui, se mai suia babacu' în patu' lu' madam Creutzfeld? Treaz, ar fi fugit rupînd pămîntul!

— Cum era taică-tău?

— Ăl mai ticălos bandit din tot Reeperbahn. L-au descăpățînat în '37, la închisoarea de la Fuhlsbüttel pentru două omucideri. Se pare

c-a fost nevoie de cinci gealați ca să-l tîrîie pînă la butuc și că lu' nenea călău' i-a sărit jobenul din cap.

— Care va să zică, babacului tău i-au făcut frizura cu briciul ăl mare? se miră Heide. E chiar adevărat? Se pare c-au pățit-o și alții... Și simulă cu mîna căderea unei securi.

Clinchet de arme, zgomot de cizme. Un pluton de infanterie trece tăcut pe lîngă noi. Apare un altul. Pielăria echipamentului scîrțîie subțirel. Șoapte înfundate... siluete confuze printre copaci. Se ivește o companie, încă una, coloane interminabile se scurg una după alta. Baterii de obuziere, baterii de tunuri de cîmp se înșira de-a lungul șleaului nisipos. Ordine înăbușite, sforăituri de cai, clefăit de roți.

— Mamă, măiculiță, geme Barcelona. Uite-i că nu se astîmpără! Și uite că s-a pornit și ploaia...

Un ordin străpunge noaptea:

— La tancuri! Încălziți motoarele!

Primele au și început să duduie. Flăcări lungi țîșnesc din țevile de eșapament.

— Mișcă-te odată! îi strigă Bătrînul lui Porta care continuă să sufle, indiferent, în trișca lui.

— Las-o mai moale, Bătrîne. Ți s-a făcut de moarte eroică?

Pe-ndelete, își desprinde de copac făptura sa deșirată, scutură frunzele moarte prinse de pantalonii negri de tanchist, soioși cît cuprinde, se cațără la locul său, pornește motorul.

— Dați-i bătaie! se aude în căști ordinul locotenentului Ohlsen.

N-apucăm să pornim, că iată-l pe Mercedes, zis Chiorul. E lac de nădușeală. Ne salută cu două degete duse la casca de tanchist, din piele groasă, se cațără pe o buturugă și-n aceeași clipă dă cu ochii de jobenul galben al lui Porta, ieșind aidoma unui burlan prin oblonul frontal.

— Să fiu al dracului dacă nu mi se face rău numai cînd văd potcapul ăla galben! Echipaje! Scoateți-vă deștele din găoaze! Comandantul diviziei are mîncărimi undeva și vrea să isprăvim, odată și odată, cu tot bîlciul ăsta! La treabă!

Sare de pe buturugă și dispare, așa cum a apărut. Habar n-avem ce căuta de fapt, dar ăsta-i Chiorul. O teroare pentru cei care n-au apucat să-l cunoască.

— Porniți! comandă locotenentul nostru.

Pădurea forfotea. Vehiculele se îngrămădesc, unul într-altul, pe îngusta șosea forestieră. Sînt de tot felul, de la *Kübelwagen*[4] amfibii, pînă la giganticele camioane Horsch. Coloanele se scurg către răsărit, ploaia se întețește, dar nu se produce nici o gîtuitură în puhoiul continuu de tancuri, artilerie, infanterie și pionieri de asalt.

— Ce menajerie! exclamă Heide.

Ajungem curînd la destinație, adică în fruntea formației. Porta își scoate capul prin oblon.

— Nu vă supărați, prieteni, strigă el unui grup de infanteriști, fiți buni, spuneți-mi dacă aici e războiul? Ne-au trimis să luăm și noi parte.

— Ai s-o afli cît de curînd! îi răspunde o voce arțăgoasă.

— Mulțam' pentru informație! și Porta salută cu jobenul său galben. Nu de alta, dar dacă ne-am rătăcit și am nimerit la Conferința de pace?

Din depărtare se rostogolește pînă la noi tunetul exploziilor, pionierii au minat și acum aruncă în aer poduri, depozite și alte obiective. Pe deasupra crestelor copacilor tălăzuiește o geană violetă de lumină. Pe bolta neagră a cerului, gloanțele-trasoare și exploziile bateriilor *Flak*[5] trasează capricioase arabescuri multicolore.

Așteptăm. O lungă coloană de Tigeruri.

Porta și Micuțul s-au furișat printre copaci, urmați instantaneu de Legionar și Heide, au încins acolo, pe jos, o partidă de zaruri folosind paharul bidonului drept recipient pentru amestecarea babaroaselor.

— *Cameroon*![6] jubilează Porta, de i se aude glasul de la o poștă. Fă-te-ncoace cu cuiele alea de coșciug, neamule!

Bombănind, Micuțul scoate trei *grifas*. Glasul strident al lui Porta se face iar auzit:

— Am baftă! Din nou *cameroon*! Așa-i cînd te-ai căcat în scăldătoare! Viperă a nisipurilor, adă țigările!

[4] *(germ.)* KÜBELWAGEN: mașini de teren, neblindate, folosite ca vehicule de comandament și, uneori, de recunoaștere, fabricate de firma Volkswagen *(n. trad.)*

[5] *(germ.)* FLAK—*Flugzengabruchkanone*: artilerie antiaeriană *(n. trad.)*

[6] CAMEROON: Formație maximă la un anumit joc de zaruri; de exemplu: cinci de șase dintr-o aruncare *(n. trad.)*

Rapid ca o maimuță, Legionarul a pus mîna pe zaruri, examinîndu-le minuțios. Porta îl privește, rînjind batjocoritor.

— Domnul își închipuie cumva că trișez?

— Chiar așa! face, întărîtat, Micuțul.

— Asemenea afirmații calomnioase trebuie dovedite, replică suav Porta.

— Uf, n-am încotro, suspină Legionarul și scoase trei țigări cu opiu.

— Mă lași să joc pe datorie? imploră Heide.

— Da, cu dobîndă de 80%.

— Păi ăsta-i jaf curat! geme Heide, dar apucă, totuși, paharul metalic.

— Nimeni nu te silește, halitor de jidani!

— Da' știi bine că nu mă pot stăpîni, suspină Julius.

Un timp, au jucat în tăcere, nu se auzea decît zornăitul zarurilor, scuturate în cana de metal, apoi însă răsună țipătul Micuțului care fusese pocnit peste degete cu teaca baionetei, fiind prins în încercarea de a ciupi ceva din maldărul de bani și țigări care se adunase în fața lui Porta.

— E o rușine să te porți așa cu un camarad! se porni să protesteze matahala, masîndu-și încheieturile îndurerate.

— Băiete, ești prea tîmpit ca să iasă un hoț ca lumea din tine. Nu-i de mirare c-ai stat atît la pîrnaie.

— Ce, tu nu furi?

— Ba da, dar nu mă las prins, aici e toată diferența.

O bubuitură de tun, seacă, colțoasă, răsună în imediata apropiere. Am tresărit cu toții.

— T-34, preciză Bătrînul. Colegii din față bat la ușă.

Cu o mișcare sprintenă sări în tanc.

— Ticălosule! îi trimise din urmă Porta, adunîndu-și tacticos cîștigul.

— Porniți motoarele! se auzi comanda.

În zăpăceala generală, Porta se căznea și nu izbutea să îndese în buzunare zaruri, bani, țigări, din care pricină înjurăturile sale acopereau duduitul motoarelor diesel.

— Tiger, înainte!

Undeva în adîncul pădurii răpăiau puști-mitralieră și plesneau grenade de mînă.

— Se-ncinge tărîța! ne strigă Barcelona din turela tancului său și dispăru în interior, trăgînd oblonul.

Rachete de semnalizare albe și verzi urcau spre înaltul cerului. Atacul. Instinctiv, mîinile noastre lunecară peste uniforme. Avem tot ce ne trebuie? Pistolul cu cordeluța lui de piele prinsă la umăr, gata să fie smuls din toc, baioneta, grenadele de mînă în buzunare, grenadele cu coadă rînduite lîngă scaunul fiecăruia, pușca-mitralieră cu cele zece încărcătoare, apoi încă un pistol mai mic și pumnalul vîrîte în carîmbul cizmei? Uf, toate-s la locul lor. Nu-i deloc reglementar, dar sînt acolo unde trebuie.

Cînd ești pe front, în interiorul unui tanc, gata să intri în luptă, regulamentul izvorît din creierii cine știe cărui conțopist nu face nici două parale. Experiența, practica sînt cele care contează aici, unde în fiece zi afli încă ceva nou, ceva ce n-ai învățat la cazarmă. Cînd e vorba de ucis, cunoștințele noastre în materie de anatomie a corpului uman ar lăsa cu gura căscată orice chirurg. Nu s-a întîmplat niciodată ca lama pumnalelor noastre să pătrundă aiurea!

Încetișor, ne facem loc spre liziera pădurii. Brazii și mestecenii întîlniți în cale se frîng ca niște scobitori. Tunurile noastre de 88 și 105 mm bufnesc scurt. Un T-34 sare în aer și bucăți de metal încins zboară peste coroana copacilor. Șuieră proiectile anticar, pătrund în pădurea muiată de ploaie și explodează izbindu-se de trunchiuri. De cîte ori le auzim, vîrîm mașinal capul între umeri. Știm ce le poate pielea! Răspundem cu o ploaie de obuze explozive, trăgînd oarecum la nimereală. Din cînd în cînd însă, dibuim amplasamentul tunului și atunci servanții zboară în toate părțile ca niște păpuși dezarticulate.

Brusc, tirul artileriei se oprește, rămîne doar răpăitul armelor automate și un lung „ura-a-a!” se revarsă peste cîmpuri. Infanteria sovietică a pornit la atac.

— Tiger, înainte!

Ne năpustim impetuos, copacii sînt smulși din rădăcini, sîntem ca o turmă de elefanți dezlănțuiți, oprim pentru cîteva momente ca să-i

lăsăm pe grenadieri s-o ia înainte, motoarele sînt ambalate, duduitul lor atinge note acute, văzduhul vibrează, șenilele scurmă pămîntul, împroșcînd cu noroi, crăci moarte și pietriș.

Înaintăm în triunghi cu vîrful înapoi și-n noi dospește, crește, sporește, se revarsă binecunoscuta febră, vechea febră a vînătorului pornit după pradă. Dar cine-i acum vînătorul? Noi sau ei? Răspunsul este încă necunoscut.

Cu scurte opriri și porniri, ne apropiem de un tîrgușor, nod de cale ferată, pe care infanteria noastră e pe punctul de a-l ocupa. Tirul e dens. Aruncătoarele de flăcări își scuipă limbile lor învăpăiate care se termină în vălătuci negri de fum uleios și înecăcios. Grenadele de mînă explodează cu zecile. Răcnete și chemări în germană, în rusă, în toate limbile uriașei Țări a Sovietelor. Purtat de vînt, fumul nenumăratelor incendii se prelinge peste stepa răscolită.

Depozite de muniții sar în aer făcînd pămîntul să se zgîlțîie casele incendiate ne luminează drumul. De-a curmezișul lui a fost construit un baraj de sîrmă ghimpată, protejat de două tunuri anticar. Piesele sînt făcute arșice și-ntr-o secundă n-a mai rămas nimic din baraj. O betonieră, suflată de cine știe ce monstruoasă explozie, s-a răsturnat peste o baterie de aruncătoare de mine și un căpitan rus, cu ambele picioare prinse sub mașină, urlă neauzit, cu gura larg-căscată. Peste tot, echipament aruncat, arme părăsite, oameni și cai morți, camioane ciuruite sau calcinate, un haos de cărnuri sîngerînde, tăciuni, fragmente informe.

Strivim tot ce ne iese în cale, fără să gîndim, fără să ne pese. Răniții, cei care pot, se tîrăsc, ferindu-se de șenilele noastre. Cei care nu pot... sîntem inundați de o adevărată ploaie de funingine, pătrunde pretutindeni, fierbinte, lipicioasă de parcă străbatem cuptorul unui gigantic crematoriu. Gîfîim, ne frecăm la ochi, dar vai de bieții infanteriști: urlă de durerea arsurilor, leapădă armele, aleargă bezmetici de colo pînă colo, acoperindu-și fețele cu palmele.

Am scăpat și de ciclonul de foc. Acum sîntem chiar în centrul orășelului, prinși într-o sarabandă a morții. Un colonel de grenadieri ne strigă ceva, se pare că ne și amenință, dar nimeni nu stă să-l asculte. Flăcări prelungi țîșnesc din țevile noastre de eșapament, motoarele mugesc întărîtate. Înainte, blindate, înainte!

Sub impactul a 62 tone de oțel în delir, o căsuță trosnește și se desface ca un fruct răscopt. Pe pat, între două femei moarte, o fetiță de cîțiva anișori țipă terorizată. Poartă o cămășuță de noapte cu dungi roșii, iar în cîrlionții ei bălai o fundă care s-a desfăcut. Privirea noastră, îngrozită și ea, înregistrează întreaga scenă într-o fracțiune de secundă, dar Porta nu mai poate frîna și totul dispare sub pîntecul de oțel al tancului. Nu scoate nimeni o vorbă... Încercăm să ne amăgim cu tăcerea... Nu îndrăznim să spunem că am văzut ceea ce am văzut... Așa ceva nu mai e război, e asasinat pur și simplu, e odios, e oribil.

Localnicii au pierdut și bruma de lucruri pe care au avut-o. Din toată agoniseala lor n-a mai rămas nimic, nimic în afară de cioburi, țăndări, bucățele arse, scorojite, strivite. În mijlocul unei grămezi de așchii—cîndva, poate, un pat, o masă, un dulap—stă o bătrînică, adusă de spate, cu părul despletit și cu arsuri pe brațe și pe picioare. Nu mai are decît un singur pantof și, împietrită, fixează uriașul tanc și interminabila țeavă a tunului. În drum, trei civili morți. Unuia dintre ei, un bătrîn, careva milos i-a încrucișat mîinile pe piept. Proiectate de suflul unei explozii, între crengile unui copac, spînzură două cadavre, al unui copil și-al unui infanterist german. Din ambele picură sînge, roșu, fierbinte, proaspăt.

Fără să știm bine de ce, oprim în capătul străzii, acolo unde e o mică piațetă, cu o veche fîntînă în mijloc. Un infanterist german urinează în ea. Cureluşa căștii îi atîrnă sub bărbie, pușca îl stînjenește, pesemne, s-a ținut vreme îndelungată pentru că nu mai termină. Îl privim în tăcere de parcă ar săvîrși cine știe ce ciudățenie. În fond, de ce să spurci o apă bună de băut? Întrebat, cu siguranță n-ar ști ce să răspundă. Uite, așa... Cînd termină, scoate un oftat de ușurare. E un bărbat trecut de patruzeci de ani, un simplu soldat fără decorații, are prinsă de manta doar medalia *Campania din est*, cea pe care o au mii și mii de alții ca el.

De partea cealaltă a fîntînii, un copil se joacă în nisip. Soldatul se apleacă, îl ajută pe copil să-și umple cu lopățica găletușa, apoi se îndreaptă de șale, își potrivește mai bine pușca pe umăr, aprinde o țigară, ne face un semn cu mîna și traversează, fără grabă, piațeta. Se întoarce însă din drum și-i aruncă țîncului ceva pe care acesta îl vîră, lacom, în gură. Trăgînd cu nesaț din țigară, soldatul dă să plece,

dar în același moment îl vedem că se frînge de mijloc și cade, zvîrlind spasmodic din picioare. Din gură țîșnește un val de sînge. La doi pași de el zace copilul.

Nimeni dintre noi n-a auzit venind mina de mortier. Explodînd, n-a făcut mai deloc praf, cel mult, atît cît se adună pe o aripă de înger... Cîteva găini, ivite ca prin minune, s-au strîns pe locul exploziei și se ciondănesc acum pentru o rîmă scoasă la iveală din pămînt.

Infanteria se regrupează, atacul continuă. Pornesc în salturi scurte sub focul încrucișat al tancurilor.

Siluete în uniforme kaki se agită printre case și grădini, izgonite de prin adăposturile lor de grenadierii noștri.

— Ivane-e-e! răcnește Porta, scoțîndu-și capul prin oblon. Speli putina, ai? Las' că ne revedem la Moscova! Cîteva gloanțe se turtesc de blindaj, chiar lîngă capul lui. Mitocanilor! zbiară el, trăgîndu-se precipitat îndărăt.

Artileria rusă intră în acțiune. Infanteria noastră încearcă să se adăpostească, dar fără prea mare succes. Schije incandescente scurmă în cărnuri, de pretutindeni răsună strigăte și vaiete.

Nu-mi dezlipesc ochiul de luneta de ochire. Ceea ce văd e un veritabil film. Un film de groază. Ventilatorul hîrîie îngrozitor, măcinîndu-ne nervii. Heide dă cu pumnul în carcasa lui, dar hîrîitul devine și mai strident. Turbat de-a binelea, Heide bagă coada de lemn a unei grenade între pale, care, firește, se rup. Bravo ție, Heide!

— PAK inamic la ora 9! Înălțător! comandă Bătrînul.

Turela se rotește, servomotoarele bîzîie, țeava tunului se îndreaptă amenințătoare spre o fermă, acolo unde niște jeep-uri, ce par mai curînd jucării, trag scundele tunuri anticar. Dușmanii noștri cei mai feroce. Trei sau patru Tigeruri își concentrează focul asupra lor. Din tufele după care se amplasaseră țîșnesc flăcări. Duelul nu durează decît cîteva minute, după care blindatele se năpustesc, strivind totul sub șenile. Servanții, cei care au scăpat, o iau la goană, dar sînt secerați de mitraliere.

Tancul locotenentului Ohlsen primește patru proiectile în plin; încărcătorul, sergentul Keiler, moare în flăcări, agățat de oblonul turelei. Alte patru Tigeruri explodează. Nu scapă nimeni. Focul artileriștilor

ruși e nimicitor. Din compania întîi scapă doar șase mașini, compania a 4-a e distrusă în totalitate.

Terorizați, o luăm din loc.

— Lașilor! ne strigă un locotenent infanterist înainte de a muri, ciuruit de gloanțele inamicului.

Ne oprim la cîțiva kilometri. Comandantul diviziei, general-locotenent Keller, face o rapidă trecere în revistă, în picioare într-o mașină decapotată. Cîteva ordine și, dintr-o trupă în debandadă, redevenim o unitate combatantă. Din spate sosesc alte formațiuni blindate. Motoarele uruie, tancurile se pun în mișcare.

Pămîntul se zguduie sub canonadă, în interior gazele ne sufocă. Heide, tocmai el care stricase ventilatorul, e primul care nu rezistă. O clipă se rezemă de culasa tunului, apoi căzu, leșinat.

— Pipiță, nu soldat! mîrîie Micuțul și-l îmbrîncește, luîndu-i locul. Acum, zice el adresîndu-mi-se, punct ochit, punct lovit, *ponimaieși*?

În stînga, de după plopii care mărginesc șoseaua, apare o lungă coloană de monștri cenușii.

Strig în laringofon: „T-34!” și simt cum pe șira spinării se prelinge o sudoare rece.

— Ce seară delicioasă, comentează, sarcastic, Porta. Ce-ar fi dacă ne-am întoarce acăsică?

— O mie două sute de metri, anunță Bătrînul. L-ai prins în lunetă? Dacă ratezi ne-am ars!

Abia dacă respir... Pe scala de distanță cifrele se succed. Săgeata centrală întîlnește firul vertical. În centru, blindatul inamic, perfect clar. Apăs pe declanșator aproape mașinal.

Din țeavă țîșnește o flacără lungă, tunul lunecă și revine pe leagănul lui, culasa înghite un nou proiectil.

— În plin! urlă Porta, plesnindu-se peste coapse. Formidabil! N-a scăpat unul!

Altul la rînd! Coloana s-a oprit. Surprinși, tanchiștii sovietici nu și-au dat seama de unde a venit lovitura. Tunurile lor se rotesc în direcție opusă nouă, căutînd să dibăcească bateria anticar ascunsă, probabil, pe undeva.

În ocularul lunetei de ochire, din nou dansul cifrelor și al săgeților. Aceiași 1200 de metri.

— Foc! comandă Bătrînul, mușcîndu-și buzele.

Perforantul pleacă vuind. Tancul inamic se ridică din față ca un cal care cabrează, țîșnesc flăcări, bucăți de oțel se învîrtejesc pe deasupra plopilor. O uriașă ciupercă neagră plutește pentru o clipă în văzduh, apoi totul recade precum apa unei fîntîni arteziene căreia i-a fost, brusc, închisă vana.

Tancurile inamice sar în aer, unul după altul. Pe locul lor, un șir de cratere fumegînde. Aproape nimeni n-a izbutit să scape. Echipajele au pierit în flăcări.

— Nu mai sînt artificii! anunță Micuțul. *Kaput*!

— Vrei să spui că nu mai avem muniții? face, mirat, Bătrînul.

— Nici o bobiță. Și Micuțul se instalează pe jos, lîngă Heide, care-și revine în simțiri. Bîlciul s-a isprăvit, băiețică! Acum ne-ar trebui o cîrciumioară și un pahar țeapăn de trăscău!

Bătrînul cere prin radio muniție, sosesc două tancuri de aprovizionare și, la adăpostul unui pîlc de copaci, transbordăm în grabă lungile proiectile de tun. Apoi, zorim din nou spre locurile unde se moare.

Trecem printre ruine, printre copaci mutilați și dăm, în sfîrșit, de cîmpie. Doamne, ce spectacol! Pe o fîșie destul de îngustă de teren, 200 de Tigeruri se deplasează în formație strînsă. Impresia de forță e colosală! Pesemne, toate tancurile grele ale diviziei au fost concentrate pentru a fi strînse în acest gigantic pumn de oțel.

Din turela unui tanc aparținînd Diviziei SS *Das Reich*, unitate considerată ca fiind cea mai arogantă din toată armata germană, un lungan de SS-ist scuipă disprețuitor văzîndu-ne trecînd. Porta își scoate capul prin oblon, îi dă cu tifla și găliganul e cît pe-aici să cadă din turelă văzînd jobenul cel galben.

— Ia te uită ce societate aleasă! Mare recepție, mare! S-au adunat toate cotarlele lui Heinrich! Bidonul cu votcă trece din mîna lui în laba Micuțului. Trage o dușcă, măi bese-n cizmă și fă ceva pe nasul lor! Cînd halimaua asta se va isprăvi, îți găsesc una grasă și țîțoasă de-ai să te pierzi în ea...

Micuțul însă nu mai apucă să zică ceva pentru că dintr-o văioagă țîșnește un tanc inamic, pesemne rătăcit. Aidoma unei găini bezmetice care a nimerit pe autostradă într-o zi de duminică, tancul încearcă

s-o șteargă, făcînd un slalom disperat. Turela lui Barcelona se rotește rapid, o scurtă detunătură și din blindatul inamic izbucnesc flăcări. Suferința neroadei găini a fost de scurtă durată!

Escaladăm malul abrupt al unei rîpe. Cei șase metri de țeavă ai tunului împung cerul ca un deget acuzator. Ajuns pe creastă, vehiculul oscilează, se stabilizează și iată-ne dominînd orizontul. Ordinul e să înaintăm spre sud-est, în direcția localității Sinegorsk unde o *Kampfgruppe*[7] a fost încercuită. Cleștele inamic trebuie sfărîmat pentru ca ai noștri să poată scăpa din ceaunul în care fierb. Prindem în căști apelurile lor radio, situația pare într-adevăr disperată.

Divizia mixtă de tancuri pornește impetuos. Orice obstacol e spulberat. În spatele nostru și pe flancuri aleargă grenadierii. Moralul e excelent. Prizonieri nu se iau. Oricine, fie că ridică mîinile, fie că nu, e curățat pe loc.

— Ce lucru ciudat, filozofează Porta. Cu cît un soldat e mai curajos, cu atît e mai porc.

— Ba p-a mă-tii! sare Micuțul. Eu sînt foarte curajos, nu mă tem de nimic, da' nu-s porc!

Porta rînjește, dar nu suflă o vorbă. Pe neașteptate, rafale de mitralieră bat darabana pe flancurile noastre blindate, grenadierii se refugiază punînd între ei și gloanțe masa noastră de oțel, iar noi expediem cîteva proiectile explozive în tufișurile de unde pornise focul. Mitraliera amuțește.

Încercuirea inamică e străpunsă și-ntr-o pădurice de pini dăm peste primele elemente din *Kampfgruppe*. Ce primire! Ce delir! Sînt beți de fericire! Porta însă, scuipă scîrbit.

— De astă-dată chiar că-mi vine să borăsc. Ați văzut pe cine am salvat?

— SS-iști! geme Micuțul.

Un *Unterscharführer* lung de doi metri se apropie de noi și-i întinse, rîzînd, mîna lui Porta, care-și scosese jumătate din deșirata-i făptură prin oblonul frontal.

— Mulțumesc, camarade, că ne-ați scos din belea.

[7] *(germ.)* KAMPFGRUPPE: Grupare de luptă (de izbire, de asalt), formată din elemente mixte: blindate, artilerie de cîmp și anticar, infanterie, pionieri *(n. trad.)*

Porta întoarse capul ca și cum n-ar fi văzut, n-ar fi auzit nimic

— Am spus mulțumesc, camarade, că ați venit, repetă SS-istul, punînd mîna pe brațul lui Porta.

Acesta expedie un scuipat peste capul „camaradului" și-și scutură mîneca.

— Dacă știam cu cine avem de-a face, nu mai veneam, *ponimaieși*? Și acum întinde-o că n-am chef să-ți văd mutra! Și Porta îl împinse cu țeava pistolului-mitralieră, după care șterse grijuliu cu o cîrpă țeava armei.

— Miroase a căcat pe aici! comentă cu glas tare Micuțul.

Unterscharführerul se făcu precum sfecla și se răsuci pe călcîie.

— O să iasă cu tămbălău, prezise Bătrînul văzînd un *Obersturmführer* venind spre noi cu pași repezi și energici și oprindu-se drept în fața lui Porta.

— *Bonjour*! îl salută acesta, scoțîndu-și jobenul.

— Ești cumva idiot? răcni *Obersturmführerul*.

— Nu dom' locotenent. Da' dumneavoastră?

— Cum îndrăznești! Răspunde la întrebare!

— Dom' locotenent m-a întrebat dacă sînt idiot și am răspuns reglementar: „Nu, dom' locotenent", făcu Porta, blînd ca un mielușel.

— N-o fă pe tîmpitul, caporal! Ai avut obrăznicia să mă întrebi dacă nu-s idiot! Și nici locotenent nu sînt, cretinule, ci *Obersturmführer*, bagă la cap!

— Am înțeles, dom' locotenent, fiindcă, știți, la noi în unitate cînd ai așa ceva la petlițe—și Porta arătă cu țeava pistolului-mitralieră gulerul ofițerului—se cheamă că ești locotenent.

— Ajunge! Te trimit direct la Tribunalul Militar și-o să văd cînd ajungi în fața plutonului de execuție dacă-ți mai arde s-o faci pe deșteptul, cîine de scroafă ce ești!

— Ce-i aia cîine de scroafă? îl întrebă Porta pe Micuțul care-și scosese capul prin celălalt oblon.

— Adică e ceva gigea la SS-iști, răspunse gorila.

— La ștreang cu voi! răcni ofițerul, complet scos din minți. Drojdia armatei îndrăznește să insulte SS-ul!

— Audiența s-a terminat, rînji Porta și dispăru în interiorul tancului, ca un mușunache pe arc, trăgînd oblonul după el.

În același moment, radioul transmise un ordin:

— Regruparea pe șosea. Retragere!

N-am apucat să ajungem prea departe, cînd întreaga șosea se prefăcu într-un vulcan în plină erupție, o escadrilă de IL-2 ataca sectorul cu bombe și tunurile de bord. Ne-am năpustit la adăpostul copacilor, în timp ce bombardierele sovietice pustiau totul. Au dispărut spre est, lăsînd în urma lor un adevărat dezastru. Pretutindeni, morți și răniți. Mai grav era însă faptul că rușii se pregăteau de atac, prin binoclu puteau fi văzute coloane nesfîrșite de infanterie înaintînd de-a curmezișul cîmpiei.

Chiorul, care comanda gruparea blindată, a cercetat rapid harta, apoi a ațintit asupra locotenentului Gaun, aghiotantul său, privirea unicului ochi.

— O ștergem, Willi. Repede, repede! Grenadierii să urce pe tancuri, cît mai mulți. Rînji și scuipă în direcția rușilor. Ivan vrea să ne prindă în clește, asta se vede cu ochiul liber, dar nici noi nu sîntem veniți cu pluta! Trase încă un scuipat. Așadar, Willi, să-și scoată toată lumea deștele din gaura curului și fiecare companie să se descurce cum poate.

— Dar răniții?

Chiorul mai aruncă o privire înspre cîmpia de unde veneau rușii, se răsuci pe călcîie și se îndreptă spre SPW-ul[8] care-i slujea drept post de comandă. Se cățără înăuntru și zise:

— Cine nu poate să meargă să fie abandonat.

— Domnule comandant, protestă tinerelul aghiotant, dar nu putem părăsi răniții. Vor fi lichidați cu toții cu un glonț în ceafă!

— Zvîntă-ți lacrimile, Willi. Facem numai ce putem face. Apoi se aplecă spre conductor și ordonă scurt: Dă-i drumul, Bernard, direcția Lugansk. Și apasă bine pe accelerație, că aici se-mpute treaba!

Aghiotantul urmări o clipă cu privirea blindatul care se îndepărta, după care se uită în jurul său. Pretutindeni, răniți, izolați sau în grup, cei mai mulți abia pansați. Sărmanii de ei, încă mai credeau că vor fi îmbarcați și transportați la spital. Unul chiar îi spunea camaradului său:

[8] *(germ.)* SPW—*Schützpanzerwagen*: transportor blindat, descoperit în partea de sus, spre deosebire de actualele TAB-uri. Porecla de „sicriu pe roți” i se trăgea de la forma caroseriei. *(n. trad.)*

— Pentru mine s-a terminat cu războiul. Un picior mi s-a dus, dar zău că face! Trăiască spitalul!

— Da, gemu un altul. Infirmiere, paturi, zaci și nu mai tremuri de frică, mănînci zilnic...

Aghiotantul grăbi pasul. Văzduhul vibra de duduitul motoarelor. Vehiculele demarau, cu ciorchini de infanteriști pe ele, peste tot pe unde oamenii găsiseră ceva de care să se agațe. Atunci, răniții pricepură că sînt lăsați de izbeliște și un imens strigăt de groază și durere porni din pădure.

— Camarazi, nu ne părăsiți! Camarazi, luați-ne cu voi!

Sprijinindu-se unii de alții, folosind puștile drept cîrje, mulți dădură năvală spre tancurile care se pregăteau să demareze, unii încercară să se prindă de cîrligele de remorcare, dar, tîrîți pe pămînt, renunțară curînd. Trei SS-iști săriră înaintea vehiculelor, încercînd să le oprească. Au fost striviți. Nu mai exista loc pentru milă. Așa este războiul!

— Luați-ne! Camarazi, ajutor!

Ce ajutor să le dăm? Fiecare tanc e un mușuroi de oameni. Cei care încearcă să se mai suie sînt respinși cu patul puștii. Praful stîrnit de șenile plutește peste scene de coșmar. Ultimul adio sutelor de răniți. Recunoștința patriei. *Heil Hitler*, care ne-a făcut ceea ce sîntem!

Începe o cursă contra cronometru. Știm precis că paralel cu noi, tancuri sovietice gonesc ca să ne taie retragerea.

Relativa noastră securitate încetează brutal, comete cu lungi cozi de flăcări se abat asupra coloanei. Katiușele! Deasupra noastră e un soi de boltă de foc. Să fie acesta sfîrșitul? Pentru mulți, sigur că da. Trebuie să fi trecut măcar o dată prin acest iad ca să știi ce înseamnă un atac al teribilelor lansatoare de rachete sovietice. Dar, odată depășit primul șoc, o luăm din loc cu toată viteza. Anii de front ne-au călit, ne-au ascuțit reflexele, ne-au robotizat mișcările.

Coloana se reface, dar nu trece mult timp și alarma e dată.

Jabo! strigă careva și toți cei de pe tancuri sar și-o iau la fugă, căutîndu-și adăpost.

Țîșnind din nori, se năpustesc vijelios asupra noastră. Pe aripi și ampenaj strălucesc mari stele roșii. Bătrînul trage după sine oblonul

turelei și îl blochează. Aproape în aceeași secundă, cele 62 de tone ale Tigerului nostru sînt ridicate de la pămînt ca de mîna unui titan.

O bombă a explodat chiar lîngă noi. Cioburi de sticlă provenită de la aparatele de ochire și periscoape ne împroșcă obrajii. Smulși de pe locurile noastre, ne pomenim cu tot soiul de obiecte în cap, cablurile electrice se încolăcesc aidoma unor șerpi, tunul a fost smuls și Bătrînul a rămas cu picioarele întregi numai datorită uluitoarei sale agilități. Gloanțele armamentului de bord, e drept, inofensive, răpăie pe blindaj, pămînt, bucăți de metal, trupuri omenești zboară în toate părțile și se învîrtejesc prin văzduh.

Cu motoarele urlînd, avioanele revin, de această dată din spate. Grenadierii, pe care-i aveam ca pasageri, s-au volatilizat care încotro. În interiorul tancului, vaporii de acid proveniți din acumulatoare, probabil sparte, amestecate cu gazele de eșapament, ne ard ochii și gîtlejurile. Ne vine să urlăm, să urlăm, să ne izbim cu capetele de oțelul pereților, să deschidem toate obloanele acestui coșciug, să plonjăm în oceanul de schije și explozii, orice numai să nu murim asfixiați.

Totul se termină la fel de brusc cum începuse. Avioanele dispar. Nici unul dintre noi n-ar fi fost capabil să spună dacă îngrozitoarea frică pe care o trăiserăm durase secunde, minute, ceasuri... Mîinile tremură, nervii stau să plesnească, gurile-s ca de iască. E oare cu putință să mai fim în viață?

Multă vreme nimeni nu scoate o vorbă. Peste infernul de afară și peste cel dinăuntru se lasă o incredibilă tăcere. Inimile pompează febrile, sîngele curge dintr-o rană larg-căscată pe care o are Porta pe față, din mîna sfîrtecată a Micuțului... Nici unul nu schițează măcar gestul de a-l șterge. Împietriți, stau și privesc în gol cu ochi care nu văd.

Cu mîinile, cu umerii, cu capul, împingem obloanele și ne rostogolim afară. Cu înghițituri hulpave, tragem în plămîni un aer ce ni se pare nemaipomenit de proaspăt și, sleiți, ne rezemăm de blindaj.

Clătinîndu-se ca un om beat, vine spre noi Barcelona Blom, urmat de echipajul său. Locotenentul Ohlsen, singurul supraviețuitor al tancului său, e rănit la gît. Bătrînul îl pansează îndemînatic, unul după altul, apar cei care au avut norocul să scape.

Tigerul nostru e o epavă: patinele șenilelor au sărit în cîteva locuri, galeții au fost smulși, blindajul e scrijelit, din rezervorul găurit se scurge carburantul, tunul arată ca un tirbușon.

Porta scutură, neputincios, din cap.

— Niciodată nu mai iese tanc din ăsta...

Închisoarea Torgau

Rămășițele regimentului de tancuri au fost trimise la refacere în Germania. Aveam nevoie de odihnă. Aveam nevoie de întăriri.

Compania noastră a primit misiunea să asigure garda închisorii militare de la Torgau. Închisoarea asta n-avea decît două uși: una ducea la stîlpul de execuție, plantat în curtea numărul 5, cealaltă spre batalionul de marș.

Rezemați de zidul popotei, priveam la un pluton SS care venea de la lagărul KZ sub comanda unui june Untersturmführer.

Deținuții pe care-i escortau au fost mînați pe șoseaua de centură într-o viteză care-i făcea să gîfîie și pe cei mai viguroși. De fiecare dată cînd vreunul din ei cădea, SS-iștii izbucneau în hohote vesele de rîs și asmuțeau cîinii asupra nefericitului. Apoi, deținuților li s-a ordonat să se alinieze pe două rînduri, față în față, și să angajeze un meci de box. Nici unul dintre ei nu și-a lovit camaradul, au avut însă grijă SS-iștii s-o facă.

— Neexecutare de ordin! a răcnit Untersturmführerul.

Cîțiva s-au prăbușit sub lovituri. Cîinii i-au pus, rapid, pe picioare. Din nou pas alergător pe drumul de centură. Pe marginea lui, așezate din vreme, bîte și lanțuri.

— Rîndul unu ia bîta! Rîndul doi, treci la poceală!

Rîndul unu a cules de pe jos ciomegele și lanțurile. Nu le-a folosit însă. Atunci au intervenit, din nou, băieții din SS.

S-au înregistrat doi morți. Erau, de altfel, aproape morți chiar în ziua sosirii la faimoasa închisoare Torgau.

Totul era cenușiu. Zidurile ce se înălțau spre cerul înnourat, poarta păzită de doi gardieni în uniforme pămîntii, zăbrelele din șase bare de fier verticale și șase orizontale, zeghea deținutului cu mîinile strînse în cătușe.

Paznicul, un sergent, salută cu două degete duse la vizieră subofițerul venit să ia deținutul. Omul cu cătușe aruncă peste umăr o privire speriată, auzind poarta cea grea închizîndu-se în urma lui.

— S-a terminat... murmură el. N-o să mai ies niciodată de aici, sînt doar un cadavru viu.

— Gura! se stropși la el *Feldwebelul* care-l escorta. Aici nu deschizi gura decît atunci cînd ești întrebat. Iar ultima întrebare care o să ți se pună va fi dacă vrei sau nu să fii legat la ochi.

Și *Feldwebelul* izbucni într-un hohot de rîs. Așa rîdea mereu *Feldwebel* Schmidt, gardianul-șef. Uneori se mira și el de ce o fi rîzînd, și încă atît de tare. Camarazii săi din compania 378 jandarmerie Hamburg îl porecliseră Șugubățul. La fel îi spuneau și deținuții din închisoarea Tribunalului Excepțional din Hamburg, unde era de serviciu la fiecare opt săptămîni, și tot Șugubățul îi ziceau cei care, într-un fel sau altul, ajungeau să-l cunoască. *Feldwebelul* Schmidt nu rîdea niciodată de ceea ce ar putea înveseli niște oameni normali, dar Schmidt nu era normal, cum, de altfel, nu era normal nici un gardian german.

— Niște dulăi turbați, spunea despre ei Bătrînul, și Bătrînul nu arunca niciodată o vorbă în vînt.

Feldwebelul Schmidt apăsă butonul soneriei și țîrîitul ei strident răsună în îndepărtata „sală de recepție" a *Hauptfeldwebelului* Dorn. Un scîrțîit prelung și îngusta ușă, cenușie și ea, se deschise automat.

Escorta și prizonierul se strecurară înăuntru. Cu același scîrțîit, ușa se închise în urma lor.

— *Heil Hitler*! răcni *Feldwebelul* Schmidt în fața *Hauptfeldwebelului* Dorn, care ședea în spatele unui birou acoperit de maldăre de hîrtii și dosare.

Era obligatoriu ca el să arate așa pentru că era obligatoriu ca *Hauptfeldwebelul* Dorn să pară copleșit de muncă, dosarele se îngrămădeau unele peste altele, pe rol fiind cel puțin cinci cazuri ce se cereau rezolvate, dovadă că numitul *Hauptfeldwebel* nu se omora deloc cu lucrul, dar, totodată, dovadă de netăgăduit că, dimpotrivă, muncește pe rupte în cazul în care s-ar fi găsit vreun netrebnic care să pretindă că el, *Hauptfeldwebel* Dorn, nu face altceva decît să taie frunză la cîini.

În ultimul sertar al biroului, ascunsă sub un teanc de exemplare din *Volkischer Beobachter*[1], pe care nimeni n-ar fi fost ispitit să le răsfoiască, se afla o sticlă de culoare verde-închis, cu o etichetă pe care scria „Lipici”. De conținut, conținea coniac, excelent întăritor în rarele momente în care, cu totul accidental, Dorn mai și muncea. *Hauptfeldwebelul* nu catadicsi să răspundă la salutul subordonatului său. Preț de vreo zece minute rămase așezat, cufundat în lectura unui dosar pe care scria, cu majuscule, *Gekados*. În realitate, era vorba de o poveste porno, bătută mărunt la mașină.

Feldwebelul Schmidt hîrșîi ușurel talpa cizmei de dușumea ca să-și semnaleze prezența.

— Liniște! zbieră Dorn. Nu vezi că sînt ocupat?

Unicul zgomot din încăpere era doar foșnetul hîrtiei, atunci cînd Dorn întorcea paginile acestui interesant dosar *Gekados*. Într-un tîrziu, ridică privirea și-l fixă pe cel cu cătușele. Fără să scoată un cuvînt, întinse mîna spre Schmidt care-i remise documentele prizonierului.

Dorn le aruncă, nepăsător, pe masă, împinse scaunul, se ridică, ocoli biroul și se proțăpi în fața prizonierului.

— Ei bine? M-ar interesa să aflu motivul prezenței domniei-tale la Torgau.

Deținutul luă poziție de drepți, cu degetul mijlociu lipit de vipușcă.

— Locotenentul Heinz Berner, din Regimentul 76 Artilerie, s-a prezentat la închisoarea militară Torgau pentru executarea pedepsei.

Hauptfeldwebelul Dorn făcu mîna pîlnie la ureche, de parcă ar fi fost surd, și rămase astfel cîteva minute, apoi căscă gura și zbieră de zornăiră geamurile:

— Și pentru care motiv, pot să știu? Zbierătul deveni șoaptă. Poate că-i *Gekados* motivul ispășirii, ai, porcule?

— Locotenentul Heinz Berner din Regimentul 76 Artilerie raportează: am fost condamnat la moarte pentru omucidere.

— Ia te uită-ă-ă, o făcu pe miratul Dorn. Un ofițer, ucigaș de rînd? Scuipă zgomotos. Ce grozăvie! Poate că domnul locotenent va avea bunătatea să-mi dezvăluie și cine a fost victima?

[1] *(germ.)* VOLKISCHER BEOBACHTER: *Observatorul poporului*—ziarul central al Partidului Nazist *(n. trad.)*

— Logodnica mea, răspunse arestatul.

Dorn scoase un nechezat de mulțumire:

— Asta-i cea mai bună poantă din cîte am auzit în ultima vreme! Auzi dumneata, să-ți bagi în mormînt propria-ți salteluță! Ei las' c-ai să-i urmezi la iuțeală. Am eu grijă ca actele tale să fie rezolvate cît mai rapid. N-avem nevoie de bandiți ca tine! Asta-i o închisoare militară respectabilă, bagă-ți bine în cap, asasinule!

Ochii lui Dorn se împîclîră, pupila se strînse ca la pisici. Se instală pe colțul mesei, bălăbănind un picior.

— Ia spune-mi, băiețică, rosti el agale, apăsînd pe cuvinte, nu-mi cunoști gradul? N-ai văzut niciodată un *Hauptfeldwebel*, coloana vertebrală a armatei, pe timp de pace, ca și pe timp de război?

Prizonierul tresări, dar, înainte de a fi putut îngăima ceva, Dorn răcni:

— Culcat! Drepți! De douăzeci de ori broasca în jurul camerei! Sări!

Deținutul se porni să sară pe vine. De fiecare dată cînd cădea—cătușele îl stînjeneau și-l făceau să-și piardă echilibrul—Dorn răcnea că asta-i neexecutare de ordin. Apoi îl puse să se cațăre pe un fișet și-l ținu acolo, ghemuit sub tavan, preț de vreo douăzeci de minute, timp în care tăifăsui cu Schmidt. Într-un tîrziu, un soldat primi ordinul să-l escorteze pe prizonier.

La etajul trei, locotenentul Berner a fost închis într-o celulă avînd trei metri lungime și un metru și jumătate lățime. Avea senzația că-i prins într-o menghină. Lăsîndu-se să cadă pe taburetul de lemn, îl podidiră lacrimile și plînse îndelung, cu sughițuri. Totul se sfîrșise, era, de-acum, mort. Cei mai mulți dintre prieteni se lepădaseră de el. În fiece clipă, ușa se putea deschide, va vedea luciul amenințător al căștilor de oțel, îl vor conduce undeva, în afara clădirilor, va auzi zgomotul închizătoarelor vîrînd cartușul pe țeavă... Oare cîți vor fi? Unii ziceau că-s șase, alții că-s doisprezece... Locotenentul se cutremură și lacrimile-i țîșniră din nou.

Sosise acasă, în permisie, venind de la Școala militară numărul 3 din Potsdam. Era permisia acordată cu prilejul avansării în grad. Terminase cursurile. Ce mîndră era maică-sa, ce mulțumit tatăl! Feciorul lor era locotenent, locotenent de artilerie! La gară îl întîmpinase întreaga

familie, venise și Else, mîndră nevoie-mare. Plecaseră, apoi, să se plimbe pe Monckgebergstrasse; ce superb se reflectau în vitrine eghileții săi roșii! Parcă erau niște zîmbete! Pe străzi au întîlnit un număr imens de soldați și subofițeri. Făcuse aproape crampă la mînă răspunzînd la saluturi, dar ce îmbătătoare senzație. Nu după mult timp, își îngăduia chiar un salut nonșalant, de adevărat ofițer, ca acela al căpitanului Hasse, cu două degete, ușor curbate, duse alene la cozorocul caschetei. Și ce plăcut e să simți cum apasă, pe șoldul stîng, tocul pistolului!

— Acest pistol, îi spusese instructorul în ultima zi de școală, e pistolul unui ofițer german. Dacă se găsește careva să întineze onoarea ta de ofițer, nu sta la discuții, folosește-l!

Atunci chicotise, stînjenit, dar acum tare ar fi vrut să se ivească prilejul. Ce-ar mai sări în sus toți civilii ăștia dacă el, locotenentul artilerist Heinz Berner, și-ar smulge pistolul din toc și l-ar găuri pe individul care, să zicem, l-ar ponegri pe *Führer*! Se și vedea cum, cu un aer indiferent, bagă pistolul la loc, în tocul său de piele. Poate c-ar fi cazul să-l și scuipe pe ticălosul întins pe caldarîm? După aceea, îi va oferi Elsei brațul și se va îndepărta ca și cum, din acel moment, povestea nu-l mai privea. Nimeni însă din cei întîlniți nu manifesta dorința să-l insulte pe *Führer*, la butoniere nu vedeai decît insigne cu zvastică.

Taică-su îi dăruise o caschetă cu bandă roșie, îngustă, și cea mai superbă cordeluță de prins sub bărbie din toată armata. Pantalonii de călărie gri-deschis—chiar prea deschis pentru a fi reglementar—erau cadoul mamei. Pintenii cu rotițe veneau de la Else. Cravașa din piele galbenă, lungă de peste un metru, și-o cumpărase singur. De fapt, regimentul căruia îi aparținea, Regimentul 76 Paderborn, făcea parte din artileria motorizată și, ca atare, nu i se cuveneau nici pintenii, nici cravașa. Dar aici, la Hamburg, erau puține șanse să dea tocmai peste cineva făcînd parte din același regiment. Ba poate că și alți camarazi de-ai săi se plimbau, împintenați și cu cravașa sub braț, atunci cînd veneau în permisie? Ce plăcut zornăiau pintenii și ce elegante erau toate aceste accesorii destinate, în realitate, artileriei hipotractate. Ce ghinion că n-a fost repartizat unui asemenea regiment! Și-ar fi putut bazona pantalonii cu piele de căprioară și să-și trîntească un veston crăpat la spate și cu buzunare oblice... Erau grozave uniformele astea ale călăreților! În fine, să ne mulțumim doar cu pintenii și cravașă....

Seara a fost agasantă. Casa era plină de musafiri și unchiul Ernst strigase după prostul lui obicei:

„Ia zi, Heinz, de cînd te-au vărsat la artileria călăreață?"

Else intervenise, cu voce tare, înainte ca el să poată răspunde ceva:

„Heinz a fost numit la Regimentul de artilerie de cîmp Gross Deutschland."

„Zău? replicase unchiul Ernst, rîzînd și arătînd cu degetul cifra 76 de pe epoleții proaspătului ofițer. Vezi, băiatule, că ai un număr greșit pe umăr!"

Else îl privise mirată:

„Ești la Gross Deutschland, nu-i așa?"

Încuviințase cu capul.

„Perfect, făcuse Else. Atunci, mîine-dimineață, la prima oră, trebuie să aranjăm și chestia asta."

A doua zi au mers într-adevăr la magazinul Fahnenfleck de unde au cumpărat două litere aurite, „GD", care au fost imediat cusute pe epoleți, pentru a atesta că aparține Regimentului de gardă Gross Deutschland. Cele reale, ascunse bine în buzunar, urmau să fie puse la loc imediat după terminarea permisiei. Ce-i drept, de fiecare dată cînd zărea, chiar și de departe, vreun ofițer de artilerie, întorcea grăbit capul de teamă să nu fie recunoscut, iar întîlnirile cu patrulele Feldgendarmeriei îi dădeau răcorile morții. Isprava asta putea să-l coste șase săptămîni de arest sever și o plimbărică într-un regiment disciplinar.

Din măruntaiele închisorii porni un țipăt. Un țipăt lung, ascuțit, încheiat cu un horcăit. Îl percepură urechile sale, dar nu și creierul. Zăcea buimac, cu capul pe brațele sprijinite de tăblia zgrunțuroasă a mesei. Se gîndea la literele acelea, două litere mari, aurite, iscusit împreunate. Din pricina acestor litere putea ajunge într-un regiment disciplinar. Auzise că există unul, poate 37, poate 17, în orice caz ceva cu 7. Ce-o fi regimentul acela din Dortmund căruia i se spunea că-i de „neoameni"? O adunătură de indivizi numai buni de scuipat. Disprețuise întotdeauna elementele acestea criminale, nedemne să respire același aer cu adevărații ostași, dar, demne ori nedemne, acum nu cerea nimic de la viață decît să ajungă la regimentul disciplinar de la Dortmund. Acolo, cel puțin, îți mai rămîne o șansă. Va fi curajos și, drept răsplată, va

fi, în scurt timp, eliberat. Rapid, o scrisoare către Inspectorul general al Artileriei și, de asemenea, mareșalului Keitel, șeful Comandamentului armatei, și el tot artilerist. El n-o să îngăduie ca un ofițer aparținînd aceleiași arme să moară asasinat de niște declasați, de niște nedemni. Auzise spunîndu-se că cei însărcinați cu execuțiile la Torgau și prin alte pușcării proveneau tocmai din aceste regimente disciplinare.

TORGAU! Numele îl izbi ca un pumn năprasnic. Doamne, să fie oare adevărat? Să fie chiar la Torgau? Denumirea asta însemna iadul, tortura, moartea!

Reizbucni în plîns și, involuntar, își pipăi epoleții. Da, era în continuare locotenent și va fi împușcat ca atare. Însă nu voia să moară, dorea să lupte, să se bată pentru *Führer* și Patrie! Se îndreptă de spate și privi cerul ce se zărea prin gemulețul mătuit al ferestrei. De ce să-l omoare? N-avea decît 20 de ani. Mai bine să-l lase să lupte, să-i permită să ucidă cît mai mulți barbari, bestiile acelea care siliseră pașnica Germanie să intre în război. Era ofițer, primise o formație excelentă. Ar fi aberant să-l împuște. Da, va scrie de îndată *Generaloberstului* Halder, șeful Marelui Stat Major. Îl va ajuta cu siguranță. Era de datoria lui să-i scrie.

Locotenentul țintui o clipă geamul murdar și opac prin care, sleindu-se, lumina zilei se pregătea să-și ia rămas-bun de la sinistra închisoare și, dintr-o dată, îl cuprinse panica.

— Vreau să scriu, să scriu, să scriu! se porni el să urle.

Pe coridor, cineva izbi ușa cu o legătură grea de chei și se răsti: „Liniște!"

Un ochi se lipește de vizetă, un ochi viu, un ochi liber. Un ochi care nu se va uita în găurile negre a douăsprezece țevi de pușcă. Acum știa cui trebuie să scrie: lui Baldur von Schirach, *Reichsführer* al organizației Hitlerjugend, pe care-l cunoștea personal. Îl va ajuta fără doar și poate, pentru că în adolescență locotenentul fusese cel mai bun din tot detașamentul 15, n-avea decît cincisprezece ani cînd fusese făcut mai mare peste 89 de HJ, cu cele mai bune note, așa cum fusese și în Școala militară. Știa toată lumea că pentru el național-socialismul reprezenta o religie. Nu luase el întotdeauna partea *Führerului*, a ministrului Reichului, doctor Goebbels și a tuturor activiștilor importanți de partid? Nu el fusese cel care-și îndemnase camarazii să semneze

un raport împotriva maiorului Voen, raport în urma căruia individul acela defetist fusese îndepărtat? Își amintește perfect de noaptea în care a fost ridicat maiorul și cînd ofițerul NF[2] l-a bătut prietenește pe umăr. Erau trei polițiști în civil și unul în uniformă, toți de la *Gestapo*. El și camarazii săi l-au scuipat pe maior cînd a fost să urce în mașină și unul dintre ei i-a strigat: „O să te scurteze de-un cap!”

Trecuseră de atunci cam trei luni. Unde ar putea fi acum maiorul Voen? Cine știe, poate chiar în celula vecină? Nu, prea ar fi de tot... Îl va întreba pe careva dintre paznici. Majoritatea sînt simpli soldați. Ba, după cît i s-a părut, a văzut și cîțiva aparținînd regimentelor disciplinare. În fond, e locotenent, ce naiba, își poate permite să pună întrebări.

Amintirea faptului că e ofițer îl făcu să-și îndrepte spinarea. Exclus să nu fie grațiat, da, trimis poate într-un regiment disciplinar, dar nu pentru mult timp. Era nazist convins, mai avea și ceva relații și, oricum, omuciderea nu fusese premeditată. Dimpotrivă. Ce deplorabilă eroare. Se străduise, însă în van, să le explice celor de la Tribunalul Militar cum au stat lucrurile, dar ce să priceapă imbecilii ăia bătrîni? Niște dobitoci! Dar va veni ea, victoria, și toți acești ramoliți vor fi măturați ca niște gunoaie ce sînt. Atunci vor guverna HJ și SS-ul, *Führerul* aproape o promisese.

Se ridică, curajul îi reveni, se simți chiar mai liber. Se puse pe mărșăluit, cinci pași într-un sens, cinci în celălalt. E clar că nu-l vor împușca. Cui i-ar trece prin minte așa ceva? El, locotenentul Heinz Berner, va obține dreptul de a lupta pentru Marele Reich!

Înveselit, chicoti. Dacă dă Dumnezeu și războiul mai durează vreo cinci ani, de pildă, va ajunge la gradul de căpitan, cu două steluțe aurii pe epoleți și cu viziera caschetei tivită cu frunze, tot aurii, de stejar. Ideea îl însenină.

Într-una din zile, el și cu Else, luaseră o cafea la braseria Wiene, unde cînta și o orchestră de țigani. Pe culoarul care ducea la toaletele pentru femei, o sărutase pe Else. O sărutase strecurîndu-i limba printre buze, așa cum citise în cartea aceea interzisă celor din HJ și SS. O carte extraordinară, închiriată de toți colegii cu preț bun de la proprietarul ei. Da' zău că făcea! Aflai din ea totul în legătură cu felul în care trebuie să

[2] *(germ.)* NAZIONAL SOZIALISTISCHER FÜRSORGEOFFIZIER: locțiitorul politic al comandantului, echivalentul politrucului sovietic *(n. trad.)*

procedezi cu o fată. Cum îl chema pe autor? Un nume american parcă? Miller? Exact Henry Miller! Dar ce scandal a fost cînd *Bannführerul*[3] Haxer a dat peste ea! Mai-mai să ajungă cu toții într-un lagăr pentru PU. „O scriitură jidovească, degradantă”, țipase atunci Haxer și-i amenințase cu toate chinurile iadului. Timp de trei luni, întregul detașament 19 a fost tratat de parcă ar fi fost ciumați. Au fost izolați și cartea a fost arsă pe rug într-o noapte, în timp ce, încremeniți în poziție de drepți, cîntau *Țîșni-va sînge de evreu*!

Modul în care fusese sărutată o înfuriase cumplit pe Else, care-l considerase un porc. Două zile nu-și vorbiseră, apoi trebui să-i promită că n-o va mai săruta niciodată. În cadrul Organizației BDM[4], din care făcea ea parte, i se spusese că e o infamie, că un ofițer nu face niciodată așa ceva, că un ofițer și logodnica lui, dacă e membră a BDM, trebuie să rămînă puri pînă în momentul căsătoriei. Ce, *Führerul* umbla pe străzi pupînd femeile? Într-adevăr, o asemenea situație era greu de admis. A urmat apoi tîmpenia aia de zi: aniversarea lui Käthe. S-a îmbătat criță, ca toți ceilalți de altfel, uitînd că e ofițer și că trebuie să rămînă cast și pur. S-au apucat să joace o partidă de pocker pe dezbrăcatelea și, pînă la urmă, totul s-ar fi terminat printr-o tăvăleală generală la pielea goală dacă Else n-ar fi făcut o criză de isterie.

„E o porcărie ce faceți aici! țipase ea. O infamie jidovească, dezonorantă!”

Nu mai avea pe ea decît slipul, sutienul și un singur ciorap. În această ținută, ridicase brațul, strigînd: *Heil Hitler*! Scena era atît de comică încît izbucniseră cu toții în rîs, iar Bernhardt Müller, locotenent de infanterie, o povățuise pe Else să nu mai facă atîtea fasoane, asigurîndu-o că și marele Adolf se dedă la destule chestii „jidovești”. Else l-a scuipat în obraz și a dispărut fără ca cineva să fi prins de veste.

A doua zi, Bernhardt a fost arestat de *Gestapo*: doi tipi mărunței, în haine de piele neagră, însoțiți de Else în uniforma BDM.

Cu un deget acuzator, Else l-a arătat pe Bernhardt:

„Iată sluga iudeo-masonilor care a cutezat să terfelească numele *Führerului* prin acuzații erotice!”

[3] *(germ.)* BANNFÜHRER: Șef de detașament *(n. trad.)*

[4] *(germ.)* BDM—*Bund Deutscher Mädel*: Liga fetelor germane *(n. trad.)*

Indivizii în piele neagră au pus cîte un braț pe umerii lui Bernhardt și l-au invitat pe un ton suav:

„Hai frățioare, vino să facem o plimbare, avem de vorbit împreună."

Bernhardt a devenit alb ca varul.

„E, cu siguranță, o greșeală, a spus el."

Unul din cei doi a chicotit:

„Întotdeauna-i o greșeală, frățioare. Totu-i o imensă greșeală."

L-au împins pe Bernhardt în Mercedesul cenușiu, ale cărui portiere se închiseră cu o pocnitură seacă. Else, care a vrut să vină cu ei, a fost brutal îmbrîncită:

„Hai, cară-te!"

Revoltată, a făcut tipilor de la *Gestapo* un raport pentru insultă adusă unei BDM. Urmarea a fost că a primit o invitație la o anumită adresă și că la întoarcere s-a trîntit pe o canapea și a plîns în neștire. Tot ceea ce el, Heinz, a putut scoate de la ea a fost că n-o să mai calce niciodată pe la *Gestapo* și că-l sfătuiește să procedeze la fel.

„Ăia nu sînt ființe omenești, sughița ea. Cu siguranță că *Führerul* nu știe ce sînt capabili să facă!"

După aceea a scos o sticlă de coniac, apoi o alta. Taică-su avea o frumoasă colecție, adunată de pe vremea cînd fusese la Kommandatura din Parisul ocupat. „Daruri ale populației franceze pentru bunele și lealele servicii aduse acesteia", comentase el, rîzînd cu poftă. Darnici, francezii ăștia: cele patru covoare persane, mobila rococo din salon, pianul cu intarsii de fildeș, toate erau daruri.

Tocmai călcau în picioare unul din covoarele-dar, bînd coniac și încercînd să danseze. Se împleticiră însă și căzură pe jos. Un nou sărut, gustat de data asta de Else. Atunci, deveni mai îndrăzneț. Sub fustă, purta chiloți foarte strîmți, cu elastic, dar Heinz era ostaș, deci obișnuit să nu-i pese de obstacole. O auzise șoptind: „Un ofițer nu face așa ceva..." Dar cum dracu' făceau ofițerii? La Școala militară nu-i învățase nimeni cum să se descurce în atare situații.

„Bun, ce face un ofițer?"

„Așteaptă să fie căsătorit", i-a răspuns ea.

„Atunci, hai să ne căsătorim. Te poți considera nevasta mea din momentul în care ne vom aparține."

Îl îmbrățișase cu foc:

„Heinz, dragostea mea!”

S-au sărutat îndelung, așa cum descria Henry Miller în faimoasa sa carte, dar deodată ea l-a împins, cu o privire dementă în ochi:

„Doar nu mă iei de nevastă numai pentru că ți-e poftă de mine? Am oroare de chestia asta scîrboasă! Pe una din fetele mele din BDM am băgat-o la pușcărie pentru că întreținea raporturi sexuale cu un bărbat!”

Se grăbise s-o asigure că nu-l interesa cîtuși de puțin problema asta și-n seara aceea nici nu se întîmplă nimic.

L-a întrebat dacă va rămîne în cadrele armatei și după victorie, iar el i-a promis solemn că nu va părăsi armata și că va sfîrși ca general. General de artilerie. Ea însă ar fi preferat SS-ul. Din nefericire, nu măsura decît 1,78 m, prea scund ca să facă parte din garda *Führerului*. Ar putea intra însă în Regimentul de artilerie al diviziei SS *Der Führer* care, chiar dacă nu face parte din garda personală, e totuși un regiment de elită. Sau ar putea opta pentru Divizia SS *Totenkopf*. Sînt mari șanse de avansare rapidă în această unitate însărcinată cu paza și supravegherea lagărelor, mai ales că, după victorie, va fi mult de lucru în lagărele de concentrare, faimoasele KZ. Subdezvoltații trebuiau lichidați, trebuiau să dispară. Chiar *Führerul* spusese că orice pată care ar putea mînji chipul frumos al *Herrenvolk*-ului trebuie ștearsă necruțător.

A doua zi s-a dus la Direcția SS ca să depună cererea de transfer, iar seara a venit la Else.

Cum s-au putut petrece cele ce s-au petrecut? Era un lucru atît de îndepărtat, atît de neînțeles... Se simțeau atît de bine împreună... Brutele de la *Kripo* n-au vrut nici o clipă să admită că nu-și amintea de nimic. Îl snopiseră în bătăi și-l amenințaseră că-l vor scoate la plimbare cu mașina, dar nu înțelesese de fel ce vor să spună cu asta. Probabil vreo șmecherie de-a lor, că prea rînjeau spunînd-o.

„Ești o bestie perversă, un țap lubric! îi strigase un inspector.”

„Cine, pe cîți ai mai omorît?” zbierase un altul, pocnindu-l cu o riglă.

„Hai, vorbește-ne despre ei, ca să-ți putem face și noi o favoare și să propunem judecarea cazului tău aici, la Hamburg, și nu la Berlin. Aici sîntem băieți de treabă, nu ca cei de la Berlin care pentru orice fleac te încadrează la «sabotajul intereselor Reichului».”

Au măturat podeaua cu el, l-au rostogolit prin toate colțurile încăperii, l-au pocnit cu picioarele în burtă pînă a vomitat sînge, după care l-au pus să-și lingă sîngele, i-au făcut și multe altele, de a uitat complet că e ofițer. Apoi, l-au transferat la *Gestapo*. Acolo, a avut parte de vizita lui Paul Bielert, supranumit și Frumosul Paul, șeful local al sinistrei instituții. Acesta a intrat în camera în care i se lua un nou interogatoriu, l-a privit fără să deschidă gura, apoi a plecat. Din clipa aceea, cei care-l interogau au devenit și mai zeloși. Ca și cum le-ar fi fost frică de ceva, atunci a descoperit el că, în pofida aerelor pe care și le dădeau, nu erau, de fapt, decît niște amărîți de țucălari. A urmat detenția preventivă. Aici, gardienii i-au sfărîmat două degete, cîte unul de la fiecare mînă, mijlociul, cel care te durea pînă în rărunchi și care putea fi spart în trei locuri diferite. Se serviseră nu de un ciocan, ci de țeava pistolului-mitralieră, fredonînd tot timpul *În zori, cînd cîntă cocoșul...*

Medicul care-l examinase rîsese din toată inima:

„Dumnezeule! Încă unul care a căzut! Coridoarele astea sînt mult prea alunecoase, zău așa!" și-l povățuise să bage de seamă pe unde calcă.

Ieșind din cabinet, îl auzise însă spunînd:

„Să vezi ce-o să mai chițăi cînd ăla cu joben o să-ți facă frizura pe butuc!"

Infirmierii se amuzau copios și, în primul moment, nu făcuse legătura cu călăul și securea acestuia.

Se scutură ca de friguri. O să-l decapiteze oare? Imposibil. Ofițerii sînt executați prin împușcare. Însă gardianul care-l escortase de la Hamburg la Torgau îl asigurase că nimic nu-i mai plăcut decît securea. Rapid ca lumina. Nu tu lovitură de grație, nu tu rateu, cum se întîmplă adesea în cazul spînzuraților, de-i mai atîrnă o dată. Sigur și curat, garanta cu mîna pe inimă experimentatul paznic de pușcărie.

Amintindu-și de toate acestea, locotenentul fu pe punctul de a începe să urle și trebui să-și bage pumnul în gură. Îi era frică, înspăimîntător de frică. Oare cînd vor veni să-l ia? Pe coridor se auzeau pași și zăngănit de chei lovite de gratii. Sunetul stăruia îndelung, îți măcina nervii, dar ce-i păsa soldatului care-și făcea rondul, un soldat venit de pe front, un soldat dintr-un regiment disciplinar, un soldat care văzuse altele și mai și decît ce se petrecea aici, la Torgau! El și camarazii săi

vor rămîne în garnizoană o lună, două, trei pentru un soi de convalescență. Plăcută convalescență: nouă ore de gardă, noaptea liberă. Cum să-nțeleagă el că zgomotul unor chei te poate scoate din minți?

Tînărul locotenent artilerist își iubea logodnica. N-ar fi vrut pentru nimic în lume s-o ucidă. Atunci, cum de se întîmplase? Cei de la *Kripo* l-au considerat sadic și obsedat sexual, cei de la Tribunalul Militar s-au căinat că nu-l pot executa de zece ori la rînd.

A smuls hainele de pe ea, da, de acest lucru își aduce aminte! Era beat, beat criță, dar într-un mod ciudat, o beție lucidă și, totodată, incontrolabilă.

„Lasă-mă! Lasă-mă, porcule!" țipa ea.

Și de asta își aduce aminte. Urla, dar n-o auzea nimeni. Se țipa atîta de jur-împrejur, încît li se astupaseră tuturora urechile. Vina era a războiului.

Îl pocnise de cîteva ori în fluierul piciorului, dar, în ciuda durerii, el rîsese și-i încleștase și mai tare încheieturile mîinilor.

„Lasă-mă!"

Dar uite că n-o lăsase. Se lupta cu o furie, ca o fiară sălbatică, îl făcea porc, sălbatic, jidan. Erau insultele cele mai usturătoare din repertoriul ei. Îl lovea cu pumnii în față, scuipa ca o pisică. Bătaia lor se încingea tot mai tare. Un mare vas de Sèvres, alt cadou al francezilor, era de-acum numai cioburi, îi urma un altul, din porțelan albastru de Dresda, o oglindă și o puzderie de pahare. Din acel moment, probabil înnebunise și nu-și mai amintea nimic. Nici că pisase sticlăria sub picioare, nici că-i smulsese părul, că-i mușcase sînii, că o trîntise pe jos și că trăsese cu revolverul în portretul înrămat al *Kaiserului* două gloanțe drept în frunte. Nu-și amintea nici că strigase de durere cînd unghiile ei îi zgîriaseră fața și nici că-și înfipsese dinții în gîtul ei, sorbind ca un dihor flămînd, deopotrivă propriul sînge și pe cel care țîșnea din beregata ei.

Acum, din gura ei ieșea un gîlgîit, un gîlgîit straniu, ireal. Nu se mai zbătea, devenise toată moale și inertă. Continua s-o sărute brutal, sălbatic, simțind pe limbă gustul dulceag al sîngelui.

Cuprins de o bizară beție, se ridică în picioare și-și roti, uluit, privirea prin odaie. Apoi, se apucă din nou s-o sărute, dar ea rămînea nemișcată, culcată într-o poziție ușor grotescă.

Îl podidi plînsul, lacrimile îl orbeau, nu mai pricepea nimic. O luă pe Else în brațe, capul fetei căzu pe spate, nefiresc, ca acela al unei păpuși din care s-au scurs tărîțele. Peste tot numai cioburi, sticlă pisată și sînge, sînge pe cuvertura divanului, sînge năclăindu-i părul. Lăsă trupul fetei să-i scape din brațe și se prăbuși alături de ea, ascunzîndu-și fața în mîini, plîngînd și suspinînd.

„Else, nu-i cu putință! Else, spune măcar ceva! Else, jur că n-am să mai fac!”

O luase din nou în brațe, strîngînd-o la piept.

„Else, pentru numele lui Dumnezeu, spune ceva!”

Brusc, îl năpădi spaima.

„Else, doar n-ai murit? Else, tu nu ești moartă!”

Îl zgîlțîi un hohot de rîs dement:

„Else, trăiești! Te prefaci! Ai uitat de serbarea BDM-ului? O să valsăm împreună, Else...”

Strigătul se prefăcu în geamăt.

Treptat, își dădu seama că e moartă. N-o să mai valseze niciodată. Ar fi vrut s-o mîngîie pe obraz, dar groaza îl ferecase, stătea în genunchi, paralizat, cu gura întredeschisă.

S-a smuls de acolo și a luat-o la goană, fără centiron, fără caschetă, fugind așa cum era, mînjit de sînge, prin Eppendorf Baum, în direcția Dammtor. Patru jandarmi într-o micuță DKW cenușie stopară și-i cerură actele la control. Erau calmi și politicoși. Răspunsul lui era unul singur:

„Else e moartă. E moartă. Nu-i vina mea...”

Și fixa, hipnotizat, semiluna de metal care lucea pe pieptul jandarmilor. Comandantul patrulei, un *Oberfeldwebel*, își ciocăni fruntea cu degetul.

— Încă un țăcănit! le spuse el celorlalți.

L-au suit în mașină și l-au dus la Comenduire. Întreaga noapte și-a petrecut-o așteptînd pe o bancă. Unicul lucru pe care l-au putut scoate de la el a fost adresa Elsei. Sleit de puteri, privea buimac la jandarmii care veneau și plecau, părînd să fi uitat de el. Erau aduși tot soiul de oameni, unii se zbăteau, țipau ca apucații, alții rămîneau blegi, indiferenți. Abia în cursul după-amiezii veniră să-l caute: doi tineri în

haine de piele, lungi, cenușii. *Gestapo*? SD? Chipuri dure, inexpresive, cioplite parcă în cremene.

„Ei bine, locotenente, vino frumușel cu noi să stăm puțin de vorbă despre ciudățeniile existenței."

I-au pus cătușe, dintr-acelea care se pot strînge ca să-ți pătrundă bine în carne și le strînseră la limită. În mașină, unul din ei îl întrebă pe locotenent dacă-l interesează filozofia și, fără să mai aștepte răspunsul, continuă:

„Filozofia e un lucru foarte important, în jurul ei se învîrt toate. Ai studii superioare, locotenente? Rîse glacial: Nu-i pot suferi pe cei cu studii. Îmi plac indivizii rudimentari. Ăștia cu carte nu știu decît să dea din gură, să-și bîțîie tîrtița și, în majoritatea cazurilor, sînt niște fleoarțe, cu toată știința lor. De regulă, nu-mi trebuie nici trei ore ca să scot totul dintr-un scîrța-scîrța pe hîrtie. Cu cei de jos, cu ăia rudimentari, altfel stau lucrurile. Am avut de-a face cu unul pe care l-am frecat șaptesprezece zile în șir, i-am sfărîmat toate oscioarele, da' n-a scos o vorbă și, pînă la urmă, a crăpat. Gustav, se adresă el celui de la volan, nu ești de părerea mea? Troglodiții sînt mai curajoși."

Gustav nu răspunse, se mulțumi doar să dea din cap.

„Acu vreo cin'șpe zile a trecut pe la noi un maior. Doctor în aia, în aialaltă, dar în douăzeci de minute s-a muiat ca piftia. Și cînd te gîndești că nu m-am servit decît de un trabuc. Nu trebuia decît să apropii nițel jăratecul de nasul lui că spunea și laptele pe care l-a supt de la mă-sa. Așa sînteți voi, ăștia cu studii, și tu, locotenente, o să ne povestești ce-ai făcut și ce n-ai făcut. Am și eu filozofia mea, alta decît aia pe care o învățați în universitățile voastre mucegăite. Eu nu-s decît un troglodit—spunînd asta, se lăsă pe spătarul banchetei, cu o lucire fanatică în privire—dar pe noi, ăștia de jos, ăștia primitivii, se clădește noul stat național-socialist, noi sîntem cei care smulgem neghina omenească. După ce vom sta de vorbă acolo, la RSHA[5], o să găsești că e perfect normal să fii lichidat, o să descoperi singur cît de lipsiți de importanță sînt intelectualii."

[5] *(germ.)* RSHA—*Reichssicherheisthauptamt*: Direcția generală a securității Reichului. Organism creat în 1939 prin contopirea *Gestapoului*, a *Reichskriminalipolizei* și a SD-ului. Toate trei au continuat însă să-și păstreze denumirile inițiale. *(n. trad.)*

Între timp, ajunseseră sub portalul impunătoarei clădiri de pe Karl Munchplatz. Interogatoriul a fost lung și chinuitor. A mărturisit tot ce i-au cerut.

Un zgomot infernal venit dinspre, culoar l-a smuls din gînduri. Tropăiau cizme țintuite pe tăblăria pasarelei și careva înjura de mama-focului, ceea ce în armată devenise, de la o vreme, monedă curentă.

Poate că vin să-l caute pentru ultimul său drum, îi trecu locotenentului prin minte. Atinse ușor cu degetul butonul soneriei. Oare s-ar înfuria dacă ar suna ca să întrebe ce se petrece? Imediat însă își spuse că-i mai înțelept să nu sune și-și reluă pendularea prin celulă. Pe coridor, zgomotele se stinseră: gîndurile i se învălmășeau în cap ca un pumn de confetii multicolore azvîrlite de la o fereastră. Se pomeni din nou în fața ușii. Să sune, să nu sune? Cine va veni? Probabil, un răcan oarecare. Or, el e, totuși, ofițer.

Auzi cum pe coridor e tîrît ceva greu. Poate că leșinase cel după care veniseră ca să-l ducă în ultima sa călătorie? I se va întîmpla și lui cînd o să-i sune ceasul? Vor luci căști de oțel, vor zăngăni arme... Nu, probabil, nu va izbuti să-și păstreze curajul. Vor trebui să-l tîrască, la fel ca și pe ăsta de acum. Poate că, încordînd bine auzul, ar putea auzi și salva?

Rămase nemișcat, ciulind urechea. Se repezi la ferestruică, se săltă cît putu, dar geamul lăptos nu lăsa privirea să răzbată. Reveni pe podeaua de ciment și-n aceeași clipă inima îi încetă aproape să bată: cineva băgase cheia în broască. Veniseră după el...

— Mamă, gemu el, mi-e frică.

Prin ușă își făcu loc un gigantic *Obergefreiter* în uniformă neagră de tanchist, cu un cap de mort cusut pe mînecă. Doi ochi mici, sfredelitori, se ațintiră asupra lui, apoi *Obergefreiterul* dădu din cap, găsind pesemne că totu-i în ordine.

— Ai zbîrcit-o, locotenente. Nu-i nici o scofală să fii ofițer. Uite, eu nu-s decît un pîrlit de Obergerfreiter, dar o duc mult mai bine ca tine. Am chiar cîțiva sclavi cărora le-am acordat dreptul să mă cinstească, regulat, cu bere și ai avea și tu dacă ai fi liber și nu locotenent.

Tînărul ofițer privi cu gura căscată la temnicerul său care se lăsă, greoi, pe laviță și-l îndemnă să-i urmeze exemplul. Un ofițer să

stea la taifas cu un simplu răcan? De neimaginat! Unde mai e respectul pentru grad? Privirea îi lunecă peste propria-i uniformă, de parcă ar fi vrut să se asigure că e, în continuare, ofițer de artilerie. Și-atunci, cum de-și permite buhaiul ăsta de *Obergefreiter*… Pentru prima oară în scurta sa viață îl încercă îndoiala în legătură cu toate adevărurile ce-i fuseseră inoculate de-a lungul anilor.

— Uite, băiete, începu *Obergefreiterul*, expediind un stuchit pe cimentul podelei…

„Băiete”! El, un locotenent! Fu pe punctul de a protesta, dar amintindu-și de situația în care se afla, renunță și, sleit de puteri, se așeză lîngă muntele acela de carne. Deodată însă observă că clapa tocului de piele al pistolului e întredeschisă, patul negru și lucios al Parabellumului cazon lucea îmbietor, făcîndu-i, parcă, cu ochiul. O mișcare rapidă și arma va fi a lui. Se zice că malacii sînt greoi și înceți… Mai e și inelul cu chei… Ispita îl electriza. Ce perspectivă i se oferea! Libertatea era la îndemînă! La ora asta, în închisoare nu-s decît soldați și gradați, niște idioți cu frica galoanelor, cărora le-ar veni lesne de hac… Valul speranței îi făcu inima să bată repede. Dumnezeule…! O treabă de numai cîteva secunde, cît să-l pocnească o dată zdravăn cu patul pistolului pe buhaiul ăsta nerod și să-l lase lat. Chiar dacă ar crăpa, omenirea n-ar pierde, oricum, mare lucru… Respirația locotenentului devenise precipitată, emoția îl sufoca.

— Vezi tu, locotenente, continua în vremea asta *Obergefreiterul*, de curaj ai nevoie în permanență. S-ar putea nici să nu bagi de seamă cînd o să-ți facă vînt pe lumea ailaltă. Ba poate izbutești să te aranjezi cu doctorul să-ți dea ceva înainte ca să-ți plece mintea cu sorcova și să nu știi nimic. Așa s-a întîmplat ieri, cînd l-am avut ca client pe un general de brigadă. I-au făcut o simplă injecție și dom’ general a luat poziția de drepți înaintea noastră și n-a zis nici „pîs”, cînd Julius, halitorul de jidani, l-a legat de stîlp și nici măcar atunci cînd locotenentul Ohlsen a comandat „la ochi arm’!” De regulă, ăsta-i momentul cînd îi apucă bîțul și zbiară tot soiul de chestii de parcă amărîții de noi am putea face ceva. Noi nu sîntem decît niște musafiri, așa zice Mergi-ori-crapă[6],

[6] Instrucția militară a celor angajați în Legiunea Străină Franceză era extrem de dură și istovitoare. *Mergi-ori-Crapă*—unul dintre sloganurile preferate ale subofițerilor instructori—a devenit, prin asimilare, și poreclă

care are totdeauna dreptate. Nu-l cunoști pe Mergi-ori-crapă? Un gagiu formidabil, poți să mă crezi. Mamă, mamă cum ne-am chitrofonit la prima noastră întîlnire! A stat doișpe ani în legiunea aia a franțujilor de-i căsăpea pe tuciurii. Povestește că se cafteau ca chiorii printre nisipurile alea încinse de soare, da' și cînd isprăveau treaba, țuști direct la cîrciumă și la bordel! Acu', de bordel nu-i mai arde fiindcă ai noștri, cînd s-a întors, l-au păgubit de boașe drept pedeapsă că a luptat pentru broscari. Asta s-a întîmplat la închisoarea din Fagen, și i-au făcut-o cei din Divizia Cap-de-Mort. Am stat și eu la pîrnaie—huiduma își ațintí privirea în tavan, concentrîndu-se, și se apucă să numere pe degete: Va să zică, o dată la Fuhlsbüttel, o dată la Fagen, ca să nu mai pun la socoteală casele de corecție, asta cînd eram puști. La Fagen erau numai brute, toți SS-iști. M-au bătut de m-au deznodat și un ticălos de *Unterscharführer* mi-a smuls cu cleștele un deget de la picior. Pe ăsta, cînd s-o termina războiul lui Adolf, nu mă las pînă nu-l găsesc! A fost apoi ăia de la Moabit. Gaborii erau gigea, polițiști de meserie, nu javre din SS. Mai departe... a, mai departe a fost Sorgenul. Lagărul disciplinar de la Sorgen. Maică Precistă, parcă eram la mînăstire, lipsea doar rugăciunea de seară. Izbucni în rîs amintindu-și șederea la Sorgen. După aia însă a venit Luneburgul. Acolo, m-au cam trecut nădușelile. Nenorociții, ne țineau numa'n șuturi de-mi luase curul foc. Foști din SA care-și spălau păcatele hingherindu-ne pe noi. A venit, la rînd, cazarma-lagăr de la Paderborn. Era acolo un *Oberfeldwebel* din cavalerie, complet chel, care semăna cu ăia de-s ca oamenii, cum naiba le zice? Știi, locotenente, ăia care te pîndesc din copaci în țările calde... Degetele sale butucănoase băteau darabana pe genunchiul deținutului. Brusc, mutra lui de brută pocită se lumină: Aha, mi-am adus aminte! Ură... urănitani se numesc!

— Vrei să spui, urangutani, îl corectă locotenentul, furat de povestire.

Fără să ia în seamă intervenția, Micuțul continuă:

— Îl poreclisem Popa-Tunsu'. Mamă, ce fiară! Mai rău ca o grenadă care-ți explodează drept sub tîrtiță! După Paderborn, am fost la închisoarea regimentară. Acolo spălam podelele. Cît îi ziulica de mare, frecam podele și pereți. La un moment dat însă s-au săturat de spălătura

(n. trad.)

mea și mi-au făcut vînt afară. Ah, am uitat de Grafenhaus, Braunburg și Loke, asta-i pe lîngă Bielefeld. Mai e și lagărul de la Heideblume. Acolo, în loc de bună-ziua, căpătai una peste țeastă. M-am nimerit și la Sonnenheim. Auzi, dumneata, cică-i „Casa soarelui”! Soare n-am prea văzut, da’ numai eu știu ce mi-au pătimit oscioarele! Paișpe zile m-au ținut legat călare pe o capră de lemn. Glasul Micuțului scăzu, devenind șoaptă. Las’ c-o să mă întorc eu la Sonnenheim cu o steluță roșie la caschetă și un pistol-mitralieră la subțioară și-o să le arăt eu soare! Acu’, revenind la tine, știu cum devine cazul și cam ce-i în inima ta. Dar, mai ales, nu le arăta bestiilor astea că ți-e frică. Cocostîrcul vine adesea și se ginește prin vizetă. E dracul gol. De cînd Cocostîrcul a ajuns comandant, viața de aici, de la Torgau, a devenit de zece ori mai parșivă. Dacă îți dorești ceva, zi-mi mie, dar dacă te prinde Cocostîrcul, mucles, nu sufli o vorbă. Dacă intru și eu în rahat, tot ție o să-ți fie mai nasol.

În aceeași clipă, ofițerul smulse pistolul din tocul lui și sări spre ușă.

— Mîinile sus!

Micuțul se ridică încet de pe laviță, holbîndu-se la pumnul locotenentului. Pipăi coburul gol, nevenindu-i să creadă că e propriul pistol cel care acum era ațintit asupra lui.

— Ie-te-te..., se minună el.

— Cheile! Mișcă! ordonă locotenentul.

— Ochii Micuțului deveniră două vîrfuri de ac și, întinzînd cheile, își strîmbă buzele într-un soi de zîmbet. Lovitura fu scurtă și fulgerătoare. Locotenentul căzu grămadă, revolverul zăngăni pe ciment și dispăru la loc în tocul său. Cu vîrful cizmei, Micuțul împinse trupul inert al ofițerului.

— Vai de capul tău, amărîtule! Credeai că-i poți face figura Micuțului? Păi, dac-ar fi după mine, și tu, și ăilalți candidați la „pac-pac” ați zburda de mult în libertate. Numa’ că n-am nici un chef să-ți iau locul. Are dreptate Mergi-ori-crapă, principalul e să nu fii înhățat. Or, dacă tu ai roi-o, aș lua-o eu pe coajă, și așa ceva nu-mi convine. Pe barba lui Moise, o să te pună la zid frumos, că ești prea bleg ca să scapi!

Încheindu-și discursul, Micuțul trînti zgomotos ușa și o porni fluierînd pe coridor, ciocănind cu legătura de chei în zăbrele.

Rezemați de balustradă, el și cu Porta, căscară o vreme ochii la un grup de deținuți, în uniforme cenușii și murdare, de corvoadă la spălatul gamelelor. Înainte de a fi puse sub robinet, fiecare din ele era conștiincios linsă, rațiile din închisoare fiind mai mult decît mizerabile.

— Cel de la 389 a încercat să mă fraierească, da' nu i-a mers, anunță Micuțul, după care propuse o partidă de 14–21.

Locul era closetul din fund care, datorită unei oglinzi de colț, te punea la adăpost de surprize, îngăduind supravegherea coridorului. Porta scoase din buzunarul uniformei un pachet de cărți de joc slinoase și-și aprinseră fiecare cîte un chiștoc, fumau dinadins chiștoace ca, în cazul apariției vreunui superior, să le poată ascunde instantaneu în gură. Fumatul era „strict interzis”, cum îi plăcea Cocostîrcului să spună. Cocostîrcul—*Oberstleutnant* Vogel[7]—subînțelegea prin „interzis” întotdeauna „strict interzis” și cineva prins în ofsaid încasa invariabil pedeapsa maximă, Cocostîrcul făcînd rîie pe mațe cînd n-avea pe cine sancționa.

— Douăș'unu! exclamă Porta, înșfăcînd cîștigul.

— Auzi, tu, mormăi Micuțul, împărțind cărțile și aproape neremarcînd că pierduse potul, auzi, să mă pocnească în diblă cu propriu-mi pistol!

— Paișpe! trîmbiță Porta. Te rad, băiete! Ai făcut rost de basamac?

— Pupa-mi-ai... Am trei litri. Mi i-a dat babacu' ăluia de-a răposat miercuri ca să-i dau lui fi-su o scrisoare și-o carte de rugăciuni.

— Trei litri pentru un asemenea fleac! Păi, în prețul ăsta, îi făceam rost și de-un dric cu cai mascați! Uite că iar ți-am umflat potul! Și Porta întinse cărțile pe scîndurica ce le slujea drept masă.

— Să fii cumva într-atît de javră încît să trișezi? mîrîi Micuțul.

— Eu? Nu ți-e rușine să gîndești în felul ăsta despre cel mai bun prieten?

— Hîmmm, făcu Micuțul, măgulit totuși de expresia „cel mai bun prieten”.

Porta amestecă, dezinvolt, cărțile, cu acea dezinvoltură a jucătorului de profesie, Micuțul le taie și Porta le mai amestecă o dată.

— L-am trosnit cu legătura de chei și a căzut ca o balegă. Pun pariu că nu s-a sculat nici acuma.

[7] *(germ.)* VOGEL: pasăre *(n. trad.)*

— Visează, pesemne, că-i o păsărică și zboară vesel peste ziduri, mormăi Porta, împărțind cărțile.

— Ce cărți de căcat! se oțărî Micuțul.

— Ba nu-s deloc! replică Porta. Uite douăș'unu!

— Sfinte Părinte, gemu Micuțul, m-ai lăsat fără o lețcaie!

— Popa cu spovedania a trecut azi pe la marinarul ăla torpilor, se pare că-i pentru mîine.

— Care marinar? Cel înalt?

— Da, ăla care i-a făcut de petrecanie unui *Unterscharführer*.

— I-au dat bice. Abia dacă sînt opt zile de cînd l-au adus. Nu i-am văzut niciodată atît de grăbiți. Nu i-au lăsat nici măcar timp pentru cererea de grațiere.

— E praf în ochi grațierea asta! Mai bine i-ar curăța imediat după sentință.

— Nu vorbi așa, ripostă Micuțul. Chiar și atunci cînd ești la zdup vrei să mai tragi de timp.

— Iarăși douăș'unu, jubilă Porta, etalînd cărțile. Acu', pui la bătaie o sticlă de basamac, iar eu trei *grifas* și cizmele pe care mi le-a dat nevasta generalului cînd i-am adus boarfele rămase de la bărbat-su.

— Da-mi vin cizmele alea? se îngrijoră Micuțul, cercetîndu-și picioarele.

— Încă nu-s ale tale! rînji Porta și expedie un scuipat precis pe bombeul huidumei.

În același moment, un strigăt prelung sfîșie tăcerea închisorii, făcîndu-i pe cei doi să sară ca arși în picioare.

— Ce naiba ar putea fi? exclamă Micuțul, aruncînd o privire în lungul coridorului pustiu.

— Cel de la 368.

— Doamne, ce m-a speriat dobitocul ăla! Trebuie că a făcut pe el de frică!

— Popa cu iertarea păcatelor a trecut la prînz pe la el. S-ar putea să fie pentru la noapte.

— În cazul ăsta, n-o să fim noi plutonul de execuție, ci cei din al 3-lea.

Un timp, jocul continuă în tăcere. Brusc, pași grei răsunară pe trepte. Chiștoacele și cărțile se volatilizară. Ținuta, rectificată fulgerător, îi transformă pe cei doi cartofori în veritabile modele ale ostașului prusac, disciplinat și corect.

De apărut, apăru, hlizindu-se, subofițerul Julius Heide.

— Vi s-a dus inima-n izmene, căcănarilor! izbucni el, hohotind de rîs și instalîndu-se pe unul din closete. Sînteți atît de reglementari că-ți vine să borăști!

Un zgomot fără echivoc răsună de sub el.

— Măgarule! îl apostrofă Porta.

— Păi nu sîntem la budă? Ce-o faci pe nebunul?

Era limpede că Heide era pus pe arțag.

— De ce-ți plimbi botul pe-aici? Nu-mi aduc aminte să fi sunat după tine!

— Scoate cărțile. Pun la bătaie o manta de piele tip SS.

— O manta adevărată? se miră Micuțul.

— Da, tolomacule, una adevărată, cu dublură din blană de oaie și epoleți detașabili. Una din alea pe care le saluți numai cînd le vezi atîrnate de cuier.

— De unde ai zulit-o?

— Am relațiile mele.

— Singura ta relație cu SS-ul a fost cînd te-au găbjit și ți-au muiat oasele în beciurile lor. Zi, de unde o ai?

— Ce-ți pasă, răsfiertule? O am și gata!

Cu o mișcare uluitor de rapidă, Porta îl înșfăcă pe Heide de gît.

— Julius, halitor de jidani, de unde ai mantaua asta SS? Ai furat-o, nu-i așa?

— Și ce dacă? E important?

— Deloc. Dar mă interesează de la cine și cum.

— Idiotule! se stropși Heide.

Degetele lui Porta se strînseră ca o menghină.

— Julius, halitor de jidani, de unde ai mantaua?

Heide gemu și deveni vînăt la față. Încerca, disperat, să tragă puțin aer în piept. Ochii i se bulbucară, frica morții i se citea în privire. Porta slăbi strînsoarea.

— Ce vă interesează, păduchioșilor? Am primit-o de la vrăjitoarea aia bătrînă care a venit să-l vadă pe SS-istul de fecioru-su, *Oberjunkerul*[8], ăla de i s-a făcut vînt pe lumea ailaltă sîmbăta trecută.

— Ai primit-o? Nemaipomenit! chicoti Porta. Auzi, Micuțule, zice c-a „primit" de la măicuța îndurerată o manta nou-nouță și îmblănită pe deasupra! Ei hai, hai băiețică, nu te mai sfii atît și spune-i lui nenea adevărul. Ce i-a venit născătoarei de SS-ist să-ți dăruiască mantaua! Simt că-i ceva putred aici, ucigaș de duminică!

Încercarea de a-l înhăța din nou pe Heide de gît eșuă și cei doi se încăierară pe-nfundate, nu se auzea decît bufnitura pumnilor și cîte un icnet cînd ținta era atinsă.

Din fericire, dinspre coridor se auzi zgomot de pași. Cafteala încetă instantaneu, uniformele fură aduse rapid în ordine, doar privirile rămaseră ucigașe. Micuțul fu primul care ieși pe coridor, aici, dădu nas în nas cu „îngerul morții", duhovnicul închisorii, preotul militar von Gerdesheim.

— Domnul fie cu voi, spuse acesta, dînd să treacă mai departe.

Micuțul plecă cucernic capul și murmură:

— Și cu dumneavoastră, părinte.

Duhovnicul se opri, surprins de acest salut neobișnuit, și aținti o privire dezorientată asupra malacului ce-și ținea pleoapele în jos și palmele împreunate ca pentru rugă.

— Crezi în Dumnezeu, fiule? întrebă preotul.

Era un bătrîn înalt, roșcovan, cîndva misionar în nu se mai știe ce colț al lumii, unde-și făcuse cu rîvnă datoria și unde fusese socotit drept locțiitorul Domnului pe pămînt.

— Crezi în Dumnezeu, ostașule? reluă el, privindu-l onctuos pe Micuțul. E o mare bucurie să întîlnesc oameni ca tine într-un batalion disciplinar, dar nu-mi aduc aminte, fiule, să te fi văzut la slujbă.

Micuțul fixa oberlihtul din perete ca și cum ar fi așteptat ca întreaga Sfîntă Treime să-și facă apariția prin el.

— Nu te-am văzut nici la spovedanie, continuă preotul, apropiindu-se de matahală, pregătit să-i dea binecuvîntarea.

Micuțul zîmbi timid și-și plecă țeasta pe-o parte.

---

[8] *(germ.)* OBERJUNKER: Echivalentul aproximativ al elevului-plutonier din școlile noastre de ofițeri *(n. trad.)*

— Domnule părinte, *Obergefreiterul* Creutzfeld raportează că merge regulat la biserică în fiecare 15 august.

Preotul căscă ochii, dar se stăpîni și întrebă de ce merge ostașul la biserică numai pe 15 august.

— În cinstea Prea Sfintei Fecioare, născătoarea lui Dumnezeu, răspunse mastodontul, înălțînd ochii spre cer.

Preotul rămase cu gura căscată, mai ales că Micuțul semăna mai curînd a soldat roman, gata să zvîrle în groapa cu lei niscaiva creștini, decît cu un cucernic adorator al Fecioarei.

— Domnule părinte, *Obergefreiterul* Creutzfeld cere permisiunea să-l întrebe pe domnul părinte dacă domnul părinte crede în adormirea Maicii Domnului?

— Ce-e-e? izbucni preotul, făcîndu-se ca sfecla în obraz. Îți bați joc, hulitor de cele sfinte?!

— Irod a fost un porc, proclamă Micuțul. Iar Sfînt' Bernard bea răchie dintr-un butoiaș pe care-l găsise în zăpadă, că d-aia și cîinii botezați de el poartă la gît o ploscuță cu rom și...

Toată această erudiție teologică avea, în capul Micuțului, menirea să-l epateze pe preot și să-i atragă bunăvoința.

— Te-ai țicnit de-a binelea, răcni acesta, dar, făcînd un vizibil efort, continuă cu blîndețe: Hai, ostașule, spune-mi de ce îmi mărturisești toate acestea?

Micuțul era tot un zîmbet:

— Cînd eram mic—și arătă cu palma cît era de mic—doream foarte tare să pot intra în mînăstirea Ursulinelor din Eger pentru că se zvonea c-ar păstra cîțiva litri din laptele Sfintei Fecioare și, întrucît Fiul Său răposase cam de multișor, voiam și eu să văd cum se prezintă acest lapte și să...

— Destul, nenorocitule! zbieră duhovnicul, săltîndu-și sutana. Cum te numești, *Obergefreiter*?

— Să trăiți, domnule părinte, sînt Wolfgang Creutzfeld, din Regimentul 27 Tancuri, batalionul întîi, compania a 5-a, momentan de gardă la închisoarea militară Torgau, secția C. Camarazii îmi zic însă, fiindcă-i mai simplu, Micuțul.

Curios, colosul se aplecă să vadă ce scrie pastorul în cărticica pe care o ținea în mînă; cu stupoare, descoperirăm că nu era altceva

decît liturghierul pe care duhovnicul îl folosea și ca blocnotes. Privirea pe care ne-o aruncă ar fi trebuit să ne expedieze direct în cazanul cu pucioasă al Gheenei. Cu pași repezi se îndreptă spre ușa unei celule, urmat de un ultim răvaș smerit al Micuțului:

— Și să știți, domnu' părinte, că înainte de a porni la căsăpeală mă mărturisesc întru totul Sfîntului Duh!

Preotul tresări atît de tare încît fu cît pe-aici să cadă., Uită cu desăvîrșire pentru ce anume venise, astfel încît deținutul Kraus, ex-Schutzpolizei, muri împușcat fără sprijin duhovnicesc. La drept vorbind, Kraus nici nu ceruse așa ceva și ultimele sale cuvinte au fost:

— Moarte lui Hitler!

Toată aiureala asta l-a costat pe Micuțul opt zile de pîrnaie; odată eliberat, s-a îmbătat groaznic, împreună cu Porta și, beți criță, s-au dus acasă la pastor și l-au bătut de l-au zvîntat.

Slujitorul Domnului a zăcut cît a zăcut, după care, băiat isteț, a obținut mutarea sa la închisoarea militară de la Glatz. Acolo au pus rușii mîna pe el, în mai 1945; mai tîrziu, a fost găsit spînzurat într-o celulă din aripa B a clădirii.

Pagină intenționat goală

Rușinoasa moarte a lui Jern Gustav

Jern Gustav—zis și Gustav-cel-de-Fier—aparținea, de treizeci și unu de ani, corpului subofițerilor, iar de douăzeci și opt de ani îndeplinea funcția de gardian-șef al închisorii militare.

— Ești un exemplu pentru toți subofițerii invincibilei noastre armate, declarase Hauptfeldwebelul Dorn cu prilejul ultimei aniversări a sus-pomenitului.

Jern Gustav s-a lăsat însă ucis, un etaj mai jos, și, culmea dezonoarei, de către un deținut! Dorn a ordonat ca numele său să dispară imediat de pe tabloul de onoare al subofițerilor și a aruncat eticheta în primul coș de gunoi întîlnit. După aceea, s-a spălat pe mîini, înjurîndu-l copios pe cretin. Tot ce-i aparținuse defunctului a fost ars. Nimic nu trebuia să mai amintească de acest nenorocit care s-a lăsat sugrumat de un prăpădit de deținut, de acest netrebnic furișat în glorioasele rînduri ale subofițerilor, care, după cum știe o lume întreagă, constituie coloana vertebrală a armatei germane.

Singurele obiecte pe care Dorn le-a păstrat au fost două sticle de votcă și patru de coniac. Ele au fost confiscate ca fiind proprietatea statului și încuiate în fișet în prezența furierului-șef, Stabsgefreiterul Krone.

— Aceste sticle sînt dovada de netăgăduit a descompunerii morale a răposatului Jern Gustav, a declarat Dorn. Niciodată nu le-ar fi putut dobîndi pe cale legală.

În aceeași seară, Dorn deschise fișetul și rase una din sticlele de coniac. Pierdut în propriile-i gînduri, fumă una după alta patru trabuce braziliene din rezerva Cocostîrcului, negre, lungi, cu inel roșu.

Era o dimineață înghețată, învăluită în pîcle umede. În curtea închisorii, prizonierii alergau în cerc, încercînd să se încălzească. Rezemat de ușcior, Bătrînul se uita la ei.

Îi lăsa întotdeauna să fumeze în timpul „plimbării", chiar dacă regulamentul interzicea așa ceva; privirea sa, istovită de cîte văzuse, urmărea hora celor șaizeci și șapte de candidați la moarte.

Într-un colț, lîngă intrarea în vechea sală a dușurilor, acum dezafectată din cauza războiului și a lipsurilor de tot felul, stătea, înstrăinat de toți și de toate, *Feldwebelul* Lindenberg. Căta la cer, de unde, printre norii cenușii, scăpa din cînd în cînd cîte o rază timidă de soare. Ținea, ascunsă în căușul palmei, țigara pe care i-o dăruise Porta, un dar care-l putea costa șaizeci de zile de carceră.

Ceilalți prizonieri trăgeau cu coada ochiului la el. Vestea se răspîndise de acum: va fi mîine. „Îngerul morții" apucase să-l viziteze, iar la afișier, o mînă trecuse: „Plutonul 1, grupa a 2-a, prezentare pentru distribuirea muniției la orele 4 și 15 minute." Însemna cîte zece gloanțe de căciulă, gloanțe cu vîrful rotunjit; nimeni dintre noi nu izbutise să afle de ce, la execuții, sînt folosite gloanțele astea demult ieșite din uz.

Locotenentul artilerist, cel care-și sugrumase logodnica, se scutură de frig; era, de-acum, de patru săptămîni la Torgau și fiecare zi putea să-i aducă vizita duhovnicului. După aceea, îi mai rămîneau de trăit cam treizeci și șase de ore. Nici o putere pe lumea asta nu mai putea schimba nimic. „Îngerul morții" reprezenta punctul final. În acea clipă, hîrtiile venite de la instanță se găseau într-un dosar roz, pe biroul *Hauptfeldwebelului* Dorn, semnate și contrasemnate, așa cum se cuvine într-o bine organizată administrație cazonă.

Tînărul locotenent artilerist cunoștea acum o groază de lucruri de care, habar n-avusese la sosirea lui la Torgau. Știa, de pildă, unde sînt împușcați condamnații și că execuțiile intră în atribuțiile unei companii de disciplinari. Putea povesti o sumedenie de lucruri în legătură cu moartea cînd ești pus la zid, de fapt, la stîlp, lucruri pe care nu le înveți în nici o școală militară.

Se așeză lîngă junele teritorial, întemnițat de mai bine de șase luni, cu două cereri de grațiere respinse și o a treia în curs. Ai fi zis că cei de sus se distrează cu cererile de grațiere ale acestui țăran nătîng din Mecklemburg care-și petrecuse toți cei optsprezece ani ai vieții sale numai cu vacile. Fusese din cale-afară de mirat cînd, într-o zi, se pomenise chemat la un regiment oarecare și că nu se poate întoarce

de la cazarmă acasă, la fermă, unde ar fi fost atît de necesar la muncile de primăvară.

Ca atare, într-o vineri, a șters-o de la cazarmă luînd cu el pușca și ranița. Le-a ascuns în podul casei, în dosul unor grămezi de cartofi. Jandarmii care au venit după el le-au găsit în doi timpi și trei mișcări. El, băiatul, i-a întîmpinat cu mare bucurie în crama în care trebăluia dregînd o butie.

„*Grüss Gott*!”, le-a urat el.

„*Heil Hitler*! a răspuns *Feldwebelul* care comanda patrula. Îl căutăm pe Kurt Schwartz. Ești, cumva, dumneata?”

„Da eu sînt, dar să știți că am multă treabă că acuși dă ploaia.”

Jandarmii schimbară priviri nedumerite între ei. Un asemenea specimen nu întîlnești în fiecare zi.

„Trebuie să vii cu noi. Curtea Marțială tînjește după tine.”

„Curtea Marțială? Da’ ce treabă are ea cu mine?”

Feldwebelul îi puse mîna pe umăr

„Fără prostii, Kurt. Dacă încerci să fugi, tragem. Unde ai ascuns pușca?”

Pe Kurt îl trecură fiorii, nu-i prea inspirau încredere acești patru militari cu căștile lor de oțel și semilunele din metal strălucitor atîrnate pe piept. Poate că n-ar fi trebuit să plece fără să-și ia rămas-bun. Căpitanul care-i era comandant, de pildă, părea un om de treabă și, pesemne, s-o fi supărat că a întins-o așa, fără măcar un bună-ziua. Cel mai bine era, deci, să vină cu jandarmii și să explice cui trebuie că muncile de primăvară nu stau să aștepte. Însă unde a ascuns pușca, asta n-o să le spună. Poate că de-aia se burzuluiau la el, de cînd cu războiul, era nevoie de arme pentru lupta împotriva Roșiilor. Se îndreptă, fără împotrivire, spre mașină.

„Mă, tăntălăule, i se adresă jandarmul. De ce ai roit-o de la cazarmă? Zi măcar unde-i pitit pușca? O să fie mai bine pentru tine.”

Kurt însă nu-i crezuse. Nu pricepea deloc care-i deosebirea între o absență fără permisiune și dezertare, ba încă înarmat. De unde să știe el că prima se lasă cu închisoare și, poate, un regiment disciplinar, dar că cea de-a doua înseamnă, invariabil, moartea?

Și uite că acum se afla la Torgau și-și aștepta sfîrșitul, laolaltă

cu alți șaizeci și șase de condamnați. Avea, totuși, un avantaj asupra celorlalți: nu-și dădea deloc seama că urmează să fie executat și, de fiecare dată cînd Micuțul deschidea ușa celulei ca să-l scoată la plimbare, întreba:

— S-a hotărît?

Iar Micuțul răspundea:

— Nu-i pentru azi.

Kurt se gîndea la eliberare, Micuțul, la stîlpul condamnaților!

Pe lîngă zid alerga un *Oberstleutnant*, blond, cu pieptul plin de baretele decorațiilor primite. Se afla închis de două luni. Cu ocazia unui atac aerian asupra Berlinului își pierduse întreaga familie: soția și cei trei copii, arși de vii într-o pivniță în care nimerise o bombă incendiară. Permisia îi fusese refuzată. Atunci își fabricase singur documentele necesare, venise acasă, dar la Berlin îl și așteptau jandarmii. Curții Marțiale nu i-au trebuit decît nouă minute ca soarta omului să fie pecetluită: dezertare, fals în acte militare—pedeapsă capitală.

Pe treptele scării, un bătrîn locotenent-colonel aspira cu toți porii firavele raze de soare. Încălcînd ordinul, își retrăsese regimentul de pe pozițiile debordate de ofensiva sovietică. Curtea Marțială: lașitate în fața inamicului, sabotarea ordinelor—pedeapsă capitală.

Bătrînul îl atinse cu mîna pe umăr

— Aveți o vizită, domnule colonel.

— Eu? murmură, uluit, ofițerul.

— Da, confirmă, zîmbind Bătrînul. Soția dumneavoastră.

— Soția?

— Întocmai, domnule colonel, urmați-l pe planton, o să vă conducă la vorbitor.

Alb ca varul la față, tremurînd din toate mădularele, bătrînul colonel se luă după planton. Se opriră în dreptul cancelariei închisorii. *Hauptfeldwebelul* Dorn își făcu apariția și-i aruncă deținutului o privire scîrbit-miloasă:

— E o plăcere, ai, tataie, să mai vezi și-o fustă? Zgîiește-te bine la ea că-i ultima oară cînd o mai vezi, crede-n vorba mea!

Îi făcu semn ostașului că poate duce deținutul pînă la vorbitor. Tăcuți, cei doi porniră pe lungul coridor, urmăriți de privirea scrutătoare a temnicerului-șef.

Nu exista motiv pentru condamnarea la moarte care să nu figureze aici, la Torgau. Unul jefuise în timpul alarmei aeriene, doi erau asasini, slăbănogul ăla de genist îl bătuse de-l deznodase pe comandantul său de companie; rebeliune, la zid cu el!

— Nu vă e nu știu cum să ne împușcați acum că ne cunoașteți? îl întrebă pe Julius Heide un ofițer de cavalerie.

— La ce întrebarea asta tîmpită?

— Pentru că mă interesează. Pe front, cînd îi împroșcam pe fîrtații din față cu aruncătorul de flăcări, mă durea în cot fiindcă nu-i cunoșteam. Aici, la pușcărie, lucrurile stau cu totul altfel. Omul își împinse ușurel boneta pe ceafă. Sîntem, într-un fel, camarazi: ne aduceți haleala, stați de vorbă cu noi, sînteți și voi, ca și noi, împotriva ticăloșilor de-alde Jern Gustav și gașca. Și, totuși, știți că tot voi o să ne curățați. M-am întrebat, deci, ce simțiți?

— Da' multe-ți mai umblă prin cap! exclamă Heide, vizibil descumpănit. Ce-ți pasă ce simțim noi? Ce, eu te întreb ce simți?

— Poți s-o faci, răspunse încetișor cavaleristul. Mi-e frică. O frică atroce. Sînt zile cînd îmi vine să-mi crăp capul de zid. În fiecare dimineață, la deșteptare, Satana îmi șoptește: „E pentru astăzi.” Nici măcar pe front nu mi-a fost atît de frică.

— Tacă-ți gura! răcni Heide, scos din țîțîni. Nu vreau să știu nimic despre frica ta! Nu te cunosc și nici nu vreau să te cunosc!

— Ba da, mă cunoști, camarade, și n-ai să mă uiți niciodată, cum n-ai să uiți pe nici unul din robii de la Torgau.

— Maică Precistă, zbieră Heide, ești mai rău ca o placă de patefon! Vino mai bine să jucăm niște zaruri ca să mai uiți de frică!

— Crezi că-i în curînd? insistă omul. Buzele îi tremurau mărunt.

— De unde să știu?

Porniră, împreună, spre dușurile dezafectate unde nu-i vedea nimeni; la scurtă vreme, sosi și Porta însoțit de alți doi deținuți. Partida se încinse, punctată, din cînd în cînd, de cîte un strigăt de bucurie al celui care izbutise un *cameroon*. Jucau pe țigări, pe tutun de mestecat, pe hîrtie de ziar pentru răsucit, pe cioturi de creion, adevărate comori într-o închisoare.

Fluierul Bătrînului puse capăt jocului. Neprețuita oră se scursese. Candidații la moarte se încolonară în șir cîte doi.

În aceeași clipă își făcu apariția și Jern Gustav. Proțăpit în cadrul ușii care ducea spre celule, ascultă în tăcere raportul Bătrînului, în vreme ce ochii săi, mici, sfredelitori, cercetau coloana. Pe tunica sa cenușiu-deschis strălucea *Crucea de Merit*, clasa I, răsplata statului pentru lungii ani de vrednice servicii în închisorile militare.

Stabsfeldwebelul Gustav Dürer, zis Jern, era personificarea răutății și ticăloșiei omenești. Nu pierdea niciodată prilejul să lovească un deținut și chiar un soldat din gardă. Se zvonea c-ar avea pile mari la *Gestapo* și comandantul însuși părea să se teamă de el. Scund, îndesat, îi puțea gura și de la distanță și arăta ca și cum nu s-ar fi spălat niciodată ca lumea.

Fără grabă, trecu de-a lungul coloanei și se opri în dreptul *Feldwebelului* Lindenberg, pe care-l arătă cu degetul.

— Tu, cel de colo, vino cu mine.

Lindenberg păli îngrozitor și se clătină atît de tare încît camarazii de-alături trebuiră să-l sprijine. Cu toții, chiar și cei din pază, crezură că Lindenberg va fi dus la stîlpul de execuție, în pofida regulamentului, acum, pe loc, în plină dimineață. Ar fi fost pe deplin în nota practicilor lui Gustav, care adora să-i înnebunească pe prizonieri, împingîndu-le spaima pînă la paroxism.

Cu privirea fixă și pași tîrșîiți, Lindenberg îl urmă pe Gustav pînă la vorbitor, unde îl aștepta o femeie în uniformă brună. Era prototipul activistei de partid, plină de propria-i importanță.

— *Feldwebel* Lindenberg? întrebă ea, răsfoind niște hîrtii.

Mut, Lindenberg confirmă cu capul. Groaza pe care o încercase nu pierise încă. Activista, o blondă spălăcită, cu părul strîns în coc la ceafă, repetă întrebarea, pe un ton ceva mai răstit.

— Da, sînt Hermann Lindenberg.

— Bine că ți-ai regăsit glasul. Sînt de la Asistența publică. Iată cîteva documente pe care urmează să le semnezi astfel încît statul să se poată însărcina cu educația fiului dumitale. Nevasta dumitale nu e aptă de așa ceva. O femeie germană care ascunde un dezertor și un sabotor e o ființă nedemnă. Semnează și nu te mai izmeni!

Rînji, dezvelind un șir de dinți ca de cal și împinse, autoritară, hîrtiile.

Lindenberg se șterse pe față. Plesnea de dorința s-o cîrpească, dar se înfrînă. Întrebă însă:

— Și dacă n-o fac?

— E un ordin! croncăni activista de partid. Cuvîntul „ordin” fu, aproape strigat. Ești un om dezonorat și fiul dumitale trebuie să te uite, la fel ca și pe mama sa, doi indivizi excluși din comunitatea național-socialistă! Băiatul va fi crescut în instituția pe care o conduc în așa fel încît să poată deveni un bun cetățean al Reichului. Hai, semnează odată, trebuie să plec, sînt grăbită!

Lindenberg sări de pe scaun.

— Mă cac și pe tine, și pe instituția ta! Și-i expedie un scuipat drept în obraz.

Muierea scoase un țipăt de furie și se trase îndărăt.

— O să te coste capul, ticălosule! Am un unchi la *Gestapo*, să vezi ce pățești!

Feldwebelul Lindenberg rîse batjocoritor:

— Nu-mi mai poți face nimic, chiar de-ai fi ibovnica paiaței ăleia de Hitler!

Bastonul de cauciuc al lui Gustav vîjîi prin aer, abătîndu-se pe spinarea deținutului care scoase un geamăt.

— Semnezi?

— Nu! șuieră Lindenberg. Nu mă puteți sili.

— Zău? chicoti Gustav. Avem niște metode de nici cu gîndul nu gîndești. Extra-*Gekados*.

Odată ieșiți din vorbitor, Gustav scrîșni:

— Ți-au mai rămas cîteva ceasuri înaintea veșniciei, dar te asigur că vor fi cele mai neplăcute din viața ta.

Deschise fără zgomot ușa care dădea spre coridorul celulelor. Nimeni nu se pricepea să deschidă o ușă mai pe furiș, specialitatea lui era să pîndească la ușa unei celule pînă cînd cel întemnițat, simțind că se întîmplă ceva, dar neștiind ce anume, îndrăznea să arunce o privire prin vizetă. Într-o fracțiune de secundă, Gustav băga cheia în broască și descuia; vinovat de încălcarea regulamentului, deținutul era dus în celula de pedeapsă și biciuit pînă la sînge chiar de gardianul-șef.

— O să-ți fărîm os cu os! șuieră Gustav. O să rogi moartea să vină!

În acel moment, Lindenberg își pierdu capul. Se năpusti asupra odiosului majur și-l apucă de beregată. Acesta fu atît de surprins încît căzu pe spate cu un zgomot surd. Legătura cu chei îi scăpă din mînă și zornăi pe ciment. Degetele lui Lindenberg strîngeau precum o menghină. Hîrîituri ciudate răsunară din gîtlejul gardianului-șef și ochii, injectați cu sînge, deveniră sticloși. Se zbătea, disperat, dar Lindenberg era ca o stîncă. Cu fiecare icnet, viața părăsea trupul puhav al odiosului temnicer.

— Ba o să crăpi înaintea mea! mîrîia Lindenberg, strîngînd și mai tare.

Aflat la etajul trei, Micuțul auzi zăngănitul cheilor și bufnitura celor două corpuri căzînd. Aruncă o privire în jos, peste balustradă, și pricepu imediat despre ce-i vorba. Pe tăcute, alergă pînă la closetele unde Heide și Porta disputau o partidă de zaruri.

— Faceți cît mai mult scandal! le strigă el, surescitat la culme. Lindenberg îl gîtuie pe Jern Gustav!

Cei doi rămaseră o clipă cu gurile căscate, uitîndu-se năuci la Micuțul, apoi se porni o hărmălaie de nedescris: Porta trînti de ciment două gălеți din tablă, Micuțul izbea în pereți cu ce-i cădea sub mînă, Heide trăgea apa, declanșînd adevărate cataracte.

— Cred că a apucat să strivească ploșnița, făcu, după cîteva minute, Porta și aruncă o privire precaută în jos.

Pe coridorul etajului de dedesubt, Lindenberg ședea pe pieptul lui Jern Gustav, ai cărui ochi țîșniseră aproape afară din orbite. Fața îi era vînătă, limba scoasă. Temnicerul Dürer isprăvise cel de-al douăzeci și optulea an de slujbă penitenciară și, de aici încolo, niciodată nu va mai avea prilejul să schilodească în bătaie un deținut, nici să-l inunde cu apă rece în toiul iernii.

Fără grabă, Lindenberg se ridică. Cu o mișcare mașinală își rectifică ținuta și, aruncînd o privire în sus, îi văzu pe cei trei care, tăcuți, se uitau la el peste balustradă. Cu vîrful cizmei împinse trupul chircit pe ciment, aproape incapabil să facă o legătură între masa asta inertă și bruta detestată ce fusese pînă nu demult gardianul-șef Jern Gustav. Iată-l acum mort, sugrumat de un deținut căruia îi mai rămăseseră doar cîteva ceasuri de trăit.

Feldwebelul Lindenberg culese de pe jos legătura cu chei și, cu umerii ușor aduși, urcă domol scara.

— L-am gîtuit, îi spuse el lui Porta, întinzîndu-i cheile.

— Îți mulțumim, camarade, făcu Micuțul, dîndu-i o palmă prietenească peste spinare. O s-o pățești însă.

— Va trebui să raportăm, îl preveni Heide. Înțelegi, nu? N-avem încotro, sîntem obligați să te denunțăm lui Dorn.

— Sigur, asta-i situația. Nu vă faceți probleme cu mine.

— N-o să te uităm niciodată, camarade. Ar trebui să fii grațiat c-ai scăpat lumea de o așa jigodie.

Lindenberg rîse istovit și se îndreptă spre celula sa. Din ușă, se răsuci și-l privi pe Heide.

— Grăbiți-vă cu raportul, să nu aveți încurcături după aia.

— Cred că asta-i soluția, zise Porta. Are dreptate, Julius, și, cum ești subofițer, ție-ți revine să raportezi.

— Ba ai să te duci tu, replică Heide. Știi bine că nu-mi pot părăsi postul.

— Atunci, trimite-l pe Micuțul.

— Nu, zău? sări imediat acesta. N-am văzut nimic, nu știu nimic, n-am nici un Lindenberg în sectorul meu!

— Nu ține! rînji Porta. Tu ai fost primul care l-a văzut sărindu-i la beregată.

— Ba p-a mă-tii! Să spun numa' ce tărăboi ați făcut ca să nu se audă cum o mierlește Gustav și ai să vezi cum te mai legeni în ștreang! Eu, o știe toată lumea, sînt cretin din născare, da' nu și voi. Voi sînteți normali, voi o s-o încasați.

— Destul! răcni Heide, umflîndu-se ca un adevărat *Unteroffizier* prusac ce era. Îți ordon să te duci imediat și să raportezi *Hauptfeldwebelului* Dorn că Jern Gustav și-a dat duhul!

— Poți să te beși și pe gură, că tot nu-mi pasă! replică Micuțul, fără pic de respect pentru ierarhie. Mă faci să rîd!

Știința sa militară era concisă și clară: „Ferește-te cît poți de superiori, nu te prezenta niciodată înainte de a fi chemat de cel puțin trei ori." Se strîmbă elocvent la Heide, care-l privea furibund, neștiind cum să procedeze în fața acestui evident act de nesupunere. Tare ar fi

vrut să-l cîrpească, dar își aminti la timp că așa ceva ar fi fost echivalentul unei sinucideri.

Micuțul fornăi zgomotos și expulză peste balustradă tot conținutul nasului său, nimerind cu precizie extinctorul agățat pe peretele opus.

— Ei, poftim! strigă Heide, trăgînd de poalele vestonului, dar nimeni n-avea să afle dacă această exclamație se referea la refuzul Micuțului de a executa ordinul primit sau la gestul lui huliganic vizavi de un bun al statului.

— Termină odată cu urletele, îl povățui, calm, Micuțul. Vezi bine că trebuie să te descurci cu hoitul ăsta!

— Cur pictat! răcni Heide scos din pepeni. Ce-ai vrea, să las rahatul ăsta de cadavru să zacă acolo pînă la Judecata de Apoi?

— De ce nu? întrebă huiduma cu aerul cel mai indiferent din lume. Nu-i cadavrul nostru.

— Sfinte Sisoe! Știu și eu că nu-i al nostru! Da' ucigașul e al nostru, uite-l acolo! Și-l arătă cu degetul pe Lindenberg care se zărea, prin ușa rămasă deschisă a celulei, cum șade pe taburet cu capul între palme. Of, Doamne Dumnezeule, ce trebuie făcut? gemu, disperat, Heide.

— Vrei să spui „ce trebuie *să fac*"? îl corectă, malițios, Porta. Tu ești subofițer, nu noi. Noi sîntem niște amărîți de subalterni, fără atribuții. Tacticos, își aprinse o țigară, uitîndu-se cu mult interes la afișul roșu pe care scria „Fumatul interzis". Ești în budă, Julius. În noaptea asta, Jern Gustav o să-ți cam deranjeze nănica.

— Nu admit să fumezi! răcni, negăsind altceva de zis, Heide și se plesni peste tocul pistolului care-i atîrna de centiron.

— Ie-te, fleoșc! Ia nu te mai umfla atîta în pene. N-ai să apuci să zici „pîs" c-o să te trezești la pîrnaie și Micuțul o să te ducă, sub escortă, la căcăstoare.

— Ți-ai găsit timpul să faci bancuri tîmpite, mîrîi Heide și se răsuci spre Micuțul care pălăvrăgea cu Lindenberg în celula acestuia. Tu, ăla de-acolo, îți ordon—apăsă pe cuvîntul „ordon"—îți ordon, zic, să te prezinți la cancelaria închisorii și să-i raportezi lui Dorn că Lindenberg i-a făcut de petrecanie lui Gustav. Hai, Micuțule, du-te înainte de a mă înfuria de-a binelea. Du-te și-am să uit că de două ori ai refuzat să execuți ordinul.

Calm, Micuțul extrase din buzunarul pantalonilor un capăt de cîrnat, îl curăță conștiincios de scame, îl rupse în două, îi întinse una din jumătăți lui Lindenberg, după care se întoarse spre Heide.

— Da' mult îți mai place să f... oamenii la cap!

— Galop, vită-ncălțată! mugi Heide, scos din fire. Și încetează să te îndopi! Ești în serviciu comandat, idiotule! Căcat cu ochi! Rîmă împuțită!

Și, cum nu mai găsea nici o înjurătură potrivită, bîigui:

— *Obergefreiter* Creutzfeld, nu mă enerva pînă-ntr-acolo încît să uit că ne cunoaștem!

— Hai, plimbă ursu', replică, imperturbabil, Micuțul băgînd în gură ultima îmbucătură de cîrnat.

Heide deschise și închise de cîteva ori gura, dar nu-i scăpă nici un sunet; pur și simplu, nu mai știa la ce să recurgă, ce-ar mai putea urla.

— N-o mai lălăi și fă-ți raportul, îl sfătui perfid Porta, îndreptîndu-se în buiestru către closete, urmat aproape imediat de Micuțul. Ai să vezi, dacă n-o faci o să iasă nasol.

Cei doi cumetri se instalară confortabil pe cîte o găleată răsturnată cu gura în jos și începură o partidă de 14–21.

— În momentul ăsta, Julius ar fi fericit să le dea dracului de galoane. Ce bine de mine că toți mă consideră prea tîmpit ca să devin gradat! Nu tu răspundere, nu tu rapoarte... Idiot din naștere. Nu pricepe nimic, trebuie să i se explice mereu de trei ori. Te-am ras, Porta, viața-i frumoasă!

— Băi, ai trișat! bombăni Porta, examinînd atent cărțile Micuțului.

Matahala o făcu pe indignatul:

— Mai trebuie și dovedit, camarade. Las-o mai moale cu insultele... Bun, fie, te iert de astă-dată.

Un moment jucară în tăcere, dar fără chef. Gîndurile lui, Porta se roteau în jurul crimei. Era clar că povestea asta putea lua o întorsătură nasoală. Ar fi fost, deci, preferabil ca reacțiile ștabilor să vizeze un singur personaj. Îi aruncă Micuțului o privire piezișă, dar constată cu neplăcere că ochișorii acestuia îi ghiciseră intențiile.

— Joseph Porta, te previn dinainte: nu-ți fă planuri cu mine. Știi că sînt sfios și nu-mi place să mă arăt în lume.

Porta dădu din cap. Pricepea și el: cu Micuțul n-o să iasă nimic. O clipă se gîndi la el însuși, dar imediat își zise că e cu neputință. Ar rămîne Steiner, dar Steiner era un tolomac care n-ar fi știut să scape printre ochiurile năvodului. Julius Heide? Nici o moarte nu i se părea îndeajuns de blîndă pentru animalul ăla, dar era totuși un camarad, din cale-afară de curajos, în plus, foarte prost văzut în acel moment de jigodia de Dorn.

Porta lepădă cărțile și-și pocni degetele.

— Am găsit! Micuțule, destupă-ți urechile, scăpăm basma curată. O întinzi în galop pînă la Bătrînul, îi povestești totul așa cum s-a întîmplat și-i spui, din partea mea, să-l trimită pe Barcelona Blom să-i raporteze lui Dorn tărășenia. M-ai înțeles?

Îl zgîlțîi de poalele vestonului său verde-cenușiu.

Ochii Micuțului se învîrteau ca două bile în orbite, aproape se auzea cum scîrțîie roțile ruginite ale creierului său.

— Nu-mi place chestia asta a ta. Eu, unul, nu vreau să am nici un amestec, nu vreau să am de-a face nici cu răposatul, nici cu ăla de l-a gîtuit.

Porta îl luă de după umeri patern și se porni să-i explice că nu există nici o primejdie pentru el, că totul va fi bine, că lucrurile se vor aranja de minune. Malacul se sculă și începu să-și rotească tigva precum taurul care nu știe dacă trebuie să se repeadă și să împungă sau să lingă mîna toreadorului.

— Sfinte Isuse din Nazaret, ia-mă sub oblăduirea Ta. Mă voi duce la Bătrînul și-i voi istorisi despre cadavru. Agită pumnul său uriaș pe sub nasul lui Porta: Cu asta însă, mi-am isprăvit misiunea. Mai bine halesc scîrnă decît să mă mai amestec în înmormîntările voastre!

Cizmoaiele sale țintuite bocăniră pe coridor. Heide se uită după el cu gura căscată:

— Ie-te-te că se duce!

— După cum vezi, chicoti Porta.

O expresie de infinită ușurare se așternu pe fața lui Heide.

— Totuși, Micuțul ăsta e un băiat de ispravă. Crezi c-o să se lase cu bubuială?

— De asta poți fi convins.

Micuțul dispăru prin îngusta ușiță de fier care ducea spre coridorul central, unde se afla camera de gardă. Reapăru după puțin timp, urmat de Bătrînul și de Barcelona Blom. Bătrînul se aplecă peste cadavrul chircit pe jos, examinîndu-l atent.

— Nasoală treabă, făcu el îngîndurat. Hai să vedem cum vom proceda... Lindenberg e în celula lui? Heide confirmă, dînd din cap. Voi, ăștia de aici, n-ați văzut nimic înainte ca Lindenberg să urce și să vă povestească ce și cum. S-ar putea să se prindă, deși cu Dorn mă cam îndoiesc: cel de gardă pe coridor ar fi trebuit să vadă ce se petrece și avea datoria să împiedice crima.

Bătrînul îi aruncă o privire stăruitoare Micuțului, care rodea un coltuc de pîine.

— N-am nici o vină, sări imediat huiduma. Sînt cufurit rău de tot. M-am dus de douăzeci și șase de ori la umblătoare, pe ziua de azi. Acolo eram și cînd Gustav a dat ortu' popii.

— Da' la infirmerie ai fost?

— Nu, am neglijat chestia asta, ziceam că mă dreg singur...

— Ar fi fost bine, suspină Bătrînul, clătinîndu-și capul. Acum ascultă și bagă la bilă: azi-dimineață, la opt, te-ai dus la infirmierul Holzermann care ți-a dat un hap pe care l-ai înghițit pe loc.

Mutra boccie a Micuțului se lumină:

— Întocmai! Și nu un hap, ci toate cinci pe care mi le-a dat mai marele peste clistire.

— Dar, fiindcă-i vorba de tine, toată lumea o să te creadă. Tu, Porta, te aflai în celula lui Lindenberg pe care o percheziționai în timpul absenței acestuia. De aia nici n-ai auzit nimic.

— Dar eu? întrebă, aproape șoptit, Heide.

— Tu inspectai closetele, așa cum ți-am ordonat.

— Păi tocmai mă ușuram eu acolo, protestă Micuțul.

— Bine. Atunci tu, Heide, numărai tacîmurile. Fă rapid o listă cu ele, ai zece minute la dispoziție.

— O recopiez pe cea de ieri și ascund două linguri ca să existe o diferență, spuse Heide și o șterse pe dată.

— În ceea ce-l privește pe Sven, din cupola unde-i instalată mitraliera, nu poate vedea nimic sub acest unghi. Se pare că nu-i rea

combinația. Micuțule, să-l previi pe Lindenberg cum e chestia cu percheziția celulei și faceți ceva dezordine acolo.

Tropăind ca un munte care se năruie, matahala se năpusti spre celulă și, în cîteva clipe, aceasta arăta ca un cîmp de bătălie, pînă și salteaua fusese sfîșiată, dovedind zelul cu care se procedase la percheziție.

Barcelona Blom porni în trap săltat spre cancelaria unde trona Dorn. Porta înșfăcă o pompiță de ulei și o trusă de scule și se luă după el ca să poată asista, fie și de departe, la desfășurarea evenimentelor.

Confortabil instalat pe scaunul său, cu picioarele pe masă, *Hauptfeldwebelul* Dorn fuma unul din trabucele comandantului închisorii. Pentru el, trabucul reprezenta nu numai o țigară, ci și un rang social. Amușina trabucul și făcea rotocoale de fum, așa cum văzuse el că fac actorii de film, și răsfoia niște fotografii porno, recent primite. Ca de obicei, pe masă se îngrămădeau teancuri uriașe de dosare și hîrtii.

Cineva ciocăni la ușă. Dorn se prefăcu a nu fi auzit. După ciocănit, era limpede că-i vorba de un prăpădit de subaltern. O nouă bătaie, dar Dorn tot nu strigă „intră!”. Ca să fie admis, intrusul trebuia să bată, reglementar, de trei ori.

Deci, după ce bătu și a treia oară, Barcelona deschise ușa, pocni din călcîie, salută cu conștiinciozitatea unui recrut și dădu să-și înceapă raportul. În aceeași clipă, în ușă răsunară trei ciocănituri precipitate și Porta intră, senin ca un nou-născut.

— *Herr Hauptfeldwebel*, caporalul Porta Joseph din compania a 5-a blindate, de gardă la închisoare, raportează că, din ordinul domnului comandant Vogel, sînt însărcinat să revizuiesc mașinile de scris și alte materiale de birou. Și, drept dovadă, Porta întinse trusa de scule și pompița de ulei.

— Din al cui ordin? îl întrebă, surprins, Dorn.

— Al domnului comandant Vogel, minți cu îndrăzneală Porta, pe deplin convins că nici o ființă vie din această pușcărie nu se va apuca să controleze afirmația lui. Deși cam ciudată, se putea să fie și adevărată, și atunci vai de cojocul cretinului care ar fi pus la îndoială ordinul comandantului Vogel. Nimeni nu îndrăznise să-l deranjeze vreodată cu asemenea fleacuri.

— Și-atunci, ce mai aștepți? zbieră Dorn, furios. Execută ordinul și n-o mai freca atît!

Porta, înarmat cu o cîrpă și cu pompița lui, se apucă, afectat, de treabă, ștergînd pe unde se nimerea, suflînd cu nădejde și manipulînd de zor șurubelnița.

— O să mai dureze mult?

— Asta nu se știe niciodată, răspunse, cam în dodii, roșcovanul.

Dorn vru să mai spună ceva, dar tot ce ieși din el fu un „să te ia dracu'!" după care se întoarse spre Barcelona Blom:

— Și tu, plutoniere, ce mai vrei?

— *Herr Hauptfeldwebel*, *Feldwebelul* Blom, din Regimentul 27 Panzer, compania a 5-a, raportează, conform ordinului primit de la comandantul său de pluton, *Feldwebelul* Beier că...

— Vorbește ca lumea! îl întrerupse Dorn.

— Să trăiți, *Herr Hauptfeldwebel*..., începu, militărește, Barcelona.

— Vorbește ca oamenii, vită cazonă! zbieră Dorn, trîntind un pumn în tăblia mesei.

Cu un surîs imperceptibil în colțul buzelor, Barcelona capitulă și anunță în clar:

— *Stabsfeldwebelul* Dürer Gustav a dat ortu' popii. Acum se află pe coridorul blocului 6, cam în dreptul vorbitorului.

Lui Dorn îi scăpă trabucul dintre degete.

— Am zis că *Stabsfeldwebelul* a crăpat prin gîtuire.

Dorn își culese de jos trabucul și-l cercetă cu o expresie de totală aiureală pe figură.

— Dar nu-i posibil să se fi înecat? Cu ce s-a înecat? Ce-a mîncat?

— Nu știu *Herr Hauptfeldwebel*, dar știu că cel care l-a trimis pe lumea aialaltă a fost deținutul Lindenberg—și Barcelona mimă gestul sugrumării.

— Nu-mi sta aici ca un idiot! răcni Dorn, care începuse să se monteze. Și n-o mai fă pe măscăriciul! Și nu-mi vorbi păsărește! Raportează exact ce s-a întîmplat!

Pe măsură ce se derula povestirea, răcnetele *Hauptfeldwebelului* sporeau în intensitate, întretăiate de amenințări și blesteme, unele mai cumplite ca altele.

În acest răstimp, Porta, care lustruia cu rîvnă tot ce-i cădea sub mînă, constatînd de la fereastra unde-și făcea de lucru că ar fi cazul să intervină, intră în acțiune:

— *Herr Hauptfeldwebel*, caporalul Porta întreabă respectuos dacă trebuie să controleze și masa de scris? Știți, se întîmplă uneori ca sertarele să se înțepenească.

Dorn se răsuci ca un taur și-i aruncă lui Porta o privire furibundă:

— Ce pasca mă-sii învîrtiți pe-aici?

— Să trăiți, raportez că revizuiesc mașinile de scris din ordinul lui dom' comandant.

— Atunci, revizuiește-le! Revizuiește tot căcatul ăsta, dar să nu-ți văd mutra! Mă calci pe nervi!

— Dar domnu' comandant a zis..., începu Porta.

Dorn făcu un pas înspre el, cu dorința vizibilă de a-l strînge, și pe el, de gît.

— Un singur cuvînt și-or să fie doi morți! Auzi cu ce-mi bate el capul cînd Gustav a fost asasinat! Dorn păru să guste expresia „asasinat" și o repetă, accentuînd-o. „A-sa-si-nat." Cine era de gardă?

Barcelona o făcu pe niznaiul.

— Sigur, urlă majurul, o bandă de porci în cîrdășie cu deținuții! Cu lepre ca voi s-a dus dracului victoria! Da' las c-o să mă cunoașteți, bandiților! Pînă acu' am fost cumsecade, dar de-aici încolo a înțărcat bălaia! O să-l pomeniți cu toții pe Joachim Dorn! Auzi, să-l asasineze pe Gustav! Colaboratorul meu cel mai bun! Asta-i... asta-i...

Se căzni să-și aprindă trabucul care se stinsese în focul discuției, dar truda îi fu în zadar. Turbat, strivi sub călcîi trabucul și se duse să-și caute un altul în sertarul de la biroul comandantului. O imperceptibilă liniuță făcută cu creionul îi permitea să controleze dacă și altcineva își îngăduia neobrăzarea să umble la el.

Se proțăpi, cu picioarele crăcănate, în fața lui Barcelona, tăie cu precizia unui mare cunoscător capătul trabucului și-l aprinse tacticos. Pentru el, o țigară bună și groasă era un adevărat sprijin moral.

— Cine te-a făcut plutonier? îl întrebă pe Barcelona, uitîndu-se la el ca la o pereche de obiele murdare.

De fapt, răspunsul nici că-l interesa, mai ales pentru că acolo era vorba de un oarecare locotenent-colonel, comandantul Regimentului 36 Panzer din Bamberg, un regiment cît se poate de select, format numai din bavarezi și austrieci, unde nimeni nu urla cum urlă prusacii, lucru

cu care el, Blom, nu se putuse niciodată obișnui, și de aceea regreta deseori Regimentul 36 Tancuri.

— Semeni cu o ciosvîrtă de carne prost friptă, bună de dat la cîini! decretă scîrbit Dorn.

— Da, domnule *Hauptfeldwebel*, conveni Barcelona, dîndu-și seama că orice discuție ar fi fost nebunie curată.

— *Herr Hauptfeldwebel*! răcni Porta, strălucind de bucurie. Sertarele au fost frecate cu talc și acum lunecă la perfecție. Să le dau și pe cele ale lu' dom' comandant?

— Ce-e-e? Mai ești aici? mugi Dorn. M-ai scos din să-ri-te! Am altceva pe cap decît sertarele tale. Ceva ultra-*Gekados*.

Înhăță centironul de care atîrna tocul pistolului, îndesă pe cap o caschetă de cavalerist la care n-avea nici un drept și se năpusti ca un motan sălbatic spre corpul de gardă în care pătrunse vijelios.

— Voi l-ați descoperit pe Jern Gustav? Își roti, furibund, privirea prin încăpere. Unde-i acum sacul ăla de rahat?

Bătrînul îl pofti pe coridor și-l conduse pînă la locul unde zăcea defunctul gardian-șef.

— Fain lucrat, constată Dorn, ca unul care se pricepea, examinînd urmele negre lăsate de degete pe pielea gîtului. Gluma asta însă o să-l coste capul.

Procedă apoi la constatarea decesului și interogatoriul martorilor. În fundul sufletului său îi mulțumea lui Jern Gustav că-i oferă prilejul să-și manifeste competența. Verifică scrupulos spusele fiecăruia din cei implicați, arborînd morga unui președinte de tribunal, morgă pe care și-o cam pierdu cînd află de la Micuțul, în termenii cei mai cazoni cu putință, care-i erau îndeletnicirile în momentul crimei.

— *Obergefreiter* Creutzfeld, e de ajuns să te văd ca să mi se întoarcă mațele pe dos! Locul tău e într-un ospiciu de nebuni, nu într-o armată demnă de aceste nume. Dispari imediat! Și, întorcîndu-se către Bătrînul, ordonă: *Feldwebel* Beier, pune-l pe individul ăsta să facă orice, să spele closetele pînă plesnește, numai să piară din ochii mei!

Apoi, Dorn se îndreptă spre celula lui Lindenberg, îl amenință cu moartea pe condamnatul la moarte, îi explică ce înseamnă să te ia Gestapoul în fabrică, că acest caz va ajunge fără doar și poate la *Gestapo*

și că el, Dorn, se va ocupa personal ca lucrurile să se petreacă întocmai. Dar fu cît pe-aici să damblagească auzindu-l pe Lindenberg declarînd că i se rupe-n paișpe și că e cît se poate de încîntat că i-a făcut de petrecanie brutei de Jern Gustav.

Mut de stupoare, Dorn deschidea și închidea gura precum un pește scos din apă: era clar că Lindenberg ăsta era nebun de legat. Care om normal declară, așa, cu seninătate că și-a strîns de gît superiorul, ba, mai mult, că-i încîntat de ispravă?

— Ești chiar Lindenberg? întrebă el precaut. Nu te-ai lovit cumva la cap?

— Nu m-am lovit nicăieri și lasă-mă dracului în pace!

Dorn nici măcar de înjurat nu mai izbutea să înjure. Se răsuci pe călcîie și plecă, amărît. Mărturisirea asta strica totul. Unde s-a mai pomenit ca anchetarea unui asasinat să se termine atît de repede? Acum, nu mai rămînea decît să completeze cîteva formulare stupide și cu asta Jern Gustav va fi definitiv șters din controalele armatei. Turbînd de furie și pufăind ca o locomotivă, *Hauptfeldwebelul* Dorn se îndreptă spre cancelarie.

— Scroafele dracului! scrîșni el deschizînd ușa.

— Pardon? se auzi o voce mirată.

Dorn fu pe punctul de a slobozi unul din răcnetele sale obișnuite, dar și-l înghiți la timp constatînd cine se afla în încăpere. Pocnindu-și călcîiele, răcni:

— *Heil Hitler*! și, îndulcind glasul, se interesă: Domnul maior a dormit bine azi-noapte?

Maiorul, adjunct al comandantului, o relicvă a armatei imperiale, agent de asigurări în civilie, se credea mai departe la agenția sa de la Innsbruck și-l considera pe Dorn ca pe un soi de coleg de birou cu care se afla, firește, pe picior de egalitate. Niciodată nu i-ar fi trecut prin minte că *Hauptfeldwebelul* prusac nutrea pentru amabilul și politicosul maior cel mai profund dispreț.

— Mulțumesc, dragul meu Dorn, am dormit cum nu se poate mai bine, gînguri maiorul, mîngîindu-și mustăcioara blondă, poreclită de *Hauptfeldwebel* „florii fecioarei”. Ce ai să-mi împărtășești pentru ziua de azi, scumpe Dorn?

Hauptfeldwebelul își umflă pieptul, zicîndu-și în același timp: „Cu ce ți-oi spune, senilule, o să-ți pui creierii pe moațe." Raportă tunător:

— Domnule maior, *Stabsfeldwebelul* Gustav Dürer a fost sugrumat de către un deținut, plutonierul Lindenberg. Moartea a survenit de puțin timp. Cadavrul se găsește pe coridorul blocului 6. Și continuă, fără să se întrerupă. Mașinile de scris au fost curățate și revizuite din ordinul domnului comandant. Sertarele birourilor au fost date cu talc. Pe biroul dumneavoastră se află dosarele a doi deținuți. Nu s-a procedat la nici o eliberare. O sentință de execuție așteaptă semnătura dumneavoastră. De asemenea, lista cu inventarul tacîmurilor și alte inventare. În rest, nimic de semnalat. Paza închisorii e asigurată de compania a 5-a din Regimentul 27 Panzer, cu efectiv: 160 trupă, 15 subofițeri. Un *Obergefreiter* s-a prezentat la infirmerie, dar continuă serviciul. Diagnostic: diaree.

Dorn pocni încă o dată din călcîie și se uită la maior. Maiorul se uita la Dorn. Își tampona fruntea cu o batistă de albeața zăpezii, cizmele, impecabil lustruite, scîrțîiau încetișor de parcă ar fi vestit și ele norii cei negri care se buluceau la orizont.

— Dragă Dorn, poftește, te rog, în biroul meu. Cele spuse de dumneata se cer analizate și aprofundate. Un *Stabsfeldwebel* asasinat. Înspăimîntător! Asemenea fapte reprobabile într-o închisoare civilizată... De neînchipuit! Poate că te-ai înșelat, dragă Dorn?

— Nu, domnule maior, răcni Dorn. Scroa..., fusese pe punctul să zică „scroafa aia vărgată", dar se reținu la timp. Banditul acela de Lindenberg a mărturisit de bună-voie că s-a năpustit asupra *Stabsfeldwebel*-ului și l-a sugrumat.

Maiorul clătină, nedumerit, din cap:

— De ce, dragul meu Dorn? Doar era un om atît de simpatic, acest Gustav, atît de politicos și de amabil?

„Cretinule!" se taxă Dorn în sinea sa, amintindu-și că uitase să-l întrebe pe făptaș care fusese mobilul crimei. Clipi de vreo două ori, apoi îi veni o idee, pe care o găsi genială și o comunică, răcnind ca de obicei, maiorului, năuc și atît de însingurat în tot acest mișmaș:

— Raportez domnului maior că deținutul nu-l putea suferi pe *Stabsfeldwebel*!

— Înspăimîntător! repetă maiorul, ștergîndu-și din nou fruntea cu batista pe care o ținea, muierește, în mîneca vestonului.

Zelos, Dorn pregăti hîrtiile pentru semnat. Maiorul le semna fără să le mai citească. Nutrea o deplină încredere în subalternul său și, oricum, n-avea altă cale; fără acest personaj competent și descurcăreț ar fi fost pierdut în jungla birocrației prusace. Pînă și soneria telefonului îl făcea să sară în sus de spaimă, la simpla idee că l-ar putea auzi pe comandantul închisorii, acest Vogel care împroșca vorbele precum niște proiectile, folosind termeni de-a dreptul de neînțeles, dar care aduceau întotdeauna numai bătăi de cap și neplăceri.

Zîmbind într-o parte, Dorn întinse maiorului un dosar roz și-l deschise îndatoritor. Recunoscător, maiorul se aplecă și semnă, fără să mai stea să citească. Privirea-i fugi, nevăzătoare, peste literele gotice, negre, înscrise pe coperta roz:

„Dosarul Feldwebelului Lindenberg Hermann
Regimentul 43 Infanterie”

Lipseau doar două date:

„Mort la data de...
Predat la crematoriu la data de...”

De fapt, semnînd ordinul de execuție, maiorul nu se gîndea decît la toate belelele pe care acest asasinat avea să i le aducă. Ce ghinion ca așa ceva să se întîmple tocmai în sectorul său! Dacă n-ar fi fost atît de bine-crescut, probabil s-ar fi răcorit cu o înjurătură.

Ușurat, Dorn strînse hîrtiile semnate. Sigur nu se temea de vreo anchetă, dar un document e un document și te ferește întotdeauna de bătăi de cap.

— Să închei și procesul-verbal în legătură cu decesul *Stabsfeldwebelului*?

— Excelentă idee, dragă Dorn, excelentă, suspină, mulțumit, maiorul luînd un trabuc din sertarul biroului.

Dorn lungi gîtul și constată la iuțeală că nimeni nu se atinsese de sertar. Manierat, maiorul îi oferi și lui un trabuc și amîndoi se tratară

cu un păhărel de coniac luat din fișet. Nici unul din ei nu se miră că de aseară și pînă acum, conținutul sticlei se redusese pe jumătate; maiorul își spuse că Dorn simțise nevoia să se întărească nițel, după toate aceste întîmplări zguduitoare, iar Dorn își spuse: „Toți îs la fel. Și ăsta bea pe ascuns. În public, nu tu femei, nu tu alcool, dar cum rămîn singuri, cum se porcesc!"

Firește, nici unuia nu-i trecu prin minte că *Obergefreiterul* Porta, coloana vertebrală a armatei, descoperise ascunzătoarea cu prilejul operațiunii „talc".

Dorn reveni în odaia lui, se prăvăli în scaun și oftă mulțumit. Sergentul-major Schmidt îi prezentă corespondența din ziua respectivă. Dorn o frunzări indiferent, pînă ce dădu de un anume plic, singurul care-l interesa. Restul fu dat de o parte, ca un balast netrebuincios. Plicul conținea o nouă serie de poze porno. După ce le studie cu atenție, grohăind de plăcere și plescăind din limbă, temnicerul-șef se apucă de raportul referitor la moartea *Stabsfeldwebelului*. La rubrica „Cauza decesului" înscrise, cu majuscule, cuvîntul ASASINAT. Pe foaia albă de hîrtie, termenul sărea imediat în ochi. Dedesubt, înșiră, iarăși cu majuscule: „Anchetă efectuată sub conducerea *Hauptfeldwebelului* Dorn."

Scoase capacul stiloului și continuă redactarea raportului, deosebit de satisfăcut de sine însuși. Cine știe, poate documentul ajungea chiar pe masa de lucru a *Reichsführerului* SS Heinrich Himmler și se și vedea vărsat la *Gestapo*. Ce ochi va căsca Inge Maria în ziua în care va apărea în civil, cu plăcuța aurie în buzunar! Numai acest simplu gînd îl făcu să surîdă.

Plăcutele gînduri fură întrerupte de doi gardieni care aduceau un nou deținut. Dorn îl întîmpină după tipic:

— Javră! Om de nimic! Las' că nu faci purici aici! Trădători de țeapa ta n-au ce căuta printre germanii autentici!

Înșfăcă dosarul roz al lui Lindenberg și-l flutură pe sub nasul deținutului care încremenise în poziție de drepți, holbîndu-și ochii.

— Uite, ăsta-i dosarul unui nemernic pe care-l vom împușca mîine, un bandit care și-a asasinat superiorul. Azi e marți. N-apuci sfînta duminică! Sîmbătă te-am și pus la zid. Îți întocmesc actele expres!

Îl întrerupse soneria imperioasă a telefonului. Dorn se uită chiorîș la aparat:

— Iarăși un dobitoc care mă deranjează! Să vezi ce-i fac!

Apucă receptorul și se pregăti să dea drumul uneia din obișnuitele sale sudălmi, cînd glasul comandantului închisorii răsună, prevestitor de rele:

— Ce se întîmplă în sectorul dumitale? Ce-am auzit?

Vocea lui Dorn se muie pe dată și-și făcu raportul în termeni oarecum învăluiți, adăugînd în final că trecuse ancheta în competența șefului său, maiorul Divalordy.

— Te-ai învîrtit și de data asta, șuieră glasul comandantului și se auzi pocnetul receptorului pus în furcă.

Odată prima emoție trecută, *Hauptfeldwebelul* înhăță telefonul și se puse să frece ridichea întregului personal al închisorii, amenințînd în dreapta și în stînga cu expedierea pe frontul de est de ajunseseră pînă și zidurile să dîrdîie de frică.

— Puturoșilor! Vi s-au îngreuiat bucile de atîta stat! Ei, las' că v-arăt eu vouă! Formă numărul corpului de gardă și răcni la nimereală: Ia-ți picioarele de pe masă cînd vorbești cu mine, *Hauptfeldwebelul* tău!

Comandantul corpului de gardă, sergentul-major Heidebricht, care, într-adevăr, se instalase confortabil cu picioarele pe masă, sări ca ars:

— Am înțeles, să trăiți!

— Ai văzut! răcni Dorn, încîntat de bafta avută. Un *Hauptfeldwebel* știe tot, vede tot, aude tot! Îți închipuiai, poate, că ești la tractir?

Receptorul pocni și amuți, lăsîndu-l pe sergentul-major pradă celor mai sumbre gînduri. Turbat, se repezi în încăperea în care dormitau cei care nu erau de serviciu.

— Care m-a turnat? Cine naiba a putut să mă toarne? Doar n-o vedea prin zid! Sînt opt pereți între noi! Imposibil. Dar, pentru mai multă siguranță, ascunse sub un pat sticla cu rachiu care trona pe masă. Verifică amănunțit activitatea fiecăruia din oamenii plutonului de gardă, dar nici unul nu avusese posibilitatea materială să ajungă la Dorn. În cazul ăsta, conchise el, neliniștit la culme, *Hauptfeldwebelul* e dracul în persoană și trebuie să am multă grijă!

După ce-și înjurase și blestemase copios toți subalternii, fără excepție, Dorn îndesă într-o servietă diverse hîrtii fără importanță și luă drumul nesfîrșitelor coridoare ale pușcăriei. Servieta îi slujea drept

alibi în cazul întîlnirii cu vreun superior, cel mai primejdios din toți fiind, firește, comandantul. Avea o dispoziție de dulău căruia i s-a smuls osul din gură. În această stare de spirit, dădu peste cîțiva deținuți ocupați, cam în dorul lelii, cu spălatul podelei.

— Trîntorilor! zbieră el. Mi-ați scos peri albi! Vă credeți într-un sanatoriu pentru hodorogi?

Un șut în găleata cu apă declanșă o adevărată inundație. Dorn își văzu de drum, dar, ajuns în capătul coridorului, urlă:

— Ciurucuri ale omenirii! De asasinat știți să asasinați, dar cînd e vorba să spălați ca lumea o podea, la asta nu vă mai pricepeți! Las' că vă drege el, batalionul de marș!

Coborînd scările, se încrucișă cu maiorul Divalordy a cărui paloare era vizibilă chiar și în semiobscuritatea ce domnea în acel loc. Dorn salută țeapăn, ca la cazarmă și raportă ceva vag. Maiorul se uita, pierit, la adjunctul său.

— Dragul meu Dorn, trăim niște timpuri cumplite...

„Triplu cretin!" făcu, în sinea sa, majurul, dîndu-i totodată dreptate.

— Am fost convocat la comandant pentru orele 11:07, murmură maiorul cu glas de muribund.

— Da, domnule maior, am aflat de asta prin adjutant.

— Așa-i, dragul meu Dorn, așa-i...

„Într-o asemenea zi, gîndi Dorn, e preferabil să fii vidanjor decît ofițer. Da' mie mi se rupe!" Pocni de două ori din călcîie, salută și o luă grăbit spre magazia de efecte și armament peste care trona *Oberfeldwebelul* Thomas, deținător al unei puteri nelimitate asupra ușilor strașnic zăvorîte. Thomas îl avea ca mînă dreaptă pe mărunțelul legionar, care, la rîndul său, și-l luase ca ajutor, pentru trei zile, pe Micuțul. Trio-ul își omora în chip plăcut timpul, jucînd cărți.

— Aș avea chef de o muiere, mărturisi Thomas ciracilor săi, adunînd miza.

În același moment, un pumn autoritar bătu în ușă.

— Deschideți, cretinilor, sînt eu!

Thomas aruncă o privire Legionarului, apoi Micuțului și-și spuse: „Uite cum ni se prăpădește ziua." Tacticos, scoase din rastel o pușcă-mitralieră și-i desfăcu închizătorul. Cărțile dispăruseră. Legionarul

răsturnă pe jos o cutie cu gloanțe, Micuțul își făcea de lucru cu două pistoale, totul indica o activitate debordantă.

Thomas desferecă ușa și-l salută, prietenește, pe Dorn. Acesta pătrunse, cu burta înainte, maiestuos ca un transatlantic care intră în radă. Știa că în acest sector puterile sale sînt nule, dar își zise că nu costă nimic să încerce. Aruncă deci o privire circulară și tună:

— Poftim, halal magazie! O cutie goală de la cartușe, violent șutată, zbură în celălalt capăt al încăperii. Karl August Thomas, ce crezi că s-ar întîmpla dacă, nefiind eu un băiat de comitet, aș face un raport pe care domnul comandant l-ar găsi mîine pe biroul său? Ce zici?

Așteptă un moment, dar Thomas rămase tăcut. Atunci, o luminiță de bucurie i se aprinse în ochi. Ieșise învingător și Thomas se dovedise a fi o curcă plouată.

— Așa va să zică, Karl August? Ai chef să afli cum miros obielele lui Ivan? Norocul tău e că-s băiat bun și nu-mi place să-mi denunț prietenii. Reținu pentru o clipă privirea Legionarului, vădit batjocoritoare, dar tot el își spuse că, neîndoios, se înșelase. Hai să facem o partidă de 14–21, propuse el, generos, adjudecîndu-și cel mai bun taburet din magazie.

Thomas nu protestă și buna dispoziție a lui Dorn atinse zenitul; așa cum se și cuvenea unui *Hauptfeldwebel* de școală veche, avea situația în mînă. Cu un gest condescendent le îngădui și celorlalți să se așeze. Micuțul se instală pe un teanc de izmene, scos, fără rușine, dintr-un raft. Legionarul dădu cărțile și remarcă imediat că Dorn a pitit două, dar experiența îl învățase de mult pe mărunțelul soldat al deșertului că nu-i niciodată recomandabil să observi că superiorul tău trișează. Așa ceva ținea de bunele maniere. Un timp, jucară în tăcere. Dorn cîștiga întruna; de, era cel mai mare în grad! Thomas se sătură primul. Se opri din joc și spuse:

— Ce porcărie e și afacerea asta cu Jern Gustav!

Dorn explodă la rîndu-i și azvîrli cărțile cît colo.

— O ticăloșie fără seamăn! Arză-l-ar focul de bandit!

— *Feldwebelul* Lindenberg? întrebă, candid, Thomas.

— Bineînțeles că nu! Pe Jern Gustav! Să-l ocrotească Dumnezeu pe popă dacă îndrăznește să-i facă slujbă nemernicului ăstuia! Auzi, vechi subofițer prusac și să te lași gîtuit ca un pisoi în propria-ți pușcărie!

Thomas dădu aprobator din cap. Dorn continuă:

— Așa ceva nu s-ar fi văzut niciodată pe vremuri! E drept, Gustav era un bețivan, avea un caracter infect și nu provoca decît belele!

— O scroafă vărgată! întări Thomas.

Iritat la culme, Dorn se întoarse către Legionar.

— Ia spune, Kalb, în legiunea aia de nenorociți în care te-ai înrolat, chestii din astea trebuie că se întîmplau cu grămada?

— Cîtuși de puțin, replică Legionarul. Asemenea fapte nu se petrec decît în închisorile prusace.

Pe Dorn, mai, mai să-l lovească damblaua. Dezmeticindu-se, răcni:

— Mă batjocorești, caporal?

— Deloc, dom' *Hauptfeldwebel*, răspunse calm Legionarul. Dar uite, de întîmplat, s-a întîmplat tocmai aici, la Torgau, și tocmai în închisoarea dumneavoastră. Ghinion!

— Doamne, ce adunătură de secături mi-a căzut pe cap! mugi Dorn și scuipă dezgustat. Mi-e silă, zău că mi-e silă!

— Un început tot trebuie să existe, cugetă cu glas tare Micuțul.

Dorn se răsuci ca fript și deveni apoplectic:

— Iarăși dau de tine, cretinule? Ți-am spus o dată că nu suport să te văd! Piei din ochii mei!

— Raportez lu' dom' *Hauptfeldwebel* că am fost numit de serviciu aici, și Micuțul trosni regulamentar din călcîie. Da' pot să și plec, adăugă el, făcînd-o pe drăgălașul.

Dorn înghiți de cîteva ori în sec, apoi sări și-și flutură pumnul pe sub nasul huidumei:

— Ai să pleci, ți-o jur! Spre răsărit, în cel mai scurt timp! Thomas pune-l pe buhaiul ăsta să facă lună toate mitralierele!

— Prea bine, rînji Thomas. Auzi, treci la curățat mitraliere!

— Poate dă Dumnezeu și crapă! urlă Dorn, după care efectuă o retragere maiestuoasă și trînti ușa.

Micuțul puse zăvorul și se îndreptă spre Thomas și Legionar, care-și reluaseră locurile. Înainte de a se așeza, făcu de trei ori ocolul mesei ca să cheme norocul și abia după aceea împărți cărțile.

Dorești versiunea completă?
Trimite-mi un mesaj la:
blu.duaine@protonmail.com

Menționează **TITLUL** și **FORMATUL** dorit
(pdf / epub / mobi / azw3)

După ce primești răspuns,
folosește linkul de mai jos.

**Formatele electronice dorite
vor avea coduri unice de identificare
inserate în metadata.**

APRECIEZ SUPORTUL TĂU!

INTEGRALA SVEN HASSEL

LEGIUNEA BLESTEMAȚILOR
BLINDATELE MORȚII
CAMARAZI DE FRONT
BATALION DE MARȘ
GESTAPO
MONTE CASSINO
LICHIDAȚI PARISUL!
GENERAL SS
IMPERIUL IADULUI
MOARTE ȘI VISCOL
DRUM SÎNGEROS CĂTRE MOARTE
CURTEA MARȚIALĂ
ÎNCHISOAREA OGPU
COMISARUL

Generalul de infanterie von Grabach

Micuțul, Curtea Marțială și cum se naște o eroină

Sovieticii străpunseseră pe toată lungimea sectorului sudic al frontului. Noi ne găseam pe undeva prin flancul Armatei a 3-a române. Primisem chiar și ordine: să reluăm lupta și să păstrăm poziția pe care ne aflam. „Dacă și un bordel poate fi numit poziție...”, comentă sarcastic Porta.

Auzind asemenea tîmpenie, am fost cît pe aici să ne înecăm de rîs. Un întreg front se prăbușise, opt divizii o luaseră la goană și dumnealor voiau ca un prăpădit de pluton, compus dintr-o adunătură ca vai de lume, să îndiguiască puhoiul inamic!

— O să vă bateți? întrebă una din fete.

— Da, dar cu tine și pe orizontală, îi răspunse Porta, trăgînd-o spre un divan.

Bătrînul îi înjura pe idioții de la Statul Major, Micuțul se războia cu sticlele, locotenentul ungur cînta mazurci, Barcelona și Heide trăgeau cu pușca-mitralieră într-o pisică, eu și cu Legionarul ascultam poveștile lipsite de haz ale uneia dintre pipițe despre clienți și diversele bombe prin care trecuse.

— Ajunge, am auzit destul, o întrerupse Legionarul și desfăcu micul covoraș pe care-l purta întotdeauna cu el, îngenunche, pregătindu-se de rugăciune.

Necunoscîndu-i obiceiul, fata chicoti amuzată, dar în secunda imediat următoare un dos de palmă o expedie cu zgaibele în sus.

— Să nu rîzi niciodată de cele sfinte, putoare!

Întors cu fața spre Mecca, omul nisipurilor se închină adînc atotputernicului Allah.

Chiolhanul nostru nu se mai isprăvea. Uitasem aproape cu desăvîrșire ce se întîmplă la nord-est de pașnica stațiune în care ne

aflam. Ni se rupea în paișpe că un front întreg fusese pulverizat, că drumurile erau înțesate de coloanele celor care se retrăgeau, că într-o învălmășeală îngrozitoare, valuri-valuri de soldați abandonau poziții, căutînd scăpare.

Între Bug și Nistru, regimente întregi cădeau în încercuire, panica se întinsese ca o molimă, artileriștii părăseau pozițiile, lăsînd intacte gurile de foc, infanteriști, geniști, furieri, sanitari, cei de la intendență, chiar și tanchiști deveniți pedestrași se îmbulzeau, bezmetici, dezorientați.

Cum se stîrnise panica? Foarte simplu, așa cum se întîmplase nu o dată și în tabăra noastră, și într-a lor. De data asta, cîteva T-34, cu vreo companie, două de infanteriști după ele, străpunseseră liniile noastre, în ultima vreme extrem de subțiri, și careva mai slab de înger se pusese pe zbierat: „Ne-au încercuit rușii! Scapă cine poate! Ivan năvălește cu tancurile."

De aici a pornit totul. Fie ce-o fi, dar să scapi de încercuire, să nu fii capturat!

Statele Majore fură inundate de știri, una mai catastrofală decît alta: cele cîteva T-34 se prefăcură în batalioane, regimente, divizii. Un căpitan se jura pe toți sfinții că întreaga Armată a 5-a sovietică pornise ofensiva generală, ceea ce era o idioțenie fiindcă sus-pomenita armată se afla încă în sectorul Kerci din Crimeea, unde-și lingea rănile și aștepta întăriri. Respectivul căpitan a ordonat să fie arsă toată arhiva și aruncate în aer toate vehiculele, cu excepția unuia singur, acela în care urma s-o șteargă.

Mai tîrziu, același brav căpitan a compus un adevărat tratat despre retragerea strategică de la Tatar-Bunar, lucrare care circulă și la ora actuală în școlile militare de ofițeri, fiind considerată drept un model al concepției moderne în materie de retragere. Pentru succesul manevrei întreprinse, căpitanul a fost avansat, ultrarapid, maior, apoi colonel, a căpătat *Crucea de Cavaler* și a fost numit la Marele Stat Major. După război și după ce tribunalul l-a declarat denazificat, l-au așteptat și alte onoruri.

Tancurile care provocaseră toată această debandadă înaintau, unul după altul, pe un drumeag îngust, împingînd spre apus o hoardă de soldați căpiați. Puținii care-și păstraseră capul pe umeri și sîngele rece

și încercaseră să organizeze o rezistență—perfect posibilă de altfel—au fost măturați de avalanșa umană. Un general-maior fu îmbrîncit într-un smîrc. Ieși de acolo cu mare greutate și se pomeni în mijlocul unui soi de tragice ariergarde formate din răniți, estropiați, schilozi, cărați sau sprijiniți de alții, mai puțin grav atinși. Ofițerului îi dădură lacrimile, dar cu lacrimi nu poți stopa blindatele roșii care soseau din urmă trăgînd cu tot armamentul de bord. O clipă, generalul contemplă acest infern, își smulse *Crucea de Fier* de la gît, culese de pe jos cîteva grenade de mînă, le legă cu centironul mănunchi și se năpusti spre primul T-34. Se împiedică însă, căzu, grenadele îi scăpară din mînă și se rostogoliră sub burta tancului, fără să explodeze însă. Generalul dădu să se ferească din calea monstrului de oțel, apucă țeava de eșapament din care țîșneau flăcări lungi de un metru, carnea de pe palmă sfîrii ca o bucată de slănină aruncată pe o tigaie încinsă, poala mantalei fu prinsă de șenilă, o forță irezistibilă îl trase sub patinele de oțel. Urletul lui răzbătu pînă și prin blindaj, acoperi duduitul motorului și, privind prin vizor, locotenentul Pimen, din Regimentul 19 care de luptă, văzu un braț ridicîndu-se ca pentru salut.

— Uite un hitlerist care ne dă binețe! spuse el, rîzînd, ochitorului de alături.

Generalul-maior, baron von Bielow fu prefăcut într-un terci de carne și oase. Peste magma sîngerîndă trecură și alte șenile. Puținul care a mai rămas îl devorară furnicile și alte gîngănii...

Trei luni mai tîrziu, în Germania, baroneasa, soția lui, află că generalul căzuse în fruntea trupelor sale în timpul unui atac împotriva pozițiilor fortificate sovietice. Evident, nimeni nu moare niciodată în debandada unei retrageri!

— Și-a căutat-o cu lumînarea, fu orația funebră a unui grenadier, care împreună cu alți patru camarazi, se camuflase în păpurișul bălții învecinate, lăsînd să treacă pe lîngă ei atacul, tactică prea binecunoscută de toți cei pentru care linia întîi nu mai era demult o noutate.

Ignorînd cu desăvîrșire ce se întîmplă la numai cîțiva kilometri depărtare, la Kita, în sediul primăriei, trona o Curte Marțială. Dezertori aveau cu duiumul și condamnările la moarte plouau. În momentul în care primul tanc sovietic, însoțit de un grup de pistolari, își făcea apariția în capul satului—un sat înșirat de-a lungul unei unice ulițe—tocmai

venise rîndul unui infanterist, prins că-și lepădase pușca și masca de gaze ca să poată fugi mai lesne.

Colonelul care prezida completul de judecată adora articolele, paragrafele, literele, suprema sa voluptate era lectura Codului de procedură militară pe timp de război și-n taina inimii spera că, după ce va pronunța și cea de-a doua suta condamnare la moarte, va fi avansat general și mutat la Tribunalul Militar suprem de la Berlin.

Din păcate, nu izbutise să totalizeze decît o sută treizeci și șapte, cu asta de acum, o sută treizeci și opt. Nu asistase la nici o execuție, nici prin împușcare, nici prin spînzurare, era un om delicat și avea oroare de tot ce înseamnă violență. Condamnații constituiau pentru el simple abstracții, spețe juridice în giganticul angrenaj pe care-l presupunea războiul și obținerea victoriei finale.

Aruncă, așadar, o privire perfect indiferentă amărîtului de pifan care urma să moară peste cîteva minute ca să slujească exemplu altora care ar face ca el. O matahală de jandarm își așeză laba pe umărul zdrențărosului osîndit, și-i spuse, aproape prietenește:

— Hei, băiatule, cu tine s-a terminat.

Condamnatul ieși brusc din starea de prostrație în care se aflase.

— Nu! strigă el. Nu! și începu să se zbată.

Jandarmul cunoștea și figura asta. Blîndețea dispăru ca suflată de vînt.

— Porcule! scrîșni el, pocnindu-l cu patul armei peste spinare, după o tehnică bine studiată. Javră! Îndrăznești să dai în mine?

O priză de jiu-jitsu îl trînti la pămînt și nefericitul fu tîrît afară ca un sac cu cartofi.

Tocmai atunci, trei lovituri de tun bubuiră la marginea satului, urmate de rafale lungi de arme automate. Fărîme de tencuială se desprinseră din tavan și căzură peste dosarele îngrijit rînduite pe masă.

— Asta ce-o mai fi? se răsti furios colonelul Schmidt, scuturînd praful albicios de pe impecabila sa uniformă.

Unul dintre judecători, căpitanul Laub din Regimentul 7 infanterie motorizată, se ridică și se apropie de fereastră. Livid, se întoarse spre colonel.

— Rușii!

— Ce tot îndrugi, căpitane? Cum să fie rușii? Răspîndești zvonuri alarmiste?

Acuzatorul, maiorul Blank, care se repezise la o altă fereastră, își schimonosi gura într-un soi de rînjet:

— Din păcate, căpitanul Laub are dreptate. Sînt chiar rușii.

— Ai înnebunit, maiorule? țipă, aproape isteric, colonelul, holbîndu-se la subalternul său care continua să rînjească.

Jandarmul uitase de condamnat. Frica îi înnoda mațele.

— Ivan! Dumnezeule, ce ne facem?

Condamnatul întrevăzu o șansă de scăpare, sări în picioare și se repezi pe coridorul acum pustiu. Pe uliță, postate în triunghiuri, tancurile trăgeau de pe loc. De după case și din grădini, asemeni unor demoni kaki, pistolarii sovietici alergau în zig-zag, împroșcînd tot ce mișca din „balalaicele" lor. Un zdrahon în scurtă de piele și o căciulă cu clape pe ceafă se apropia, în salturi rapide, de combatant deprins cu luptele de stradă. Sări peste cele două sau trei cadavre care zăceau pe treptele primăriei, îl îmbrînci pe infanteristul care rămăsese cu gura căscată și strigă într-o germană aproape fără accent:

— Ce dracu' se-ntîmplă aici?

Infanteristul vru să răspundă ceva, făcu un pas înainte, dar cel cu haina de piele, înșelîndu-se, probabil, asupra intențiilor proaspătului condamnat la moarte, îi slobozi două gloanțe în țeastă. Un glonț german, un glonț rusesc, care-i, în fond, diferența? Omul se rostogoli pe scări în jos, iar doctorul Goebbels, ministrul propagandei, ar fi putut oricînd proclama: „După cum vedeți, chiar și condamnații la moarte luptă pentru cel de-al III-lea Reich" și milioane de naivi l-ar fi crezut. Dar nici doctorul Goebbels, nici altcineva, n-a aflat vreodată ce s-a întîmplat cu infanteristul Adalbert Wulff. Unii au zis că a căzut prizonier, alții că a murit în luptă, în spital, de tifos, de dizenterie, înecat, îngropat de un obuz și cîte și mai cîte... Realitatea a fost mai simplă: unul din T-34 a trecut peste cadavrul lui, făcîndu-l chisăliță, un cîine a înșfăcat o halcă și a fugit cu ea, iar porcul din curtea vecină, scăpat din cocină, a halit restul.

Pistolarii care însoțeau ca trupă de protecție tancurile dădură buzna în primărie. Colonelul înmărmuri la biroul său, printre dosare. Căpitanul Laub dădu să scoată pistolul, dar o rafală îl expedie la pămînt.

Căzu, cu o expresie de totală stupoare pe obrazul său cu trăsături aristocratice, nepricepînd cum poate trage cineva într-un membru al Curții Marțiale.

Colonelul, încorsetat pînă la stupiditate în concepțiile sale despre importanța, rolul și funcția unui magistrat militar, se ridică demn de pe scaun:

— Domnilor, domnilor, se adresă el năvălitorilor, fixîndu-și monoclul în orbită, mai mult calm. Ne predăm, conform prevederilor Convenției de la Geneva și ne remitem soarta în mîinile dumneavoastră.

— *Iob tvoiu mati*! fu lapidarul răspuns al unui sergent vînjos, care ca să fie și mai explicit în privința modului în care privea el Convenția de la Geneva, îi expedie jandarmului încremenit lîngă perete o vajnică lovitură de cizmă în burtă. Gemînd, acesta se refugie instinctiv lîngă colonel care, în ciuda situației deloc potrivită ifoselor, strîmbă ostentativ din nas—jandarmul mîncase usturoi și, prizonier sau nu, colonelul nu suporta mirosurile mitocănești.

— *Davai*, *davai*! răcniră rușii, îmbrîncind prizonierii afară din cameră.

Profitînd de îmbulzeala creată la ușă, cel care o făcuse pe grefierul, un plutonier gras cu mutră de buldog, încercă s-o șteargă, vrînd chiar să arunce o grenadă, chit că explozia ei i-ar fi sfîrtecat, deopotrivă, și pe ruși, și pe ai lui. Cu o uluitoare promptitudine, cel cu scurta de piele trase cu Naganul de pe șold, cum poți vedea numai în western-uri și nimeri, cum tot numai în filme se întîmplă. Plutonierul căzu cu fața la pămînt, zvîcni o dată din picioare și încremeni. Lăsa în urma lui nenumărate nereguli în gestiune și o nevastă care avea doi amanți: un magazioner-șef în portul Murvik și un măcelar din Neumünster, fabricant de cîrnați și furnizor al armatei aerului, *Luftwaffe*. Cîrnații lui, de altminteri excelenți, îl scutiseră pînă acum de mobilizare și trimitere pe front; o lădiță cu deliciosul produs expediată lunar la Centrul militar, și amînarea era asigurată. În atare condiții, războiul putea să mai dureze și treizeci de ani de acum încolo! Miracolul cîrnaților nu se oprea, însă, numai la atît. Grație lor, ingeniosul măcelar obținuse ca pe carnetul lui de partid să figureze un număr anterior anului 1933, ceea ce-l situa automat în rîndurile vechilor militanți naziști, de unde și o puzderie de avantaje, plus trimiterea pe frontul de est a unui creditor

cam prea sîcîitor, cu mențiunea: „Unitate combatantă din linia întîi, sector expus, de dorit o moarte de erou."

Cel cu haină de piele, pesemne un comisar, dădu cîteva ordine scurte, cu glas răstit, obișnuit să comande. Cei trei prizonieri—colonelul, maiorul și jandarmul, care continua să se țină de burtă—fură urcați în spatele turelei unui T-34 care se întorcea la bază ca să se reaprovizioneze cu muniții, iar ei urmînd a fi predați celor în drept.

Ascunși printre răchite și mestecăniș, camuflați cum numai ei știau s-o facă, Micuțul și Barcelona Blom auziră încă de departe duduitul motorului și plesnetul șenilelor pe solul mocirlos. Motorul bătea neregulat, tușea—probabil în carburatoare se adunase mizerie—și conductorul îl ambala nervos, temîndu-se să oprească mașina în pustietățile astea mlăștinoase, acum cînd nu mai avea nici un proiectil de tun în rastel și nici o bandă de mitralieră. Iar nemții, dracu' să-i pieptene! Puteau fi oriunde. Cel cu haină de piele, comisarul batalionului, îl înjura copios de cîte ori motorul dădea cîte un rateu, iar conductorul spera la rîndul său, din tot sufletul, ca prima oară cînd bestia moscovită își va scoate capul din turelă să se găsească prin preajmă vreun Fritz lunetist care să-l expedieze cu un glonț bine plasat în colhozul lui Satan.

— Ia-n te uită, mîrîi Micuțul, săltîndu-se într-un cot, al dracului să fiu dacă nu-i o cotigă blindată de-a lor care s-a rătăcit și mai suferă și de tignafes. O auzi cum gîfîie? Cretinii ăia habar n-au că cel mai bun soldat al invincibilei armate germane, *Obergefreiterul* Creutzfeld, coloana vertebrală a Wehrmachtului, e la datorie și că are pregătită o mină, tocmai bună de lipit de burta unui T-34!

— Nu mai fă pe tîmpitul! îl apostrofă Barcelona. Lasă-l să se ducă în aia mă-sii, treaba noastră e să-i împiedicăm pe infanteriști să ajungă pînă la cazemată.

— Cazemată? E prima oară cînd aud că un bordel poate fi numit cazemată!

— Pentru că ești cretin! Cînd vom fi citați prin ordin de zi pe divizie, cum vrei să scrie ăia de la Statul Major? „Credincioși jurămîntului dat *Führerului* mult iubit, un grup de ostași germani, adevărați eroi wagnerieni, au înfruntat hoardele bolșevice apărînd cu prețul sîngelui..." Un ce, măi, boule, un bordel?

Copleșit de argument, Micuțul își împinse pe ceafă melonul cenușiu care înlocuia, în toate momentele cruciale, casca reglementară și se cufundă într-o muțenie bosumflată, pînă în clipa în care blindatul își făcu apariția de după un cot al îngustului șleau.

— Oho-oho! exclamă el, gîndești că au și pasageri! Niște eroi de-ai noștri!

— Or fi dintr-ăia care și-au zis că drumul pînă la Moscova e mai scurt decît cel pînă la Berlin.

Tancul mai înaintă cîțiva metri, slobozi o serie de rateuri asurzitoare și stopă definitiv. Starterul guiță prelung, apoi amuți, pesemne, bateriile se duseseră și ele. Din turela, al cărei oblon rămăsese deschis, țîșni comisarul în haină de piele, conductorul se strecură prin oblonul din față, și amîndoi se repeziră să vadă ce-i cu motorul. Atunci plesniră sec două detunături. Fix două, dar atît de apropiate una de alta încît s-ar fi putut crede că n-a fost decît una singură. Comisarul se răsuci ca un titirez și căzu, cu mîinile larg desfăcute, ca un crucificat. Conductorul, care-i dorise atît de mult moartea, îi împărtăși soarta și acum zăcea, mogîldeață cenușie, pe verdele crud al ierbii de primăvară.

În spatele turelei, cei trei prizonieri se băgaseră, înfricoșați, unul într-altul. În jur, o liniște deplină în care orăcăitul broaștelor și ușorul foșnet al frunzelor se încorporau organic.

Trecură astfel cîteva lungi minute. Închiși în cutia lor blindată, cu vizibilitatea redusă din pricina unghiurilor moarte, ochitorul și radistul-mitralior nu știau ce să facă. Pînă la urmă, înșelați de lipsa oricărui zgomot ce-ar fi putut însemna pericol, deciseră să iasă și să vadă despre ce-i vorba. Oricum, nu puteau porni hardughia de oțel înțepenită printre smîrcuri.

Micuțul rînji:

— Mai fain chiar decît pe poligon! Și țeava brunată a pistolului său mitralieră descrise un imperceptibil semicerc.

— Cînd cineva e atît de tîmpit încît să iasă dintr-o cotigă blindată, fie ea și oprită, își merită soarta! Și o scurtă rafală adăugă încă două cadavre celor deasupra cărora insectele mlaștinii se și porniseră să roiască.

— Vezi tu, Suge-Portocale, continuă Micuțul, înlocuind încărcătorul pistolului-mitralieră și încrețindu-și fruntea într-un vizibil efort

de gîndire, în împuțitul ăsta de război sînt tot felul de surprize. Esențial e ca cele neplăcute să se întîmple întotdeauna altora.

Broaștele amuțiseră. Parcă se domolise și vîntul, frunzele nu mai foșneau, tăcerea era adîncă, deplină. Atunci, de după turela cenușie a tancului, se iți mutra schimonosită de groază a jandarmului.

— *Kamaraden*! *Kamaraden*! urlă el, ridicînd cît putea mai sus mîinile.

— Ia te uită! exclamă Barcelona, săltîndu-se într-un genunchi. Un jandarm, un jandarm adevărat, cu semilună la gît, care s-a predat lui Ivan și acum ne consideră camarazi! Zău, Micuțule, dacă nu merita mai curînd ăsta să aibă țeasta sfîrtecată decît prăpădiții ăia de colo! Poftiți, poftiți încoace stimabililor! Atenție cum săriți de pe tanc, să nu vă scrîntiți, ferească Dumnezeu, vreun oscior!

Grupul format din bătrînul colonel, maiorul care o făcuse pe procurorul și un jandarm se apropie, cu pași mărunți și temători, de cei doi soldați în uniforme de camuflaj, cu grenade înfipte în centiroane, cu pistoalele-mitralieră lipite de șold, gata să deschidă în orice moment focul. Unul dintre ei barem era de-a dreptul sinistru: uriaș, cu nasul stîlcit și, grozăvia-grozăviilor, pe cap cu un soi de pălărie caraghioasă, cenușie, dintr-acelea care se purtau în urmă cu vreo cincizeci de ani. Mîrîia, îngrozitor de fals, un cîntecel din care urechea delicată a colonelului desprinse clar oribilele cuvinte „cur” și „bulane”.

— Pe aici, domnilor, pe aici, îi pofti Barcelona pe cei trei, indicîndu-le o vagă potecă făcută din crengi care străbătea mlaștina. Avea aerul că se amuză copios. Vorbiți însă în șoaptă, iubiți camarazi, altminteri riscați să vă treziți cu găoaza găurită de un glonț de-al lui Ivan. Ar fi păcat, pentru că bunul Dumnezeu v-a înzestrat deja cu una.

Ca un făcut, în același moment, o rafală lungă de mitralieră răsună în apropiere și gloanțele țiuiră printre copaci.

— De ce trag așa aiurea? întrebă jandarmul.

— Pentru că nu ți-au văzut încă moaca de șobolan și nici gașca de căcănari pe care o cărăm după noi! îi explică, placid, Micuțul și expedie un scuipat drept pe bombeul cizmei maiorului.

Acesta se făcu roșu ca sfecla, dar nu îndrăzni să scoată un cuvînt.

Ajunși lîngă un mărăciniș des și înalt, Barcelona se opri.

— Ce zici, Micuțule? Ne încercăm norocul sau rămînem aici pînă la noapte? Mi-e teamă ca Ivan să nu bănuiască ce tolomaci ducem cu noi și să nu-l apuce mîncărimea la deștiul care stă pe trăgaci. Și, spunînd acestea, îi zîmbi drăgălaș colonelului.

— Vedem mai încolo, zise Micuțul și se trînti pe pămîntul jilav.

Barcelona se instală alături și extrase din buzunarul de la piept o cutiuță de tablă plină cu chiștoace. Atent să nu risipească un fir icel de tutun, le desfăcu, rupse dintr-o foaie de ziar o bucată și răsuci o țigară barosană pe care i-o oferi huidumei; pentru sine, confecționă una mai mică, căci de, camaraderia își are legile ei.

— Frumoasă zi, oftă cu vădită plăcere Micuțul, lungindu-se pe mușchiul proaspăt și moale și încercînd să gonească roiul de țînțari care bîzîiau prin preajmă. Dacă n-ar fi prăpădiții ăștia...

— Au măcar vreun gust țigările astea? întrebă, batjocoritor, maiorul-procuror, privind totodată cu scîrbă pe cei doi soldați, incredibil de jegoși, echipați alandala, lungiți la picioarele sale.

— Nici cît o bășină, dom' șef, răspunse alene Micuțul. Cine știe, poate și pentru că stai proțăpit ca un arac de vie aici, în fața mea.

Maiorul simți că se sufocă. Așa ceva nu i se întîmplase niciodată și nici cu gîndul nu gîndise că s-ar fi putut întîmpla! El, ditamai juristul, insultat de acest buhai cu mutră de asasin! Dar lasă că vor ajunge în liniile germane, acolo unde ordinea și disciplina sînt încă atotputernice și va vedea el, împuțitul ăsta de soldățoi, cum e pedepsită lipsa de respect pentru un ofițer, reprezentant al magistraturii militare!

O nouă rafală de mitralieră răpăi, tocînd frunzele copacilor. În mlaștină explodară cîteva proiectile de aruncător.

— Dumnezeule! gemu colonelul.

— Nu faceți în pantaloni, dom' colonel, îl liniști, rînjind Barcelona. Ivan vrea doar să ne semnaleze că-i pe undeva pe aproape și că încă n-am cîștigat războiul.

— De ce dracu' n-o luăm din loc? întrebă, iritat, maiorul uitîndu-se cînd la Barcelona, care ședea turcește, cînd la Micuțul, lungit în iarbă, cu cutia măștii de gaze puse, în chip de pernă, sub ceafă. Nici măcar nu clipiseră cînd rafala de mitralieră șuierase printre copaci.

Neînvrednicit cu nici un răspuns, maiorul repetă întrebarea, pe un ton și mai acerb. Barcelona îl privi îndelung, ca un entomolog care

studiază o insectă rară, iar răspunsul pe care-l dădu îi lăsă pe membrii fostei Curți Marțiale cu gurile căscate și ochii holbați.

— Maiorule, dacă vrei să le dai binețe fîrtaților cu steluță roșie la bonetă, ia-o în direcția aia, da' nu mai mult de cincizeci de metri. Ai să dai peste cîteva grămezi de cadavre aparținînd unor cretini ca tine care au vrut, în plină zi, să simtă cam cum miros obielele lui Ivan. Cîndva, aveam acolo cîteva tancuri în ambuscadă; acum, din tancuri n-a mai rămas mare lucru și Ivan s-a instalat ca la el acasă. Ceea ce, maiorule, nici nu mi se pare din cale-afară de nedrept.... Noi, urmează să-l ocolim, pîș-pîș, ca să ajungem, în sfîrșit, la bordelul nostru.

— La ce? bîigui maiorul.

— La bordel. Adică, la poziția defensivă pe care am organizat-o și unde ne așteaptă ceilalți camarazi, împreună cu trupa de tîrfuline, ca să respingem asaltul hoardelor bolșevice.

Membrii fostului Tribunal Militar, cîndva atît de darnic în condamnări la moarte, schimbară între ei priviri buimace.

— De ce vă zoriți? murmură Micuțul, suflînd într-o păpădie. Aici sîntem în siguranță. Dincolo de mlaștină ne așteaptă moartea. O moarte de erou cum scrieți voi prin ziare.

Suflă încă o dată în ultimele umbreluțe rămase, imitînd zgomotul unui avion în picaj.

— Sîntem împresurați, încercuiți, prinși în clește, *ponimaieși*? conchise el, cu aerul că le dă cea mai îmbucurătoare veste.

— Împresurați... Încercuiți... îngăimă bătrînul colonel, frecîndu-și nervos palmele.

— Întocmai, confirmă Barcelona. Cu un morcov în fund cît un stîlp de telegraf. Așa că aveți grijă cum dați din buci!

După care, considerînd încheiată prezentarea situației tactice, Micuțul și cu Barcelona se angajară într-o aprigă dispută asupra preferințelor lor culinare pe bază de slănină, cîrnați și fasole-boabe. Micuțul dădea energic din cap:

— Nu și nu! Fără ceapă, nu merge. Da' niște cepe mari, nu căcăreze d-alea de arpagic cum fac francezii! Și ferească Sfîntul să arunci apa primei fierturi! E drept că dacă ești în fruntea coloanei și ai vîntul în față, vai de cozonacul și nasul celor care sînt după tine!

— Ce porci, murmură dezgustat colonelul, îndepărtîndu-se cu cîțiva pași.

În același moment, dinspre sud-est, porni un lung vuiet, un urlet care-ți sfredelea timpanele, un vîjîit care ți se împlînta în creier ca zeci de cuie înroșite în foc. Parcă se năruiau munți, se prăvăleau stînci, deraiau trenuri, gigantice baroase pisau sticlă, vaerele tuturor morților lumii se înălțau spre cer. Bateriile de katiușe, acele infernale aruncătoare de rachete, deschiseseră focul. Comete mortale cu lungi cozi de flăcări, proiectilele reactive treceau pe deasupra pădurii, trasînd pe albastrul cerului apocalipticele lor parabole. Undeva, departe, frontul încremenise, infanteriștii se lipiră de fundul tranșeelor sau al lăcașurilor individuale, blindatele—cîte apucară—dispărură sub acoperămîntul pîlcurilor de copaci, prin lăstăriș, pe după diverse construcții, soldații căscau gurile, aidoma unor pești morți, ca să-și protejeze timpanele, vîlvătăile de foc se ridicau de pretutindeni, aerul fierbea, apele fierbeau, pămîntul fierbea. O baterie de obuziere, fiecare cîntărind cîteva tone, fu spulberată ca o biată căpiță de paie; dintr-un întreg batalion n-a mai rămas, în cîteva minute, decît un singur supraviețuitor, un locotenent tinerel al cărui ochi spînzura pe obraz menținut doar de nervul optic. Tancuri surprinse în cîmp deschis ardeau ca niște gigantice torțe, împroșcînd vălătuci de fum negru și înecăcios. Dar toate astea n-aveau cum să le știe cei cinci de pe malul mlaștinii, înfundați în mușchi și noroi, ei auzeau doar trecînd pe deasupra lor prăpădul. Colonelul, uitînd cu desăvîrșire de olfactul său delicat, se înghesuia în Micuțul (și martor e Cel de Sus că huiduma puțea cît zece latrine laolaltă!), jandarmul scurma pămîntul, doar, doar s-ar putea înfunda în el, maiorul zăcea, livid la față, cu zvîcnituri spasmodice ale mîinilor și picioarelor. Cîteva rachete, cu traiectoria prost-calculată, nimeriră și în smîrcul nostru împroșcîndu-ne de sus pînă jos cu o mocirlă puturoasă, plină de lintiță și mormoloci.

— Și cînd te gîndești că dom' Goebbels pretinde că Ivan e la capătul puterilor, și că mîine-poimîine o să tragă în noi cu praștia! Băga-l-aș de unde a ieșit pe șchiopul ăsta nenorocit!

— Ale dracului katiușe! exclamă, aproape admirativ, Micuțul, după care se porni să-l înjure pe Stalin, pe Hitler, pe Churchill și întregul Univers.

Rîzînd, Barcelona aruncă un bulgăre de noroi în direcția membrilor fostei Curți Marțiale, rămași mai departe cu fața în țărînă.

— Așa, domnii mei! Trageți bine pe nas mirosul pămîntului rusesc. Că doar nu vă închipuiți că sînteți abonați la viața veșnică. Ce scrie la Biblie? „Din pămînt v-ați născut, în pămînt vă veți întoarce!"

O clipă, Micuțul rămase năucit de atîta cultură. Își reveni însă la iuțeală:

— Las' c-am auzit și eu ceva, că dacă-ți scapă vreunul o carabă peste obrazul drept să-l întinzi și pe ăl stîng. Așa că, eroi de mucava, băgați bine la cap ce scrie la Scriptură! Și acum sus, în picioare, războiul nu s-a terminat!

Buimaci, cei trei se ridicară. Jandarmului îi curgeau lacrimi pe obrazul mînjit.

— Ce te-a apucat dulău de pază? Tot așa pișai ochii și cînd îi executai pe amărîții ăia de condamnați? Hai, acu' s-a isprăvit bîlciul. Firește, pînă la repriza următoare. Da-ți spun eu, toate katiușele lui Ivan sînt un fleac în comparație cu ce-o s-o încasați de la Chiorul! Așteptați să dați ochii cu el! Dacă scăpați din mîinile lui beliți numa' pe jumătate, să-l pomeniți cu acatiste la biserică!

Se așeză, se scărpină viguros în claia de păr, zburlită și murdară, după care îndesă pe cap melonul său cenușiu. Era ca o gorilă în arena unui circ, dar nimeni nu cuteză să rîdă.

— Vedeți voi, eroi din plastilină, eu sînt Micuțul din Sankt-Pauli, cel mai ticălos cartier din Hamburg, locuit doar de curve, cuțitari, dilii la cap, mardeiași de profesie și, firește, bețivani. Sînt pe front din prima zi a împuțitului ăstuia de război pe care l-ați vrut atît de tare, am uitat de mult socoteala gagiilor pe care i-am trimis pe lumea ailaltă—dacă o fi vreuna!—nu există mod în care un om să poată fi căsăpit și pe care să nu-l cunosc sau să nu-l fi aplicat. Regimentul, batalionul, compania noastră au fost reformate de nu știu cîte ori din pricina pierderilor, da' eu am rămas! Am băut apă din Bug, din Nipru, din Don, am halit icre negre cu polonicul pe țărmul Mării Caspice, am trecut cu tancul peste ogoare, case, livezi și port la gît un săculeț plin cu dinți de aur smulși din gura cadavrelor. În materia asta nu-s mofturos: pot fi ai rușilor, pot fi și de-ai noștri. După ce-o să dați ortu' popii, vi-i smulg și pe ai voștri. La închisoarea de la Fagen m-au bătut de-am crezut c-o să mă

dezoseze. La Torgau, așișderi. N-a fost misiune de luptă mai parșivă, mai fără sorți de scăpare, la care să nu fiu trimis. Firește, împreună cu alții, cu camarazi de-ai mei, băieți tot unul și unul. Mi-e frică doar de Doamne-Doamne. În rest, de nimeni și nimic. Așa-i băi Suge-Portocale?

— Așa-i, confirmă Barcelona, îndesînd glonț după glonț într-un încărcător de pistol-mitralieră.

Glasul Micuțului coborî, deveni aproape o șoaptă, privirea căpătă o stranie fixitate, uriașii pumni se încleștară, parcă pentru a se apăra de o cumplită primejdie.

— Ei bine, așa cum mă vedeți, am tremurat ca un iepuraș în fața unui șarpe Boa. Mergi-ori-Crapă s-a făcut verde la față, iar ceilalți băieți de-abia s-au ținut să nu-și ude nădragii. Unul n-a îndrăznit să zică nici „pîs". Știți cine a băgat în ei o asemenea groază, în ei care s-au bătut la baionetă, au sărit din tancuri incendiate, au pus mine direct sub curul lui Ivan? Taica Mercedes. Chiorul!

Maiorul, pe care această dizertație îl umpluse de scîrbă și de revoltă în același timp, avu, totuși, curiozitatea să afle cine-i faimosul Chior. Pesemne, vreun majur, vechi cazarmagiu, care reușise să impună respect pînă și adunăturii ăsteia de derbedei.

— *Feldwebel*? Cretinule! urlă Micuțul. Las' c-o să-l cunoști tu în curînd! După cinci minute de discuție cu Chiorul o să te țină cufureala o săptămînă întreagă! Suge-Portocale, spune-i tu cine-i Chiorul!

Barcelona vîrî încărcătorul în lăcașul său, își șterse mîinile de turul pantalonilor, săltă centironul împovărat de grenade.

— Chiorul, începu el cu adevărată venerație în glas, este comandantul regimentului nostru, al 27-lea Panzer. Regiment disciplinar. Cîntărește 118 kilograme și aici o cască nu-i destul de încăpătoare pentru căpățîna lui. D-aia și umblă ba cu o căciulă rusească, ba cu o bonetă tot de-a lor, ba cu capul descoperit.

— E comandantul vostru! izbucni maiorul uitînd cu desăvîrșire unde se află și cu cine are de-a face. Cum îndrăzniți, răcani nenorociți, să-i spuneți așa și încă în prezența unui ofițer superior? O să raportez imediat ce...

— Bine, bine, i-o reteză Micuțul. Prezintă-te mai întîi Chiorului cu raportul tău și după aia o să-i mulțumești lu' Dumnezeu pîn' la

sfîrșitul războiului dacă scapi numa' cu săpatul tranșeelor și al gropilor comune!

Congestionat, cu ochii mai, mai să-i sară din orbite, maiorul deschise gura, dar Barcelona i-o luă înainte:

— Comandantul nostru, colonelul Karl Ulrich Mercedes, cîntărește, după cum ai aflat, 118 kilograme, numai oase și mușchi, fără pic de grăsime, ca voi, și are un singur ochi. Celălalt l-a pierdut în luptă și-l acoperă cu un bandou negru. E întotdeauna în mijlocul nostru cînd se încinge tărîța, în tanc, cu turela deschisă, și cît durează caftul nu admite să i se spună altfel decît „tu" și „Chiorule". Cei care nu s-au conformat și și-au închipuit că, bătînd din călcîie și zicînd „dumneavoastră" în sus, „dumneavoastră" în jos, o să se învîrtă de-un locșor ceva mai ferit nu mai sînt demult printre noi. Dar și cînd se termină bumbăceala și trecem la refacere și repaus, gata cu bătutul pe burtă! Disciplină ca la cazarmă. Și iarăși, cei care au uitat acest amănunt, nu mai sînt nici ei printre noi. În timpul luptei, pentru Chior nu contează nici gradul, nici decorațiile, nici din ce fireturi sînt împletiți epoleții—și zicînd acestea, Barcelona aruncă o privire ironică la epoleții din fir auriu ai interlocutorilor săi. Contează doar curajul și priceperea. Atît.

— Dacă ar fi să dăm crezare spuselor acestor doi indivizi, se adresă colonelul maiorului, o atare situație depășește orice formă de organizare a Armatei germane și se impune o anchetă dintre cele mai riguroase. E o adevărată stare de anarhie, de bolșevism chiar.

— Vai de mine! se miorlăi Micuțul, făcînd-o pe speriatul. E oare atît de grav? Bietul Chior, cum o să se descurce, el care în afară de tancuri nu se pricepe la nimic?

Colonelul explodă:

— Îți interzic să vorbești pe tonul ăsta cu mine! Drepți, rîtane! Mîinile pe vipușcă!

— Hai, plimbă ursu', fu răspunsul Micuțului, urmat de un pîrț, mai bubuitor decît katiușele de adineauri.

Tot sîngele pieri din obrazul colonelului, omușorul i se mișcă spasmodic, din gîtlej îi ieșiră niște sunete bizare. Micuțul se hlizea, scărpinîndu-se indecent între picioare și așteptînd ce va urma. Urmă ceva de-a dreptul caraghios: maiorul-procuror făcu un pas energic înainte și

duse mîna la centiron, acolo unde s-ar fi cuvenit să se găsească pistolul în tocul lui de piele. Mîna însă se opri la jumătatea drumului, maiorul amintindu-și că nu mai avea demult pistol, că-l predase chiar el rușilor și că, oricum, un biet Walther de 7,65 mm (că doar el, magistrat, nu era să se deșele cărînd la șold enormul P-38) n-ar fi constituit niciodată un argument în fața gorilelor astea înarmate pînă-n dinți. Deci, mîna recăzu, perfect inutilă.

— O să vă defer Curții Marțiale! spuse el, mai mult ca să-și salveze onoarea.

— Da, da! Așa să faci. La zid sau la spînzurătoare? îl aprobă Micuțul, slobozind un nou vînt, nu mai puțin răsunător. Băi, Portocală, mai ai ceva chiștoace?

Două țigări de dimensiunile unui coș de pachebot fură răsucite, aprinse, fumate pe-ndelete. Apoi, micul grup se puse în mișcare.

Poteca, dacă se putea numi potecă împletitura aia de crengi, se clătina ca o amărîtă de copaie pe o mare tălăzuită. Micuțul mergea în frunte, cu pistolul-mitralieră în poziție oblică, gata să împroște orice copac care i s-ar fi părut suspect, în urmă, venea Barcelona, supraveghind cealaltă latură a drumului, și el cu degetul pe trăgaci. Tulpini, crengi, lăstăriș, nimic nu scăpa privirii lor scrutătoare. Moartea pîndea de pretutindeni.

Prea puțin obișnuit cu asemenea experiențe, colonelul abia se mișca. Din toată morga lui nu mai rămăsese nimic, superba lui uniformă *gris-claire* era acum o țoală infectă, înnoroiată, unul din revere spînzura jalnic, descusut, pantalonii de călărie plesniseră în diverse locuri. Chipiul și-l pierduse demult, părul alb, cîndva curat, era plin de lintiță.

Suferea, îi era greu, îl gîtuia frica... Plonjase într-o lume atroce, inimaginabilă, o lume de coșmar... El, un colonel-magistrat, educat în cele mai bune școli și frecventînd cele mai alese societăți, să se trezească așa, nitam-nisam, dependent de doi borfași, de doi soldați împuțiți, de doi criminali potențiali sau, poate, reali—era insuportabil! Ah, un pat curat cu așternuturi proaspete, mirosind a săpun de bună calitate, a levănțică...

Brusc, piciorul îi scăpă, se împletici pe infernala potecuță, își pierdu echilibrul, lunecă. Infectul smîrc îl prinse din toate părțile. Scoase

un țipăt, apoi altul. Zbătîndu-se, cu buzele tremurînde, se agăță de o creangă. Creanga se frînse cu un pîrîit sec. Se cufunda, aspirat de o forță pe care n-o putea stăpîni. O pasăre de baltă își luă zborul cu un gîgîit sinistru. Se apucă de o altă cracă, da și aceasta se rupse, la fel ca și prima.

Barcelona și Micuțul se opriră.

— Te-a apucat scăldatu'? întrebă Micuțul cu o abjectă jovialitate.

Nici unul din ei nu făcu însă un gest ca să-l ajute pe bătrînul ofițer care suporta atît de greu mirosurile urîte ale unor corpuri prost sau deloc spălate.

Maiorul îngenunche, vrînd să apuce mîna colonelului, dar fără succes. Jandarmul își scoase, la repezeală, vestonul și-l aruncă înnămolitului. Acesta îl prinse și cei doi foști colegi la condamnările la moarte încercară să-l tragă afară. Mlaștina însă prinde ușor, dar lasă foarte greu să-i scape prada.

— Măi frate, spuse calm Micuțul, dîndu-și melonul pe ceafă, cel mai bine ar fi să stai potolit. De supt, te va suge, dar o să ai cîteva minute în plus de trăit. Să știi, contează.

Trase din chiștoc și, împreună cu Barcelona, rămaseră tăcuți, asistînd la lenta scufundare a celui care, în numele nepieritorului Reich milenar, trimisese atîția oameni la zid pentru cele mai felurite motive: că abandonaseră poziții ce nu mai puteau fi, oricum, apărate, pentru o criză de dizenterie sangvinolentă care se produsese exact în momentul atacului, pentru că, rămînînd fără un braț, nu l-au folosit pe al doilea ca să arunce o grenadă care tot n-ar fi ucis nici un inamic, pentru o pîine furată, pentru că trăseseră motorină din rezervorul camionului ca să-și încălzească gamela cu gulaș înghețat bocnă, pentru că, acum, acest om se scufunda, lent și inexorabil, în necruțătoarea mlaștină sovietică.

— Mare lucru dacă mai rezistă cinci minute, spuse, indiferent, Micuțul, căznindu-se să-și reaprindă chiștocul.

— Dați-i o mînă de ajutor! răcni maiorul. E un ordin!

— Dă-i mă-tii ordine, deșteptule! ripostă calm Micuțul.

Poate scos din minți, poate idiot de-a binelea, maiorul înhăță o bucată de lemn aflată la îndemînă și se repezi spre Micuțul.

În aceeași clipă, plesni un foc de armă. Sec. Unul singur. Maiorul scăpă lemnul din mînă, încercă să ducă mîinile la cap, dar nu-și termină gestul și se prăvăli pe potecă.

Într-o fracțiune de secundă, Barcelona și Micuțul se făcură nevăzuți printre ierburi, mușchi și lăstăriș.

— Pe primul l-am și ginit, abia șopti Micuțul, proptind zdravăn în umăr patul rabatabil al pistolului-mitralieră. Cu siguranță însă că mai e unul.

— Cred că tot prin molizii de colo. Lasă-l să se demaște.

Ajutorul veni din partea jandarmului, tîmpitul sări în picioare și vru s-o ia la sănătoasa. Lunetiștii sovietici—erau, într-adevăr, doi—traseră aproape simultan și cîndva temutul zbir deveni un simplu și banal cadavru.

Atunci răpăiră Schmeisser-urile; foc lung, de secerare, aici nu mai putea fi vorba de punct ochit, punct lovit. Dintr-unul din molizi se rostogoliră o cască și o pușcă cu lunetă, din celălalt, un corp în uniformă kaki.

— I-am ras și pe ăștia! exclamă Micuțul. Să știi, Barcelona că, după ce Adolf va pierde războiul și o să ne lase dracului în pace, dacă o să-ți culegi portocalele tot atît de repede și sigur cum tragi, devii milionar. O să te vizitez, mai ales c-am auzit că spanioloaicele sînt date naibii în pat!

Mulțumiți, se furișară afară din răchitiș, Micuțul răsturnă pe spate cadavrul maiorului, îi căscă gura cu țeava pistolului și, scoțînd din buzunar faimosul lui clește de dentist, procedă la o rapidă extracție. Trei dinți cu coroane de aur dispărură în săculețul de la gît.

— Bășinosul ăla de colonel m-a furat de două coroane! zise el cu năduf și expedie un scuipat în direcția în care se scufundase odinioară atît de înfumuratul magistrat.

— Ședința Curții Marțiale a fost amînată pe vecie! Pupa-i-ar Satana în bot de scîrbe! La asta se rezumă orația funebră a lui Barcelona.

Se instalară într-un loc mai uscat și Micuțul făcu inventarul punguței: nouăzeci de coroane. Scotocind, descoperi un molar mai mare și încercă să-l potrivească acolo unde-i lipsea lui unul.

— Ce zici, n-ar fi cazul să-l opresc pentru mine? îl chestionă pe Barcelona.

— Nu te-aș sfătui. Știi că și Porta colecționează și, dacă Doamne ferește... Eu unul, m-aș feri de așa ceva, cel puțin atîta timp cît durează căcănăria asta de război.

— Crezi că Porta s-ar lăcomi și la dintele meu?

— Ba bine că nu! În fond, odată mort, ce-ți mai pasă?

— Totuși, să iei dintele unui camarad cu care ai băut împreună de atîtea ori și te-ai tăvălit cu aceleași gagici... Un pic de respect, ce dracu'!

— Uite cine vorbește de respect. Las-o baltă, Micuțule.

Clătinînd consternat din uriașa-i căpățînă, Micuțul își strînse averea.

— Ăla de colo nu cred să aibă ceva, l-aș fi văzut cînd zbiera la noi, dar o verificare nu strică—și, desfăcînd fălcile jandarmului ucis, Micuțul îi inspectă conștiincios gura.

— Ce porcărie, comentă el. Nici o coroană, îi lipsesc trei măsele și toți ceilalți dinți sînt cariați și negri. O adevărată rușine: să fii *Feldwebel*, și încă de jandarmerie, și să nu-ți îngrijești dantura!

Pe seară, ajunseră în micuța stațiune maritimă. Stropită abundent cu votcă și coniac, povestea pățaniilor lor fu ascultată cu mare atenție, punctată cu hohote de rîs și înjurăturile de rigoare. Singur Bătrînul tăcea, trăgînd gînditor din vechea sa pipă cu capac.

— E clar, zise el în final, am fost tăiați de-ai noștri. Julius și Sven au făcut o recunoaștere spre est și au dat peste o companie de infanterie și cîteva TAB-uri. Porta, tu și cu românul ați fost pe plajă. Ce-ați descoperit acolo?

— Că sezonul scăldatului în mare nu-i deschis pentru noi. Încă nu-s mulți, doar patrule, dar va sosi și grosul, nu vă fie teamă.

— Vin rusnacii? exclamă o fată într-un combinezon verde. N-am nimic împotriva lor, sînt băieți veseli, de viață, da-s veșnic lefteri. Tătuca nu se prea omoară să le plătească solda, în cel mai fericit caz te poți alege cu o conservă de carne americană...

Nu-i răspunse nimeni. Situația era, într-adevăr, serioasă. Bătrînul despături o hartă de Stat Major și se apucă s-o examineze cu maximă atenție.

— Doar pe aici cred c-ar mai fi o șansă să răzbatem, spuse Legionarul, lunecîndu-și degetul peste o dungă verde, cu cruciulițe negre pe ea.

— Asta reprezintă circa șaizeci de kilometri de mlaștină, răchitiș și păduri dese, făcu Bătrînul, dar cred că ai dreptate, e singura cale de scăpare.

Micuțul, care trăgea direct dintr-o sticlă de votcă, întrebă deodată:

— Da' unde-i ăl de clămpănea la pian? La trăscăneală, merge și un pic de muzică.

— Și-a zburat creierii azi-dimineață, îl lămuri Heide.

Huiduma sări imediat de pe scaun.

— Ză-ă-ău? Și unde-i acum gagiul?

— Potolește-te și nu te mai strofoca atîta! îi dădu Porta cu tifla, extrăgînd totodată din buzunarul de la piept un dinte de aur.

Bătrînul se ridică și începu să-și încheie nasturii bluzei de camuflaj.

— Echiparea! ordonă el. Luați cu voi strictul necesar: armament, muniție, haleală. Să nu prind pe vreunul cărînd cu el un covor, o oglindă, un samovar sau alte marafeturi dintr-astea că-i găuresc țeasta cu mîna mea. Executarea!

Reflexul cazon e rapid și sigur: în cîteva minute eram gata de marș.

— O întindem imediat. Fără nici o lălăială pe drum! comandă Bătrînul. Ivan poate sosi aici dintr-o clipă într-alta. Heide, împarte cîte un pistol fiecăreia dintre gagici.

— Dar nu știm să tragem, obiectă una din ele.

— Nu-i complicat. Apăsați pe trăgaci și aveți grijă să nu îndreptați țeava spre voi. Dacă nu vă descurcați, îi pocniți cu patul între ochi.

Lungind pasul, o luară în direcția mlaștinilor. Micuțul și Porta erau în fruntea micii noastre coloane, n-aveau egal în materie de orientare și găsirea celui mai bun drum. Ajunși într-o pădure, destul de deasă, ne-am îngăduit o scurtă haltă. Atunci am auzit, venind din urma noastră, o răpăială de toată frumusețea.

— Ivan ia cu asalt stațiunea, rînji Porta. O să aibă băieții niscaiva surprize!

Pestrița noastră coloană își reluă marșul. Cei cinci infanteriști ruși care păzeau podul au fost atît de uluiți încît au uitat să mai tragă: din lăstăriș, apăru mai întîi un lungan în bluză de camuflaj și cu un joben galben pe cap, urmat de o namilă, tot în ținută de camuflaj, dar cu un melon cenușiu pe scăfîrlie, apoi două gagici în sutien și chiloți, dar cu Schmeisser-urile de gît, apoi patru militari români, cu baioneta

la armă, încă niște nemți, înarmați pînă-n dinți, și, în sfîrșit, un alt grup de muieri, îmbrăcate complet aiurea, dar fiecare cu cîte un revolver în mînă. Pînă să se dezmeticească, cei cinci erau de-acum morți, uciși cu armă albă. Cele mai dezbrăcate dintre fete se repeziră să le ia uniformele.

— Dacă Ivan pune mîna pe ele înțolite cum sînt, le așteaptă ștreangul, șopti printre dinți Legionarul.

— Iar pe noi un glonț de Nagan în ceafă, ripostă, placid, Porta.

În micuța stațiune de pe malul mării, infanteria sovietică pătrunse prudent, desfășurată în trăgători, gata să facă față oricărei ambuscade. Nu se întîmplă însă nimic pînă în momentul în care fu descoperită vila cea albă și trupul uriaș al Olgăi, atîrnînd de catargul drapelului. Atunci intrară în horă „balalaicile” și grenadele de mînă zburară prin ferestre. Tot circul dură vreo zece minute pînă cînd atacatorii își dădură seama că vila e părăsită.

Identitatea spînzuratei stîrni discuții aprinse, mai ales că inscripția TURNĂTOARE ȘI BESTIE nu era foarte clară: pe cine și cui turnase? Pînă la urmă, comisarul batalionului decise că nu poate fi vorba decît de o vajnică femeie sovietică, o partizană, o eroină, executată mișelește de bandele hitleriste.

— Moarte călăilor fasciști! răcni el, descărcîndu-și Naganul în aer.

Spînzurata a fost desprinsă din ștreang, o groapă fu săpată în mijlocul grădinii și trei salve au fost trase, conform onorurilor militare, atunci cînd, înfășurată într-o foaie de cort, șase zdrahoni au coborît-o, icnind și gîfîind, în mormînt. Pe o scîndură smulsă din gard comisarul a scris cu mîna lui: „Aici zace Olga, căzută eroic în lupta pentru libertatea popoarelor. Moarte cotropitorilor fasciști! Trăiască marele Stalin!”

A existat și un operator corespondent de război, care a filmat, pentru posteritate, scena. După care au fost sparte ușile pivnițelor și a urmat o beție generală, așa cum numai rușii știu s-o facă: cu pupături, cu lacrimi și cu nelipsitul cazacioc.

În timpul acesta, așezați pe vine, pentru niște firești nevoi omenești, Porta și Micuțul trăncăneau pașnic, unul cu o *Pravda* în mînă, celălalt cu *Volkischer Beobachter*. *Pravda* reproducea pe prima pagină o uriașă fotografie a lui Stalin, în uniformă de mareșal, ziarul german pe aceea a lui Hitler cu chipiu și zvastica pe mîneca vestonului. Porta se șterse la fund cu Stalin, Micuțul cu Hitler.

— E o hîrtie minunată, bună și pentru așa ceva, și pentru țigări, făcu Porta împăturind cu grijă ce mai rămăsese.

— Oare nu-i crimă de înaltă trădare să te ștergi la cur cu Hitler? întrebă Micuțul, luînd-o agale pe cărare.

— Tot ce facem noi e crimă de înaltă trădare, răspunse, placid, Porta. Așa stînd lucrurile, la ce te mai frămînți? Pentru alde noi va exista oricînd un batalion de marș.

Sfîrșitul Volumului IV

Pagină intenționat goală